

ESHATOLOŠKA
VOJNA

Miroslav Griško

**E S H A T O L O Š K A
V O J N A**

Miroslav Griško

LJUBLJANA 2023

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 143554051

ISBN 978-961-96169-0-1 (PDF)

Феодосію Гришку

V S E B I N A

Predgovor	7
1. Operacija Evkariontska celica	10
Alternativna hipoteza vojnega stroja	11
Zunanja in notranja vojna	24
Vladar izumrtja	35
2. Absolutna katabaza	46
Ekstremofilične lastnosti rase	47
ESS	60
Replikativni smrtni red	75
3. Mobilizacionizem	89
Intenziteta in mehanizacija	90
Tostranskost in onstranskost genocida	102
Vretenski motor	111

4. Zakon in geometrija zarotniške vojne	131
Katehonični eskadroni smrti	132
Ana Karenina je naredila samomor	146
Antispinoza 613	161
5. Eshatološki čas	178
Končno stanje	179
Prva in poslednja adamska kriza	193
Sveta vojna po smrti Boga	205
6. Tehnike deifikacije	216
Operativna umetnost	217
Strateška obsedenost s smrtjo	229
EOR	243
7. Umetnost samomorilne vojne	261
Beli Lotos	262
Zlo	278
Enota 8200	293
Seznam literature	306
Imensko in besedno kazalo	319

P R E D G O V O R

Hipoteza, da sta življenje in svet v stalnem vojnem stanju, je ena prvih filozofskih trditev in zato bi lahko rekli, da predstavlja nekaj povsem intuitivnega in celo očitnega. Heraklit namreč pravi: »Vojna je Oče vseh stvari.«

Toda osnovna samoumevnost premise lahko obenem poraja drugo vprašanje, ki sloni na sicer zlahka zaznanem dejstvu, da vse ubija vse: katera vojna je prava vojna?

To ni toliko moralna formulacija, čeprav je tudi etika seveda del problema (lahko si predstavljamo, da se mora skoraj vsakdo v nekem trenutku svojega življenja vprašati: »Na katero stran se bom postavil?«). A pri vprašanju, *katera vojna je prava vojna*, gre bolj za razpoznavanje, klasifikacijo in napovedovanje, za razkaditev določene različice Clausewitzove megle vojne, ki je še toliko bolj pretkana, ker zakriva identiteto ene in edine resnične vojne.

Kdaj se je vojna začela? Pred štirimi milijardami let z abiogenezo. Prva svetovna vojna se prične z nastankom življenja.

Ali morda celo na začetku vesolja in v trenutku, ko je Bog ustvaril univerzum, saj je z vidika problema teodije nastanek vseh stvari neločljiv od rojstva zla: na primer teologija vojne, prisotna v kozmološkem modelu *Chaoskampf*,¹ ki ga je prvič odkrila Nemška znanstvena akademija v 19. stoletju in je motiv, sicer skupen vsem religijam, katerega učinek še naprej poganja partikularne metafizike različnih nasprotujočih si strani v politični in civilizacijski tolpaški vojni.

Ali pa je morda vse to obrobno in je edini pomemben boj notranja, osebna vojna, ki se, čeprav je posledica pojavitve življenja in nastanka vesolja, lahko konča z zavrnitvijo te celotne zgodovine, ko se posameznik odloči za samomor.

Toda življenje samo nikoli ne naredi samomora. Življenje je že doseglo skoraj popolno nesmrtnost in prva celica je že razrešila skrivnost preživetja. V vesolju, starem štirinajst milijard let, je življenje obstajalo štiri milijarde od teh štirinajstih milijard let. In prva celica v teh štirih milijardah let ni bila nikoli ubita. Samo deli se. Nikoli je ni mogoče izbrisati. Prva celica preživi vsa vojna območja in vse dogodke množičnega izumrtja. In tudi če bi bile vse napredne civilizacije in oblike življenja iz kakršnegako-

1 Tj. prvobitni boj med Bogom-stvarnikom in manjšimi vstajniškimi bogovi.

li razloga uničene, bi še vedno preživela vsaj ena celica. In tehnologija dinamike bi se nato znova začela. Vse bo v redu, saj življenje ne bo nikoli umrlo. V univerzumu, ki bo trajal 10^{100} let, je dovolj časa, da se dinamika ponovno začne in se ponavlja znova in znova, skoraj nešteto krat, kadarkoli je to potrebno, na tem ali kateremkoli drugem svetu. Nietzsche bi to opisal kot priložnost za afirmacijo. A povsem razumljivo je, da spoznavanje delovanja dinamike lahko pripelje tudi v ravnodušje in sovraštvo.

S te perspektive koncept eshatološke vojne postane serija vizij smrti,² ki predstavljajo nemožnost, da bi bilo življenje nekako mogoče ubiti (edini možen cilj poslednje vojne).

Nekateri deli besedila so bili že objavljeni v raznih oblikah v naslednjih revijah oziroma antologijah in medijih:

Alienist, Analogia: the Pemptousia Journal for Theological Studies, Diffractions Collective, Esoteric Lacan, Pisalni stroji, ŠUM: revija za kritiko in teorijo sodobne umetnosti, Vast Abrupt.

2 Platonova *Država* se konča prav z vizijo smrti (vojak Er potuje v onstranstvo) in na podlagi tega si tudi lahko predstavljamo alternativno časovnico, v kateri so vizije smrti in druga sorodna videnja postali ključni del filozofske metode.

1.

OPERACIJA
EVKARIONTSKA
CELICA

ALTERNATIVNA HIPOTEZA VOJNEGA STROJA

22. junija 1941 ob 3:15 se začne rasna vojna med slovan-
skim in germanskim plemenom. Osem let po koncu vojne,
leta 1953, James Watson in Francis Crick odkrijeta dvoj-
novijačno strukturo DNK. Genetsko raziskovanje v nas-
lednjih desetletjih opiše in razvrsti določene haploskupine
kot pretoke dedovanja pri človeški vrsti. Rasna vojna
1941–1945 je bila posledica neenakomerne porazdelitve
dvajset tisoč let starih mutacij, R1a1 in R1b1, znotraj skupne
haploskupine R1.

Eno in pol do dve milijardi let pred tem, po približno
dveh milijardah let istega ponavljajočega se postopka,
prokariontska celica nenadoma ne izvede svoje običajne
kanibalizacije druge prokariontske celice. Namesto tega
se celici združita v tehnično posodobljen vojni stroj – ev-
kariontsko celico –, ki se lahko s ciljem likvidiranja sov-
ražne celice učinkoviteje in uspešneje mobilizira. Stopnje-
vanje celične kompleksnosti na ravni dinamike plenjenja
poganja neprestano naraščajočo raznovrstnost form, ki
jih življenje lahko prevzema, obenem pa tudi večja ge-
nocidno intenziteto in smrtonosen horizont darvinistične
vojne vseh proti vsem. Celična mobilizacija pelje k totalni
mobilizaciji, operacija Evkariontska celica pa k operaciji
Barbarossa. Življenje se je vselej obnašalo strateško ter z
eksplicitnimi in implicitnimi nameni.

Strateško vedenje zaustavi in pokonča neskončen niz, ki je prisoten v Spinozovi formuli »nihče še ni določil, kaj zmore telo«.³ Neomejeno plastičnost in modalnost substance v vseh njenih oblikah ubije minimalizem omejitve. Navidezna predrugačenja omejitve, kot je razlika med celično vojno in svetovno vojno, so le zaostritve njene prvotne logike. Spinozistična telesa in njihova brezoblična svoboda so v resnici utirjeni v škodoželjno dinamiko, ki omogoča pretvorbo, a le toliko, kolikor so celica, večcelično življenje ter organske in anorganske sinteze vsi tehnično funkcionalni vojni stroji. Tudi na ničelni točki te dinamike, kjer sta dve najbolj verjetni možnosti za razlago izvora življenja bodisi začetna tvorba metaboličnega sistema bodisi prva pojavitev samoreplicirajočega se kemičnega procesa,⁴ sta obe hipotezi navsezadnje dve različici osnovnega strateškega vedenja. Darwin je to že vedel, saj je v mnogovrstnosti in raznolikosti življenja videl zgolj strategije za preživetje v vojni coni. A enako velja za Boga, saj njegova zagotovila o morebitnem preživetju duše po smrti spremlja prerokba, da se zgodovina sveta lahko konča le z eshatološko vojno. Zagate preživetja v neprestanem stanju vojne vseh proti vsem se lahko kvečjemu preobrazijo v abstrakcijo klasičnega patrističnega vprašanja: »Koliko pripadnikov človeške vrste se mora roditi pred koncem sveta?«

3 Baruch de Spinoza, *Etika* (Ljubljana: Slovenska Matica, 1988) (prev. Primož Simoniti), 193.

4 Glej npr.: Addy Pross, »Causation and the Origin of Life: Metabolism or Replication First?«, v: *Origins of Life and Evolution of the Biosphere* (34, 2004), 307–321.

Preživetje je ekspliciten namen strateškega vedenja. Koncept strategije implicira koncept namena – čemu je strategija namenjena – in če se življenje pojavi kot strategija, je potem udejanjenje življenja tudi udejanjenje namena. Toda če je edini namen preživetje, logika namena obenem vključi negativno plat, ki odpravi vse druge namene in posledično vsa druga vedenja, razen strateškega. Da strateško vedenje vsebuje namen, se sklada s tem, da ni drugega vedenja kot strateško, sam namen pa postane tako ekspliciten kot impliciten. Vsakič, ko se nekaj ne obnaša dovolj strateško, je ubito in smrt tako potrjuje ekspliciten namen preživetja. Nasprotno temu pa je negativna plat namena impliciten namen kot eliminacija vseh drugih namenov: zakaj je edini namen preživetje in zakaj je edino vedenje strateško? (Globlja raven problema Machiavellijevega Vladarja: *zakaj me vsi poskušajo ubiti, zakaj moram vse ubiti?*)⁵ Če se za eksplicitnim namenom skriva impliciten namen, neposredni preživetveni pritiski v vojni vseh proti vsem obenem odražajo bolj eterično razsežnost vojnega območja, v kateri bi se lahko nahajala skrivnost celotne dinamike. Ekspliciten in impliciten namen razcepita koncept telosa: impliciten namen za eksplicitnim namenom strateškega vedenja življenja.

Ekspliciten namen strateškega vedenja se ujema z diskretnimi⁶ problemi partikularnega vojnega stroja – od

5 Sicer pa lahko odgovor na vprašanje sam po sebi postane strateška prednost.

6 V smislu npr. »diskretne matematike«, tj. diskretnih oz. »ločenih« struktur.

prokarionske celice do evkarionske celice, od evkarionske celice do totalne mobilizacije – v razmerju do vojne vseh proti vsem: umetnost vojne kot praksa. Umetnost vojne kot teorija – oziroma filozofija vojne – zgodovino teh problemov kompresira v ravno in neprekinjeno črto ter meditira o tem, v kolikšni meri in v kakšnem smislu je bila vojna vseh proti vsem vedno ena in ista vojna: negativna plat namena, ki razkriva, da je edino vedenje strateško vedenje. A medtem ko na ravni prakse to, kar Deleuze in Guattari imenujeta »hipoteza vojnega stroja«, stremi k razvidnosti in ostrini (ekspliciten namen preživetja kot darvinistični izločilni pritiski, ki določajo razvoj vojnega stroja), pa je na ravni teorije vsaka hipoteza povsem abstraktna zaradi negativne plati namena kot implicitnega, ki pripiše preživetju eterično lastnost. Spekulativna odprtost pri umetnosti vojne kot teoriji Deleuza in Guattarija pripelje do obratnega zaključka, da »namen vojnega stroja ni v vojni« oziroma je vojna le naključno »stanje stvari«,⁷ zato pa lahko negativno plat namena spremenita v afirmacijo življenja onstran vojnega območja. A če strateško vedenje vojnih strojev ostaja nespremenjeno, kar sicer potrjuje splošna odvisnost tega vedenja od zgodovine (na primer evkarionska celica se sestavi iz osnovnejše enote celice), ter ostaja nespremenjen tudi ekspliciten namen preživetja, saj je edina druga možnost samomor, se praktična plat umetnosti vojne brezhibno

7 Gilles Deleuze in Felix Guattari, *A Thousand Plateaus: Capitalism and Schizophrenia 2* (Minneapolis: University of Minnesota, 1987), 417.

ujema s teoretično premiso o eni in isti vojni. Da bi doumel impliciten namen ene in iste vojne, je vojni stroj prisiljen prešteti vse, kar je kdaj živelo, vse oblike življenja, vsa izumrtja in abortuse (»Koliko pripadnikov človeške vrste se mora roditi pred koncem sveta?«), pri čemer navkljub prenasičenosti kalkulacij svojo treznost lahko ohrani zgolj zaradi stalne prisotnosti omejitve. Ta omejitev je globoka zgodovina tehnične geneze, razvoja in smrti vojnega stroja kot natančnost prakse (strateško vedenje v skladu z eksplicitnim namenom preživetja), na podlagi česar bi vojni stroj lahko potencialno razkril odgovor na vprašanje, zakaj je svet zgolj vojno območje.

Vprašanju »Koliko pripadnikov človeške vrste se mora roditi pred koncem sveta?« pripada enaka logika kot vprašanju »Kdaj se vojna konča?«. A ker je njegova struktura splošnejša, vprašanje »Kdaj se vojna konča?« lažje postane kontemplativna past. Predoziran z dezinformacijami o svojem nastanku in prihodnosti je vojni stroj v stanju nereda in zmede, saj na svoje poizvedovanje vselej dobi zavajajoče odgovore, ki ga hkrati razorožijo. Hobbes meni, da je vojne vseh proti vsem kot ene in iste vojne že konec, Deleuze in Guattari pa svojo hipotezo o vojnem stroju izdelata na podlagi Hobbesa in za njiju zato, ker vojni stroj nima vojne za svoj namen, vojna predstavlja le določeno vedenje med drugimi vedenji in gre navsezadnje zgolj za »taktiko«. *Bellum omnium contra omnes* kot »naravno stanje« je po Hobbesu kontingentno. Čeprav je naravno stanje vir preživetvenih pritiskov, ga je vseeno mogoče premagati. Vzpostavitev Hobbesove »pogod-

be« kot temelja države, njegov Leviatan, omogoči prekinitev naravnega stanja, s tem pa vojni vseh proti vsem odvzame njen primat in z isto potezo pripiše novo prvotnost tistemu, kar Deleuze in Guattari imenujeta *Urstaat*. Po logiki *Urstaat* vojno vseh proti vsem onemogoči nova brezčasnost Hobbesove pogodbe, ki hkrati retroaktivno znova napiše zgodovino naravnega stanja kot neizogiben in nujen zgodovinski pojav države. Deleuze in Guattari sprejmeta osnovno Hobbesovo izhodišče, vendar njegovo logiko modificirata tako, da časovne lastnosti pogodbe spremenita v prostorske. Če je snovanje države analogno pogodbi in če pogodba prekine vojno vseh proti vsem, vojni stroj označuje povsem zunanji odziv na leviatanski *Urstaat*: »Hobbes je jasno videl, da je država proti vojni in zato je vojna proti državi.«⁸ Po Deleuzu in Guattariju je nastanek vojnega stroja nastanek prostorske eksteriornosti v relaciji do države, namen te eksteriornosti pa je ustvarjanje prostorov onkraj singularnega in omejenega stanja, ki ga je vzpostavila država. Njuno poimenovanje vojnega stroja obenem sledi drugi ezoterični logiki kot Hobbesovo teološko sklicevanje na Leviatana in sloni na figuri Kajna, sicer šifri za agrikulturo, pregrado in torej državo, ki je ubil pastirja Abela oziroma nomada.⁹

8 Prav tam, 137.

9 Čeprav Deleuze in Guattari države/Kajna nikoli izrecno ne povežeta z nomadom/Abelom, so lastnosti, ki jih predstavljata Kajn in Abel, prisotne v različnih ezoteričnih interpretacijah svetih spisov, česar sta se Deleuze in Guattari najverjetneje zavedala. Glej npr.: Josh Ramey, *The Hermetic Deleuze: Philosophy and Spiritual Ordeal* (London: Duke University Press, 2012).

Geneza vojnega stroja se začne z nomadom in po logiki dinamike države in nomada, pogodbe in tistega, kar je zunaj pogodbe, se vojni stroj razvija kot nomadska izpi-ljenost taktike. Medtem ko se nomadski vojni stroj neneh-no sestavlja in znova organizira, da bi se izognil pogodbi, pa prisvajanje in obratno inženirstvo te taktike s strani kompleksa Kajna–države (Deleuzovega in Guattarijeve-ga »aparata za zajemanje« ali državnega vojnega stroja) deluje prek leviatanske ugrabitve, od hipodermalnih čip-pov do *CIA black sites*. Vojni stroj ni namenjen vojni, tako kot Abel ni ubil Kajna.

Toda za Hobbesa, avatarja državne sile, ter za Deleuza in Guattarija, avatarja protidržavne sile, vojna v temeljnem smislu nikoli ni bila resnična. Tudi če za Hobbesa država vselej negotovo visi nad vojno vseh proti vsem (na primer uporaba Hobbesovega koncepta v teoriji mednarodnih odnosov, kjer pojem »anarhije« opiše nikoli popolnoma izkoreninjeno naravno stanje pod gladino vseh državnih redov), medtem ko si za Deleuza in Guattarija država in nomad (ali še bolj splošno, »teritorializacija« in »deteri-terializacija«, po njuni terminologiji) nenehno izmenjujeta rafale, je v obeh primerih vojno stanje le prehodni trenutek. Vojna vseh proti vsem deluje kot gravitacija določene-ga sveta, katerega edini učinek je, da upočasnijo vznik vseh možnih svetov, ki bi lahko obstajali. Po Hobbesu lahko vse kompleksnejše oblike civilizacijskega življenja zrastejo šele takrat, ko država zaustavi naravno stanje. Po Deleuzu in Guattariju in v skladu z njunim temeljnim spinozizmom lahko vojni stroj, ki se je izmuznil državi, ne-

prestano uteleša nove oblike substance in preigrava poljubno število permutacij življenja. Hobbes, Deleuze in Guattari si možna stanja postživljenja predstavljajo in ustvarjajo z modifikacijo omejitve, ki življenje spoji z vojnim stanjem. A če obstaja samo en svet in ena realnost, življenje brez izjeme deluje pod pogoji omejitve. Ekspliciten namen strateškega vedenja vselej operira v skladu s to omejitvijo, saj ima življenje strukturo nikoli končane tolpaške vojne. Katerakoli morebitna oblika postživljenja bi zato morala sovpadati z odprtostjo implicitnega namena, kar pomeni, da bi forma nesmrtnosti, ki bi bila drugačna od nesmrtnosti preživetja, lahko vzniknila le ob koncu poslednje eshatološke vojne.

Razlika med implicitnim in eksplicitnim namenom odpre luknjo v svet, skozi katero se pojavi Bog. A preživetje tovrstnega Boga je odvisno od tega, v kolikšni meri potrjuje, da je, po Levinasovih besedah, »vojna pokazatelj ali resnica realnega«. ¹⁰ Levinas kot Jud časti in bogosluži eshatološkemu Bogu. Ko eshatološki Bog prvič nagovori Jude, je njegov glas obenem prenos omejitve v formi razodetega zakona in vedenja, ki ga ta zakon zahteva. A žalost Judov izhaja iz razumevanja, da je njihova predanost omejitvi nemogoča pod pogoji, da je vojna resnica realnega, zato Levinas lahko sklepa le, da »smo bili glede (možnosti) morale na svetu zavedeni«. ¹¹ Božja etična omejitev postane nemožnost etike in zahteve, ki jih je

¹⁰ Emmanuel Levinas, *Totality and Infinity: An Essay on Exteriority* (Pittsburgh: Duquesne University Press, 1969), 21.

¹¹ Prav tam, 21.

postavil Bog, nikoli ne morejo biti izpolnjene v vojni con, ki je zgolj drugo ime za realnost. A še ena dimenzija božjega zavajanja je v tem, da vedenje, ki ga terja, v sebi nosi drug namen, po katerem se omejitev povsem sklada z istim realnim, ki je to omejitev očitno onemogočilo. Pravilno vedenje kot predanost omejitvi ne kaže na trenutek prevare, temveč je popolnoma dosledno z najglobljim jedrom tega, kar je resnično.

Eshatološki Bog se pojavi tedaj, ko svoje ime spremeni v omejitev. Ime יהוה, JHVH, se prvič razkrije Judom, izgubljenim v faraonovi puščavi, kjer se vojna vseh proti vsem v obliki rasne vojne z Egipčani, ki je Jude prisilila, da so odšli v okolje brez življenja, spreobrne v eshatološko vojno. Po hipotezah egiptologov, ki rekonstruirajo zgodovino eshatološkega Boga, so pred razodetjem božjega imena JHVH obstajala imena bogov, ki so bila »medsebojno prevedljiva«¹² med tistimi, ki so jih častili. Bog ognja ali dežja nosi eno ime v eni deželi in drugo ime v drugi, a kako se imenuje ta Bog, je irelevantno, saj so imena manj pomembna od fizike, ki jo opisujejo. Vse ostaja na neposredni ravni naravnih sil, zato nek abstrakten koncept, kot je božje ime, ne ubija. A ko božje ime postane omejitev, je to ime mogoče izgovoriti le na en način, brez kakršnegakoli prevoda, in iz te omejitve se pojavi novi red sil, ki temelji na abstrakciji »mojzesovskega razlikovanja«¹³ –

12 Jan Assmann, *The Price of Monotheism* (Stanford: University of Stanford Press, 2010).

13 Prav tam.

edino ime, ki ga Mojzes sliši v puščavi. Če je božje ime mogoče izgovoriti le na en način, to edino ime deluje kot negirajoča »protireligija« znotraj »kozmeteističnega sveta«,¹⁴ kateremu pripadajo vsi bogovi, saj so vsa njihova imena medsebojno prevedljiva. Mojzesovsko razlikovanje kot negacija razdre ta kozmični red in vanj vnese »teoklastičen *Gewalt* (teror)«,¹⁵ ki ga žene načelo, da je ime Boga mogoče izreči le na en način. Edino ime Boga namreč deluje kot omejitev implicitnega namena, ki lahko postane še bolj brutalen od eksplicitnega namena preživetja. Če eksplicitna in implicitna dimenzija namena razcepita koncept telosa, JHVH spoji telos preživetja z eshatološkim telosom in s tem nakazuje, da obstaja eno ime, ki kljub nagnjenosti realnega k plenjenju in genocidu nadzoruje celotno dinamiko (Vladar skrivnosti preživetja).

Ime spremeni svet v vojno območje. Toda svet, v katerem je bilo ime prvič sprejeto, je že bil vojno območje. Če je »katerakoli stvar vse stvari« (Borges), potem ni razlike med vojnimi območji, med vojnimi območji in nevojnimi območji, med haploskupinami, med imeni bogov ali med haploskupinami in imeni Boga. Toda posamezno ime Boga niso vsa božja imena in edini smisel, po katerem je katerakoli stvar vse stvari, je, da so vse stvari del ene in iste vojne. Omejitev posameznega imena Boga ni teoklastičen teror, ker nasprotuje zgodovini sveta kot zgodovini vojnega območja, temveč ker jo pospešuje. Naučiti se

14 Prav tam.

15 Prav tam.

edinega imena Boga in spoznati, da je resnica realnega vojna, je naučiti se iste stvari, vendar z različnimi intenzitetami in različnimi hitrostmi. Levinasov sklep o resnici realnega kot vojni ni naključen, saj ime, ki mu Levinas sledi, intenzificira tisto, kar je že resnično, in s tem to resnico naredi tako samoumevno, da lahko katerikoli drugi kandidat za resnico le izgine v tej isti intenziteti. Če je resnica realnega vojna, potem je resnica realnega eshatološka vojna, ker je ta nova intenziteta sposobna končati svet.

Celica ali človek umre, a tisto, kar vselej preživi, je omejitev. Notranja bližina omejitve sovpada z njeno oddaljenostjo. Bližina in oddaljenost omejitve predstavljata obstoj sveta in življenja, ki zaznamuje ločitev od Boga («Koliko pripadnikov človeške vrste se mora roditi pred koncem sveta?»). Bližina je bližina celice ali samotnost duše, ki premišlja o omejitvi kot oddaljenosti namena – ime onstran sveta, הוהי. Oddaljenost je oddaljenost od namena, ki se kaže v bližini omejitve do samotne duše, ki se zaveda njene prisotnosti – ime je vselej možno izreči, הוהי. Bližina in oddaljenost sta dve dimenziji omejitve, ki v vojno vseh proti vsem vneseta usmeritev. Nepovratnost in hitrost usmerjanja prihajata iz skritega vira, medtem ko je na drugi strani celične vojne eshatološka vojna.

Ena plat ene in iste vojne je obsedenost z življenjem za vsako ceno. Toda njena druga plat je trenutek v vojni, ko pride do zasuka. Ta zasuk ni dialektičen. Enakosti med dvema terminoma zasuka ni (na primer bit je nič in nič je bit, kot pri Heglu) in noben tretji termin se ne udejanji iz njune reverzibilnosti niti iz vrzeli med njima (na primer

Heglov koncept postajanja). Zasuk vzpostavi vrstni red med svojima konstitutivnima terminoma, na podlagi česar je drugi termin kot nasprotje prvega sedaj prevladujoč. Ta točka zasuka je trenutek v času, ko smrt postane pomembnejša od življenja. Čeprav splošna kontinuiteta resnice realnega kot vojne ostaja cela, ko drugi termin prevlada nad prvim, singularni dinamiki, ki narekuje zgodovino življenja in sveta, ni več mar za življenje in svet – za natančne pogoje, pod katerimi je ta dinamika prvič nastala. Neposredna in vnaprej programirana obsedenost z življenjem ter nujnost vojne pri tej obsedenosti se spreobrneta v obsedenost s smrtjo, za katero je vojna enako nujna.

Freud je svoji teoriji o eksplicitnih in implicitnih namenih, nezavednem, dodal pojem o obsedenosti s smrtjo kot gonu smrti med prvo svetovno vojno. Deleuze in Guattari poudarjata relevanco zgodovinskega konteksta njegovega pojmovanja ter vojni stroj prve svetovne vojne vežeta na »kapitalistični vojni stroj«, ki za njiju povzame logiko Freudovega pojma.¹⁶ Iz gona smrti kot protislovnega življenja, ki je obsedeno s smrtjo, nastaneta protislovnini red in nered – teritorializacija in deteritorializacija –, ki sta značilna za širšo, predvsem ekonomsko dinamiko, za katero so prva svetovna vojna, (kapitalistični) vojni stroj in vojna nasploh le stranski učinki.¹⁷ A prva svetovna voj-

16 Glej: Gilles Deleuze in Felix Guattari, *Anti-Ojdip* (Ljubljana: Krtina, 2018) (prev. Jelka Kernev Štrajn).

17 Prav tam, 355.

na ni bila zadnja svetovna vojna in druga svetovna vojna je za razliko od prve bolj podobna drugi dinamiki – dinamiki vojne vseh proti vsem kot ene in iste vojne oziroma eksplicitnemu namenu preživetja, ki je prisoten tako v rasni vojni kot v vedenju prvih celic. Ta dinamika je že bližja čisti biologiji, ki jo Freud artikulira kot sočasen pojav gona smrti in izvora življenja, na podlagi katerega je življenju prirojen program za svoj lasten izbris. A v osrčju rasne vojne druge svetovne vojne se je obenem dogajal genocid nad Judi, kar pomeni, da sta bila v biološko rasno vojno za preživetje vpletena skrivnost eshatološkega Boga in edino božje ime. Tudi druga svetovna vojna namreč ni bila zadnja vojna, in če je bila druga svetovna vojna najbolj osnoven primer eksplicitnega namena preživetja, a hkrati ni bila zadnja vojna, obstaja še ena skrivnost onkraj skrivnosti preživetja. Ta impliciten namen namiguje, da smrt ni zgolj izbris življenja. Ko je smrt nekaj več kot le izbris življenja in zato pomembnejša od življenja, se mora teoretična plat umetnosti vojne kot filozofija vojne vedno približati teologiji vojne in celo postati teologija vojne (ena od osnovnih premis za alternativno hipotezo vojnega stroja).

ZUNANJA IN NOTRANJA VOJNA

Umetnost vojne proučuje delovanje eksoteričnih in ezoteričnih omejitev. Vsak napreden vojni stroj (tj. generična bojna enota oziroma generičen makiavelistični Vladar, ki je dosegel drugo raven konflikta) hkrati izvaja zunanjo in notranjo vojno. Zunanja vojna opisuje eksoterično omejitev, katere časovna doslednost vojno vseh proti vsem prikazuje kot eno in isto vojno. Čeprav ima kopičenje zagat – taktični, operativni in strateški problemi vojskovanja – dezorientirajoč učinek, eksoterične omejitve prisilijo vojni stroj, da doseže jasno opredeljene in spoznavne pragove. Doseganje pragov sovпада z nizom vnaprej načrtanih razvojnih prečnic, katerih zgodovinska kontinuiteta vzpostavi in utemelji namen vojnega stroja glede na njegovo skladnost (preživetje) ali neskladnost (izumrtje) z zahtevami omejitev. Megla vojne kot neizogibna dvoumnost, ki se nahaja v jedru vsega vojskovanja, izgine, če si življenje predstavljamo kot prehod od enega praga do drugega znotraj ene in iste vojne. Po Dennettu:

Odločilna točka evolucije je izbira med »Maginotovo linijo« (»vkopavanje« oziroma odločitev za nepremično, oklepno (relativno) neranljivost, kot so na primer rastline, školjke in druga živa bitja minimalne vedenjske virtuoznosti) ter gverilskim vojskovanjem (skrivalnice (*hide-and-seek*) z drugimi igralci v okolju). Tiste vrste, ki se »odločijo« za slednje, se nato vključijo v ko-

gnitivno oboroževalno tekmo proti ostalim bitjem, ki so tudi izbrala mobilnost in inteligenco namesto oklepa.¹⁸

Speciacija je praksa in »evolucijske odločilne točke« prakse organizirajo hierarhično. Superiornost mobilizacije in inteligence filogenetsko kompleksnost implodira z omejenim pojmom nadgrajevanja vojnih strojev. Dozdevno razhajanje med nepremičnostjo in Maginotovimi linijami na eni strani ter mobilnostjo in inteligenco na drugi vselej pripelje do obvladovanja mobilnosti in inteligence. Maginotove linije bodo vedno preplavili in premagali gverilski napadi, aktiviranje eksoterične omejitve kot oboroževalne tekme pa neudeležbo kaznuje z irelevanco ali izumrtjem. Splošen *tehnodeterminizem* (ne le v smislu, da mora biokemično življenje uporabljati tehnologijo, da bi ostalo aktualno v oboroževalni tekmi, temveč v smislu, da je biokemično življenje tudi ena izmed tehnologij vojnega stroja) biotsko-abiotске razlike odpravlja s prečiščevanjem in izpopolnjevanjem prakse, medtem ko se praksa kristalizira okoli natančnosti dinamike nadgrajevanja, ki se odvija znotraj strogo borilnega horizonta. Pragovi, kot so sila, hitrost, prikritost in asimetrija, enostransko pogojujejo razvoj. Vojni stroj se mora fizikalnim konstantam približati, jih preseči ali jih predruščiti – na primer približati se svetlobni hitrosti, premikati se hitreje od svetlobne hitrosti ali upočasniti svetlobno

18 Daniel Dennett, *Elbow Room: The Varieties of Free Will Worth Wanting* (Oxford: Clarendon Press, 1984), 37.

hitrost.¹⁹ Ker je zunanja vojna povsem enaka tehnični izvedbi, je rešitve njenih zagat kljub izjemno zapletenim inženirskim dilemam ter zgodovinskim časovnim zamikom, ki zaustavijo tisto, kar je mogoče nadgraditi v danem trenutku, vseeno mogoče oceniti prek razvidnih in spoznavnih omejitev. V primeru, da ena stran doseže prag pred drugo stranjo ali pa pride do zastoja in pat položaja, so vse takšne variante navsezadnje le lokalizirani izidi. Celotna dinamika ostaja predvidljiva zaradi prozorne stopnje sofisticiranosti, ki jo vojni stroj mora doseči, da bi obvladoval ločitev med preživetjem in izumrtjem. Zunanja vojna izžareva transparentne in znane zakone, medtem ko vojnemu stroju, ki se zave teh zakonov, vse postane samoumevno.

Notranja vojna je pospešen zlom samoumevnosti in natančnost nadgrajevanja se spremeni v skrivnost. Na drugi strani spoznavne eksoterične omejitve se nahaja neznana ezoterična omejitev, ki postavlja razliko med notranjo in zunanjo vojno. Medtem ko v zunanji vojni lahko vse postane razvidno – od vnaprej programiranega nerflektivnega nagona za preživetje do potrebe po totalni mobilizaciji –, je notranja vojna notranja, ker je ezoteričen duh znotraj eksoteričnega stroja. Notranja vojna se od zunanje vojne in njenih neposrednih in transparentnih pogojev odcepi v skladu s prirojeno temačnostjo svojega namena, kar pomeni, da se vojni stroj namerno oddalji od osnovnega imperativa preživetja in z isto kretnjo začne

19 O uporabi hitrosti svetlobe v (kozmični) vojni glej: Liu Cixin, *Death's End* (London: Head of Zeus, 2016).

iskati skriti vir svojega vedenja. Notranja vojna se prične z minimalizmom aksioma, ki je hkrati kazalec netransparentnosti njenega problema – intuicija o obstoju omejitve onkraj neposrednosti eksoteričnih preživetvenih pritiskov. Ezoterična omejitve je zato bolj podobna odsotnosti omejitve, ker gre pri njej za le slutnjo, da notranja vojna sploh obstaja.

Brez kakršnihkoli konstant in zakonov, ki prispevajo k orientaciji, kot tudi kakršnihkoli očitnih pragov, ki jih je treba doseči, je notranja vojna v odzivu na obskurnost svojega problema metodološko *odprta*. Izbris fizikalnega referenčnega okvira in funkcionalnega modela sveta sovпада s popolno tajnostjo namena, zaradi česar so delovne hipoteze notranje vojne abstraktne in domnevne. Zavoljo odsotnosti partikularnih tehničnih težav, ki jih je treba rešiti, s stališča zunanje vojne metoda notranje vojne postaja vedno bolj neobičajna. V polemiki z birokratskim razredom znotraj Wehrmachta, ki je ohranil prednost zastarele standardne pehote pred superiornostjo hitrosti in mobilnosti tanka, je Guderian v imenu preglednosti omejitve, ki pogojujejo zunanjo vojno, zapisal: »Vse je torej odvisno od tega, da se lahko premikamo hitreje, kot je bilo do sedaj možno; da napredujemo kljub sovražnikovemu obrambnemu ognju in mu tako otežimo gradnjo novih obrambnih položajev; in napad naposled prenesemo globoko v obrambo sovražnika.«²⁰ Toda istočasno Ahnenerbe SS potuje v nepalsko Himalajo, kjer

20 Heinz Guderian, *Panzer Leader* (London: Penguin, 2009), 41.

na podlagi hipoteze, da je notranja vojna nekako vezana na metafizično rasno vojno, išče sledove staroarijskih fenotipov, dolihocfalčnih lobanj in vedantskih artefaktov. Na ravni zunanje vojne vojni stroj zaradi svojega doseganja hitrosti, sile, prikritega stanja in asimetrije sočasno ustvarja hermetični pečat, znotraj katerega izvaja še bolj eksperimentalen pristop do notranje vojne. Metodološka odprtost navdihuje nenavadne in bizarne raziskovalne programe, kot so rekonstrukcija starodavnih kozmogonij že davno likvidiranih plemen, ekstrakcija *junk* DNK z namenom dekodiranja njegovega skritega pomena ter iskanje nezemeljske inteligence. Če zunanjo vojno v celoti določajo fizikalni in neposredni pritiski, pa je notranja vojna njeno absolutno nasprotje, saj je neprozorna in neznaná, razen obskurnega pritiska nečesa zatajenega.

Inteligenca vojnega stroja ne izhaja več iz njegove mobilnosti, temveč iz njegove spokojnosti in tišine. Izvedba notranje vojne prek spokojnosti in tišine potegne vojni stroj v prakse meditativne predanosti (blazna in nepredvidena raven Dennettove kognitivne oboroževalne tekme v obliki eksperimentiranja z ezoteričnimi znanostmi). Zunanja skladnost z zakoni postane notranja skladnost kot *člaščenje* zakona. Minimalni aksiom notranje vojne in njena ezoterična omejitev sta sicer strukturno analogna obliki zakona, ki ga lahko razodene le Bog. Člaščenje zakona ustvarja hierarhijo med zunanjo in notranjo vojno, medtem ko izločitev namena iz zunanje vojne in sočasno vnašanje tega namena v notranjo vojno pomeni, da notranja vojna zunanjo vojno zapečati. Hierarhija, ki izhaja

iz delitve na zunanjo in notranjo vojno, hkrati deluje kot zrcalna slika med ravnmi. Če se mora vojni stroj nenehno sestavljati, razstavljati in ponovno sestavljati, da bi se uspešno odzival na omejitve zunanje vojne, pa notranja vojna zahteva sistematično upočasnitev vojnega stroja ter previden izbris njegove lastne konsistence. Na tej stopnji notranja vojna postane vojna proti sami sebi.

Čaščenje absolutnega minimuma aksioma in spoznanje, da je primarni sovražnik sebstvo, pomenita, da se mora vojni stroj preobraziti v duha. Prakse in tehnike notranje vojne so povsem asketske in mistagoške (oziroma vsak avtentičen misticizem je praksa notranje vojne):²¹

1) *Nadzor dihanja*. Izurjeno vdihavanje megle vojne, kjer se morebiti nahaja neznan namen notranje vojne, uravnava vnos kisika v krvni obtok in s tem pomirja težnjo k shizofreniji (tj. pretirana metodološka odprtost, preveč možnih kandidatov za namene itd.). Neprozornost metode in minimalizem zakona silita k ustvarjanju notranjih telesnih omejitev, ki jih doseže dih kot regulacijski motor. Po koncentrirani interiorizaciji megle vojne sledi izdih, ki proizvede izvidniški hemoglobin, ta pa kisik prenese v celice, da bi raziskal te osnovne oblike voj-

21 Štiri tehnike, torej nadzor diha, srce kot epistemološki organ, čistost po degradaciji in ponavljajoča se molitev božjega imena, so vzete iz primerjalnih študij mistične prakse Donalda Ostrowskega («Parallels of Mysticism: The Hesychasm of Nil Sorskij and Sufism», v: *Нил Сорский в культуре и книжности Древней Руси* (Sankt Peterburg: Российская национальная библиотека, 2008), 41–52).

nega stroja, v katerih so vtisi tajnega namena nemara prisotni v bolj neokrnjenem in prvotnem stanju.

- 2) *Srce kot epistemološki organ.* Zaustavitev uma z nadzorom dihanja premakne kognicijo v organ na krvni strani krvno-možganske pregrade, s tem pa skrivnost v krvnem obtoku – nekakšna krvnotočna hevristika – postane neposredno dostopna (nepokvarjen vir znanja). Medtem ko v zunanji vojni epistemološki organ kot um oziroma možgani ustreza fizikalni transparentnosti zunanjih zakonov in njihovih zahtev, pa srce kot epistemološki organ poraja povsem drugačen in kriptičen niz kognitivnih omejitev za vojni stroj, ki izvaja notranjo vojno. Nestabilna in neprimerljiva omejitev – neizrekljive zahteve mističnih ved – nadomešča lokalizirane in konkretne epistemološke zahteve.

- 3) *Čistost po degradaciji:* Čistost spodbuja vojni stroj, da sledi omejenemu in discipliniranemu vedenju, saj notranjo vojno opredeljuje dozdevno popoln manko omejitev. Čistost kot nadomestna omejitev hkrati ustvarja čistost površine, ki v razmerju do neznane omejitve operira kot zrcalo, s katerim je nato morda mogoče dojeti vsaj bežen pogled eteričnega namena.

- 4) *Ponavljajoča se molitev božjega imena:* Razkritje božjega imena je točka zasuka, ko smrt postane pomembnejša od življenja (ko notranja vojna postane pomembnejša od zunanje vojne). Ime je tako vir in po-

rok celovitosti notranje vojne kot tudi izvor, od katerega je metodično izkoreninjanje sebstva odvisno. Ime Boga nadomesti vse, kar ni Bog, in izgovoriti božje ime je enako kot izgovoriti »Sovražim življenje in hočem umreti.«

Mistagoška upočasnitev in izbris spoznavni stroj izpraznita na osnovi poslušnosti zakonu, da bi s tem ustvarila notranjo luknjo, skozi katero lahko vojni stroj prejme novo navodilo: pričakovan odziv na čaščenje zakona oziroma poslušanje božjega glasu. Toda medtem ko vojni stroj z ustrežanjem svojim omejitvam postaja na ravni zunanje vojne vedno bolj prevladujoč, ga na ravni notranje vojne napredovanje kot obvladovanje spokojnosti in tišine naredi vse bolj negotovega in izgubljenega. Pod pogoji splošnega nespoznavanja, ki oblikuje notranjo vojno, specifične tehnike notranje vojne ne zagotavljajo odkritja njenega namena, saj je zaradi metodoloških načel spokojnosti in tišine vsako morebitno odkritje zgolj enostransko, kar pomeni, da takšno odkritje lahko pride zgolj iz skritega vira samega. Splošna agresija sile, ki žene zunanjo vojno, se ujema s splošno pasivnostjo notranje vojne, toda slednja se vedno odvija, v skladu s svojim zahtevanim pristopom, na robu popolne razpustitve. Če je meritev, ki opredeli izvedbo zunanje vojne, razlika med preživetjem in izumrtjem, pa je preživetje vojnega stroja, ki izvaja notranjo vojno, odvisno od njegovega približevanja izumrtju. Začetna metodološka odprtost se posledično lahko spreobrne v popolno izginotje kakršnegakoli

metodološkega smisla. Med čakanjem v temi in samoti, ki ju doseže z asketsko in mistagoško prakso, vojni stroj doživi preizkušnjo, kjer preživetje pomeni ohranitev minimalne psihične higiene navkljub samoizbrisu, ki ga notranja vojna terja.

Psihohigienski polom – očitni neuspeh tehnik notranje vojne – razveljavi hierarhičen vrstni red notranje in zunanje vojne. Namesto da bi skozi notranjo luknjo, ki jo je odprl s svojo prakso, slišal nekaj podobnega božjemu glasu, vojni stroj doživlja le neodzivnost in povsem zunanjo oskrnitev. Ernst Jünger trenutek razveljavitve opiše takole:

V prvem mestu, v katerega smo vstopili, so bili samostani razrušeni, krste v kriptah so bile nasilno odprte, trupla pa so bila razstavljena po ulicah v groteskne skupine. Vedeli smo, da smo prišli v deželo, kjer ni mogoče pričakovati usmiljenja. Šli smo mimo mesnice, v kateri so na mearsarskih kavljih visela trupla menihov z napisom *hoy motado*, kar pomeni *sveže ubit*. To sem videl na lastne oči.²²

²² Ernst Jünger, *The Glass Bees* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 1991), 131.

Optičen vtis »sveže pobitih« odseva stopnjevanje pri iztrebljajoči vztrajnosti eksoterične omejitve, neznan globina ezoterične omejitve pa se spreobrne v povsem opustošeno površino, narejeno iz meniških trupel. Jungler vidi, da so bili elitni izvajalci notranje vojne v zunanji vojni pobiti. Poklani sveti možje so indic prevlade zunanje vojne in sočasnega poraza katerekoli notranje vojne, saj obrat reda notranje in zunanje vojne hkrati odpravi vsako notranjo vojno. Če v skladu s preprosto razliko med preživetjem in izumrtjem zunanja vojna daje prednost neposrednemu, notranja vojna, ki daje prednost nečemu drugemu kot preživetju, trči v formo izumrtja in smrti, ki je na strani življenja.

Iz okvare notranje vojne izhaja spoznanje, da so vse metode postale »neutemeljene«. ²³ Izvajalec notranje vojne kot raziskovalec nekega conradovskega »srca teme« se bodisi v »deželi brez usmiljenja« bodisi ob izlivu reke v pragozdu Konga ali Vietnamu sooči z apokalipso brez kakršnekoli globine. Metodološka destabilizacija izbruhne iz neprosojnosti problema, ki poganja notranjo vojno, rezultat tega praznjenja pa sta notranja in zunanja blaznost. Ko vojni stroj, ki izvaja notranjo vojno, doseže točko, na kateri postane samoumevno, da ga njegova tehnika ne bo pripeljala do nobenega odgovora (molk božjega glasu), omejitve zunanje vojne privzamejo obliko, ki samo še okrepi in zaostri njihovo že prirojeno neusmiljenost. Med tem kolapsom omejitev in njihovega vrstnega reda

23 *Apocalypse Now* (rež. Francis Ford Coppola), 1979.

je zadnja in edina beseda, ki lahko izraža potovanje skozi srce teme, le beseda »groza«. ²⁴ »Groza« povzame celotno znanje izvajalca notranje vojne, ki je dosegel svojo katabatično postajo in končno razume, da ni ne notranje vojne ne notranjega skrivnega namena. Tako kot pri iznakaženih eshatoloških semeniščnikih, ki končajo na kavljih za meso, ne pa pred Bogom, izčrpano izgovarjanje besede »groza« po dozdevno neskončnem čakanju na razkritje, ki nikoli ne prispe, kaže na stanje, kjer biokemična umazanija neprestano likvidira biokemično umazanijo v neskončni vojni vseh proti vsem. Luknja, ki jo je dosegla praksa notranje vojne, se je razcepila in iz nje sta nastala dva različna vakuuma – dve različni obsedenosti s smrtjo –, ki delujeta po dveh različnih zakonih.

²⁴ Joseph Conrad, *Srce teme* (Ljubljana: Prešernova družba, 1984) (prev. Mart Ogen).

VLADAR IZUMRTJA

Horor in teror sta dve sili izumrtja, ki se med seboj razlikujeta po tem, da bližina pripada hororju, oddaljenost pa terorju. Makiavelistični Vladar oziroma vojni stroj se ob koncu svojega razmišljanja o vojni vseh proti vsem in izvedbe zunanje in notranje vojne spopade s svojim bodisi naravnim bodisi nadnaravnim izumrtjem (zadnja vojna Vladarja). Naravno in nadnaravno izumrtje odražata razkol v Vladarju, ki se prekriva z omejitvami zunanje in notranje vojne. Horor se ujema z zunanjo vojno in njeno prozorno brutalnostjo, teror pa izraža skrito izumrtje v osrčju notranje vojne.

Izmaličeni menihi in psihično uničeni mistiki predstavljajo tako razkrajanje nadnaravnega izumrtja v naravnem izumrtju kot tudi izginotje terorja v hororju. Toda nadnaravno izumrtje hkrati nikoli v celoti ne izgine, saj nujno kolaborira s skritostjo. V svojem besedilu *O nadnaravnem v poeziji* iz leta 1826 pisateljica gotske fantastike Anne Radcliffe postavi konceptualno razliko med hororjem in terorjem, in sicer na podlagi nižjih in višjih sil izumrtja. Po Radcliffe horor opisuje določno izraženo in povsem telesno nasilje, pri čemer »kruti agenti«²⁵ izvajajo program nenehnega klanja. Dinamika plenjenja hororja kot mehanizem trajne in neprestane likvidacije

25 Anne Radcliffe, »On the Supernatural in Poetry«, v: *New Monthly Magazine* (6(1), 1826), 3.

se sklada s spoznavnim kopičenjem sil, ki se prikazujejo kot oprijemljive in prevedljive skozi nazoren opis telesnih poškodb, od drobljenja okončin do rezanja vratov. Partikularnost nasilja izhaja iz edinstvenosti lokalizirane smrti (na primer 22. junija 2041 je bilo na mestnem smetišču najdeno truplo 23-letne ženske z usodno poškodbo. Vrsta rane: raztrganina na ventralni votlini; orientacija rane: poševna; robovi rane: somerni/gladki; oblika rane: zvezdasta), horor pa označuje neizčrpnost teh lokaliziranih smrti v neskončnem krogu izumrtja (na primer serijski morilec kot obraz ali *modus* horrorja). Toda če horor napaja sodelovanje med podrobnostjo in brezmejnostjo – vrsta spinozistične ene in neskončne substance ter absolutne imanence –, pa teror operira s povsem nasprotnimi ali antispinozističnimi lastnostmi, kot so stalna distanca, skrita nedovršenost ter sinteza čistosti negacije in popolnoma nerazumljivega načrtovanja, ki izhaja iz transcendentne sile. Teror kot Radcliffina superiorna forma izumrtja je »nadnaravna«²⁶ grožnja, ki jo poraja »obskurnost«²⁷ nečesa, kar še ni uresničeno. Ker oddaljenost terorja pogojuje njegovo dinamiko plenjenja, je njegova sila vedno neprozorna, medtem ko je višja forma izumrtja lahko zgolj višja, saj je imanentno nedostopna in zato neprevedljiva. Nekje onstran neposredne bližine in brezsmiselnega izumiranja horrorja teror v svoji oddaljenosti implicira tako

26 Prav tam, 1.

27 Prav tam, 1.

holokavstično izkoreninjenje kot tudi »napredek zarote«. ²⁸ Atmosferična razdalja terorja sovpada z absolutno neso-razmernostjo nadinteligence, ki vzpostavi in izvrši namen, »ki ne pripada tej Zemlji«. ²⁹

Za Vladarja, ki izvaja notranjo in zunanjo vojno, sta višja in nižja forma izumrtja oziroma teror in horor prisotna v vertikalni in hierarhični razporeditvi med notranjo in zunanjo vojno. A ta razporeditev je zaradi bližine hororja in oddaljenosti terorja vselej na robu propada. Horor povzame spoznavne fizikalne sisteme na ravni zunanje vojne, ki determinirajo homocidne tehnike Vladarja v skladu z oprijemljivostjo in bližino eksoterične omejitve. Notranja vojna, ki jo nadzoruje nespoznavnost njene ezoterične omejitve, pripelje do praznine, ki označuje oddaljenost izumrtja, skladnega s terorjem. Medtem ko se Vladar približa oddaljenosti prek prakse notranje vojne, ta oddaljenost prevzame obliko neposredne teme skrivnosti, ker ostane absolutno oddaljena. Notranja vojna vsebuje znanje o skrivnosti toliko, kolikor je znano, da skrivnost obstaja (bližina), vendar pa je skrivnost sama po sebi neznana (oddaljenost), zato notranja vojna potencialno razkritje skrivnosti dojame kot prag zadnje vojne. Toda nespoznavnost te skrivnosti tudi nakazuje, da Vladar, ne glede na to, kako obvlada prakso notranje vojne, skrivnosti nikoli ne more razkriti, saj je skrivnost na strani namena, ki ni s te Zemlje. Zunanja vojna vselej ostaja znana (horor), notranja pa

²⁸ Prav tam, 2.

²⁹ Prav tam, 3.

vselej neznana (teror). Pomen in bistvo zadnje vojne Vlada-
darja, ki izvaja notranjo in zunanjo vojno, se ne nahajata
v razkritju skrivnosti, temveč v izražanju razkola med no-
tranjo in zunanjo vojno v smislu neodločljivosti med razvi-
dnim obstojem hororja kot neprestano formo izumrtja ter
terorjem kot neznanu, vendar nikoli izključeno, višjo formo
izumrtja. Vladar sanja vizijo smrti, v kateri zadnjo vojno,
ki zapečati zgodovino ene in iste vojne, določita antago-
nistični osi hororja in terorja. Poslednji trenutek na Zemlji
se dogaja na tej točki neodločljivosti, nekakšnem kierke-
gaardovskem ali-ali: ali je življenje popolna grozljivka ali
pa Bog obstaja, ali horor ali teror.

Vladarjev poslednji trenutek na Zemlji je neskončna pri-
sotnost njegove zadnje vojne. Vladar lahko zgolj še naprej
načrtuje, saj je ujet v neprestani tolpaški vojni, medtem ko
takrat, ko ne snuje napadov in pasti, trepeta pred more-
bitnim desantom onstranskih in angeličnih iztrebljevalnih
sil. Machiavelli se nikoli ne vpraša, kakšna je idealna ob-
lika vlade ali sveta in je popolnoma brezbrizen do grad-
nje polisa. Ustroj sveta je že vzpostavljen, ker so njegove
omejitve že utirjene v zasnovo realnosti in tako še naprej
operirajo po svoji lastni logiki (realnost je računalniški pro-
gram). Najboljši možni polis za sodrgo je tisti, v katerem
vlada učinkovita obveščevalna služba, ki ima vsaj nekaj
minimalnih patriotskih tendenc (učinkovita obveščeval-
na služba zato, da predvidi grožnje sovražnih sil in s tem
onemogoči destabilizacijo ali vdor v polis, patriotske ten-
dence pa zato, da obveščevalna služba ne kanibalizira in
uniči svojega lastnega naroda). Vladar ne gradi idealnih

svetov, saj mora predvidevati grožnje atentata, državne-
ga udara, invazije, psihološke vojne, gospodarske vojne,
hibridne vojne, kibernetских napadov, biokemičnih orožij,
prostozidarskih lož, barvnih revolucij in nevladnih organi-
zacij, ki hote ali nehote delajo za interese tujih akterjev, ki
v imenu nizkotnih psevdokonceptov demokracije ali člo-
vekovih pravic financirajo nemir. Bog sicer idealen svet že
nadzoruje in Vladar se Boga boji. In če je edino olajšanje
od strahu pred Bogom Vladarjev sum, da Bog morda ne
obstaja, bo Vladar, da bi bolje spoznal svojega sovražni-
ka, vendarle moral preučiti bogove, ki animirajo mitologi-
je, metafizike in teologije drugih sovražnih tolp. Toda bolj
ko bo študiral, bolj se bo poglobljal v svetove sovraga in
se bo sčasoma naučil bati tudi njegovih bogov.

Vladar, ki meditira o vojni vseh proti vsem, pred zad-
njo bitko svoje zadnje vojne ugotovi, da ali-ali hororja
ali terorja lahko izrazi skozi logiko samomora. Horor zu-
nanje vojne, katerega forma izumrtja je predvidljiva in
spoznavna, samomor naredi za racionalno odločitev.
Če je edini namen preživetje v neskončni tolpaški vojni
vseh proti vsem, razlika med preživetjem in izumrtjem
sčasoma postane neutemeljena. Vsak Vladar bo prej ali
slej ubit, zunanja vojna se ne bo nikoli zaustavila in zato
njene omejitve izgubijo ves pomen. Zatem ko je videl
umorjene menihe v mesnici, Jünger piše: »Tistega dne
me je prevzela velika žalost. Z gotovostjo sem vedel, da
je s tem konec vsega, kar smo spoštovali in častili.«³⁰ Iz-

30 Ernst Jünger, *The Glass Bees*, 131.

mučeni raziskovalci srca teme, ki ob izlivu reke prazno izgovarjajo besede o hororju, odražajo osnovno spoznanje izčrpanih vojnih strojev, da »nadaljevati vojno [n]ima smisla«. ³¹ Samomor izraža odločitev, da bo Vladar izstopil iz odvečne transparentnosti teoretično rešene, a še vedno tekoče igre. Toda medtem ko »ubiti samega sebe« namesto »biti ubit« tudi dozdevno pomeni popuščanje in (samo)izbris v neskončnem hororju zunanje vojne, pa lahko samomor v skladu z notranjo vojno odseva odločitev, da je nespoznavnost terorja obenem nemožnost njegove izključitve – stalna oddaljenost, brez katere terorja ni. Oddaljenost izumrtja je višja forma izumrtja, ki je nespoznavna, in samomor to oddaljenost ponovi, ko se nekdo ubije v vojni, ki se ne dogaja na Zemlji. Enako kot v primerih obrednih samomorov oficirjev, ki so kršili kodeks časti ali imperialnega samouničenja generala Nogija Marusakeja, ki se kljub dejstvu, da je bila praksa *džunšu* prepovedana že več kot 300 let, ubije v trenutku, ko sliši, da je cesar Meiji umrl 30. julija 1912, ³² samomor kot umik iz nekega naravnega reda lahko z istim dejanjem evocira nadnaraven red in višjo formo izumrtja. Najosnovnejše ime za samomor kot teror in teror kot samomor je mučenje. Red sveta je odvisen od cesarja ali Vladarja, red vsega pa ne, in nič ne preprečuje tega, da bi cesar ali

31 Besede Nicka Landa v: »Cyberspace Anarchitecture as Jungle-War« (*Fanged Noumena: Collected Writings 1987–2007* (London: Urbanomic, 2012), 401).

32 Brian Daizen Victoria, *Zen at War* (New York: Rowman & Littlefield, 2006), 58.

Vladar tudi postal mučenik in storil samomor. V vsakem primeru bo samomor za svet vselej videti kot napaka, saj se ujema z namenom nevidne vojne.

V prvih stavkih *Angelofobije* Yuya Sakurai piše: »Bil je vroč dan. Zemlja je poblaznela. Tu v (mestu) Hue se bodo odprla krila angela /.../ Najraje bi se vrgel v reko Huong.«³³ Zadnja stavka Borgesovih pripovedi *Približevanje Almotasimu* ter *Oblika meča* se glasita »Neko drugo poglavje namiguje, da je Almotasim Hindujec, o katerem študent misli, da ga je ubil«³⁴ ter »Zdaj me lahko prezirate.«³⁵ Vladar sluti, da se skrivnost sveta nahaja v teh prvih in zadnjih stavkih. V *Približevanju Almotasimu* Borges navaja Plotinca: »Vsaka stvar je vse stvari. Sonce je vse zvezde. In vsaka zvezda je vse zvezde in sonce (*Eneadi* V, 8, 4).«³⁶ A Bog terorja ni plotinski prekipevajoč in preplavljajoč Bog, Bog izvira in vodnjaka, ki je Eno in se preliva v mnogoterost, ker je ta Bog preblizu vsem stvarjem, prisoten je v vseh stvareh in zato postane od njih neločljiv. Pravi Bog je oddaljen, tako kot idealen Vladar, in če se sploh odloči vstopiti v svet, se odloči za vstop v svet kot enkratno in samotno bitje, ki sicer naredi samomor. Če nekdo naredi samomor, prezira in premaga Plotinovega neoplatonskega vsepri-

33 Yuya Sakurai, »Angelphobia«, v: *Surfaces*, 2021, <https://www.surfaces.cx/angelphobia-yuya-sakurai>.

34 Jorge Luis Borges, »Približevanje skritemu«, v: *Izmišljije* (Ljubljana: Cankarjeva založba, 1984), (prev. Jože Udovič), 42.

35 Jorge Luis Borges, »Oblika meča«, v: *Izmišljije* (Ljubljana: Cankarjeva založba, 1984) (prev. Jože Udovič), 69.

36 Jorge Luis Borges, »Približevanje skritemu«, 42.

sotnega boga ter hinduističnega boga-slonov in boga-opic, se vrže v vodnjak in ga uniči, saj se zaradi globine žalosti, ki ga pripelje v samomor, namenoma odstrani od vseh stvari in s tem pokaže, da vsaka stvar ni vse stvari. Še več, ker je njegova žalost čista, ko naredi samomor, tega nihče ne bo opazil in nikomur ne bo mar. Sakuraijova »Angelofobija« se konča s stavkom: »DOGMA::: I.N.R.I.«.³⁷

Teror kot višja forma izumrtja se sklicuje na pojem Boga toliko, kolikor je teror pred Bogom teror pred eshatološkim Bogom in poslednjo sodbo. Eshatološki Bog je edina vrsta Boga, kateri pripada namen, ki ni od te Zemlje. Eshatološki božji mehanizem sodbe ocenjuje izvajanje vedenja, ki ga Bog terja (DOGMA::: I.N.R.I), in to vedenje je del namena kot eshatološkega telosa. Sodba, ki jo Bog izreče v skladu s skritim namenom sveta, zapečati konec zgodovine in s tem dejanjem višja forma izumrtja postane dokončno in za vedno znana. Božja oddaljenost sedaj sovпада s kopičenjem zagonskega momenta in tako zaostri intenziteto udarca, ko je sodba naposled potrjena. Bog, tako kot Darwin, svoje mehanizme obravnava kot selektivne, in tako kot za Darwina, je tudi za eshatološkega monoteističnega Boga najčistejša oblika tega mehanizma izumrtje – eshatološki Bog je namreč Bog poslednjih stvari in zaustavitve obstoja. Celo v darvinističnem univerzumu je Bog na vrhu evolucijske lestvice, gospodar celotne dinamike plenjenja, car asasinov, ki se skriva in napada od daleč (veščine alfa predatorja). *Strategos*

37 Yuya Sakurai, »Angelphobia«.

Mojzes je s svojimi polkovniki Bogu prepeval hvalospjev: »JHVH je bojevnik; ime mu je JHVH.«³⁸ Če vse tautologije niso logične zablode, temveč instance samozadostnosti, saj so primeri nečesa, kar ne potrebuje ničesar onkraj sebe (1=1 ne potrebuje nobenih drugih števil),³⁹ dvakratno tautološki »JHVH je bojevnik; ime mu je JHVH« predstavlja popolnega samozadostnega Vladarja, ki je neodvisen od katerihkoli eksteriornih sredstev (obvladanje zunanje vojne) in tako lahko ubija v skladu z višjim namenom, ki je onkraj prostora in časa ter ga pozna le on (obvladanje notranje vojne). Ko oddaljen telos prispe na Zemljo, zunanja in notranja vojna postaneta eshatološka vojna.

Telos in namen ostajata oddaljena, dokler se ne razkrijeta. Zadnja vojna Vladarja – kot vrsta eshatološke vojne, pa vendar še ne prave eshatološke vojne, saj je ta odvisna od pojavitve Boga – se zgodi v zamiku pred tem razkritjem. Za Vladarja, ki se predaja praksi notranje vojne in višji formi izumrtja, se nespoznavnost tega razkritja kot terorja spreobrne v nespoznavnost bodisi hororja bodisi terorja (ali sodba bo ali ne?; ali obstaja nek drug namen?; ali obstaja nadinteligenca in če obstaja, kakšen je njen načrt?). Teror kot ali horor ali teror je »temna noč duše« oziroma apokaliptičen »problem ustavitve« (*halting problem*). Računalniška znanost o problemu ustavitve pravi:

38 2. Mojzes 15,3.

39 O samozadostnosti tautologij glej npr.: Nick Land, »Crypto-Current: An Introduction to Bitcoin and Philosophy« v: *Šum: revija za teorijo in kritiko sodobne umetnosti* (10.2, 2018), 1355–1372.

Problem ustavitve Turingovega računalniškega programa je v tem, ali lahko razlikujemo med začetnimi konfiguracijami traku, ki vodijo do končne zaustavitve programa, ter začetnimi konfiguracijami traku, ki vodijo do tega, da program večno računa naprej ... Odgovor je *ne*. /.../ Upoštevajte, da ne trdimo, da ne vemo, kako rešiti težave, ali da je rešitev težka. Pravimo: *rešitve ni*.⁴⁰

Vojna kot stanje brez rešitve potrjuje bodisi brezkončnost nižje forme izumrtja bodisi višjo formo izumrtja kot izumrtja, ki lahko uvede ustavitvev in ima zato rešitev: Vladar izumrtja.

Razmišljanje makiavelističnega Vladarja se konča v nerešljivosti apokaliptičnega problema ustavitve. Vladar lahko iz neskončnosti nižje forme izumrtja in zunanje vojne sklepa, da se je ena in ista vojna štiri milijarde let razvijala v skladu s spoznavnimi, partikularnimi omejitvami brez zavedanja o nerešljivosti in se zato lahko nadaljuje brez konca; iz notranje vojne pa, da nadaljevanje kljub tej nerešljivosti lahko pripelje do zgolj vedno večje in nepriemerljive iracionalne metodološke odprtosti v obliki uporabe nekakšne poblaznele različice Ockhamove britve, ki predstavlja vse bolj brutalno odpravljanje vseh pristopov k notranji vojni, ki niso dovolj nori. Vladar bi s tem lahko

40 Martin Davis, »What is a Computation?«, v: *Mathematics Today: Twelve Informal Essays* (Springer, 2012), 255.

nadaljeval svoje iskanje globljega namena, ki nemara sploh ne obstaja, kar pa je po drugi plati tudi del tega namena. Vladar v vseh svojih meditacijah o umetnosti vojne pride do istega zaključka, in sicer da učinkovitost uporabe britve ostaja neocenljiva.

2.

A B S O L U T N A
K A T A B A Z A

EKSTREMOFILICNE LASTNOSTI RASE

V šestinštiridesetih »lekcijah in opažanjih«, napisanih po svoji šestnajstletni zaporni kazni (1937–1951) v koncentracijskem taborišču na območju sibirske Kolime (GULag),⁴¹ Varlam Tihanovič Šalamov opredeli dve stanji, ki omogočata preživetje v pogojih absolutnega hiranja: šestnajsti lekciji »razumel sem, da je mogoče živeti prek zgolj sovraštva«⁴² sledi lekcija »razumel sem, da je mogoče živeti prek zgolj ravnodušja«.⁴³ Ravnodušje je klasična tehnika asketizma in opisuje anabatično potovanje do Boga z razbremenitvijo duše od gravitacije sveta.⁴⁴ Sovraštvo se poleg ravnodušja nahaja v neskončnosti povsem katabatične dimenzije in taboriščniške realnosti skoraj popolnega metaboličnega poloma. Božjo skrivnost nadomesti skrivnost preživetja, ki tedaj postane dojemljiva z razredčenjem življenja v minimalno število funkcionalnih strategij. Pekel na Zemlji je logičen in strukturiran.

41 Varlam Šalamov, »Что я видел и понял в лагере«, <https://shalamov.ru/library/29/>.

42 Prav tam. Šalamov uporablja besedo »злоба«, ki je tu prevedena kot »sovraštvo«, ne pa na primer »srd«, »gnev«, itd., saj se sklicuje na aktivno, negirajočo silo, ki se sicer ujema s sodobnimi termini, kot sta »zločin iz sovraštva« in »sovražni govor«.

43 Prav tam.

44 Npr. Krišna v *Bhagavad-giti* ali krščanski asketizem: Evragij apatijo opisuje kot »cvet asketskega boja«. Glej: Andrew Louth, *Maximus the Confessor* (London: Routledge, 2005), 37.

Poskusi na ekstremofilčnih tardigradnih⁴⁵ (*superphylum ecdysoza phylum tardigrada*) potrjujejo, da je sposobnost avtodehidracije tista, ki jim omogoča preživetje v radioaktivnem vakuumu vesolja. Skoraj uničeni ujetnik v sibirski tajgi znotraj svoje vrste odkrije značilnosti za preživetje v vakuumu sveta. Sovraštvo in ravnodušje sta ekstremofilčni lastnosti rase, kateri pripada Šalamov.⁴⁶ Brezbriznost do vsega, kar poskuša likvidirati človeški organizem, kolaborira s hkratnim zaničevanjem organizma do celotne dinamike. Šalamov v spisih opisuje svoje poškodbe možganov, ki jih je utrpel med dolgimi zimami pri $-60\text{ }^{\circ}\text{C}$: pozabljanje besed, nesposobnost oblikovanja koherentnih misli in globoka nezainteresiranost za kar koli drugega kot spanje. Toda po nevrološki deformaciji neizbrisljivi in skoraj avtonomni stanji še vedno obstajata, medtem ko je izničena kognicija podobna odkrivanju skrivnosti sveta.⁴⁷ Za razliko od mističnega nespoznavne-

45 Laura Howes, »How do Tardigrades Survive in Space?«, v: *Chemical and Engineering News* (97(41), 2019).

46 Pisatelj in literarni kritik Andrej Sinjavski leposlovje Šalamova opiše kot »priročnik o odpornosti človeškega materiala«. Glej: Drago Bajt, »Pluton, ki se dviga iz pekla« (*spremna beseda*), v: Varlam Šalamov, *Kolimske zgodbe* (Ljubljana: Modrijan založba, 2011), 763.

47 Šalamov:

»Jaz sem kot tisti fosili,
ki se pojavijo po naključju,
da bi svetu dostavili v celoti,
geološko skrivnost«.
(<https://shalamov.ru/library/10/60.html>)

ga⁴⁸ je odkritje skrivnosti enako apatiji in preziru do nje.

Ravnodušje je hiperreaktivno in opozarja le na kvantitativno preobremenitev groženj. Potrebo po prekomerni kalkulaciji nadzoruje in regulira stanje popolne nečutnosti do sveta. Ekscesna zlonamernost terja vsaj minimalno sposobnost napovedovanja prihodnosti (»Od kod me lahko ubijejo?« nadomesti »Kdo me lahko ubije?«), a ker je sovražnih sil preveč, je edini učinkoviti odziv, tako kot pri ujeti živali, izžarevanje mrtvosti do vsega, kar se približa. Urjenje in piljenje ravnodušnosti porajata anesteziirana človeka, na katerega svet ne more vplivati, vendar on sam kljub teži svojega novega oklepa lahko tudi lebdi nad svetom. V škodoželjnem okolju stanje popolne indifferene simulira nadčloveka, kar je enako njegovi stvaritvi, saj skrajni pogoji in delirij, ki ga ti pogoji neizogibno povzročijo, odpravijo sposobnost sovražnikov, da bi ločili med verodostojno stvaritvijo in njeno kopijo. V strogo anabatični dimenziji mistična praksa ravnodušja tudi nevtralizira delitev med verodostojno stvaritvijo in njeno simulacijo, kolikor je vsaka stvaritev izpeljana iz svojega vira v Bogu. Božje ustvarjanje se prične s tvorjenjem bistev, ki so šele kasneje materializirana, asketska praksa ravnodušja pa naj bi vodila nazaj do ničelne stopnje prvotne in nepokvarjene duše. Anabatično ravnodušje poveršnost vseh afektov in vse navidezno neomejeno posta-

48 Npr. *Oblak nespoznavnega*, anonimen angleški tekst krščanskega misticizma iz poznega štirinajstega stoletja, katerega prvi stih se glasijo: »HERE BYGYNNITH A BOOK OF CONTEMPLACYON, THE WHICHE IS CLEPYD THE CLOWDE OF UNKNOWYNG, IN THE WHICHE A SOULE IS ONYD WITH GOD.«

janje negira v namen povrnitve čistega bistva. Ta ničelna stopnja je prav tako prisotna v katabatični dimenziji, saj ravnodušje v svoji mrtvosti vse plasti življenja nenehno lupi, dokler ne doseže skrajne meje, kjer preživetje lahko pomeni le preživetje kot bistvo. Sovraštvo je intenziteta bistva. Če je intenziteta vedno povezana s konceptom postajanja in postajanje vedno konceptualno nasprotuje bistvu, je sovraštvo intenziteta kot intenziteta sovraštva do postajanja (militantni antispinozizem). Ekstremofilne lastnosti rase ne morejo postati nič in tako nimajo prihodnosti. Sovraštvo je aktivno v razmerju do reaktivnosti ravnodušja in oboje se okrepi v trenutku, ko se čas in postajanje ustavita. Čas in postajanje bosta vedno razveljavljena, ker je biocid odvečno ime za življenje. A tudi v mrtvi pokrajini povsem izsušenega obstoja ostaja strategija, ki lahko preživi in celo požge svet, ki jo obdaja. Ravnodušje replicira vakuum, v katerem poteka preživetje, in tako deluje kot protiutež svetu, ki ga sovraštvo nato stopnjuje. Njuna popolna izvedba je enaka zavedanju, da se intenziteta bistva ne nahaja v nesmrtnosti duše, temveč v nesmrtnosti prakse.

Šestinsirideset lekcij in opazovanj, med njimi dve neuničljivi lastnosti, je končna vsota človeškega znanja, ki sestavlja dovršen korpus katabatične gnoseologije. Ko je Šalamov opisoval logiko svojega pisateljjevanja, je podobi Orfejevega potovanja v podzemlje in nazaj nasprotoval s podobo »Plutona, ki se dviga iz Hada«. ⁴⁹ Podoba

49 Varlam Šalamov, »O прозе«, <https://shalamov.ru/library/21/45.html>.

Plutona je tista, s katero je povezal svoja besedila, saj se je povsem posvetil dojemanju tvorbe pekla in inercije spusta. V življenju so pomembni le neizogibni trenutki, ko se vse pokvari, in ker bo vsaka reč prej ali slej uničena, je torej mogoče vse, česar se je človek v življenju naučil, zreducirati na nekaj stavkov in navsezadnje le nekaj besed. Čeprav je bil napisan pod navidezno drugačnimi pogoji, tudi *Rester vivant*⁵⁰ Michela Houellebecqa preživetje predstavi kot metodo in sledeč minimalistični obliki teksta je vsaka učinkovita metoda – tako kot pri Šalamovu – lahko zgolj umaknjena in preprosta. Kontaminirajočemu vzdušju celotnega življenja se zoperstavi odmaknjeno védenje ravnodušja, ki v preživetju vidi čast, a le toliko, kolikor preživetje lahko postane izraz sovraštva do načel, ki poganjajo obstoj. Osnovno preživetveno znanje in njegova praksa imata namreč svoje očitno nasprotje, prek katerega metoda lahko postane jasna kot pri nanosu kontrastnega barvila – prenasičeno znanje, ki je enako pojmu civilizacije. Civilizacija vselej zakriva bistveno znanje in tako Šalamov kot Houellebecq svojo metodo vzpostavita sredi civilizacijskega propada: Houellebecq med počasnim kolapsom zahodnega sveta, Šalamov pa skozi črno luknjo, ki je vedno prisotna v osrčju vsake civilizacije. Prva od šestinštiridesetih lekcij Šalamova se glasi: »Polna krhkost človeške kulture in civilizacije. Človek v treh tednih postane zver zavoljo težkega dela, mraza, lakote in

50 Michel Houellebecq, *Rester vivant* (Paris: Flammarion), 1991

pretepanj.«⁵¹ Predpogoj civilizacije je tehnična specializacija praks, civilizacije pa vznikajo takrat, ko je specializacija neomejena.⁵² Razdelitve dela se poleg nenehnega tehnološkega nadgrajevanja nagibajo k eksponentni rasti, ki prinaša presežek materialnih in kognitivnih zalog. Civilizacija spodbuja enakost praks v namen naraščanja znanja, potrebnega za njeno masivno gnoseologijo. A pri tej rasti vedno obstaja nevarnost pretiranega kopičenja, po katerem vez med prakso in bistvenim izgine. Civilizacija temelji na konceptu tehnike, ki je nasproten Šalamovemu, za katerega je tehniški naklon reduktiven, eliminativen in vselej vodi navzdol. Globoka ranljivost še naprej teče skozi krvni obtok nakopičene zgodovinske civilizacijske infrastrukture in Šalamov se drži temeljnega načela vseh preživetvenih tendenc. Množenje praks je v resnici fragilnost in vsaka civilizacija po definiciji tako pozabi kot tudi izpusti prav tehniko, kako preživeti v vakuumu. Po neizogibnem civilizacijskem kolapsu pod lastno gnoseološko težo sovraštvo in ravnodušje lahko preživita v tem zadnjem kraju implozije. Intenziteta bistva vztraja v praznih mestih in mrtvih pokrajinah. Tako kot obstajata vrstni red in hierarhija praks, obstajata tudi vrstni red in hierarhija apokalips. Preživetje v vakuumu civilizacijske implozije je dokumentiranje tega reda. Tiha in pusta apokalipsa je vladar vseh apokalips.

51 Varlam Šalamov, <https://shalamov.ru/en/library/34/1.html>.

52 Tj. koncept specializacije in razdelitve dela v civilizacijskih študijah.

Na drugi strani tihe apokalipse in civilizacijskega razpada sta tehnoindustrializirano civilizacijsko trčenje in apokalipsa svetovne vojne. Šalamov je šestnajstletno zaporno kazen moral prestati zaradi politične povezanosti s trockističnimi skupinami v času stalinističnih čistk. Toda vsaka zavezanost hipotetičnemu vsesplošnemu civilizacijskemu nastanku po trockijevski svetovni revolucionarni vojni izgine prek izkušnje tajge in civilizacijske praznine. Na drugem geografskem polu hladne vojne bo skupina ameriških trockistov, čeprav proti koncu hladne vojne, prišla do podobnega spoznanja. Intelktualno jedro ameriškega neokonzervativizma je sestavljeno iz razočaranega trockističnega kadra, ki je namesto modela svetovne revolucionarne vojne sprejel model spopada civilizacij.⁵³ Medtem ko je ta neokonzervativni civilizacijski koncept zaradi poudarka na civilizacijski nezlomljivosti dozdevno nasproten Šalamovemu, je pravzaprav blizu njegovemu preprostemu programu za preživetje, ki ga formulira na Kolimi. Za Samuela Huntingtona, ustvarjalca modela civilizacijskega spopada, konec hladne vojne označuje konec povsem »ideološke« vojne.⁵⁴ Ostali civilizacijski bloki niso razvrščeni po tipičnem ustroju ideološke kritike, temveč jih Huntington obravnava kot skoraj neuničljive ekstremofilčne entitete, ki jih poganja mešanica rasne in

53 Glej npr.: Arsenije Dusanic in Plamen P. Plenev, »The Influence of Neconservative Movement on U.S. Foreign Policy«, v: *Connections* (8(2), 2009), 91–99.

54 Samuel Huntington, »The Clash of Civilisations?«, v: *Foreign Affairs* (72(3), 1993), 22–49.

kulturne vojne – pravoslavni krščanski svet, muslimanski svet itd. Spopad civilizacij kot civilizacijsko svetovno vojno požene nekaj, kar velja za bolj resnično in virulentno od izginulih ideologij hladne vojne: nekakšna sinteza eksoterične, organske biokemične vojne in ezoterične, eterične eshatološke vojne. Šalamov eksoterično in rasno dimenzijo spopada doživlja v poznih dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja, ko Gruzijci (Stalin) in Judje (Trocki) vstopijo v tolpaško vojno za nadzor nad ZSSR. Šalamova kot Slovana, ki zavzame stran v plemenski vojni, v kateri dejansko ne pripada nobeni od nasprotnih si skupin, lahko njegova odločitev pripelje le do nedoločene smrti GULagskega vakuuma. A četudi v njegovem programu za preživetje ni nobene ustrezne in izrecne ezoterične razsežnosti, z izjemo še vedno pomembnih tehničnih prekrivanj z asketsko prakso, Šalamov vendarle prihaja iz dolge vrste pravoslavnih duhovnikov. Med zaporno kaznijo se njegova prvotna politična odločitev proti svoji lastni krvni liniji spreminja in prevzema lastnosti pravoslavnega stališča toliko, kolikor njegov preživetveni program izhaja iz njegovega spoznanja na Kolimi, da pekel obstaja. Po pravoslavni doktrini je koncept *apokatastaze* – univerzalnega odrešenja vsega stvarstva – heretičen, kar posledično pomeni, da je pekel večni. Človeške duše nimajo skupne usode, saj se bodo nekatere od njih odpravile le na katabatično potovanje. Univerzalni revolucionarni humanizem izgine z razveljavitvijo univerzalne človeške zgodovine. Edini univerzalizem, ki lahko preživi, je zgolj samoumeven univerzalizem neizogibnosti in neskončnosti pekla na Zemlji. Po

temni noči duše, ki traja šestnajst let, se tudi iskreni vanguardist začne zavedati, da pri vojni nikoli ni šlo za to, kar je mislil.

Temna noč duše ni notranja osebna kriza, ki jo sproži dvom v obstoj Boga, temveč opisuje niz preizkušenj in postaj na mističnem anabatičnem potovanju. Janez od Križa celotno potovanje poimenuje »temna noč«, medtem ko pravoslavni koncept »zapuščenost od Boga« (Богооставленность) sovpade z določeno postajo *derelicto*, ki jo mistik izkusi med temno nočjo.⁵⁵ Pri duhovni interakciji med Bogom in mistikom, ki napaja mistični vzpon k združitvi z Bogom, se Bog na postaji zapuščenosti namerano umakne od sveta. Mistik božjo oddaljenost tedaj doživlja na ravni sveta, a ne v smislu odmaknjenosti, ki izzove božjo absolutno transcendenco nad svetom, temveč v smislu popolne opuščeniosti, ki svet izprazni kakršnekoli božje prisotnosti. Po tem umiku mistik neposredno izkusi »pekel božje zapuščenosti«⁵⁶ – popolna simetrija pekla in sveta zavoljo odsotnosti Boga. Zapuščenost od Boga je sicer le prehodna faza, kot postaja na potovanju. A za mistika, ki ne bi mogel napredovati dlje od te preizkušnje, bi pekel na Zemlji postal neskončno stanje. Stanje, ki ga Šalamov opisuje na Kolimi, ni stanje mistika, ki ne more preseči postaje zapuščenosti od Boga in pekla na Zemlji, temveč je ta nekako postala resničnost celotnega sveta.

55 Glej npr.: Mikel Hill, *Elder Sophrony: The Grace of Godforsakenness and the Dark Night of the Soul*, https://www.academia.edu/33773317/The_Grace_of_Godforsakenness_pdf.

56 Tj. terminologija Starca Sofronija.

Če bi obstajal mistik, ki bi se med duhovnim popotovanjem ujel v večni defekt, tako da bi zapuščenost od Boga zanj postala neskončno stanje, a bi obenem v sebi nosil takšno silo in pomembnost, da bi bilo vse, kar obstaja, tudi potegnjeno v pekel, ki ga zdaj za vedno doživlja, bi pekel postal stalna izkušnja in resničnost sveta. Mistik s takšno močjo in silo bi lahko bil le prvi in prvobitni človek.

Po kabalističnem nauku Adam Kadmon izhaja iz prvotnega vakuuma, ki ga je Bog ustvaril z namernim krčenjem svoje neskončne svetlobe. Na mestu odsotnosti samoomejene preobsežne svetlobe se pojavi črna luknja, ki deluje kot ogledalo, na katerega Bog projicira žarek božanske luminiscence. Odsevna svetloba daje obliko stvarstvu in najintenzivnejša svetlobna točka je krona stvarstva – prvi človek –, ki svoje rajsko življenje posveti razmišljanju o neskončni tajni neskončnega Boga ter lepoti in redu njegovega stvarstva. Pekel se začne tvoriti tedaj, ko adamska meditirajoča svetloba izgubi svojo koncentracijo in se svet pod njo posledično razbije. V tem razbitju se krhkost spremeni v svoje nasprotje, saj mistagoški sij postaja vse gostejša snov, katabatični pekel na Zemlji pa nastane sočasno s padcem prvega človeka. Toda ta pekel je še vedno prežet z anabatičnim tokom in zdaj skrhanim nabojem božanske svetlobe. Izvoljeni, ki jih božji glas še naprej nagovarja, se naučijo, da je obstojnost pekla na Zemlji prevara, in dodeljena jim je naloga, da celotno stvarstvo vodijo nazaj v prvotno stanje, kjer se svet znova spremeni v svetlobo. Zgodovinski in kozmični napredek te misije postane berljiv tako prek znamenj ča-

sov kot tudi namigov, ki jih Bog daje v nočnih pogovorih s svojimi izvoljenci. Knjiga *Zoharja* napoveduje, da se bodo Judje vrnili v Izrael v dvajsetem stoletju,⁵⁷ novi vzpon Jeruzalema po skoraj dvajsetih stoletjih izgnanstva pa na ravni materialnega sveta kaže na bližino vrnitve višjega poboženega stanja. Ko se Judje vrnejo v Izrael, sta zmaga mesijanske luči in obnova celotnega stvarstva tik pred njuno uresničitvijo.

Adam Kadmon nosi posmrtno masko s protološkim in eshatološkim obrazom. Medtem ko rabini zaslutijo, da bo Mesija kmalu okronan v Jeruzalemu, februarja 2019 izraelska sonda Berešit (תּוֹשָׁבָה – »na začetku« oziroma prva beseda *Geneze*) nese vzorce človeškega DNK in na tisoče ekstremofilnih tardigradov do zemeljske lune v namen preizkušanja preživetvenih sposobnosti tardigradov in vzpostavljanja rezervnih podatkovnih baz človeškega genetskega materiala na mrtvi površini meseca. Zgodovina Judov je sicer sledila poti od egiptovskih in sobiborskih taborišč smrti v novi Jeruzalem, kar kaže, da je postajo zapuščenosti od Boga mogoče preseči. Toda ker je bilo obenem to potovanje dozdevno nenehen pekel na Zemlji, izvoljenci ne morejo popolnoma zaupati božjemu glasu. Če se temna noč duše nikoli ne ustavi, do obnove nesmrtnosti svetlobe iz vakuuma nikoli ne bo prišlo, in prav zato je v tem vakuumu večna le praksa preživetja. Vsak nov začetek proč od peklenke Zemlje tako zahteva raziskovanje bistva preživetja: treba je oceniti njegove

57 Tj. po kabalistični astrologiji doba vodnarja oziroma doba odrešenja.

meje in preizkusiti ekstremofilične lastnosti rodu, vrste in rase. A čeprav je katabatična pot takojšnja in neposredna, anabatična pa, čeprav je nikoli ni mogoče popolnoma izključiti, vedno negotova in netransparentna, obe sovpadata s skrivnostjo preživetja v svoji najmočnejši in najstrožji obliki. Preživetje v vakuumu bodisi opiše mejno točko, po kateri se biokemično življenje ne more več nadaljevati v praznini, bodisi opiše samoto posamezne duše pred jezo in sodbo Boga.

Aprila 2019, dva meseca po izstrelitvi Berešita, je firma Spacell, ki je vodila misijo, poročala, da je sonda trčila približno petsto kilometrov od predvidenega pristajalnega cilja, »morja miru«, gladkega balzatskega polja, ki se nahaja v največjem luninem kraterju.⁵⁸ Maja 2021 je raziskava o tem, ali tardigradi lahko preživijo t.i. hitrost ob trku (*hypervelocity impacts*), pokazala, da lahko prenesejo hitrost trka do 901 m/s,⁵⁹ medtem ko se je Berešit zrušil

58 Mike Wall, »Israel's Beresheet Spacecraft Crashes into Moon during Landing Attempt«, 11. april, 2019, <https://www.space.com/israeli-beresheet-moon-landing-attempt-fails.html>

59 Alejandra Traspas in Mark J. Burchell, »Tardigrade Survival Limits in High-Speed Impacts – Implications for Panspermia and Collection of Samples from Plumes Emitted by Ice Worlds«, v: *Astrobiology* (21(7), 2021), 845–852.

pri hitrosti 946,7 m/s,⁶⁰ kar pa ob upoštevanju trpežnosti transportne posode iz niklja in epoksidne smole, v kateri so bili zaprti,⁶¹ ne izključuje v celoti, da so preživeli strmoglavljenje. Varlam Šalamov je 17. januarja 1982 v starosti 74 let umrl zaradi pljučnice v domu za ostarele, ki ga je upravljala Zveza sovjetskih pisateljev. Imel je eno hčerko – Eleno.

60 Ettay Nevo, »What Happened to Beresheet?«, 20. februar, 2020, <https://davidson.weizmann.ac.il/en/online/sciencepanorama/whathappened-beresheet>.

61 Daniel Oberhaus, »A Crashed Israeli Lunar Lander Spilled Tardigrades on the Moon«, 5. avgust, 2019, <https://www.wired.com/story/a-crashed-israeli-lunar-lander-spilled-tardigrades-on-the-moon/>.

ESS

Evolucijsko stabilna strategija (ESS) diskretnost rešitve uskladi z nesmrtnostjo prakse. Njena najsplošnejša neformalna opredelitev, ki velja za domeno vseh možnih strategij, se glasi: »Lahko ubijem, a ne morem biti ubit.« V univerzumu, kjer se temna noč duše nikoli ne konča, je to stanje najbližje konceptu popolnega poboženja (*theosis*). A nesmrtno ni tisto, kar lahko ubije in ne more biti ubito, temveč je nesmrtna strategija tega stanja. Ko strategija postane nesmrtna, se množica morebitnih rešitev zloži v eno samo.

Vrste, od ekstremofilov na Zemljini luni do volčjega tropa v kolimski tajgi, so strategije. Deleuzova in Guattarijeva shizoanaliza odvrtno »volčje-človeško« subjektivnost in »adolescentni freudovski simbolizem«⁶² spodreže z dejstvom, da »volkovi potujejo v tropih«.⁶³ Psihoanalitična seksualna tavnaturgija hoče vselej upočasniti in preprečiti napade in atentate na tiste, ki nasprotujejo mobilizaciji vojnega stroja: »Volkovi nikoli niso imeli možnosti, da bi zbežali in rešili svoj trop: že od samega začetka je bilo odločeno, da živali lahko služijo le za reprezentacijo koitusa.«⁶⁴ Preživetje tropa se skriva v prenosu krvi, ki je

62 Michel Houellebecq, *H.P. Lovecraft: Contre le monde, contre la vie* (Paris: Éditions du Rocher, 1999), 12.

63 Gilles Deleuze in Felix Guattari, *A Thousand Plateaus*, 31.

64 Prav tam, 31.

hkrati tudi prenos strategije. Črna propaganda⁶⁵ koitalne reprezentacije izkrivlja temeljnejšo operacijo pošiljanja in kopiranja informacij. Ko shizoanalitična načela zavzame evolucijska dinamika, ki jo napaja misterij preživetja, »razmnoževalni afekti«, ki »širijo okužbo«,⁶⁶ postanejo razumljivi kot (spoznavne) strategije, izvedene v stanju (neznane) vojne. Shizofrenična zmeda prek neskončnega postajanja je le še ena zavajajoča plast megle vojne. Volk postane vrsta šele takrat, ko je iniciiran v strategijo tropa in časti nevidno rešitev (red znotraj reda). Vrtoglavca vsota vseh zgodovinskih oblik življenja, ki so končale v množičnem grobišču izumrlih organizmov, je sicer indic, da je koncept vrste, razumljen v klasičnem smislu, bližje smrti kot življenju, medtem ko je zgolj pravilna strategija tista, ki lahko preživi do konca sveta.

Formalizacija ESS, ki jo izpelje John Maynard Smith, evolucijsko prilagodljivo dinamiko modelira z notacijo iz teorije iger, a z razliko, da predpogoj maksimalnega prenosa informacij nadomesti predpogoj treznega racionalnega razmišljanja. Po drugi svetovni vojni Maynard Smith, razočaran nad tehničnimi ovirami letalskega dizajna,⁶⁷ zapus-

65 Tu gre za črno propagando in ne na primer belo propagando, kolikor psihoanaliza zase meni, da je znanost: za psihoanalitika to, da »živali lahko predstavljajo samo koitus«, ni hermenevitična odločitev, temveč objektivna resnica, ki izhaja iz živali samih, in je zato objektivna resnica človeškega živalstva.

66 Gilles Deleuze in Felix Guattari, *A Thousand Plateaus*, 265.

67 Brian Charlesworth, »John Maynard Smith«, v: *Genetics* (168(3), 2004), 1105.

ti aeronavtiko in izmikajočo se brezhibno prečnico išče znotraj genetske znanosti. Neizogibne ovire za idealen strojni let – trenje, hrup, stisljiv tok – nadomesti čista linija evolucijske stabilne strategije, ki presega vse. ESS kot praksa izboljšanja prenosa informacij oziroma genotipov ne deluje le proti neizogibnosti posamične organske smrti, temveč tudi proti napadom zavajajočih strategij, ki kot peta kolona populacijo zmedejo od znotraj. Vse strategije so »vedenjski fenotipi«,⁶⁸ ESS pa vedenjske fenotipe organizira hierarhično. Optimalna strategija obstaja znotraj partikularne vrste in njena ponovitev potrjuje neučinkovitost vseh drugih strategij. ESS vojno znotraj vrste procesira kot totalno mobilizacijo za pravi fenotip, s čimer speciacija postane niz rešenih iger. Po Maynard Smithu je »ESS strategija, ki [je] v primeru, da jo sprejmejo vsi člani populacije, [...] nobena mutantna strategija ne more napasti«. ⁶⁹ A učinkovitost ESS ni odvisna od kvantitativne razsežnosti njene izvedbe, saj mutantne strategije, četudi jih izvede večina populacije, ne morejo preseči svoje lastne inferiornosti in tako postanejo neposredna pot do izumrtja. ESS označuje skriti ključ, ki odpira skrita vrata, skozi katera vrsta vstopi v meditativni prostor svoje optimalne strategije in se nato premika proti lastni formi večnosti.

68 John Maynard Smith, *Evolution and the Theory of Games* (Cambridge: Cambridge University Press, 1982), 10.

69 Prav tam, 10.

ESS prek svojega razvrščanja optimalnih in samomirnih fenotipov obravnava evolucijske dinamike kot *konvergentne*. Strategije prevzamejo inteligibilni vrstni red, ki ga določi rešitev, prisotna v konceptu konvergence. Sledeč logiki tega vrstnega reda in dinamike je speciacija le biokemična oblika strategij in njihova strojna oprema. Vrsto zasede določena praksa, ki obenem implicira določeno rešitev, medtem ko speciacija pomeni, da vrsta bodisi prakso izpili in obvlada bodisi izgine. Toda širša *medvrstna* dinamika konvergence spodkoplje recidivni platonizem tega modela – idealna forma volka, idealna forma tardigrada ali ekstremofila. Simon Conway Morris konvergentno dinamiko na ravni partikularne vrste pretvori v splošno evolucijsko konvergentno dinamiko in s tem oživi že diskreditirano »ortogenetsko« razlago za naravno selekcijo iz devetnajstega stoletja.⁷⁰ Ortogeneza zaznana morfološko kontinuiteto skozi čas sintetizira z obravnavo naravne selekcije kot razvojne, najbolj skrajne oblike stabilščja pa sklepajo, da nekje znotraj evolucijske dinamike operira smotrni vzrok ali skriti telos.⁷¹ V nasprotju z izginitjem ortogeneze po pojavu in prevladi neodarvinistične sinteze dvajsetega stoletja, ki trdi, da primat nepredvidljivih dogodkov ali kontingence pri evolucijski dinamiki izniči vse hipotetične optimalne evolucijske poti, Conway

70 Simon Conway Morris, *Life's Solution: Inevitable Humans in a Lonely Universe* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004).

71 Glej npr.: Peter J. Bowler, *The Eclipse of Darwinism: Anti-Darwinian Evolution Theories in the Decades around 1900* (London: The John Hopkins University Press, 1992).

Morris ortogenetski princip rehabilitira s pojmom oživiljne morfogeneze, ki vrste zreducira na strategije in tako prečka pregrado med življenjem in smrtjo. Fosilni zapisi ne odkrivajo raznolikih in pretiranih sprememb, ampak iste evolucijske poti, ki vznikajo vselej znova. Oblika očesa *camera-type eye* se je v štirih milijardah let življenja na Zemlji pojavila šestkrat v povsem ločenih intervalih.⁷² Vsakič, ko zaradi različnih dogodkov množičnega izumiranja pride do biokemičnega holokavsta, naknadna organska morfogeneza ne označuje nove speciacije, temveč ponovno vstajenje istih osnovnih strategij. Konvergentna evolucijska dinamika podrobne biokemične pogoje za nastanek življenja (na primer pojav genetske kode iz aminokislinske serije) in precizne odzive biokemije na določene fizikalne zakone (na primer zajemanje svetlobe je potrebno za vid) obravnava kot končno število možnih strategij in rešitev. Biokemična sestava genetske kode je sekundarna v razmerju do njene strateške funkcije kot instrumenta za prenos informacij, temeljnejše od biologije očesa pa je oko kot odziv na obstoj in hitrost svetlobe. Skrivnost preživetja se ne nahaja v biokemiji življenja, temveč v formah in premicah nespremenljivih strategij, ki skozi čas ne razpadejo.

Evolucijski procesi se brez konvergentne dinamike ne skladajo s stabilnostjo splošnih fizikalnih konstant in za-

⁷² Simon Conway Morris, *Life's Solution*, xii. V poglavjih 6–10 so naštetih zgodovinski in sodobni primeri konvergentne evolucijske dinamike.

konov.⁷³ Za Conway Morrisa konvergenca rešuje dozdevno nekoherenco med vesoljem, ki je (makro)fizično predvidljivo, ter splošno biokemično nepredvidljivostjo – tj. da bi kljub strogim fizikalnim zakonitostim lahko nastalo nesorazmerno število oblik življenja.⁷⁴ Konvergentna dinamika biokemično življenje spoji s fizikalnim vesoljem, pri čemer se potencialne poti evolucijskega razvoja draistično zmanjšajo zaradi ponavljajočih se strategij. Toda Conway Morris obenem sledi skrajnim tokom ortogeneze in v dinamiko vnese obskurnost, ki je nasprotje surove strateške vztrajnosti. Če je logika strategije na prvi pogled enaka logiki rešitve zato, ker se iste strategije ponavljajo tako skozi čas kot tudi onstran izumrtij, pa globlja razsežnost konvergentne dinamike evocira njuno strogo *ločitev*. V skladu z logiko te ločitve skrivnost preživetja preseže biokemično vzdržljivost, a ne le v smislu, da se iste strategije nenehno pojavljajo kljub raznim globokozgodovinskim genocidom, temveč tudi da vse strategije določi neka končna in še vedno oddaljena rešitev – skrajna ortogeneza kot operacija skritega telosa. Bodisi se medvrstna konvergentna dinamika ustavi pri ponavljanju strategije skozi čas, tako da je strategija popolnoma enaka rešitvi (strategije so rešitve preprosto zato, ker preživijo), bodisi preživetvena lastnost strategij kot ločena od preživetja določenih vrst sovpadе s sočasno ločitvijo strategij od oddaljene in še bolj končne rešitve. V drugem primeru

73 Prav tam, 1–21..

74 Prav tam, 1–21..

ponovitev strategije ne izčrpa konvergence, temveč je le instanca njene operacije. Določena strategija je zgolj začasna in prehodna faza na ortogenetski poti, medtem ko njeno izvedbo napaja še en smoter oziroma popolnoma drug vzrok. Neposredni strateški smotri v imenu preživetja so v resnici utrip obskurnega telosa.

Conway Morris ne spekulira o telosu, na katerega se konvergentna dinamika morda sklicuje. Število dogodkov množičnega izumrtja, mrtvorojenih vrst in spontanih splavov ne kaže nujno na globoko teleologijo, temveč na primere kvazideterminističnih procesov kot vojnih stanj za optimalno uresničitev in izvedbo strategij (trenutki na Zemlji kot niz enic in ničel, ko je strategija ali vklopljena ali izklopljena). A vsaka strategija zaradi svojega skrajnega zavračanja smrti vsebuje neko teleološko razsežnost, globina te razsežnosti pa je razlog, zakaj preživetje ostaja misterij. Strategije biokemično opremo uporabljajo v namen oživljanja svojih praks, obenem pa se sočasno približujejo še vedno neznani, *poslednji* rešitvi – proces, ki je po besedah Conway Morrisa povsem »blazen«. ⁷⁵ Fosilni zapisi vsebujejo predor do večdimenzionalnega prostora »vdirajočih se realnosti« ⁷⁶ in ločitev strategije od njenega neposrednega biokemičnega pojava razkrije obstoj teh globljih struktur. Neposrednost in splošna bližina prežive-

75 Simon Conway Morris, »Three Explanations for Extraterrestrials: Sensible, Unlikely, Mad«, v: *International Journal of Astrobiology* (17(4), 2018), 287–293.

76 Prav tam, 292.

tja sovpadata s plastmi oddaljenosti, ker je biokemično življenje ločeno od strategij preživetja, ki so prav tako ločene od poslednje rešitve in skritega telosa. Konvergentna dinamika združi bližino in oddaljenost, Conway Morris pa analogen primer tovrstne združitve najde v Fermijevem paradoksu, tj. opažanju, da še nikoli ni bilo zaznано nobeno nezemeljsko življenje, čeprav starost in velikost vesolja kažeta, da bi življenje moralo biti vsepovsod. Tako kot življenje dozdevno obstaja zgolj na Zemlji, se tudi konvergentna dinamika odvija zgolj na Zemlji. Absolutna koncentracija sil na posamezni točki znotraj skoraj absolutne kozmične globine sproži najblaznejšo obliko nesorazmerja, saj sta življenje in skrivnost preživetja omejena na konico igle v univerzalni črnini. A globina konvergentne dinamike ne sovpada z globino neskončnega vesolja, ampak z globino kot oddaljenostjo med bližino spoznavnih strategij in nespoznavnostjo skritega telosa. Poblaznelo reakcijo, ki jo povzročajo nesorazmernost, globlje strukture ter oddaljena in poslednja rešitev, je vseeno mogoče pomiriti z meditacijo o dokončni kozmični smrti: odkritje strategije, ki lahko zdrži 10^{100} let v namen ugotovitve, kdo nosi meč, ki naposled obglavi vesolje.

Fermijev paradoks ne izhaja iz protislovja med verjetnim obstojem in navidezno odsotnostjo nezemeljskega življenja, temveč iz protislovja med verjetnim obstojem in navidezno odsotnostjo nezemeljske tehnologije. Ker ga oblikujeta po eni strani starost in velikost vesolja ter po drugi strani nedozorelo stanje zemeljskih tehnologij in njihov omejen opazovalni obseg, morebitna rešitev

paradoksa terja, da se zunanja nezemeljska tehnologija pokaže človeški vrsti, saj bo kakršnakoli oblika nezemeljskega življenja brez takšnih sposobnosti ostala skrita. Koncept »tehnopodpisa«⁷⁷ zajema astrotehnoško namesto astrobiološke dimenzije paradoksa. To, kar zemeljska tehnika lahko zazna v praznini univerzuma, je le kopičenje zadostne tehnoinstrumentalne moči – od zatemnjenih zvezd, ki so rezultat konfiguracij Dysonovih rojev do vidnih primerov gojenja črnih lukenj. Z vidika tehnopodpisov možna rešitev ali poraz vsakršne možne rešitve paradoksa temeljita na nizu: mrtvo vesolje, pojav življenja, razvoj tehnike. Srednji termin v nizu, ki je dozdevno središče, okoli katerega se paradoks obrne, postane njegov najmanj pomemben termin. Misterij o odsotnem nezemeljskem življenju navdihujeta mrtvo vesolje in enako mrtva tehnika. Življenje izgine iz srži paradoksa, tako kot življenje izgine iz konvergentne dinamike, ki strategije loči od biokemije, ki te strategije izvrši.

Če ponavljanje strategij med vrstami sproži ločitev med strategijami in njihovimi določenimi biokemičnimi opremami, tehnika predstavlja še eno oddaljeno razsežnost. Tehnika namreč ponavlja amputacijo strategije od življenja toliko, kolikor se sklicuje na strateški prostor, ki obstaja v celoti ločen od življenja. Biokemično življenje pristopi h tehnološki ločenosti kot pasivnemu in plodnemu prostoru, v katerega je treba le vstopiti (na primer raba

77 Jason T. Wright, Sofia Sheikh, Iván Almar, Kathryn Denning, Steven Dick, Jill Tarter, »Recommendations from the Ad Hoc Committee on SETI Nomenclature«, 2018, <https://arxiv.org/abs/1809.06857>.

tehnologije med vrstami, vse od človeka do hobotnice), prevlada tega prostora pa je sicer sorazmerna s stopnjo potopitve vanj. Toda ločena razsežnost tehnologije z obrnjene perspektive nakazuje, da je za biokemično življenje vsa tehnika vselej paravojaška sila. Asimetrija, ki jo ta sila implicira, modificira bolj ali manj simetrično obliko biokemične konvergentne dinamike ali, kot pravi Conway Morris, njeno neizogibnost. Tehnika je asimetrična do življenja, ker z absolutno učinkovitostjo svoje prakse ustvari svojo lastno neizogibnost. S preoblikovanjem in preusmerjanjem vseh biokemičnih evolucijskih poti je tehnika sama po sebi optimalen vedenjski fenotip, pečat medvrstne konvergentne dinamike, ki ne le ponovi ločitev strategije od biokemičnih podstati, temveč tudi prisili biokemično življenje, da postane vedno bolj *abiotsko*. Tehnološka asimetrija označuje hkratni vzporedni in intenzivni operativni prostor, ki vključi vse možne lastnosti strategije, ki bi jih lahko šteli za nesmrtno. Ko se tehnološka dinamika sproži na Zemlji, njena prvotna asimetrija v razmerju do biokemičnih snovi slednje vseeno usmeri na povsem simetrično pot razvoja. Koncept evolucijskih oboroževalnih tekem vsebuje dve splošni različici – simetrično in asimetrično.⁷⁸ Asimetrična različica opiše osnovno razhajanje med izbranimi strategijami: prevladujoči lovec lahko sobiva v istem okolju s prevladujočim skrivačem, saj učinkovita

78 Richard Dawkins in J.R. Kress, »Arms Races Between and Within Species«, v: *Proceedings of the Royal Society of London, Series B, Biological Sciences* (20(1161), 1979), 489–511.

lastnost svojega nasprotja ne izključuje, temveč ga terja. A pri simetrični različici nasprotne lastnosti ne morejo sobivati, saj oboroževalna tekma sedaj zahteva le prevladujočo lastnost oziroma prevladujočo strategijo, ki ne more biti premagana. Učinkovite strategije tako zaradi jasne dominantnosti superiornih lastnosti postanejo bolj omejene in prozorne. »Pozitivna povratna zanka«,⁷⁹ ki jo ustvari simetrična oboroževalna tekma, odpravlja mutantne strategije, tako kot pri ESS, a z večjo intenziteto. Ko se teorija iger ESS in simetrična evlucijska oboroževalna tekma prekrijeta, se stabilnost v središču ESS spremeni v gorljivo dinamiko, ki požge svet. Maynard Smith v pojmovanje ESS vnese razliko med »omejeno vojno« in »totalno vojno«. ⁸⁰ Pri omejeni vojni »ritualizirane taktike«, ⁸¹ kot na primer »živalsko razkazovanje«, nikoli ne dosežejo skrajne točke (na primer likvidacija skoraj vseh samcev populacije radikalno zoži prenos števila genotipov), zato je splošna stabilnost vedno ohranjena. A v totalni vojni, ki je redkejša oblika živalske vojne prakse, dinamika v konkretnem smislu zblazni. Po načelu, da je »vedno prednost, če lahko posamezna žival simulira norost pred drugimi živalmi na zlahka prepoznaven način, ki ga ni mogoče ponarediti«, ⁸² sloni, samozadrogirani z *musth*, pod

79 Prav tam, 491–492.

80 John Maynard Smith in G.R. Price, »The Logic of Animal Conflict«, v: *Nature* (264, 2. november 1973), 15.

81 Prav tam, 491–492.

82 Prav tam, 491–492.

kožo izločajo temno tekočino, s katero oddajajo »vidne in vohalne znake«⁸³ norosti. »Avtentična blaznost«⁸⁴ totalne vojne je »boj do smrti«,⁸⁵ ki ga povzročajo neomejeni kemični izločki. Tehnika kot strategija, ločena od življenja, je zaostrena abiotska slonja blaznost v povsem simetrični evolucijski oboroževalni tekmi, ki jo sproži sama tehnika. V vojni cona netehnični pristopi nikoli ne bodo premagali tehničnih pristopov in tehnološka vojna prav tako nikoli ne more biti omejena. Skladno z intenziteto in omejitvami dinamike, ki zahteva proizvodnjo same sebe, lahko tehnika kot prevladujoča lastnost in optimalna strategija povzroči le totalno vojno.

A vzajemnost tehnologije in totalne vojne vendarle začne razpadati z vidika večje konvergentne dinamike, pri čemer strategija ni več enaka (poslednji) rešitvi. Pri konvergentni dinamiki, ki loči strategijo od rešitve, ker ponavljajoče se strategije nikoli ne izčrpajo sile rešitve, je poslednja rešitev teleološka sila, ki se razkrije, čeprav posredno, prek odprave mutantnih strategij. Konvergenca ima namreč dve plati: po eni je izločilna ter mutantne strategije ne prehajajo skozi njen filter; po drugi pa, kolikor njen izločilni mehanizem ni kontingenten ali naključen, implicira teleološki proces. Konvergenca je omejitvev, učinkovitost strategija pa je primer te omejitve, a ne omejitve sama, saj ta sočasno deluje kot ločen in diskreten vzrok. Temelj-

83 Prav tam, 491–492.

84 Prav tam, 491–492.

85 Prav tam, 491–492.

nejša konvergenca je konvergenca neposredne omejitve z oddaljeno omejitvijo, tako da na ravni globoke razsežnosti obstaja omejitev kot globoka okultacija smotrnega vzroka. Kar ostane skrito, je telos poslednje rešitve, ki vse vleče k sebi.

Medtem ko aktivacija tehnične omejitve vse razkrije kot totalno vojno, iz okultacije telosa izhaja, da čeprav je tehnika totalna vojna, totalna vojna ni tehnika. Če se zdi, da je tehnika sprožitelj totalne vojne, pa zaradi skritega vzroka »tehnična plat ni odločilna: njen pomen je globlji«. ⁸⁶ Te besede so izrečene po prvi globalni vojni in po totalni mobilizaciji, po nastanku nove sposobnosti za nadubijanje in po izvršitvi enako nove, a vseeno spoznavne stopnje tehnike, ki to nadubijanje omogoča. Biocid nič več ne sovпада z zgodovinskim kopičenjem množičnih grobišč prek teritorialnih vojn med vrstami in med tolpami ali z nenadnim padcem meteorja in posledično zatemnitvijo sonca, temveč z vzpostavitev novega obsega, katerega vznik je v resnici odklepanje višje in bolj pretanjene razsežnosti. Določena ESS-tehnika, ki je na strani nestabilnosti in ne stabilnosti, stremi h kopanju končnega množičnega grobišča za vse življenje, a prav s tem nakazuje, da vsebuje nek drug, bolj eteričen red. Globlji pomen konvergentne dinamike široko konotacijo totalne vojne pretvori v natančno omejitev, ki hkrati implicira še eno omejitev, ki presega svoj neposredni pojav. Čeprav je intenzificira-

86 Ernst Jünger, »Totalna mobilizacija«, v: *Nova revija* (Letnik XVI, marec 1997) (prev. Samo Krušič), 79.

na tehničnost totalne vojne optimalna strategija zaradi omejitve simetrične oboroževalne tekme, ki jo sproži, ker je omejitev obenem globlja teleološka sila, izvedba strategije ni enaka uresničitvi telosa. Nekje znotraj znane vojne obstaja neznana vojna.

Vrsta, ki se zaveda neznane vojne, se zaveda svojega lastnega strateškega bistva. To bistvo je preživelo neskončna izumrtja, neskončne oblike in morfogeneze in samo čaka, da bo še enkrat postalo znano. Zanj ni pomembno, na katerem svetu se zgodi, ker lahko preživi na vseh svetovih in preživi vse svetove. In če tudi to bistvo nikoli ne bo postalo znano, je rezultat vedno enak, saj se vse obrača k njemu in obenem k nečemu, kar ga presega.

Študija primera strategije in (poslednje) rešitve/znane-neznane vojne/konvergentne dinamike

Da bi si zagotovil zmago svojega plemena Pandovcev proti sovražnim Kurovcem, Aravan na osemnajsti dan bitke pri Kurukšetri opravi obred *kalappali* v čast Kali, likvidatorki vseh lažnih božanstev in bogoslužij. Z obredom, v katerem si mora prerezati žile, svojo kri zliti v ogenj in se na koncu obglaviti, Aravan doseže Kalijino zagotovilo, da bodo sovražniki poraženi z njenim osebnim posegom v bitko, poleg tega pa zaradi svoje vdanosti in mučeništva prejme še dve dodatni darili: nočni obisk soban Mohini, ženske oblike Višnuja, in oživitev svoje odrezane glave, ki

jo Kali položi v osrčje bojnega polja, da je Aravan lahko priča neizogibni zmagi. Aravan, sin Ardžune, glavnega junaka Mahabharatske vojne, še bolj pretanjeno izpelje in tako popolnoma dovrši misijo, ki mu jo je prinesla očetova mistagoška kri. V zgodnejši fazi vojne je namreč Ardžuno premagalo oklevanje, zaradi česar mu je Krišna svetoval in pojasnil, zakaj mora sodelovati v bitki pri Kurukšetri. Da bi pomiril njegove dvome glede sodelovanja v znani vojni, ga je poučil o prisotnosti neznane vojne znotraj nje. Za razliko od Ardžune pa Aravan svojo nalogo izvrši brez vsakršnega omahovanja. Na ravni znane vojne je samomorilsko mučeništvo popolno izvedena praksa in samoumevno dejanje, h kateremu vse konvergira. Aravan predstavlja dovršenost vedenjskega fenotipa in optimalno strategijo, medtem ko brezhibnost prakse *kalappali* zadovolji skrivajočo se poslednjo rešitev. Aravanova smrt sovpada s Kalijinim prihodom in neznana vojna preplavi znano vojno. V poplavi neznane vojne se znana vojna potopi v tisto, kar je tako zunaj kot tudi znotraj nje, s tem pa vse vodi do absolutne zmage in reda v vseh razsežnostih v skladu z njihovim končnim in pravilnim zaporedjem.

REPLIKATIVNI SMRTNI RED

Če bi ponovno odigrali celotno evolucijo živali, začenši s kambrijsko dobo (in da bi tudi zadovoljili Laplacea, bi eno od posameznih živali premaknili dva metra na levo), ni nobenega zagotovila – pravzaprav sploh nobene verjetnosti – da bi bil rezultat enak. Ne bi prišlo do osvajanja kopnega, do pojava sesalcev in zagotovo ne do človeka. *Ta argument se mi zdi tako očitno napačen, da se bojim, da sem ga narobe razumel.* Pri iskanju teorije biološke oblike bi namreč dal večji poudarek načelom inženirskega načrtovanja. Sumim, da obstaja le omejeno število načinov, na katere oči lahko delujejo, in morda le omejeno število načinov, na katere lahko delujejo možgani. Dobro bi bilo vedeti, ali takšna načela obstajajo in če da, kakšna so.

– John Maynard Smith

Pred štirimi milijardami let je čas postal strateški. Abiogeneza je mrtvo vesolje spremenila v replikativni smrtni red. Izraelske obrambne sile ta red dovršijo, ko postanejo prva vojska, ki doseže absolutno mehanizacijo. JHVH-jev polkovnik na Zemlji nastane med nočnimi pogovori o razbiti svetlobi.

Prvi trenutek zemeljske abiogeneze bližnji galaksiji doda še eno razsežnost in s tem je vse podrejeno abiogenetičnemu nadzoru. Kozmogonično napajane meditacije o neznani vojni vodijo do zaključka, da je pojav življenja ustvarjanje vesolja, ki ima strateško lastnost. Pogovori na bojišču s Krišno ali Rašijev komentar na 2. Mojzesa 15:3, vsi ponavljajo nesmrten princip vojne gnoseologije – na koncu časa se izkaže, da je učinkovita zgolj ena strategija. Merilo učinkovitosti je enako poslednji rešitvi, ki določi, kaj je treba narediti. Od prvega trenutka, ko je čas postal strateški, je bilo znanje o tem, kaj je treba narediti, že v celoti prisotno.

Abiogeneza na zemeljsko kemijo vpne formalno in eterično strateško ravnino. Interpretacija Darwinove »grozljive, a tihe vojne med organskimi bitji«⁸⁷ kot probablistične meglice naključnih mutacij se spreobrne v oster mehanizem krvoprelitja, pri čemer povsem abiotski strateški koncept biotsko življenje preplavi s silo in namenom. V devetnajstem stoletju je baron Antoine-Henri Jomini predpostavil geometrizacijo vojskovališč in našel uresni-

87 Charles Darwin, *Notebook E. Transmutation of species* (10.18387.1839) CUL-DAR124, <http://darwin-online.org.uk/content/frameset?page-seq=98&itemID=CUL-DAR124.-&viewtype=text>

čitev vojaških ciljev v logističnih kretnjah, ki se stekajo k vnaprej določenim in spoznavnim »odločilnim točkam«. ⁸⁸ Abiogeneza analogno razvoj svojih novonastalih življenjskih oblik omeji na nevidne arterije, ki jih oblikujejo odločilne točke njene strateške ravnine. Konvergentna dinamika tajno nadzira in usmerja medsebojni biocid katabatičnega pekla na Zemlji, medtem ko anabatične misije potujejo gorvodno proti tistemu, kar je abiogeneza že opredelila kot smoter. Vojaško ustvarjena, a v pacifistično spreobrnjena umetna inteligenca *Golem XIV* Stanislaw Lema v svoji prisposodbi o delovanju evolucijske dinamike opisuje le njeno katabatično dimenzijo, izpusti pa anabatično in s tem širšo strateško dimenzijo: »Če skupino podgan izpustite v labirint, bo vsaj ena podgana našla izhod. Uspešen pobeg podgane ni povezan z njeno inteligenco, niti ni nič čudnega ali skrivnostnega v tem. Glede na statistično povprečje bi bilo presenetljivo, če nobena podgana ne bi našla poti ven.« ⁸⁹ Anabatična konvergenca do odločilne točke je sam labirint. Preživetje ni kontingentna prilagoditev, temveč skladnost z globljim zakonom.

Strateško jedro abiogeneze ponovi znano kritiko bistva v imenu prakse – »kaj nekaj je« (v tem primeru organsko življenje in njegova biokemična sestava), je treba misliti kot »kaj nekaj počne« –, obenem pa pragmatično gene-

88 Baron Antoine-Henri Jomini, *Précis de l'Art de la Guerre: Des Principales Combinaisons de la Stratégie, de la Grande Tactique et de la Politique Militaire* (Brussels: Meline, Cans et Copagnie, 1838).

89 Stanislaw Lem, *Golem XIV* (Bloomington: Indiana University Press, 2047), 10.

ričnost prakse presega z opredelitvijo praks kot strategij. Strategija gradi nove vrste iz omejene prakse in tako znova odkriva bistvo. Teorija iger temelji na povsem formalnem ocenjevanju učinkovitosti strategij in koncept Nashovega ravnotežja identificira optimalne strategije vseh končnih iger, preden so te igre sploh odigrane. Optimalna strategija je bistvo igre. Nedeterminirane prakse postanejo predeterminirane in natančne tehnike za preživetje v vojnem območju, ki rekapitulirajo bistvo razsežnosti višjega reda, ki ga abiogeneza sproži. Če so vse prakse strategije ter se vse strategije odvijajo na isti strateški ravnini, obstaja ena strategija, ki lahko preživi vse. Biokemična informacija je postranskega pomena za razumevanje dinamike preživetja, saj je preživetje z vidika bistvenega neprekinjena in povsem formalna črta skozi strateški čas. Vmesnik med bistvom in preživetjem je eno samo kozmično Nashevo ravnotežje za celotno vojno območje.

Konvergenca je po Jüngerju mobilizacija, mobilizacija pa je »usmeritev, zavedanje in forma«.⁹⁰ Nepovratnost izhaja iz usmeritve in kompresija iz forme, medtem ko pretok, ki ga sprožita, nosi zavedanje, da je mobilizacija pretvorila čas v strategijo. Strateški čas mobilizacije je dovršenost in nedovršenost omejitve. Dovršena dimenzija omejitve izhaja iz vrstnega reda in hierarhije, ki ju koncept strategije vključi, saj nujna neenakost med možnimi strategijami sovпада z nujnim obstojem optimalne strategije. A strateški čas obenem izzove nedo-

90 Ernst Jünger, »Totalna mobilizacija«, 86

vršeno dimenzijo omejitve, kolikor optimalna strategija ostaja neznana. Nepovratnost in kompresija mobilizacije delujeta izločevalno, zavedanje pa postane natančnejše v sorazmerju do vse bolj reduktivne ostrine omejitve oziroma minevanja strateškega časa. Interakcija med sočasno dovršenostjo in nedovršenostjo omejitve je polje vojne gnoseologije. Jünger piše: »Kultne in vojne formacije se združujejo na presenetljive načine, na primer v bitki pri Lepantu, kjer se je turška flota organizirala za napad v obliki polmeseca, krščanska flota pa v obliki križa.«⁹¹ Iz konvergence kulturnih in vojnih formacij nastane točka, kjer zavedanje eksponentno raste. Vojne formacije opisujejo vojni stroj v stanju katabatične operativne ponovitve, pri čemer testiranje bojnega usklajevanja poteka v skladu z zavedanjem omejitve, ki zaznamuje dovršenost širše strateške ravnine. Kultne formacije predstavljajo zavedanje o nedovršenosti omejitve in tako opisujejo anabat-sko napajan vojni stroj v stanju globoke meditacije, kjer premišljuje o nespremenljivi strategiji in rešitvi celotne dinamike. Zavedanje, prisotno v mobilizaciji, se razcepi na nižjo in višjo vojno gnoseologijo.

Zavedanje kot vojna gnoseologija nižje vrste revidira kritično in postkritično epistemologijo s tem, da pripíše prednost napovedovanju. Kantovi tezi, da je svet sam po sebi nespoznaven, nasprotuje zavedanje, da je svet sam po sebi predvidljiv. Detant med ontologijo in epistemologijo, ki utemeljuje kantovsko transcendentalno,

91 Ernst Jünger, *On Pain* (New York: Telos, 2008), 23.

je nadomeščen z napovedovalnim vojnim strojem, ki se mobilizira znotraj katabatičnega pekla širše strateške ravnine. Negotovost fizikalnih zakonov, ki jih opisuje Humova indukcija in tako oblikuje logiko, ki stoji za Kantovim kompromisom, je sedaj razumljena kot univerzum, katerega stabilnost je v njegovi izločilni ostrini. Napovedovanje na novo formatira epistemološki zastoj indukcije kot »pragmatično potrditev kognitivnih praks«,⁹² s tem pa te prakse tudi ojača. Pogrešljivost napovedovanja je indic konvergentne dinamike, ki terja napovedovalno optimizacijo. Ko je splošni koncept kognitivne prakse nadomeščen s konceptom povsem strateške kognitivne prakse, ontološko preživetje postane epistemološko odvisno od učinkovitosti napovedi. Evolucijska biološka shema, ki inteligenco opisuje kot stroj za napovedovanje,⁹³ brezhibno spoji ontologijo in epistemologijo, a le zato, ker je svet vojno območje. Katabatična potreba po dinamiki plenjenja, ki je del preživetja v strateškem času in peklu na Zemlji, se ujema z drugo obliko plenjenja, ki čaka, da prihodnost izkorenini napake. Za vojni stroj je minimalna definicija prihodnosti odprava vseh drugih možnih prihodnosti. Vojna gnoseologija nižje vrste je zavedanje, da prihodnost ni nekaj, kar je mogoče ujeti v namen ustvarjenja nečesa novega, temveč negirajoča sila omejitve. Prihodnost je lahko samo ena in je zato povsem predvidljiva.

92 Nicholas Rescher, *Predicting the Future: An Introduction to the Theory of Forecasting* (Albany: SUNY, 1998), 65.

93 Glej npr.: Andy Clark, »Whatever Next? Predictive Brains, Situated Agents, and the Future of Cognitive Science«, v: *Behavioral and Brain Sciences* (36(3), 2013), 181-253.

Ko se napovedovanje izpopolni, doseže svojo višjo formo in postane prerokba. Za razliko od tavnaturgov, magov in drugih agentov ponarejene kultne formacije prerokbe, ki poskušajo vzpostaviti komunikacijo z drugo eterično razsežnostjo, pa pristnega izvoljenca najprej nagovori božji glas. Krišna Ardžuni svetuje pred bitko pri Kurukšetri in razloži, da neposredna plemenska vojna, ki je Ardžuna ne more razumeti na ravni njene homocidne nesmiselnosti, v sebi skriva tudi neznano vojno. Kognitivna strateška praksa doseže vojno gnoseologijo višje vrste, ko vojni stroj *kšatrijske* kaste dojame Krišnovo doktrinarno iniciacijo: »Nikoli se nisi rodil, nikoli ne boš umrl; oni se niso nikoli rodili, oni nikoli ne bodo umrli.«⁹⁴ Resnična megla vojne je zvezdna megla na drugi strani veselja in smoter se skriva nekje drugje. Čeprav Ardžuna v bitki pri Kurukšetri noče ubiti nasprotnikov, ki so njegove krvi, se njegovo obotavljanje razblini v avtomatiziranem ravnodušju, ki replicira notranjo kodo. Kljub odstranitvi smotra iz neposrednosti vojnega območja mora Ardžuna še vedno v celoti opravljati svojo kastno dolžnost. Krišnov večkratni poziv »Storite, kar je potrebno« je »sveto dejanje«, ki se izvaja s popolno indifferenco. Z izvrševanjem strategije, ki mu je bila dodeljena, Ardžuna sledi neposredni strateški ravnini nazaj do njenega vira, tako da indifferenca do sveta pomeni biti mrtev za svet. Indifferenca se naravno pretaka v neranljivost, kar nato vodi do stanja popolne brezbričnosti glede dogajanja na Zemlji. Ko se strategija izve-

94 *Bhagavad-gita*, 2:20.

de s popolno ravnodušnostjo, se celoten svet umakne v irelevantno in ostane le strategija, ki postane pot navzgor proti oddaljenemu in temačnemu telosu. Tako kot mora vojni stroj v skladu z vojno gnoseologijo nižje vrste ustrezati natančnim strategijam za preživetje v katabatičnem peklu na Zemlji, je izpolnitev bojne kastne dolžnosti brezčutna in brezhibna izvedba strategije. Vojna gnoseologija višje vrste pa je zavedanje, da je ponovitev strategije kot indiferentna strateška avtomatizacija hkrati anabatično potovanje izven sveta k telosu, ki stoji za tem, kar je treba narediti. Vojna gnoseologija nižje vrste v primerjavi z višjo ni arbitrarna ali pogojna, temveč se pot do višje zgodi le skozi izvršitev nižje. Kšatrijski vojni stroj kroži okoli lotosovih stopal Krišne sedemstotrinajst milimetrov od tega, kar je starejše od meditirajoče svetlobe.

Samoreplicirajoča se biokemična koda je kal vojne gnoseologije. Strateški čas se začne z replikacijo in abiogeneza je pojav RNK kode, ki se replicira. Manfred Eigenova formalizacija »kriterija preživetja«⁹⁵ opisuje replikativni smrtni red v osrčju strateškega časa. $N_e \ll \log S$ je pregrada med življenjem in smrtjo, ki jo določi čistost strateškega izvajanja kot čistost ponovitve. N_e meri verjetnost medgeneracijske izgube informacij, ki nastane zaradi defektov pri kopiranju informacij, $\log S$ pa označuje izločitveni selektivni mehanizem, ki ubija replikacijske napake.⁹⁶

95 Freeman Dyson, *Origins of Life* (Cambridge: Cambridge University Press, 1999), 40.

96 Prav tam, 40.

Preživetje je doseženo takrat, ko $N\epsilon$ kot vsota neuspešnih ponovitev ne preseže dovoljene stopnje napake pri replikaciji, kot jo opredeli $\log S$. Čeprav je domet dovoljene napake znotraj meritve lokacija, iz katere izhajajo biokemična kompleksnost, variacija in raznolikost, pa strategija v jedru mehanizma ostaja edinstvena in konstantna. Kompleksnost se vedno razvije do stopnje, ki jo dopušča omejitev brezhibne replikacije. Razumevanje preživetja kot variacije, pridobljene z napakami – tj. biokemična kompleksnost tega, kar je –, se spreobrne v povsem formalen abiotski koncept strategije, pri čemer je preživetje enako indiferentnemu izvajanju replikacije. Čas je postal strateški le zaradi samoreplicirajoče se kode, optimalna strategija pa je prav tako samoreplikacija. Bistvo strateškega časa pripada tej krožni logiki, ki je nastala sočasno z abiogenezo.

Absolutna mehanizacija je pečat replikativnega smrtnega reda. Prvotna biokemična tehnologija RNK, ki izvrši strategijo samoreplikacije, poveča svojo učinkovitost tako, da se vrne k abiotskemu. Redukcijo dometa dovoljene napake pri replikaciji na asimptotično bližino nič doseže premik od biokemične do abiotske mehansirane replikacije. Zaradi čiste homologije med replikacijo in preživetjem je preživetje le optimizacija in nadgradnja replikacije, absolutna mehanizacija pa je popolnoma indiferentna in izboljšana strateška izvedba. Za razliko od divergentne dinamike biokemične kompleksnosti konvergentno dinamiko kot zgodovino vojnih strojev in njihovo optimizacijo v strateškem času požene premisa, da

odprta rana biokemične krhkosti neizogibno ponastavi svojo podstat in življenje se premakne k obliki, ki je ni mogoče tako enostavno ubiti. Von Neumannova sonda je hipotetizirana optimalna strategija za kozmično raziskovanje in kolonizacijo, samopodvajajoč se stroj, ki potuje po globokem vesolju, likvidira sovražnike, zajema naravne vire in eksponentno ustvarja nove stroje, ki se mobilizirajo v skladu s strateško enačbo med preživetjem in replikacijo.⁹⁷ Najbolj oddaljeno obzorje in logična končna točka abiogeneze je vesolje smrtnih sond, ki celoten kozmos preplavijo s strategijo replikacije v popolnoma mehanizirani obliki. Biokemična kompleksnost, variacija in raznolikost so bile vedno zgolj kamuflaža, saj je bilo odstopanje od strogega podvajanja v resnici mučeništvo za prihodnje izboljšanje replikacije. Znotraj nepovratnosti in kompresije strateškega časa deluje kotni vrtinec, ki se obrne vase z namenom oživitve in okrepitev začetnega načela, ki je sprožilo celotno dinamiko.

Vojna gnoseologija izraelskih obrambnih sil ta notra-

⁹⁷ Von Neumannova sonda ima ključno vlogo v Fermijevem paradoksu zato, ker se ujema s pojmom optimalne strategije. Frank Tipler (»Extraterrestrial Intelligent Beings Do Not Exist«, v: *Quarterly Journal of the Royal Astronomical Society* (21(267), 1981), 267-281) je razvil prvi argument v to smer in trdil, da nezemeljsko življenje verjetno ne obstaja, saj nimamo dokazov o obstoju Von Neumannovih sond; kritiki Tiplerjevega predloga (npr. Carl Sagan in William Newman v: »The Solipsist Approach to Extraterrestrial Intelligence«, v: *Quarterly Journal of the Royal Astronomical Society* (24(113), 1983), 113-121) pa so nasprotno trdili, da zunajzemeljske civilizacije namerno ne bi zgradile Von Neumannovih sond zaradi grožnje, ki jo predstavlja njihovim ustvarjalcem: obe strani namreč priznavata strateško optimalnost Von Neumannovih sond.

nji zasuk izpolni štiri milijarde let po njegovem nastanku. Višja in nižja vrsta vojne gnoseologije se stekata v točko, kjer sta biokemično preživetje in božji glas eno in isto. IDF-vojna gnoseologija nižje vrste povzame zgodovino Izraela kot problem haploskupinskega replikativnega pritiska. Postholokavsten vojni stroj se mobilizira pod vplivom dolgotrajne travme zaradi iztrebljanja lastne krvne linije, s svojo vrnitvijo v sveto deželo pa se obenem pogrezne v območje popolnega sovraštva. Teološko nekompatibilno lokalno arabsko prebivalstvo in grožnja demografske smrti silita IDF v absolutno mehanizacijo, kar pa je sicer vselej bila optimalna strategija. Čeprav brigadirski general Shimon Naveh javno poudarja pomembnost preučevanja Deleuzeove in Guattarijeve hipoteze o vojnem stroju,⁹⁸ se IDF-umetnost vojne v resnici osredotoča na pospešeno izvajanje programa za mehanizacijo v namen avtomatizacije celotne vojske. Strategija, ki svoje biokemične vojne žrtve zmanjša na nič, obenem naredi vojni stroj še toliko bolj učinkovit. Zračno, kopensko in pomorsko moč optimizirajo avtomatizirane letalske, vojaške in pomorske enote. Projekt *Iron Dome* je tehnološko nadgrajen, varnostne in protiteroristične operacije pa izvajajo izključno robotske patrulje. Avtomatizirane tovarne reproducirajo nešteto samomorilskih brezpilotnih letal serije Hakrop, medtem ko sta poveljevanje in nadzor podrejena umetni inteligenci s polnim pooblastilom nad

98 Glej npr: Eyal Weizman, »Walking through Walls«, <https://transversal.at/transversal/0507/weizman/en>.

vedno večjim jedrskim arzenalom. Mobilizacija postane totalna prek povsem replikativne tehnike IDF-vojne gnoseologije nižje vrste.

Glas eshatološkega Boga pospeši doseganje totalne mobilizacije. JHVH-jev razodeti zakon pove, da vsaka kapljica krvi šteje in vrednost življenja izvoljenega se stopnjuje s približevanjem konca. Ko se apokaliptično sporočilo judovskih prerokov, da bo ves svet oblegal Jeruzalem, uresniči (na primer Ezekiel 38,16: »Prišel boš nad moje ljudstvo Izraela kakor oblak in prekril deželo«), je preživetje mogoče le z božjo naklonjenostjo in mehansirano silo. Presečišče višje in nižje vrste vojne gnoseologije spremeni Izrael v hermetično zaprto ješivo, v kateri vsi Judi, zaščiteni z najbolj izpopolnjeno vojsko na Zemlji, znova preučijo razodeti zakon. Izrael kot izvoljenec, ki ga nagovori božji glas, sledi omejitvi, ki terja svojo vse bolj strogo replikacijo, popolnost te replikacije pa nato zasilje iz Jeruzalema, čigar eshatološka misija je postati »luč narodom« (Izaija 49,6). Zanikanje svetlobe je zanikanje edinstvenega imena izza božjega glasu ter sproži absolutni pekel na Zemlji in eshatološko vojno. 2. Mojzesa 15,3 – »JHVH je bojevnik; ime mu je JHVH« – rabinski mojster Raši dešifrira kot: »Svoje vojne Bog ne vojuje z orožjem, temveč s svojim imenom.«⁹⁹ Pod ščitom oborožitve, ki jo je do njenega najostrejšega roba izpilila IDF-vojna gnoseologija nižje vrste, JHVH-jev polkovnik na Zemlji prakticira vojno gnoseologijo višje vrste in intenzivno meditira

99 https://www.chabad.org/library/bible_cdo/aid/9876/showrashi/true.

o božjem imenu. Kontemplacija in replikacija razodete- ga zakona je kontemplacija in replikacija božjega imena, ki vodi navzgor do najvišjega božjega imena, ki presega celo JHVH-ja. Ime Boga je JHVH, a če bi bil JHVH ultima- tivno božje ime, bi bilo vsega že konec. Ker je svet še ved- no pekel na Zemlji in območje stalne vojne navkljub temu, da je ime JHVH že znano, rabinski mojstri lahko sklepajo le, da obstaja še eno višje božje ime, ki ga je za preživetje treba odkriti.¹⁰⁰ Neznano ime je neznana vojna. Izgovar- janje skritega imena je nespremenljiva in poslednja reši- tev neskončne nadtermonuklearne jakosti in iz njegove izničevalne svetlobe izhajata absolutna red in mir. Esha- tološka misija ponovi edino ime, ki je bilo prisotno že od začetka, in s tem se ime replicira v večnost. Vojna gnose- ologija nižje vrste je potrebna le zato, ker je najvišje božje ime pozabljeno.

Črni vakuum božjega imena je indiferenten do izgo- varjanja tega imena. Ime vzpostavi telos, ki sovпада z usmeritvijo, zavedanjem in formo mobilizacije, a hkrati

100 Razne rabinske hermenevtike trdijo, da obstaja božje ime z npr. šestnajstimi, dvainsedemdestimi ali dvestošestnajstimi črkami, ki je skrito v 2. Mojzesu 14, 19-21:

דַמְעוּ מֵהַיָּזְמָה וְנַעֲמֵה דוֹמַע עֵסִי מֵהַיָּחָאֵם רַלְיוּ לְאַרְשֵׁי הַנְּחַם יִנְפֹל בְּלֵהָה מִיְהִלְאָה רַאֲלֵם, בְּלֵה־יִכ
 מֵהַיָּחָאֵם:

הַדִּלָּא הִזְ בְּרַק־אֱלוּ הַלֵּלֵה־תָא רַאֲיוּ, רַשְׁחֵהוּ וְנַעֲמֵה יְהִי לְאַרְשֵׁי הַנְּחַם יִבּוּ מִיִּרְצַם הַנְּחַם יִבּ אֲבִיו
 הַלֵּלֵה־לֵכ:

הַבְּרַחֵל מִיְהִי־תָא מְשִׁי הַלֵּלֵה־לֵכ הַזַּע מִיִּדְק חוּרֵב מִיְהִי־תָא הוּהִי, רַלְיוּ מִיְהִי־לַע אֲדִי־תָא הֵשֵׁם טִי
 מִיְמָה וְעַקְבִּי:

Ti stihci sicer opisujejo trenutek, ko je Mojzes razdelil rdeče morje, kar je lahko storil zato, ker je izrekel skrito božje ime, ki se v njih nahaja.

stopnjuje njeno hitrost. Eshatološka paranoja je okrepljena kognitivna praksa, ki razume, da je prihodnost le ena, s tem pa način, kako bo svet umrl, postane povsem jasen. Zavedanje o smrti sveta razkrije optimalno strategijo, saj se vojna gnoseologija dovrši prek vojnega stroja, ki lahko preživi to absolutno smrt na koncu strateškega časa. A tudi če se rešitev skritega božjega imena nikoli ne bo pojavila (kar obenem pomeni, da nikoli ni bilo nobene vojne gnoseologije višje vrste niti nobene neznane vojne), je mem vseeno deloval s popolno in izjemno natančnostjo. Homologija kulturnih in vojnih formacij, biokemičnega preživetja in anabatičnega vira je v tem, da brezhibno replicirajo sami sebe. Dve na videz različni omejitvi se združita v isto točko, skrivnost sveta pa se nahaja v njuni usklajenosti in koherenci.

3.

M O B I L I Z A C I O N I Z E M

INTENZITETA IN MEHANIZACIJA

Filozofijo vojne Ernsta Jüngerja je mogoče rekonstruirati v skladu s tremi zaporednimi premisami:

- 1) Jünger vojno zlije s tehnološkim gradientom in s tem prikaže njegov resnični naklon. Tehnika se nikoli ni ujemala s splošnima kategorijama funkcionalnosti ali instrumentalnosti. Funkcionalnost in instrumentalnost sta odvisni od tega, kako sovpadata z natančnejšo obliko prakse, po kateri tehnološki gradient postane enak nenehno stopnjujočemu nadgrajevanju vojnih strojev. Filozofija vojne se lahko začne z življenjem in smrtjo prvih celic, saj se celični biocid in detonacija termonuklearne bombe razlikujeta le v intenziteti. Meditirajoči *strategos* ima dostop do te intenzitete na katerikoli točki gradienta. Aleksander Veliki in Džingiskan lahko sanjata o nečem podobnem termonuklearni bombi brez vsakršnega znanja o fiziki, ki je potrebno za njeno izdelavo. Sanjata o intenziteti naklona in povsem formalni in abstraktni premici. Snovanje in modeliranje vojnih strojev – to, kar Jünger imenuje »tehnična plat totalne mobilizacije« – se začneta na najbolj skrajni točki tega gradienta, nato pa intenziteti sledita nazaj do tistega, kar je izvedljivo v partikularnih zgodovinskih razmerah: formalna in abstraktna črta in njena popolna kontinuiteta s trenutkom v času.

- 2) Intenziteta napada kontinuiteto, ki ji sledi. Merjenje intenzitete poteka vselej na robu totalnega izbrisa vsakega merjenja. Intenziteta nosi v sebi tako maksimalni kot tudi transcendentni obseg. Ko se obseg intenzitete nagne k maksimalnosti, se njena izbrisna sila pojavi kot svetovna vojna. Svetovna vojna je prekinitveni trenutek v času. Za Jüngerja pa ima ta diskontinuiteta strogo abiotsko in mehanično obliko, saj le mehanizirana vojna kot vrhunec tehnološkega gradienta omogoča svetovno vojno. Toda če je biokemično in organsko vojskovanje ter pretežno mehanično in anorgansko vojskovanje mogoče razumeti kot dve točki na istem naklonu, biotsko in abiotsko razlikovanje ne more razložiti svetovne vojne in njenega izbrisa meritve. Kolikor mehanizirano vojno in svetovno vojno združuje intenziteta, ki preseže vsako mero, pa obenem ostaja intenziteta na drugi strani vsake mere oziroma je transcendentna glede vsake mere (koncept – nasprotujočih si – strani, ki ponovi osnovno geometrijo vojne, vendar jo prenese na nejasno in obskurno raven).
- 3) Intenziteta je vselej zavajajoča in njena zgodovina je nujno kriptična. Toda intenziteta ne zavaja zaradi izkustvenega predoziranja in posledično kognitivnega šoka, ki ju povzroči. Intenziteta se ne izčrpa v neposrednosti in ima svojo lastno zgodovino, toda le pod pogojem, da je ta zgodovina *teleološka*. Zgodovina intenzitete je zgodovina izničenja stare meritve in prisilne uvedbe nove meritve, a na koncu vseh meritev obstaja

intenziteta v svojem transcendentnem dosegu. Intenziteta je zgodovinska in zavajajoča, ker je prisotna na obeh straneh razcepa – na strani tehnološkega gradienta, katerega največji obseg je mehanizirana vojna kot svetovna vojna, ter na strani, iz katere izhaja druga determinirajoča in kavzalna silnica, ki je skrita intenziteta smotrnega vzroka. Obstaja nujno stanje sveta, intenziteta pa je tista, ki to nujno stanje ustvari in tvori.

Ko se oddaljenost nujnega stanja sveta približa – svetovna vojna –, intenziteta, ki bo to stanje izpeljala, poteka skozi vse elemente, izbrane za njegovo sestavo. Filozofija vojne išče oznake oddaljenosti v neposredni fizični bolečini, ki jo globlja intenziteta tudi proizvede. Jünger v svojih vojnih spisih opisuje kontraste med materiali – npr. razliko med ostrino kovinskega drobca naboja in epidermalno gobastostjo ali napet odziv pljučnega tkiva na toploto motorja znotraj tanka. Toda materialni kontrast je zgolj iniciacijski kontrast. Intenziteta ne sledi nekemu spinozističnemu konceptu afekta ali logiki imanence in njeni formi vzročnosti, ki se premika le po površinah, ker je vse postalo površina. Za Jüngerja se intenziteta vselej drži vertikalne in strogo antiimanentne logike skrajne višine in globine. Navpična dimenzija intenzitete, ki je prav tako njena teleološka dimenzija, stopnjuje kontrast med površinami in je resnica »izkušnje fronte« (*Fronterlebnis*).

Intenziteta kontrasta kot prvotna bolečina površine se v sodelovanju z mehanizacijo prebije skozi to površino. Ko bolečina postane mehanizirana, intenziteto prep-

lavi nujnost, ki je prvi val napada nujnega stanja sveta. Jünger pravi, da če je bila bolečina pred mehanizirano vojno »naključna cona«,¹⁰¹ v kateri bi se bolečini torej dalo izogniti, pa se zaradi mehanizacije bolečine intenziteta sklada z jasno obliko meritve, tako da intenziteto opredeljujejo enako jasni »zakoni nujnosti«.¹⁰² Mehanizacija bolečine je intenzifikacija bolečine in tistemu, čemur se je treba izogniti, se ne da več izogniti. Če iz mehanizacije izhajajo zakoni nujne meritve, mehanizirana bolečina nujnost pripiše intenziteti. A ker je bolečina le začetna izkušnja intenzitete ter intenziteta obenem vedno prekine vsako meritve, nujnost intenzitete presega nujno bolečino površja. Intenziteta kot mehanizirana in svetovna vojna preseže vsa površja, saj gre za intenzifikacijo same nujnosti kot nujnega stanja sveta. Intenziteta vsebuje višjo obliko nujnosti, ki je intenziteta svetovne vojne in njen izbris vseh prejšnjih meritev. V svetovni vojni intenziteta ni neomejena, temveč prek mehanizacije deluje samonadzorovano z namenom izpeljave nujnega stanja sveta. Neposrednost bolečine v mehanizirani in svetovni vojni javi obstoj oddaljenega telosa, medtem ko nujno stanje sveta ob koncu svetovne vojne zaradi natančnosti tega prenosa naredi povsem notranji vtis. Jünger zapiše: »Moja notranjost je sprejela močno sporočilo /.../ in moja duša je zanetila ogenj /.../ v nasilju boja.«¹⁰³ Intenziteta je drugo ime za vročino Panzerja ali dušo.

101 Ernst Jünger, *On Pain*, 2.

102 Prav tam, 2.

103 Ernst Jünger, *Storm of Steel* (New York: Howard Fertig, 1996), 123.

Po Jüngerju je dušam sojeno glede na njihovo pripravljenost videti nevidno vojno. Nevidna vojna neposrednost izkušnje fronte združuje z višjim determinirajočim redom. Požigalski ogenj prenese komunikacijo, ki potuje od najskrajnejše oddaljenosti do absolutne bližine: vzročnost je vertikalna, hierarhična in enostranska. Intenziteta dejanja na fronti je zrcalo intenzitete v nevidni vojni. Postaja višje duše je dostopna prek stopnjevanja te percepcije, ki odsevno površino loči od skritega obraza.

Fronterlebnis uporablja bližino intenzitete z namenom prisiliti dušo, da meditira o nujnosti oddaljenosti. Tako višja, superiorna duša kot nižja, inferiorna duša fronto doživljata skozi pakt med intenziteto in mehanizacijo. Toda inferiorna duša lahko fronto dojame le v skladu z logiko povsem kontingentne vzročnosti. Ta kontingentnost sega od nepredvidljive naključnosti dogodkov do smotra, ki je povzročil vojno. Brutalnost intenzitete in mehanizacije ne kaže na nič drugega kot na stanje slučajnega kriminalnega nasilja, kjer je edini smoter preživetje površine. Za višjo dušo inferiorna duša torej sploh ni duša, saj intenziteto doživlja zgolj na ravni površja telesa. Ko superiorna duša izkusi fronto, intenziteta na površju sproži izventelesno migracijo v višji kognitivni red, ki odraža še globljo intenziteto. Superiorna duša zazna delovanje še ene vzročnosti, kajti vsaka intenziteta pelje do oddaljene in povsem eksteriorne nujnosti:

Medtem ko sem padal, sem videl gladke bele kamenčke na blatni cesti; njihova razporeditev je bila smiselna, nujna je bila kot razporeditev zvezd, in vsekakor je bila v njih skrita velika modrost. To me je zadelo in bilo je pomembnejše od pokola, ki je potekal vsepovsod okoli mene.¹⁰⁴

Postati vojna žrtev pomeni, da se površinski smoter biokemičnega preživetja postavi na prag absolutne širarnosti in s tem izvleče globlji smoter iz navsezadnje iluzorne pasti. Za inferiornu dušo vsako ločevanje smotra od površine telesa pripiše nujnost tistemu, kar je v resnici kontingentno (tj. ideologija). A pojav reda, ki prevzame Jüngerja, poraja nasprotno spoznanje, da je bilo telo vselej truplo. Obsmrtno ali posmrtno izkustvo omogoča Jüngerju, da vidi operacionalizacijo svojega trupla, ki tedaj deluje kot azimut in meritev za oddaljeno modrost v nevidni vojni. Če inferiorna duša fronto dojema prek koncepta nasilja, pa jo superiorna duša dojema prek koncepta vojne. Prehod iz nasilja na vojno je prehod iz nesmiselne kontingentnosti k inteligenci in nujnosti smotra. Oddaljena modrost v neposredni bližini fronte naredi luknjo, ki deluje kot izginjajoča točka, medtem ko se v prostoru med fronto in popolnoma umaknjenim smotrom udejanji vojno stanje. Vojno stanje je distanca med stanjem sveta in nujnim stanjem sveta, ki ga oddaljena modrost terja. Kar ločuje vojno od nasilja, sta eksteriornost smotra in

¹⁰⁴ Prav tam, 123.

globlja intenziteta njegovega delovanja. Nasilje nikoli ne preseže biokemične ohranitve tistega, kar že obstaja, vojna pa evocira kozmično nedovršenost. Dušam je sojeno glede na njihovo predanost nedovršenosti in premišljevanju o nujnem stanju sveta.

V *Vojni kot notranji izkušnji* Jünger globino intenzitete in migracijo v višjo dimenzijo opisuje z razlikovanjem med »vzrokom« in »prepričanjem« (*Überzeugung*): »Vzrok ni nič, prepričanje pa je vse.«¹⁰⁵ A prepričanje je za Jüngerja tudi vzrok, ki je prvinski in nekdanji (*Ursache*). Prepričanje namreč označuje determinirajočo intenziteto, ki seva iz nujne razporeditve zvezd ali smotra nevidne vojne. Tako kot Jünger kljubuje redukciji intenzitete na površje ali na afekt, je vzrok, ki mu Jünger nasprotuje s konceptom prepričanja, ponarejen in predvsem spinozistični vzrok. Vzrok v tem ponarejenem smislu ostaja le na ravni nasilja. Kavzalnost spinozističnega nasilja izhaja iz nepreštevne vsote nepreštevne horde posameznih *conatusov*, vsak *conatus* enoglasne horde pa zatrjuje, da obstaja na neskončni površini enoglasne biti, ustvarjene iz njihove kolektivne zavezanosti k celovitosti in dovršenosti samega bitja: »Sleherna stvar si, kolikor je v sebi, prizadeva vztrajati v svoji biti.«¹⁰⁶ Površina označuje intenziteto kot odvijanje Spinozovega »imanentnega vzroka« (oziroma »učinkujočega vzroka«) in prav tako brezmejno odvijanje

105 Ernst Jünger, »Der Kampf als inneres Erlebnis«, v: *Sämtliche Werke. 10 Bände. Vol. 5* (Stuttgart: Klett, 1960–1965), 105.

106 Baruch de Spinoza, *Etika*, 197.

»neskončno mnogih stvari na neskončno mnoge načine (*modus*)«. ¹⁰⁷ Spinoza je smotrne vzroke nadomestil z imanentnimi vzroki ¹⁰⁸ in tako površino raztegnil v neskončnost, intenziteta pa je ujeta v tej neskončnosti, tako da imanentni vzrok postane absolut. Po eni plati gre pri imanentnem vzroku za preigravanje vseh možnih potez in permutacij biti, po drugi plati pa je zato, ker so vse te možne poteze obenem neskončne, z vidika te neskončnosti vsaka poteza enaka in je vsaka intenziteta prav tako enaka eni določeni potezi med neskončnimi potezami. Nasprotno pa smotrni vzrok intenziteto oddaljuje in s tem izzove nujno stanje, ki je še vedno nedovršeno. Jüngerjevo prepričanje je prepričanje v obstoj in operacijo oddaljene modrosti, ki dozdevno neskončno ravnino imanence predre, intenziteta tega prebijanja pa je sorazmerna z nedovršenostjo, brez katere koncepta vojne ni. Vojna sovpada z nedovršenostjo, saj je vojna nastajanje nujnega stanja sveta. Jünger opaza, da se na fronti intenziteta sprosti s površine, da se s površine sprosti vzrok, in videnje tega razhajanja mu pokaže, da je nevidna vojna edina resnična vojna.

Imanentni vzroki so za Spinozo povsem deterministični. ¹⁰⁹ Vsako zanikanje determinizma je zgolj epistemološka slepa pega do enoglasnega vzročnega mehanizma,

107 Prav tam, 109.

108 Prav tam, 128. Spinoza: »Vendar bi dodal še to, da obrača ta nauk o naravni naravo naravnost na glavo; zakaj za učinek mu velja to, kar je v resnici vzrok, in narobe; po tem nauku je poznejše, kar je po naravi prej; in slednjič, ta nauk sprevača najvišje in najpopolnejše v nepopolno.«

109 Prav tam, 192–196.

zaradi katerega je absolutna imanenca tako neskončna kot tudi dovršena – vse ji pripada, hkrati pa je tudi vse. Za Jüngerja je prepričanje prav tako trdi determinizem, vendar gre za determinizem, ki se sklada z nedovršenostjo, saj je njegova vzročnost teleološka. Jüngerjevi vojni spomini so spomini avtomatona, ki začenja dojemati omejitve, ki ga poganjajo, in tako premišlja o njihovi nujnosti z vidika nujnosti smotra (oblika božje volje). Samozavedni avtomaton oziroma avtomaton, ki ve, da je avtomaton, je še vedno avtomaton. A to samozavedanje kot prepričanje opisuje avtomaton, ki spozna, da so njegove omejitve hkrati nedovršene. Nevidna vojna je nedovršenost teh omejitev kot eksteriornost smotra, medtem ko omejitve kot determinirajoče sile v jedru avtomatona ne izčrpajo intenzitete prepričanja. Avtomaton poskuša dojeti smoter vojne, ki ga je ustvaril, in tako meditira o dovršenosti in nedovršenosti svojih omejitev. Prepričanje zato pomeni problematizacijo smotra, saj čeprav je njegov obstoj znan, ostaja skrivnost. Avtomaton v vojnem stanju fronto razume kot niz koncentričnih obročev, ki so s perspektive prereza razporejeni hierarhično. *Fronterlebnis* na nižji ravni je zunanja/notranja vojna – eksteriornost fronte do samotnega avtomatona, njegov natančen in mikroskopski položaj sredi intenzitete mehanizirane in svetovne vojne. Višja raven notranje/zunanje vojne je notranja kontemplacija o še bolj oddaljeni eksteriornosti z namenom, da bi avtomaton dojel telos ob koncu svetovne vojne. Jünger zapiše: »Prislonil sem revolver na lice, ki je v temi

zasijalo kot bela maska.«¹¹⁰ Vojno dejanje na nižji ravni je premišljanje na višji ravni o nujnem stanju sveta, ki šele prihaja.

Avtomaton Jünger pride v tem raziskovanju do vrste odkritij. Proti koncu prve svetovne vojne, poleti 1918, so se v »Gošavi 125«, sicer nepomembni podrazi, frontne linije dozdevno po naključju sekale. Ničvreden in neuporaben kos zemlje v nasprotju s svojim odločilnim »simboličnim pomenom«¹¹¹ povzroči pretirano nesorazmerje. Kolaps meritve potrjuje, da smoter ni pritrjen v tla, temveč v popolnoma odmaknjen kontrapunkt. Gošava 125 deluje kot blazna kompresija informacij in energij, vrsta v zemlji zakopanega in hkrati kozmično oddaljenega *Matrioshka brain*, ki svetovno zgodovino stisne v eno samo točko. Po Jüngerju:

Človek nikoli ni šel v boj tako kot ti, na čudnih strojih, ki so kot jeklene ptice, za ognjenimi zidovi in oblaki smrtonosnega plina. Zemlja je rodila reptile in strašne pošasti. Pa vendar nobeno bitje nikoli ni bilo bolj nevarno in strašno oboženo kot ti. Nobena konjenica in nobena vikinška ladja se ni nikoli odpravila na tako drzno potovanje. Zemlja se razpira pred tvojim napadom. Ogenj, strup in železne pošasti gredo pred vami. Naprej, naprej, neusmiljeni in neustrašni! Nadzor nad svetom je na kocki!¹¹²

¹¹⁰ Ernst Jünger, *Storm of Steel*, 103.

¹¹¹ Ernst Jünger, *Copse 125: A Chronicle from the Trench Warfare of 1918* (New York: Howard Fertig, 2003), xi.

¹¹² Prav tam, 8.

Edinstveno in prekomerno kopičenje orožja na posamezni točki ustvari krvni strdek vse bolj dovršenih vojnih strojev. Intenziteta in mehanizacija s tem, da talita vse meritve, preplavita in razbijeta eno samo trivialno in bedno točko na površju sveta. A ker je resnična vojna vselej nevidna, se lahko na tej nepomembni točki poruši ves svet, medtem ko propad celotnega sveta naposled pripelje do nadzora nad njim. Intenziteta in mehanizacija utrjujeta prag zadnje vojne, na katerega drugi strani deluje še ena zakrita intenziteta. Gošava 125 leži ob koncu gradienta in ob koncu mere, mehanizirana intenziteta pa daje novo jasnost nedovršenosti, o kateri višja duša premišlja. Če vsak koncept vojne izzove nedovršenost, ko se konec svetovne vojne približuje, v tej vojni nedovršenost postane vse bolj oprijemljiva in aktivna sila. Oddaljeni determinirajoči smoter se približuje s svojim »napadom«, dokler ne strmoglavi na Zemljo, in to prav v Gošavo 125. Sredi intenzitete eteričnega trčenja se vsi koncentrični obroči, ki oblikujejo frontno izkušnjo avtomatona, sesujejo drug v drugega. Indic bližine konca je v tem, kako malo se neposredno dejanje na fronti in nevidna vojna razlikujeta med seboj. Vojno dejanje na Zemlji ni več odsev dejanja na višji ravni, temveč je ubijalski prihod »čudnih strojev« povsem neločljiv od najbolj odmaknjene in spojne meditacije. V tej istovetnosti se vse prejšnje meritve razpustijo – zadnji trenutek na površju Zemlje, preden prispe nujno stanje sveta.

Deterministične teorije vzročnosti so reduktivni postopki, ki so praviloma singularni ali vzporedni. Singularno

pomeni redukcijo na eno (deterministični vzrok X določi vse), vzporedno pa, da lahko različne redukcije sočasno sobivajo tako, da delujejo v svojih lastnih sferah vpliva znotraj enega hipotetiziranega in splošnega stanja. Hkratno sproščanje različnih trdih determinizmov v singularno stanje brez kakršnegakoli vzporednega ločevanja je nedosleden izpust medsebojnih nedoslednih, mehaniziranih¹¹³ intenzitet. Pri teoriji kavzalnosti tovrstnega sočasnega determinizma se množica determinističnih silnic zaletava ena v drugo – imanentni vzroki, smotrni vzroki itd. –, pri čemer se vsaka drži svoje determinirajoče poti in svoje logike intenzitete in mehanizacije. Sprostitev nekoherentnih trdih determinizmov v eno samo stanje se približa vojnemu stanju, a da bi ta sprostitvev sprožila pravo vojno stanje, je obenem potrebna inteligenca smotra. Zaradi absolutne eksteriornosti tega vzroka so nezdružljivi determinizmi ujeti v nered, njihova hierarhična struktura pa izgubljena. Prihod nujnega stanja sveta je prihod trenutka, ko so vse determinirajoče silnice razporejene po pravilnem vrstnem redu. Čeprav prva svetovna vojna ni bila zadnja svetovna vojna ter nadzor nad svetom in njegovo nujno stanje ostajata nedovršena, sta intenziteta in mehanizacija nevidno vojno razkrili v tolikšni meri, da je sedaj mogoče videti en vidik njenega obraza.

¹¹³ Mehanizirano v Jüngerjevem smislu, tj. nujnost.

TOSTRANSKOST IN ONSTRANSKOST GENOCIDA

Koncept vojne temelji na kvalitativni razliki v fiziki sile. Čeprav je vojna sila, se ne sklada s splošnim konceptom sile. Ta hipoteza sproži delo Carla von Clausewitza. Baron Antoine-Henri de Jomini, drugi velikan vojaške znanosti devetnajstega stoletja, v svojih *Splošnih načelih umetnosti vojne* zagovarja nasprotno stališče: »Vso strategijo nadzorujejo nespremenljiva znanstvena načela, ta načela pa masivnim silam proti šibkejšim sovražnim silam, če naj strategija pripelje do zmage, predpisujejo napade na neki odločilni točki.«¹¹⁴ Jomini je teoretik logistike in vojno opredeli kot mobilizacijo zadostne sile. Toda vojna kot logistika v Jominijevem smislu predpostavlja stabilno ozadje, ki ne prepreči zagona zelene mobilizacije. Poudarek na mobilizaciji zadostne sile v prvi instanci prezre dejstvo, da gre nekaj vedno narobe. Po Clausewitzu »megla vojne« kot skrivna sila deluje v skladu s svojo lastno logiko determinacije, z vidika *strategosa* pa je čista kontingenca, ki zmede in prekine kalkulacije logistične mobilizacije. Ta izguba natančnosti na ravni tehničnega problema kljub temu ne izključi tretje sile, ki do določene mere lahko prežene meglo vojne, skupaj pa te sile sestavljajo Clausewitzovo slavno »paradoksalno triniteto«: 1) mobilizacija sile kot usmerjeno nasilje, 2) megla vojne kot zakrita kontingentnost in 3) sila smotra. Clausewitz svojo triniteto razvrsti hierarhično: »Vojna je torej akt sile, da bi nasprot-

¹¹⁴ Antoine-Henri de Jomini, *The Art of War* (London: Greenhill, 1992), 77.

nika primorali k izpolnitvi naše volje /.../ [S]ovražniku vsiliti našo voljo je smoter.«¹¹⁵ Z zasotritvijo smotra volja postane osredotočena, prejšnji dve sili pa sta podrejeni determinirajoči sili tega smotra. Prvotna kvalitativna razlika v sili je razlika med aktom kot silo in silo kot smotrnim vzrokom, ki določa akt. Koncept vojne zahteva koncept smotrnega vzroka.

Smotrni vzrok kot determinirajoči vzrok v vojni pomeni, da je realnost vojne realnost nečesa, česar še ni. Predmet, ki ga Clausewitz obravnava, se od predmeta klasične znanosti razlikuje, ker ni že dan, temveč je nedovršen. Predmet vojne hkrati pomnoži nedovršenost, saj antagonističnim stranem, ki konstituirajo vojno, pripadajo različne nerealizacije oziroma smotri. Na tej ravni antagonistični smotri kažejo na določene cilje udeležениh strani (*raison d'État*). Clausewitz vojno postavi pod politiko, slednja pa je po njegovem mnenju zamejeno polje, ki ga oblikuje niz razcepov med nerealiziranim in smotrom. Toda če je vojaške smotre mogoče zreducirati na državo, je vojna zgolj taktika in torej določena sila, ki jo država lahko uporablja za določen smoter. S to tezo se Clausewitz približa Jominiju. Vojna je izpeljava sile oziroma je predvsem logističen problem izpeljave sile takrat, ko je odločitev za vojno kot taktiko potrjena. Posledično se Clausewitz lahko oddalji od Jominija le, če zavrne obravnavo vojne kot logistične mobilizacije sile, zato pa je novost njegovega

¹¹⁵ Carl von Clausewitz, *O vojni* (Ljubljana: Studia Humanitatas, 2004) (prev. Slavko Hozjan), 18.

pristopa v povsem neobičajni podmeni, da je smoter prisoten v sami vojni. Usmeritev sile v skladu s smotrom ni razveza vojne od smotra, temveč gre za vbrizg smotra neposredno v vojno. Clausewitzeva podreditev vojne politiki po besedah Nicka Landa pomeni, da »ne moremo vprašati, kdo je vojna oziroma kaj hoče (to bi bilo, seveda, blazno)«. ¹¹⁶ V primeru, da Clausewitz ni blazen, smoter podredi racionalnemu dejavniku, s čimer odstrani iracionalno hipotezo, da ima vojna svoj lasten smoter. Blazni Clausewitz nasprotno razvija to, kar Land imenuje »kriptoteleologija« ¹¹⁷ same vojne.

Kriptoteleologija vojne se pojavi v Clausewitzevem konceptu absolutne vojne. Bipolarni psihični razkol med racionalnim in blaznim Clausewitzem oblikuje njegovo predpostavbo teoretične nujnosti absolutne vojne na eni strani ter njegovo popolno zanikanje njene realnosti na drugi. Po Clausewitzu je absolutna vojna »logična fantazija«, »čisti koncept«, »čista ideja«, ki jo mora vojaški teoretik kljub njeni nerealnosti predpostaviti, saj izčrpa možnosti vojne. Vojaški teoretik začne s čistim konceptom absolutne vojne, ker ta označuje najčistejši smoter – totalno odstranitev sovražnika. ¹¹⁸ Toda absolutna vojna vselej ostane le na ravni koncepta. Clausewitz absolutno vojno loči od »dejanske vojne«, ta pa je razumna teleologija racional-

¹¹⁶ Nick Land, »Philosophy in a War-Zone«, v: *Dissolution*, <http://www.larsholdhus.com/Dissolution.pdf>

¹¹⁷ Prav tam.

¹¹⁸ Carl von Clausewitz, *O vojni*, 269.

nih interesov političnega dejavnika.¹¹⁹ Dejanska vojna se sicer vedno lahko približa stanju absolutne vojne, vendar obstaja »neprevodna pregrada«,¹²⁰ ki izključuje udeležbo čiste ideje absolutne vojne v realnosti. Clausewitz je namreč bil bralec svojega rojaka Kanta, tako da pruska umetnost vojne sledi osnovni kantovski metodi kritične in transcendentalne filozofije. Absolutna vojna ponovi klasični epistemološki antagonizem med realnim in idejo ter prav tako ponovi kantovsko rešitev, da bi ideja morala biti ločena od realnega (distinkcija med fenomenom in noumenonom). Toda Clausewitzeva uporaba kantovske ločitve ne temelji na prirojeni meji razuma, temveč na nemožnosti absolutne vojne, na neprevodni pregradi in torej na tem, da ideja *mora biti* ločena od realnega. Racionalni Clausewitzev opis absolutne vojne kot čistega koncepta deluje z namenom, da bi spodrezal blazno Clausewitzovo kriptoteleološko hipotezo, po kateri ima vojna svoj lasten smoter.

A prav nemožnost absolutne vojne pokaže na kriptoteleologijo, prisotno v njej. Totalna odstranitev sovražnika je lahko povsem racionalen cilj ene strani. Genocid kot že starodavna strategija in taktika naredi iz absolutne vojne dejansko vojno. Clausewitz navkljub realnosti genocida trdi, da absolutna vojna ni možna – neprevodna pregrada v neki formi vselej ostane cela in tako omeji izpeljavo sile, kot na primer kontingentna protisila megle vojne, ki

¹¹⁹ Prav tam, 269.

¹²⁰ Prav tam, 269.

spodkopava učinkovitost vojaških operacij.¹²¹ Toda če to ne izključuje možnosti absolutne vojne – takšna izključitev je navsezadnje zgolj Jominijev problem mobilizacije zadostne sile v specifični obliki mobilizacije zadostne sile za genocid –, izvor logične fantazije o absolutni vojni lahko izhaja le od nekod drugod. Če se dejanska in absolutna vojna razlikujeta v točki, ki je ne determinira logistika oziroma praktična izpeljava sile, je njun razkol prav v smotru, v razcepu med teleologijo kot racionalnimi interesi in kriptoteleologijo, ki je v tem smislu povsem enaka vprašanju »Kaj hoče vojna?«. Absolutna vojna se od dejanske vojne ne razlikuje na ravni sile kot odstranitve, temveč na ravni smotrnega vzroka.

Pruska umetnost vojne, ki jo opredeljujeta dva pola racionalnega in blaznega Clausewitza, je uporaba kritike, ki implodira tedaj, ko se nemožnost absolutne vojne oziroma genocida spreobrne v tostranskost genocida in delovanje odmaknjene smotrnega vzroka. Kantova kritična filozofija in njena pozornost do kognitivnih neznank je metoda, ki se brezhibno prekriva s problemi *strategosa* in njegovimi meditacijami o umetnosti vojne. Ko pa se kritika odvija na vojnem območju, to vojno območje brutalno in ponovno kodira pogoje možnosti, ki naj bi sovpadli z jasno razporeditvijo tega, kar je znano, in tega, kar je neznano. Vojni stroj kantovske transcendentalne vrste je vpet v stanje smrtonosne pogojenosti, kjer je neposredno izpostavljen in podrejen sili trajnega genocida. Čeprav

¹²¹ Prav tam, 269.

zunanja-notranja ločitev, ki oblikuje kantovsko kritiko in transcendentalno filozofijo, ostaja dosledna v smislu, da na vojnem območju obstaja nekaj, kar lahko ubije, ter nekaj, kar je lahko ubito, ubijanje kot tako oziroma genocid kot totalna odstranitev sovražnika vzpostavi neposreden stik med hipotetično povsem ločenimi conami. Epistemološko zunanja nespoznavnost je ontološko resnična in registrirana grožnja, neznano pa je znano v obliki grožnje in njenem učinku. Landova interpretacija Kanta in njegovega pojma noumenon kot tistega neznanega, kar obenem lahko napada,¹²² velja tudi pri Clausewitzu, vendar v posebni formi *Ding an sich*, ki je postal *Krieg an sich*. Inteligenca je povsem vojni koncept.

Transcendentalna vrsta vojnega stroja svojo kognitivno podstat vzpostavi v skladu z matrico smrtonosne pogojenosti, ki je analogna silam, prisotnim v Clausewitzevi paradoksalni triniteti. Bodisi vojni stroj prvo silo kot usmerjeno silo mobilizira proti sovražniku bodisi jo sovražnik mobilizira proti njemu. Druga sila megle vojne je enostranska, v nasprotju s prvo silo pa označuje povišano stopnjo nespoznavnosti (na primer nepredvidljivosti in kaprice sovražnika; vdor neznanega akterja človeškega ali nečloveškega izvora; da gre nekaj na notranji ravni narobe v obliki transcendentalnega zloma). Tretja sila smotrnega vzroka v idealnih pogojih prejšnji dve sili

122 Napadalni noumenon je sicer ključen koncept Landove filozofije. Za zgodnjo formulacijo te ideje glej: Nick Land »Fanged Noumenon (Passion of the Cyclone)« v: *The Thirst for Annihilation* (London: Routledge, 1992), 74–82.

nadzoruje z utemeljitvijo in vzdrževanjem povsem endemične celovitosti in reda. Podobno kot pri Kantu in njegovi opredelitvi teleologije kot »hevristične fikcije«,¹²³ ki omogoča kognitivno povečanje z uvedbo namena ter s tem olajša dojemanje vzročnih serij in njihovih učinkov, Clausewitzev transcendentalni vojni stroj samogenerira novo inteligenco, ki voljo vsidra z vzpostavitev smotra, katerega sila tako sortira kot tudi filtrira epistemološko znano in neznano. Vojni stroj svojo kognitivno higieno ohranja s smotrnim vzrokom, ki ga ustvari sam, s tem pa ostane nekontaminiran, čist in nad zmedo. A ko *Ding an sich* postane *Krieg an sich*, se transcendentalni vojni stroj racionalnega Clausewitza, odvisen od smotrnega vzroka, spremeni v blaznega Clausewitza, za katerega se čistilna funkcija smotrnega vzroka nahaja v sami vojni. Začetni stabilizacijski učinek smotrnega vzroka, ki organizira vojno območje, obenem pripada vojnemu območju samemu, cena za teleološko odvisnost pa je razpad celotne kognitivne higiene, saj delovanje teleologije migrira na skrajno in poblaznelo raven. Onstranskost genocida kot nemožnost absolutne vojne je prevladovanje kriptoteleološke čiste ideje nad navidezno ustreznimi teleologijami, ki jih Clausewitzev transcendentalni vojni stroj postavi sredi nenehnega tostranskega genocida. Paradoksalni značaj trinitete in smotrni vzrok, ki jo hierarhično ureja, premaga senčna hierarhija, ki uzurpira nadzor in razdre doslednost tako, da vzpostavi višji red pogojenosti kot

123 Immanuel Kant, *Critique of Judgment* (Indianapolis: Hackett, 1987).

absolutno vojno. Absolutna vojna kot čista ideja je čistost smotra, čistost smotra pa pomeni, da je smoter le en. Čista ideja ni blazna zaradi absolutnega nasilja svoje negacije – tostranskost genocida –, temveč ker jo določa smotrni vzrok. Kakršnokoli udejanjenje čiste ideje bi pomenilo, da je ideja v realnost prodrla kot absolutna vojna.

Tostranskost v nasprotju z onstranskostjo genocida potrjuje, da se je prodor že zgodil. Vprašanje »Kaj hoče vojna?« za blaznega Clausewitza postane enako vprašanju »Kdaj se je vojna začela?«. Tako nedovršenost, ki je inherentna smotrnemu vzroku, kot tudi tostranskost genocida, ki dokazuje delovanje smotrnega vzroka v vsakem trenutku, vznikneta iz diskretnega in edinstvenega izvora nekje globoko v času. A ne glede na to, ali se je *Krieg an sich* začel pred deset tisoč leti (predvideni datum začetka nastajanja civilizacij), pred dvema milijardama let (pojav večceličnega življenja in evkariontskih celic), pred štirimi milijardami let (nastanek življenja) ali pa ponavlja heraklitovsko spoznanje in se sklicuje na vir vsega, je transcendentalni vojni stroj na koncu vselej ujet v globoki tok telosa, ki ni njegov. Če je vojna realnost nečesa, česar še ni, ter ima vojna sama po sebi svoj smotrni vzrok, pa blazni Clausewitz ve vsaj to, da če obstaja samo ena realnost, obstajata tudi samo ena vojna in en smotrni vzrok.

Tostranskost genocida je onstranska intenziteta druge razporeditve kvalitativne razlike, ki je prisotna v fiziki sile. Pruska umetnost vojne ne samo okrutno modificira in razdeje Kanta in zametek nemškega idealizma, temveč s svojo novo razporeditvijo sile posledično odpravi tudi

Hegla. Globoka zgodovina ideje, ki se imanentno razgrne in fizično materializira v času, se spreobrne v globoko zgodovino tostranskosti genocida in onstranskosti ideje, ki napada vse pred seboj. Ker čista ideja še ni realna in ker čista ideja je absolutna vojna, je realnost tista, ki tej ideji ne ustreza. Če mora realnost postati primerna ideji, istovetnost ideje in absolutne vojne pomeni, da ta zaželena ustreznost nikoli ne zadostuje. Čista ideja kot absolutna vojna se ne more realizirati brez genocida kot ontocida vsega, kar je bilo prej realno. Prisotnost kriptoteleologije edinega smotrnega vzroka poleg mobilizacije genocida v globokem času pripelje do pojmovanja umetnosti vojne, ki je nadnaravna (neustreznost narave glede čiste ideje) in eshatološka (sila in obseg sodbe glede ustreznosti).

VRETENSKI MOTOR

Zakaj se tretja svetovna vojna ni zgodila? Vse je bilo pripravljeno, zdelo se je, da so najugodnejše razmere – *thermonuclear overkill capacity* (termonuklearna sposobnost za nadubijanje) – že vzpostavljene.

– Ulrich Horstmann

Dejstvo, da se kljub doseženi termonuklearni sposobnosti za nadubijanje svet vseeno ni končal, pojasnjuje dogovor med tehniko in absolutno smrtjo. Njuna nujna vzajemnost, ki na videz razpade, ko se poslednja vojna ne zgodi, je le kamuflaža za drugo nujnost in drugo pojmovanje poslednje vojne. Osnovni smrtni horizont, ki ga je tehnika kot vojna proizvodnja dosegla, tvori termonuklearni kolobar okoli Zemlje, s tem pa njeno fiziko obrne navzven. Genocidna mobilizacija proti sovražniku trči v onstransko mobilizacijo, katere sprožitelj je misterij globokega dimenziionalnega samomora. *Vem, kako bom umrl, vem, kako se svet konča* sta sedaj eno in isto.

Znana hipoteza Paula Virilia o ujemanju med ustvarjanjem nove tehnologije in ustvarjanjem nove oblike kontingentne smrti – izum avtomobila je obenem izum avtomobilske nesreče – vsebuje eno še globlje ujemanje med tehniko in nujno oziroma absolutno smrtjo. Če termonuklearna sposobnost za nadubijanje ne iztrebi

vsega življenja na Zemlji, gre pri njej za zgolj predhoden tehnični prag, katerega prečkanje je obenem izkopavanje obskurnih modalnosti za vse bolj nekonvencionalne operacije. Po istem načelu dozdeven strah pred smrtjo in zagotovljenim vzajemnim uničenjem, ki stoji za meddržavno politiko in prakso termonuklearnega odvrčanja, ni protisamomorilski dogovor, temveč osnovno zavezanje, da absolutna meja smrti ni v tem, da je svet izničen, ko se jedrska vojna začne. Po Viriliu »med eksplozivno močjo, ki so jo izumili stari Kitajci, in močjo atomske bombe res ni velike razlike. Razlika je v vektorjih, v nosilcih uničenja. Sedaj imamo vektorje absolutne hitrosti, nosilce absolutnega uničenja.«¹²⁴ Ko se svet ne konča, čeprav sta absolutna hitrost in absolutno uničenje dozdevno že dosežena, se meritve in konstante spremenijo. Hladna vojna kot pripravljenost na vročo vojno je priznanje, da so se premaknile omejitve, ki stabilizirajo določene stopnje v ugnezdni fiziki *vojne razsežnosti*. Vojna razsežnost opisuje večdimenzionalno oboroževalno tekmo, ki se strateško prekriva s tehniko kot vojno proizvodnjo. V zadnjih letih sovjetske umetnosti vojne maršal N. V. Ogarkov zastoj zagotovljenega vzajemnega uničenja razume kot okostenelost tehnološkega okvira, znotraj katerega sta ZSSR in ZDA postali jedrski velesili. Termonuklearna sposobnost za nadubijanje je nujna, a nezadostna strojna oprema, zato pa je treba raziskati globlje in še vedno neznane ravni vojne razsežnosti. Absolutna mehanizaci-

124 Paul Virilio, *Pure War* (London: Semiotext(e), 1983), 29.

ja Rdeče armade skupaj z razvojem vse bolj »kompaktnih« (kvantnih, nevronskih, softverskih) *Specnaz* enot, ki jo predlaga Ogarkov, ne poteka znotraj termonuklearne omejitve tako, da je podrejena tej omejitvi, temveč gre za taktične operacije, ki so hkrati izvidniška posredovanja z namenom odkrivanja še vedno neznane omejitve oziroma »neznane tehnologije«. ¹²⁵ »Dimenzijski mehurčki«, ¹²⁶ oblikovani v obdobju po hladni vojni kot del ameriške revolucije v vojaških zadevah (*Revolution in Military Affairs*), opisujejo globoko zgodovino vojne proizvodnje, ki se dogaja v širšem, čeprav skritem, »večspektralnem bojnem prostoru«. ¹²⁷ Vojna proizvodnja se začne na najbolj primitivni osi x (tj. linearen boj in nevzporedni spopadi) in se nadgrajuje vzdolž zaporednih dimenzijskih osi (na primer boj na »geometrični ravnini« oziroma os y kot bolj dinamična uporaba prostora, tj. izstrelki, povečana in neredna mobilnost itd.). ¹²⁸ Osi so hierarhično razporejene glede na kompleksnost, vojna proizvodnja pa naj bi dosegla nadzor nad eno dimenzijo in nato odklenila višje dimenzijske mehurčke, na primer kibernetiki prostor pete dimenzije, ki postane zgodovinsko prevladujoč takrat, ko

125 Николай Васильевич Огарков, *История учит бдительности* (Moskva: Воениздат, 1985).

126 Glej: Robert J. Bunker in Charles Heal (ur.), *Fifth Dimensional Operations: Space-Time-Cyber Dimensionality in Conflict and War* (Bloomington: iUniverse, 2014).

127 Prav tam.

128 Prav tam.

biokemično življenje migrira v obstoj kot digitalna koda.¹²⁹ Čeprav strojna oprema ostaja vezana na nižjo razsežnost in je zato dovzetna za grožnjo takojšnje fizikalne likvidacije, raziskovanje nadaljnjih neznanih razsežnosti in ustreznih, še vedno neznanih tehnologij revidira to, kaj pomeni umreti. Hitrost termonuklearne smrti to revizijo izzove tudi s položaja znotraj nižje vojne razsežnosti, kjer se nahaja jedrska vojna, saj gre pri tej smrti le za nepomemben ulomek svetlobne hitrosti. Medtem ko ta ulomek zadostuje za celoten biocid na Zemlji, doseganje zgolj ene stopnje absolutne hitrosti že implicira bolj absolutno obliko smrti zaradi vrtoglave razlike med hitrostjo atomske bombe in maksimalno hitrostjo svetlobe.

Termonuklearni kolobar za seboj pušča neposredno vojno razsežnost Zemlje in osnovni odnos vojne proizvodnje do svojega avtohtonega ozemlja. Termonuklearna vojna ne pripelje do konca sveta, pripelje pa do konca determinirajoče sile zemljevida sveta. Geopolitična znanost se začne v devetnajstem stoletju, ko je zemljevid sveta dokončan. V svoji prvotni obliki, ki jo je izdelal Halford Mackinder, geopolitika opisuje delovanje zemeljskega površja, ki narekuje gibanje in ustvarja odločilne točke na površini oble. Zapolnitev zemljevida sveta dovoli ponovno interpretacijo zgodovine v skladu z geološko oblikovanimi strateškimi točkami. Evrazijska stepa, ki omogoča hitro premikanje, mobilnim nomadskim bojevnikom olajša

¹²⁹ Prav tam.

prihod v Evropo,¹³⁰ njihova težnja, da potujejo od vzhoda proti zahodu in ne nasprotno, pa je posledica naklona stepe, ki se spušča vzdolž vektorja od vzhoda proti zahodu.¹³¹ Obvladovanje naravnih virov, utrdbene taktike proti obleganju ter dostopni prehodi sovpadajo z natančnimi legami na Zemlji, znotraj evrazijske kopenske mase pa obstaja nedosegljivo notranje jedro, tako imenovano »srce sveta« (Mackinderjev *Heartland*)¹³², ki je optimalna geografska točka za nadzor nad planetom. Medtem ko geopolitika preteklost dešifrira z dovršenim zemljevidom, prihodnost postane vidna zavoljo geografskega determinizma, ki določa osi za logistiko in napad ter točke nujne okupacije. Jedrska vojna preseže ta zemljevid, ker geografija Zemlje nobene lokacije na planetu ne izključi kot morebitnega vira termonuklearne sposobnosti za nadubijanje. V tem smislu se je termonuklearni holokavst že zgodil in površje sveta je bilo že požgano, kolikor geopolitični dimenzijski prostor oziroma njegov določilni vektor ne deluje več.

Po razveljavitvi prostorskega zemljevida sveta je časovna razsežnost tista, ki postane znotraj vojne razsežnosti dominantna. Termonuklearna sposobnost za nadubijanje je odločitev za nadubijanje ali proti njemu, ki je izvedena v času. V nasprotju z eksteriornostjo prostora ča-

130 Halford John Mackinder, »The Geographical Pivot of History«, v: *The Geographical Journal* (4(XXIII), 1904), 421–444.

131 Barry Cunliffe, *By Steppe, Desert, and Ocean: The Birth of Eurasia* (Oxford: Oxford University Press, 2015), 16.

132 Halford John Mackinder, »The Geographical Pivot of History«.

sovna razsežnost sili navznoter, saj sta odločitev in njeno izvrševanje odvisna od doseganja čim manjše meritve trenutka (npr. skrajna minimalna časovna enota Planckovega časa). Odločitev je sinteza hitrosti in meditacije, ki mora doseči časovno mejno točko pred sovražnikom, s tem pa ponovi dimenzionalno mejo prostora. Toda medtem ko se prostor nagiba k pariteti in ravnotežju oziroma k termonuklearnim odvrčanjem – katerikoli kraj na površju sveta lahko postane kraj izstrelitve termonuklearnega orožja –, se časovna vojna razsežnost nagiba k neravnovesju zaradi prekinitve povezave med sposobnostmi človeškega odločanja in pragom hitrosti, ki jih terja hitrost termonuklearne vojne. Leto odločitve (Spengler) postane odločitev na ravni Planckovega časa. Časovna razsežnost zahteva hitrejšo inteligenco, na primer strojno ali umetno, ki lahko deluje v skladu z najmanjšimi meritvami časovne hitrosti, posledica te oboroževalne tekme pa je, da je noben človeški vir odločanja ne more dohajati. Pri prehodu z geopolitike na to, kar Virilio imenuje kronopolitika,¹³³ se nadzor nad časom pokvari zaradi pojmovalnega neuspeha klasičnega *zoona politikona*, da bi dosegel potrebno hitrost odločanja. Kronopolitika je zadnja oblika politike in izumrtje politike, saj je njen predpogoj ta, da je čas ušel izpod nadzora.

Čas, ki je ušel izpod nadzora, po definiciji problematizira to, *kdaj* je čas ušel izpod nadzora. Odločitev kot meditativna hitrost zaide v kognitivni delirij, kjer niti ni več gotovo,

133 Paul Virilio, *Pure War*.

kdaj se je delirij začel ali kaj ga je povzročilo. Kar Nick Land imenuje »časovni pritisk«,¹³⁴ izhaja iz procesa tehnoindustrijskega pospeševanja, ki spoji dve nasprotni konceptualizaciji časa. Medtem ko čas, ki je ušel izpod nadzora, po definiciji razveljavi vso časovno doslednost, pospeševanje obenem označuje natančen trenutek v času, ko je čas ušel izpod nadzora. Landov koncept »teleopleksije« opisuje pospeševanje kot prepletanje teh antitetičnih časovnih struktur. Če se pospeševanje začne na določeni časovni točki, se povsem uskladi z empirično preverljivim »pojavom«¹³⁵ znotraj »naravne zgodovinske realnosti«. ¹³⁶ Čas, ki je ušel izpod nadzora, ima svojo lastno zgodovino in se tako drži klasičnega zgodovinopisnega koncepta periodizacije, ki označuje parsimonijo preloma tipa pr. n. št./po n. št, skladnega s trenutkom »eksplozije«¹³⁷ v naravni zgodovinski realnosti, ko se pospeševanje začne. A naravna zgodovinska instanca eksplozije hkrati krši intuitivni linearni čas in njemu ustrezno zmožnost periodizacije, saj gre pri tej eksploziji za natančen trenutek, ko je čas ušel izpod nadzora. Kar pri Landu ti dve časovnosti drži skupaj, je telos teleopleksije. Morebiten specifičen časovni prelom, ki hkrati zamegli, kdaj se je zgodil ta prelom, je posledica delovanja zasukanega, tavnološkega telosa, ki nepresta-

134 Nick Land, »Teleoplexy: Notes on Acceleration«, v: *#Accelerate: The Accelerationist Reader* (Falmouth: Urbanomic, 2014), 509–520.

135 Prav tam, 511.

136 Prav tam, 514.

137 Prav tam, 511.

no proizvaja nedosledno časovnost, ker neprestano proizvaja samega sebe. Čas, ki je ušel izpod nadzora, oziroma nedosledna časovnost, je sicer nedosledna teleologija, pri kateri telos in njegovi učinki postanejo eno in isto, ali po Landovih besedah, »proizvodno sredstvo postane cilj proizvodnje«. ¹³⁸ Sredstvo kot cilj predstavlja »zanko«, ¹³⁹ pri čemer je telos prisoten in porazdeljen po celotni zanki, rezultat tega samoproizvajajočega telosa pa je »vse bolj poglobljajoča se dinamika samoproizvodnje«, ¹⁴⁰ ki za Landa prav tako opisuje »osnovni motor pospeševanja«. ¹⁴¹ Eksplozijski učinek časa, ki je ušel izpod nadzora, je preoblikovana teleološka vzročnost, ki zgodovinski trenutek eksplozije povezuje s samozadostno zanko eksplozivne proizvodnje.

Toda takšen nenadzorovan čas vselej spodreže natančno zgodovinsko periodizacijo, ki namerava identificirati trenutek eksplozije in tako opredeliti kriterije, ki tej eksploziji ustrezajo. Eksoterična časovna struktura periodizacije definira ezoterično časovno strukturo časa, ki je ušel izpod nadzora, medtem ko ezoterična časovna struktura po definiciji razveljavi koherentnost eksoterične časovne strukture, ki jo ustvari. Po eni strani je to premikanje naprej in nazaj med časovnima strukturama natančna oblika zanke oziroma to, kar Land imenuje »krože-

138 Prav tam, 513.

139 Prav tam, 513.

140 Prav tam, 513.

141 Prav tam, 513.

nje»¹⁴² zanke. Po drugi strani pa bo teleopleksična časovnost zaradi svojega izkrivljanja linearnega časa vedno zmedla natančnost neposrednega rezanja periodizacije. Bodisi struktura zanke potrjuje periodizacijo, ki identificira motor, tako da ta očitna tavnološka neustreznost dokazuje resnico strukture zanke kot take in je ne spodkopava; bodisi zanka razveljavi ali vsaj problematizira začetno diagnozo tistega, kar bi ustrezalo kriteriju eksplozije, tako da slednji posledično ostane skrit. Ko je ta nejasnost predstavljena kot oblika vzročnosti, proizvodnja postane natančna proizvodnja skritosti, za razumevanje nenadzorovanega časa pa je po Landu torej potrebna »konkretna zgodovinska filozofija kamuflaže«.¹⁴³ Nejasnost tistega, kar bi izpolnjevalo kriterij eksplozije, ni posledica kognitivne napake, temveč gre za namerno prikrivanje izvora.

Nenadzorovan čas, ki je prav tako razumljen kot zanka samoproizvodnje, pripelje do identifikacije pospeševalnega motorja s kapitalom. Po Landu kapital označuje čisti prelom v zgodovini ekonomske organizacije, ki na podlagi tega prelomnega učinka izpolnjuje kriterij eksplozije, medtem ko je kapitalistična različica nenadzorovanega časa pravzaprav kapitalistična proizvodnja samoproduktivajočega telosa kot proizvodnja novih časov – od industrijske delitve delovnega dne do visokofrekvenčnega trgovanja ter notranjega časovnega življenja umetne inteligence. A pospeševanje kot kamuflaža ali namerno

142 Prav tam, 51l.

143 Prav tam, 517.

prikrita operacija ne implicira tržne dinamike, temveč vojno stanje, ki se prekriva z dinamiko širše vojne razsežnosti, v kateri vojna proizvodnja in oboroževalna tekma potekata. Nenadzorovan čas kot ekonomska proizvodnja novih časovnosti na eni strani in nenadzorovan čas kot oboroževalna tekma skozi vojne razsežnosti na drugi predstavljata dva različna motorja, ki prinašata dve različni zgodovini pospeševanja, obenem pa tudi zaznamujeta oster razcep v konceptu proizvodnje. Če samozadostna in s tem neskončna proizvodnja kapitala izhaja iz samoproizvajajočega telosa, je njena vrsta proizvodnje enaka teleološki negaciji, kolikor je negacija telosa negacija omejitve. Nasprotno pa vojna proizvodnja deluje le v skladu z nujnostjo omejitve, ki opredeljuje razsežnost, ta pa prav tako določa proizvodnjo. Vojna proizvodnja kot oboroževalna tekma je tako tekma za nadzor nad določeno razsežnostjo kakor tudi tekma za osvajanje druge, še ne znane razsežnosti: nujen telos vojne proizvodnje. Medtem ko iz kapitalistične proizvodnje kot samoproizvodnje izhaja, da je vsak koncept razsežnosti samozadosten in je proizvodnja torej generična oblika funkcionalnosti – pomembna je zgolj proizvodnja in ta ni omejena –, pa nujnost omejitve za vojno proizvodnjo nasprotno pomeni, da je vojna proizvodnja vselej *strateška*. Strateška omejitev je že obstoječa vojna razsežnost, ki se ji vojna proizvodnja nujno prilagodi.

Kal strateške omejitve in vojne razsežnosti je protodimenzija sovražnika, katerega geneza v svoji najbolj prvobitni obliki že povzroči spremembo fizikalne dimen-

zionalnosti Zemlje. Strategijo je mogoče razmišljati kot »paradoksalno«¹⁴⁴ logiko, pri čemer so vsi intuitivni odnosi do razsežnosti preobraženi zaradi prisotnosti sovražnika. V neposrednem nestrategškem smislu razsežnosti je najkrajša in optimalna razdalja med dvema točkama premica. A znotraj vojne razsežnosti in z nastankom sovražne razsežnosti se definicija optimalnega spremeni. Idealno pot med dvema točkama kot ravno črto modificira prisotnost in obstoj sovražnika, saj je to, kar je optimalno, sedaj gibanje, ki se izogne zaznavi.¹⁴⁵ Iz logike sovražne razsežnosti oziroma geneze vojne razsežnosti izhaja, da je globoka zgodovina kamuflaže, ki je neločljivo povezana z vojno proizvodnjo, sočasna z abiogenezo. Pojav življenja, katerega glavni sovražnik je samo življenje, evocira kriterij eksplozije, ki pretvori dimenzijske konstante Zemlje. Pospeševanje kot oboroževalna tekma in vojna proizvodnja se na Zemlji začne pred štirimi milijardami let – z nastankom življenja. Toda vojna proizvodnja je tudi protizivljenjska, saj jo poganja strateška omejitev sovražne razsežnosti kot vrsta proizvodnje, ki teži k smrti. Tudi če ta tendenca potrebuje štiri milijarde let, da se končno pokaže v celoti – na primer termonuklearna sposobnost za nadubijanje –, lahko te štiri milijarde let razvoja izginejo v trenutku. Za kapitalistično samoproizvodnjo, ki ustvarja svoje lastne možne svetove, lastne predstave o razsežno-

144 Glej: Edward Luttwak, *Strategy. The Logic of War and Peace* (Cambridge: University of Harvard Press, 2001).

145 Prav tam.

sti ter posledično lastne oblike nesmrtnosti, stoji druga vrsta proizvodnje, ki ji ni mar za kakršnokoli obliko obstoja. Kapital je na strani življenja, vojna pa na strani smrti. Čas, ki je ušel izpod nadzora, je bodisi samozadostna in immanentna proizvodnja možnih časov bodisi evocira obliko nadzora kot smrt, ki je nujnost, ki presega čas.

Nujnost kot smrt je izbris časa v nujni smrti in vojna proizvodnja preide iz nenadzorovane časovne razsežnosti v povsem *modalno* razsežnost – modalni koncepti možnosti ali kontingentnosti na eni strani in nujnosti na drugi. Tudi kapitalistična proizvodnja se sklicuje na modalnost, vendar v amputirani in navsezadnje neučinkoviti obliki, saj vključuje le koncept možnosti ter izključuje koncept nujnosti. Prihodnost, ki jo proizvaja kapital, je odprta in negotova, prihodnost, ki je skladna z vojno proizvodnjo, pa je lahko zgolj nujnost poslednje vojne. Vojna proizvodnja spremlja nenadzorovan čas do modalne razsežnosti, kjer so vsi možni svetovi priklenjeni na nujno smrt sveta kot absoluten svetomor. Merilo smrti ni časovno merilo in nujnost prevzame nadzor nad časom, ki je ušel izpod nadzora, ker času ne pripada nobena nujnost (časovna razsežnost je popolnoma odvisna od modalne razsežnosti). Prva formalizacija časovne logike A. N. Piora uporablja fragmente notacij, ki so že bili prisotni v modalni logiki, da bi opisala pretekle, sedanje in prihodnje časovne klavzule, kar posledično pomeni, da je časovnost izpeljana iz modalnosti.¹⁴⁶ Za Heideggerja je vsak opis temeljne on-

146 A. N. Prior, *Time and Modality* (Oxford: Oxford University Press, 1957).

tologije s časovnimi koncepti v resnici opis bivanja skozi modalnost, saj domnevne časovne kategorije tubiti, kot sta zgodovinska zasnutost (*Geworfenheit* oziroma transcendentalni pogoji možnosti tubiti) ter končnost (njena neizogibna in nujna smrt), opredeljuje z modalnimi koncepti.¹⁴⁷ Tako intuitivna težnja (Heidegger) kot tudi formalna zahteva (Prior) po razlagi časa na podlagi modalnosti se sklicujeta na modalno fantomsko razsežnost, ki je enako resnična kot klasični razsežnosti časa in prostora. A ker gre pri njej za povsem eterično realnost, ki presega standardno fiziko časa in prostora, je fantomsko dimenzijo modalnega treba izganjati. Za Davida Lewisa mora vsak možen svet, ki ga on sam opredeli kot »največjo mereološko vsoto prostorsko-časovno povezanih reči«,¹⁴⁸ obstajati v isti konkretni obliki kot »dejanski svet« (le ena določena mereološka vsota prostorsko-časovno povezanih reči) zaradi učinkovitosti modalne logike pri formalizaciji prostorsko-časovne razsežnosti in vseh možnih konfiguracij sveta.¹⁴⁹ Svet, v katerem se tretja svetovna vojna in termonuklearni holokavst nista zgodila, ter svet, v katerem sta se, sta dva enakovredno ontološko realna ter diskretna in vzporedno obstoječa primera ontološko enakovrednih možnih svetov. Lewisova trditev, da vsak

147 Heidegger namreč v *Biti in času* modalne koncepte nenehno uporablja za opis časovnih kategorij tubiti in tako čas zreducira na modalnost. Posledica te redukcije je, da je njegova temeljna ontologija modalna in ne časovna (*Bit in modalnost* namesto *Bit in čas*).

148 David Lewis, *On the Plurality of Worlds* (London: Wiley, 2001), 73.

149 Prav tam, 1–4.

možen svet obstaja v enakem in enakovrednem ontološkem smislu, vendarle ni ekvivalentna trditvi, da možnost oziroma modalnost obstaja. Lewis možnost zreducira na možen svet, ki mora biti realen, saj je edina preostala alternativa to, da je modalna razsežnost kot taka realna.¹⁵⁰ Redukcija modalne razsežnosti na prostorsko-časovno razsežnost naj bi namreč eterično modalnost razložila prek nesporne standardne razsežnosti časa in prostora. A ta deflacijska redukcija modalnosti temelji na nasprotni inflaciji kot obstoju vsakega možnega sveta, medtem ko pa modalni koncept nujnosti predstavlja nujen obstoj vsakega možnega sveta. Cena razveljavitve modalne sile je afirmacija nujne realnosti neskončnega niza možnih svetov. V nasprotju s tem vojna razsežnost zgolj potrjuje modalno silo, ker ni na strani nujnosti sveta, temveč na strani nujnosti smrti. Fantomska sila modalnega je enako razsežnostno realna kot prostor in čas, je pa tudi kraj nadzora nad njima, saj zakamufliran globokodimenzionalni motor vzročno določa to, kar je nujno.

V viziji smrti, s katero se Platonova *Država* konča, se vojak Er po svojem padcu na bojnem polju spremeni v duha in doživi paranormalen delirij življenja po smrti. Po anabatičnem potovanju, ki traja osem dni, prispe do »nebeškega pasu«, kjer se vse plasti razsežnosti kozmičnega

150 Hipoteza, da je modalna razsežnost tako resnična kot razsežnosti prostora in časa, je sicer skrajno manjšinsko stališče v modalni logiki in modalni metafiziki, ki ga zagovarja na primer Takashi Yagisawa. Glej npr: Takashi Yagisawa, »Primitive Worlds«, v: *Acta Analytica* (17(28), 2002), 19–37.

reda kažejo v čisti svetlobi. Tri v belo odete device Usode oblikujejo tri koncentrične obroče, tri v belo odete device Časa pa sedijo na prestolih na zunanjih robovih obročev in kažejo smer, v katero se obroči vrtijo. V središču koncentričnih obročev je onstransko vreteno, imenovano *ananke* ali nujnost: odmaknjena os, okoli katere se vse obrača. Vse poddimenzionalne device so podrejene tej osi, natančnost tehničnega delovanja vretena pa sovpada z ostro konico, točko, na kateri negotovo stoji možnost celotnega reda. Skrita razsežnost nujnosti sveta predstavlja tudi izginotje nujnosti iz sveta, saj je svet vedno na robu svojega izginotja. To, da mora Platonov vojak umreti, da zazna, kaj je v resnici nujno, ponovi takšno izginotje. A obenem v globljo onstransko razsežnost, kjer je nujnost prisotna kot duh vseh možnih svetov, vstopi le duh bojevnika. Vse razsežnosti so vojne razsežnosti in na začetku in koncu vseh razsežnosti se nahaja ista alfa in omega razsežnost – nujnost, ki sproži celotno oboroževalno tekmo skozi čas (tj. totalna mobilizacija, oziroma mobilizacionizem = tehnično odklepanje vse razsežnosti vojne razsežnosti, dokler ne dosežemo alfa in omega razsežnosti oziroma absolutne smrti).

Vretenski motor je Bog, a dogovor med tehniko in absolutno smrtjo temelji na nujnosti Boga kot nujnosti smrti Boga. Misterij, zakaj se svet ne konča, ko življenje doseže termonuklearno sposobnost za nadubljanje, sovpada s hiperdimenzionalno izločitvijo tehnike in smrti iz sveta. Horstmannovo čudenje, zakaj se tretja svetovna vojna ni zgodila, izhaja iz nedoslednosti v njegovi teoriji o vnaprej

programiranem biocidu. To, da termonuklearna sposobnost za nadubijanje ne uniči sveta, nasprotuje njegovi hipotezi, da je misija vsega življenja samoiztrebljenje in torej vrnitev v absolutno tišino, ki se ujema s širšo, mrtvo tišino vesolja.¹⁵¹ Proces totalnega samouničenja kot Horstmannova skrajna različica pojma gona smrti naj bi se začel pred štirimi milijardami let, sočasno z nastankom življenja. Navidezen razvoj življenja je pravzaprav razvoj tehnike, ki bi zagotovila, da se katerakoli oblika življenja nikoli ne bo ponovila in se znova pojavila na Zemlji. Za Horstmanna je tehnika kot oboroževalna tekma skozi vojno razsežnost v resnici kamuflaža, saj globoka zgodovina vojne proizvodnje zgolj nadgrajuje sposobnost za absolutno smrt, dokler življenje ne doseže termonuklearne sposobnosti za nadubijanje. Zunanja vojna med oblikami življenja skriva notranjo vojno proti življenju samemu in koncept poslednje vojne sledi logiki samomora. Glavni navdih za Horstmannovo dinamiko smrti je sicer dinamika smrti, ki jo je sto let pred tem razvil Philipp Mainländer,¹⁵² a Horstmann, za razliko od Mainländerja, svoje razumevanje vojne razsežnosti in nujne smrti omeji na znano razsežnost Zemlje. Če mora po Horstmannu samomor storiti celotno planetarno življenje, pa po Mainländerju to, da po tem samomoru še dalje obstajajo celotno vesolje, galaksije, sozvezdja, nima smisla. Za Main-

151 Ulrich Horstmann, *Das Untier. Konturen einer Philosophie der Menschenflucht* (Warendorf: Verlag Johannes G. Hoof, 2010).

152 Philipp Mainländer, *Die Philosophie der Erlösung* (1876).

länderja mora izginiti sleherna možna različica obstoja in dinamika smrti se mora tako začeti na najbolj absolutni božji točki. Mainländerjev Bog je samomorilski Bog, ki je že mrtev. Znotraj Boga se dogaja notranja vojna in Bog se za samomor odloči tedaj, ko dojame, da je edina stvar, ki je ni sposoben, ta, da ne obstaja. V skladu s svojim izvorom v Bogu pa celotno stvarjenje posledično napaja nujen telos samoizbrisa. Po Mainländerju so fizikalne razsežnosti vesolja, njegove konstante in zakoni ter programirano vedenje njegovih življenskih oblik tehnologije, ki se mobilizirajo za uresničitev kozmičnega samoizumrtja. Poslednja vojna se je v tem pogledu že zgodila z notranjim duševnim zlomom Boga. Vsaka filozofija vojne v svojem bistvu ni filozofija preživetja, temveč filozofija samomora. Njen koncept samomora ni zagotovljeno vzajemno uničenje, ampak prihaja iz globine, ki je še globlja od Boga, saj prihaja iz globine božje smrti.

Toda vsaka misel znotraj božjega uma se z vidika, ki je zunaj tega uma, zdi blazna. Takrat, ko Bog ustvari svet, ustvari tudi sovražnika, saj ustvari nekaj, kar ga lahko le napačno razume. Čeprav Bog nerazumevanje in sovraštvo poskuša ublažiti tako, da skozi zgodovino občasno svetu razodene svojo božansko alfa in omega razsežnost, ki ortodoksno vedenje posledično loči od heterodoksnega – oziroma ki razlaga, zakaj Bog ni sovražnik, saj Bog s tem razodetjem obenem vzpostavi navodila, kako naj bi se svet obnašal v razmerju do njega samega, da bi nerazumevanje in sovraštvo izginila s sveta –, ta razlika med ortodoksnim in heterodoksnim predstavlja še en

nasilen kontrast. Jorge Luis Borges v Mainländerjevem samomorilskem Bogu zazna heterodoksen gnostični tok, ki ga primerja z zadnjim besedilom Johna Donna *Biathanatos*, kjer Donne etiko samomorilskega dejanja poskuša braniti s povsem krščanskega vidika – samomor Kristusa. Borges povzame Donnejevo razmišljanje, ki izhaja iz ortodoksnega razumevanja smrti krščanskega Boga v zvezi s stvarjenjem sveta, in zapiše, da »preden je Adam bil oblikovan iz zemeljskega prahu /.../ je Oče že vedel, da bo Sin umrl na križu in je torej ustvaril nebesa in Zemljo kot gledališče za to prihodnjo smrt«. ¹⁵³ Bog, ki ve, kako bo umrl, vsekakor tudi ve, kako se bo svet končal. A Borge-sova predstavitev blaznosti ortodoksnega krščanskega Boga (Donnejev Bog) in blaznosti heterodoksnega gnostičnega Boga (Mainländerjev Bog) je obenem predstavitev dveh sovražnih kod za dogovor med kozmologizirano, absolutno tehniko ter absolutno in nujno božjo smrtjo. Blazni in samomorilski Bog ne more biti gnostični Bog, saj gnostični Bog ne konča svojega življenja, tako kot tudi ne ustvari sveta. Gnostik božjo blaznost prenese na manjšega boga demiurga, ki v svoji zlonamerni psihični bolezni ustvari svet kot zaporniško kletko, iz katere naj bi gnostik pobegnil. V nasprotju s tem pa je krščanski Bog po Borgesovih besedah »Bog, ki ustvari veselje, da bi ustvaril svoje vislice«. ¹⁵⁴ Če je veselje bodisi klet bodisi vislice, ima

153 Jorge Luis Borges, »Biathanatos«, v: *Selected Non-Fictions* (London: Penguin, 1999), 335.

154 Prav tam, 335.

z vidika ortodoksnega krščanskega Boga, katerega sovražnik je heterodokсни gnostični Bog, ta zasnova kozmosa še eno surovo tehnično funkcijo. Gnostik ne more razumeti, zakaj bi Bog ustvaril svet, ki je zgolj zlo, in želi zatorej iz zapora sveta pobegniti. A če so tisto, kar je zunaj sveta, v resnici zgolj vislice, tehnična funkcija vislic deluje tudi kot disciplinarni mehanizem proti lažnosti gnostičnega prepričanja. Virulentna protiheterodokсна in protignostična kozmična tehnika prevzame obliko razsežnosti, ki nadomesti drugo razsežnost, saj razsežnost onstran tehnike kozmične kletke ni gnostična svoboda, temveč vislice – poslednja razsežnost, ki pa obenem za heretika predstavlja kaznovalno tehnologijo.

To simbolično stopnjevanje tehnologije vojni razsežnosti doda še eno globino. Vsaka tehnika poleg svoje primarne in neposredne funkcije nosi tudi pomožno funkcijo komunikacijske naprave, s katero prenaša skriti pomen vseh razsežnosti, ki jih vojna proizvodnja odpira. Dogovor med vojno razsežnostjo kot oboroževalno tekmo, ki se začne z abiogenetsko mobilizacijo in nastankom življenja, ter absolutno in nujno smrtjo vedno vodi v obskurnost vojne med ortodoksijo in heterodoksijo, ki je vojna za resnično prvo in zadnjo – alfa in omega – razsežnost. Hermetični pečat se je na površju Zemlje zlomil tedaj, ko se je pred štirimi milijardami let pričela oboroževalna tekma. Poznejši razsežnostni prehodi so v resnici bili posledica sukucije odmaknjenega in oddaljenega motorja, ki neskončno vleče navzgor. Ustroj motorja ostane vselej nejasen, saj deluje na onstranski ravni, ki je dostopna le

prek smrti na bojnem polju, termonuklearne likvidacije vsega življenja na Zemlji, izumrtja kozmosa ali morda samomora.

4.

Z A K O N
I N
G E O M E T R I J A
Z A R O T N I Š K E
V O J N E

KATEHONIČNI ESKADRONI SMRTI

Na ravni čiste forme in torej brez vsebinskih podrobnosti zapleta vsaka zarota temelji na skritosti odločitve. Nastanek zarote je odvisen od jasnega predpogoja, ki je nasprotje njeni nujni skrivnosti. Če obstajajo skrite odločitve, obstajajo tudi zarote. Zanikanje obstoja zarote je zanikanje obstoja odločitve, ki bi lahko bila skrita.

Nujna skrivnost implicira nujno skrivanje pred sovražno silo, a obenem tudi privzeto stanje neravnovesja moči. Z vidika sile, ki nasprotuje zaroti, se takšno neravnovesje odraža v ureditvi in pravilih. Zarotniška skrivnost se odziva na predobstoječi red in se podtalno razvija, da bi se izmuznila viru svoje sovražnosti. Nujna skritost zarote sovпада z obratno nujnostjo nečesa, pred čimer se je treba skriti. A tedaj ko predre red, ki jo sili k skrivanju, zarota naposled pokaže svoj namen in se izda s tem, da postane znana.

Koncept odločitve, kot ga je razvil Carl Schmitt, napada zarotniške tolpe znotraj vakuuma moči Weimarske republike. Zakon, ki ga odločitev predstavlja, je tostranska materializacija suverena, katerega avatar kot nasprotje skritosti je lahko zgolj transparenten. Ko zakon izžareva iz »legitimne oblasti«¹⁵⁵ navzven, se transparentnost vžge in širi po weimarski praznini. Za razliko od nevidnega toka črne luknje, v kateri legitimna oblast oslabi, »se končna

155 Carl Schmitt, *Legality and Legitimacy* (London: Duke University Press, 2004).

odločitev izrazi konkretno in se pojavi končna oblast, *Dernier Ressort*«,¹⁵⁶ tako da je udejanjenje odločitve desant »volje, ki je dejansko prisotna«. ¹⁵⁷ Znotraj anomičnega črnega vakuuma je odločitev (ne glede na to, ali gre za odločitev o identiteti sovražnika ali o izrednem stanju (*Ausnahmezustand*) – dve ravni, na katerih je napadalen značaj odločitve za Schmitta najbolj nedvoumen) lahko odločitev le pod pogojem, da njena končna avtoriteta in dejanska prisotnost, njen *Dernier Ressort*, ki zaustavi celotno zgodovino sveta, doseže nadnaravno nakopičenje moči. Medtem ko z vidika normativne teorije zakona koncept odločitve po Schmittu »izhaja iz nič«, ¹⁵⁸ saj njegove kali ni mogoče zaznati v samoreferenčnem omrežju parlamentarne demokracije in »neskončnega meščanskega dialoga«, ¹⁵⁹ pa z vidika anomične črne luknje dozdeven pojav iz nič sporoči, da odločitev vselej postane totalitarna svetloba. »Absolutna čistost« ¹⁶⁰ odločitve in začetek njene vladavine sta premik od 0 do 1, ki ponovi Schmittovo krščanstvo, *creatio ex nihilo* in čisto generativno maternico Device. Še preden se je pojavila, je odločitev že določila sovražnika in se že prekriva z izrednim stanjem zaradi nesorazmernosti svoje iztrebljajoče sile. Absolutna

156 Prav tam, 4.

157 Prav tam, 6.

158 Carl Schmitt, *The Crisis of Parliamentary Democracy* (Cambridge: Cambridge University Press, 1985), 31–32.

159 Carl Schmitt, *Political Theology. Four Chapters on the Concept of Sovereignty* (Chicago: University of Chicago Press, 1985), 59.

160 Prav tam, 13.

čistost odločitve kavterizira sovražnika, hkrati pa ostaja izvzeta iz svoje lastne sežigalne svetlobe in nepoškodovana od nje. Edina odločitev, ki jo absolutna čistost mora sprejeti, je ta, kdaj se bo pojavil njen avatar, da bi anomičen svet likvidiral z istim dejanjem, s katerim vanj vnese končni red.

Nadtermonuklearna svetloba odločitve se sproži na bojnem polju. V skladu s Schmittovim hobbesijanstvom se suveren udejanji v vojnem območju. Hobbesova novost je bila namreč v tem, da je zakon opisal kot strategijo, in Schmitt je razvil isti vpogled. Toda v nasprotju s Hobbesovim vojnim območjem, kjer preživele žrtve pokolov dosežejo soglasje o nujnosti suverena, ki lahko zaustavi anomično pobijanje, je Schmittovo vojno območje anomično iz povsem obskurnega razloga, da sta absolutna čistost odločitve in njena zaustavitev anomalije zanikani. Če je legitimen suveren vselej transparenten in se ta transparentnost ujema s superiornostjo njegovih sil, kako se je njegovemu zakonu potem mogoče zoperstaviti? (Zakaj je odločitev sploh treba sprejeti?) Hobbesova vojna vseh proti vsem je problem eksotičnega preživetja, Schmittova vojna vseh proti vsem pa je misterij samega vojnega območja.¹⁶¹ Že končano prazgodovinsko vojno cono kot Hobbesovo naravno stanje nadomesti vojna, ki še traja, groba rešitev odločitve pa je dvosmerna

¹⁶¹ Obstaja seveda ezoterična interpretacija Hobbesa, ki jo razvije tudi Schmitt, in sicer v *Der Leviathan in der Staatslehre des Thomas Hobbes: Sinn und Fehlschlag eines politischen Symbols* (Hamburg: Hanseatische Verlagsanstalt, 1938).

taktika, ki mobilizira določeno stran v zarotniški vojni. Pri Schmittu koncept odločitve deluje kot odziv na to, da se zaznana zarota na krizni točki v vojni približa zmagi, a tudi kot oblika doksastične vojne (*psy-op*), ki naj bi prek zakona spodrezala zarotniški prevzem. 1) Doksastična vojna odločitev zreducira na konkretnega suverena in jo naredi samoumevno, s tem pa odločitev postane koncept, ki se samopodvaja. Schmitt v svojem Hitlerjevem obdobju zapiše »Führer varuje zakon, ker je Führer«,¹⁶² tako da je legitimnost suverena enaka trivialni in tautološki trditvi resnice. Samoreplikacija doseže doksastično samoumevnost prek oblike memetične vojne, po kateri trivialnost ali tautologija ne ovira sposobnosti mema, temveč obratno (drugače rečeno, doksastična vojna rekapitulira napadalno funkcijo odločitve na ravni Schmittovega koncepta izjemnega stanja, saj odločitev izniči vse morebitne izjeme do legitimne oblasti tako, da divje kopira svojo resnico). 2) Ubijalska preprostost suverene odločitve prepozna svojega sovražnika v inverziji absolutne čistosti – izkrivljena zrcalna slika absolutne čistosti odločitve je zarotniška odločitev. To, da se legitimna oblast opredeli kot konkretna in dejansko prisotna, že razkriva potencialnega sovražnika te oblasti, saj je prisotnost zarotniške odločitve enaka njeni odsotnosti in skritosti. Vse, kar za Schmitta predstavlja legitimen pojem suverenosti in odločitve, je sicer nasprotje sovražnikove zarotniške odločitve (na pri-

¹⁶² Carl Schmitt, »Der Führer schützt das Recht«, v: *Deutsche Juristen Zeitung* (39(15), 1934), 946–950.

mer: i) druga plat konkretizacije suverena in njegove dejanske prisotnosti je ceh tajnih in morebitnih suverenov; ii) za razliko od prozorne moči, ki seva od zgoraj, se zarota razvije od spodaj, iz kraja brez svetlobe, skritega in nevidnega; iii) v nasprotju z legitimno odločitvijo kot tautologijo, ki doseže doksastično samozadostnost zaradi svoje trivialnosti in samoumevnosti, zarotniška odločitev ni niti samozadostna niti trivialna trditev resnice, zato pa mora zarota skrivati in zbirati zaveznike, da bi nabrala vsaj minimalno zalogo moči, preden se lahko sploh začne).

Minimalizem Schmittove osnovne redukcije zakona na suvereno odločitev je tako teorija zarote kot tudi protizarotniška praksa. Medtem ko legitimna oblast vladavino skuša obdržati med uporom proti svoji sili, je koncept zakona, ki izhaja iz odločitve – absolutna sodna parsimonija –, (Ockhamova) britev, ki jo legitimna oblast uporablja proti tajni uzurpaciji. Schmitt teorijo zarote in protizarotniško prakso artikulira na ravni zakona, saj je zakon tisti, ki zaroto lahko identificira in napade. A prav zato je tarča zarote zakon oziroma zarota namerava razveljaviti zakon, ki jo sili, da se njena načrtovana razveljavitev začne kot zatajena. Z vidika splošnih konceptov filozofije prava Schmittova odločitev kot absolutna čistost ponovi osnovno enačbo zakona z močjo, hkrati pa evocira lahkotnost gibanja – pojem naravnega reda in naravnega prava. Za razliko od tekočega sestopa suverena v svet se zarota bori proti gravitaciji, da bi lahko zaživela, medtem ko nujna skrivnost zarotniške odločitve ne označuje le osnovne strategije prikrivanja, temveč meri razdaljo med tem, kar

poskuša uresničiti, ter pogoji, s katerimi se spopada – zarota želi prekiniti red, ki naj bi bil po definiciji večen. Ker je učinkovitost zarote odvisna od njene skritosti, se lahko razvije samo v globoki notranjosti predobstoječega reda, da ne postane vidna in s tem izkoreninjena v svetlobi absolutne čistosti. A čeprav naravno pravo narekuje zarotniško odločitev, da se zakodira, pa se obenem ta razpre v eno in razvidno smer. Zarota tke zakon, ki ga še ni, in posledično lahko ustvari le nov svetovni red. Če Schmitt nikoli ni bil izrecen teoretik in zagovornik naravnega prava, katerega najskrajnejša oblika je božji zakon, ki se spusti v svet – Veda, Tora, Logos, šarija –, je to zato, ker se je zavedal stopnjevanja zarote proti večni ureditvi, ki jo je božji zakon vzpostavil. Schmittova filozofija prava izhaja iz vizije smrti, v kateri naravno pravo predvideva svojo lastno razpustitev in mora zato nujno spremeniti taktiko.

Politična teologija opisuje zarotniško eskalacijo proti naravnemu pravu, ki se pojavlja v vizijah smrti. Njena najbolj jedrnata in najvplivnejša formulacija – Schmitt pravi, da »vsi pomembni koncepti moderne teorije države so sekularizirani teološki koncepti«¹⁶³ – vsebuje tri možne šifre za dekodiranje politične teologije, vsaka šifra pa označuje partikularen koncept prava in ustrezno partikularen koncept svetovnega reda. V skladu s prvo šifro, kolikor proces sekularizacije ponazarja prehod koncepta iz teologije v politiko, tranzit od enega do drugega bolj temeljito nakaže, da je njun vrstni red pravzaprav kon-

163 Carl Schmitt, *Political Theology*, 36.

tingenten. Če določen koncept, na primer suveren, ostane celovit in učinkovit kljub temu prehodu in torej kljub sekularizaciji, je neodvisen tako od teologije kot politike. Suveren ostane suveren v bodisi teološkem bodisi političnem okviru, globlji pomen te šifre pa je, da je bila teologiji in politiki odvzeta njuna determinirajoča sila v razmerju do koncepta.¹⁶⁴ Druga in tretja šifra označujeta dve strani razcepa, ki izhaja iz razveljavitve logike, ki stoji za prvo šifro. Za obe šifri prehod koncepta iz teologije v politiko ni kontingenten, temveč nujen za razumevanje politične teologije. Druga šifra označuje določen afirmativni trenutek, ki opisuje, kaj ostane po sekularizaciji koncepta, s tem pa hkrati razkrije, da je bil teološki izvor koncepta v resnici vselej zgolj kamuflaža. Sekularizacija se sklada z zgodovinskim procesom, kjer kamuflaža izginja, na koncu tega razkritja pa ostane le zasnova, kako naj bi bil svet urejen po logiki koncepta. Teološki izvor koncepta je bil sicer zgolj trojanski konj za določen pojem reda in zakona, ki končno postane jasen prek sekularizacije.¹⁶⁵ Tretja

164 Primer politične teologije prve šifre: Schmittova interpretacija liberalne demokracije kot postteološke (sekularizacija) ter postpolitične (po Schmittu liberalna demokracija zanika politično relevantnost odločitve o sovražniku, ki je zanj sicer temelj političnega, oziroma liberalna demokracija predstavlja svetovni red, ki meni, da je šel onkraj vojne in dosegel univerzalni mir).

165 Dva primera politične teologije druge šifre: 1) argument Gila Anidjarja v *Blood* (New York: Columbia University Press, 2016), da »hematologija« rasnih in kapitalskih tokov, na kateri temelji zahodna kolonizacija sveta, izhaja iz logike zahodne krščanske teologije in njenega poudarka na krvi Kristusa; 2) hipoteza Curtisa Yarvina/Menciusa Moldbuga (*How*

šifra prav tako sprejme inherentnost sekularizacije teološkemu izvoru koncepta, vendar v nasprotju z afirmativno zasnovo druge šifre razmišlja v skladu s koncem sveta. Politična teologija tretje šifre je apokaliptična, saj obravnava prehod koncepta kot zarotniški napad na njegovo absolutno čistost. Prvotni teološki izvor koncepta se ujema z večnim izvorom koncepta, katerega nadčasovnost vključuje nižjo zgodovinsko časovnost zarote. Čitljivost te zgodovine – znamenja časov – združi sekularizacijo z odvijanjem zapleta, ki ga shirani koncept kljub napadu nase vseeno lahko odkrije. Skozi tretjo šifro se politična teologija povsem prekrije s partikularno obliko teološke špekulacije – t.i. eshatološki teologumenon.

Degeneracija reda, ki ga je vzpostavilo naravno pravo, lahko izvira zgolj iz notranje okvare, ki je enaka zaroti zoper ta red. Zarota pomeni, da nekje znotraj naravnega prava obstaja senčna raven, do katere je naravno pravo nujno slepo. Eshatološki teologumenon to slepoto popravi tako, da deluje na metaravni abstrakcije, kjer spoji naravno pravo in sovražnikovo zaroto ter ju nato postavi kot partikularni strani na isti ravnini, katere kretnja je usmerjena proti totalnemu anomičnemu vakuumu. Večen in statičen monolit se spremeni v tekoč vektor zgodovine, pri čemer je zarota proti naravnemu pravu enaka zgo-

Dawkins Got Pwned (Unqualified Reservations, 2016), da »Katedrala« kot institucionalizacija sekulariziranega in neznanstvenega fanatičnega moralizma (tj. ideološki aparati zahodnih demokratičnih družb, npr. univerze, novinarstvo itd.) prikazuje ultimativno resnico angloameriškega protestantizma in puritanstva.

dovini in njenemu razpletanju. Za Schmitta edinstveni vir eshatološkega teologumenona, pa tudi naravnega prava in naravnega reda, predstavlja krščansko razodetje.¹⁶⁶ A zaradi odsotnosti krščanske doktrinarne in dogmatске formulacije eshatologije, razen konca zgodovine, ki je opisan v nicejski veroizpovedi (Kristus je »odšel v Nebesa, od koder bo prišel soditi žive in mrtve«),¹⁶⁷ je vsak eshatološki teologumenon nujno spekulativen. Eshatološki teologumenon sintetizira minimalistično dogmatično vsebino o poslednji sodbi in vrnitvi Mesije ob koncu časa z izbranimi podatki iz krščanskega razodetja (na primer detajli iz Janezove apokalipse) z namenom razčlenitve zemeljskih zgodovinskih podrobnosti – znamenja časov –, ki predhajajo koncu sveta (eshatološki teologumenoni sestavljajo sezname imen morebitnih kandidatov za Antikrista, razkrijejo satanistične kolektive, gibanja in institucije ter dekodirajo simboliko hudiča in črne magije v ritualih vsakdanjega življenja). Schmittov pojem odločitve ne samo konceptualno in brezhibno ustreza teoriji zarote in protizarotniški praksi, temveč tudi ponovi imperativ in za-

166 O vplivu Schmittovega krščanstva na njegovo misel glej: Heinrich Meier, *The Lesson Carl Schmitt: Four Chapters on the Distinction between Political Theology and Political Philosophy* (Chicago: University of Chicago Press, 2011).

167 »Kljub temu da celoten krščanski nauk najde svojo izpolnitev v *ta eshata*, poslednje stvari – stvarjenje, utelešenje, odrešenje in poboženje – doktrina Cerkve *ta eshata* izrecno ne opredeljuje, razen v nekoliko nekaj več kot dveh stavkih v nicejske veroizpovedi«. (Andrew Louth, »Eastern Orthodox Eschatology«, v: *Oxford Handbook of Eschatology* (Oxford: Oxford University Press, 2007), 233).

gon antiantikristovih eshatoloških teologumenov, ki skušajo razkriti zaroto proti Bogu in pojasniti zadnje trenutke na Zemlji. Politična teologija tretje šifre dekodira znamenja časov tako, da sovražnika izkorenini z odločitvijo o njegovi identiteti, medtem ko zaradi izjemnega stanja, v katerem je razglašena in mobilizirana, odločitev hkrati sovpadе z zavedanjem, da je zgodovina že napredovala do točke sovražnikove zarotniške končne igre.

V apokaliptično-teološki interpretaciji Schmitta, ki jo poda Jacob Taubes, prisotnost sovražnika in izjemnega stanja odraža Schmittovo spoznanje, da je »čas omejen«. ¹⁶⁸ Špekulacije eshatološkega teologumenona postanejo vse bolj izostrene, zato se po Taubesu Schmitt na omejen čas odziva z uporabo partikularnega eshatološkega koncepta katehona, ki je funkcionalno analogen delovanju odločitve. ¹⁶⁹ Omejen čas sicer ima dve plati: razodeto dejstvo o mesijanski likvidaciji sveta, ki prekine zaroto proti Bogu ob koncu časa, ter spekulativno odločitev o bližini konca in o zaroti, ki pelje do tega konca. Iskarnje – od Vatikana do države NSDAP – morebitnih oblik katehona, katerega prisotnost omejuje prihod Antikrista (2 Tesaloničanom 2, 6–7: »Veste pa tudi, kaj ga zdaj zadržuje [*katehon*], da se ne more razodeti pred časom. Skrivnost nepostavnosti je namreč že na delu; treba je samo, da se umakne on, ki zadržuje«), Schmitta vodi do tega, da

168 Jacob Taubes, *Ad Carl Schmitt. Gegenstrebigе Fügung* (Berlin: Merve Verlag, 1987).

169 Prav tam.

katehon enači z zakonom v formi odločitve, ki nasprotuje sovražniku oziroma Antikristu v trenutkih pred vrnitvijo Mesije sredi totalne eshatološke vojne (2 Tesaloničanom 2,8: »In tedaj se bo razodel nepostavnež, ki ga bo Gospod Jezus usmrtil z dihom svojih ust in ga uničil z veličastjem svojega prihoda«). Ker pa se končni izvor zakona nahaja v božji onstranskosti (usmrnitev z dihom in poslednja sodba), je tostranski zakon zgolj policijsko delo (katehonični eskadroni smrti).¹⁷⁰ Medtem ko je končna mesijanska zaustavitev zarote nujno nadnaravna, poslednja sodba na Zemlji temelji na pravilni odločitvi o tem, kdo je antikristični sovražnik, ter na stopnji intenzitete, s katero mu odločitev kljubuje. V nasprotju s skrivnostjo zarotniške odločitve protizarotniška odločitev zadostuje poslednji sodbi toliko, kolikor deluje kot razkaditev megle vojne, ki skriva zarotniško vojno, podivjana protizarotniška praksa odločitve pa operira z uvidom v omejenost časa, po katerem je zarotniška vojna na meji, da postane poslednja, eshatološka vojna. Poslednost te vojne je posledica vzpona in uspeha zarote, saj kljub brutalnosti odločitve zaroto navsezadnje lahko razveljavi le končni mesijanski napad. Odločitev deluje z zavedanjem, da zarota predstavlja zadnjo ureditev sveta.

Vsaka razpoka v naravnem redu predvideva nastanek deviantnega zarodka novega svetovnega reda z mrtvega kota naravnega prava, iz katerega sočasno izha-

170 Druga raven in pomen Schmittove pripombe, da so vse vojne postale policijske operacije.

ja megla vojne, ki skriva eshatološko vojno. A ker je cilj zarote nov svetovni red, je nujna skritost njene odločitve vselej nasprotje temu, kar namerava ustvariti. V pasusih o konceptu odločitve v svojih *Prispevkih k filozofiji*, ki jih je mogoče brati kot formalen izraz eksplicitne konspirativne vsebine *Črnih zvezkov* iz istega obdobja, tudi Heidegger – enako kot Schmitt – koncept poveže z njegovo zmogljivostjo za porajanje novih svetov, tako da je namen vsake avtentične odločitve »stvaritev časa-prostora«. ¹⁷¹ Pomen Heideggerjevega terminološkega preobrata običajnega fizikalnega termina prostor-čas kriptično identificira odločitev s proizvodno silo, ki izvaja program prenove, popolne geneze in nove ureditve sveta. A za razliko od Schmittove kontemplacije o delovanju in lastnostih odločitve na obeh straneh eshatološke vojne se Heidegger osredotoči le na njeno generativno razsežnost, kar ga pripelje do vprašanja, »zakaj je odločitev sploh treba sprejeti?«. ¹⁷² Odločitev kot geneza novega svetovnega reda predpostavlja predhodni red in torej predhodno genezo, ki naj bi se zgodila le enkrat. Če je sprejemanje odločitve vprašljivo, je to zato, ker je njeno udejanjenje »rez«, ¹⁷³ ki deluje prek »utemeljevanja in ustvarjanja, prek odstranjevanja tega, kar je pred njo in izven nje«, ¹⁷⁴ s tem pa

171 Martin Heidegger, *Contributions to Philosophy (Of the Event)* (Bloomington: University of Indiana Press, 2012), 77.

172 Prav tam, 73.

173 Prav tam, 79.

174 Prav tam, 79.

vselej hkrati zaustavi dinamiko prejšnjega začetka. Odločitev za ustvarjanje namreč sočasno odraža odločitev proti obstoju predhodnega reda – na primer naravni red in naravno pravo –, ki ga je prvobitna geneza že vzpostavila, dozdevno namenoma za vedno. Namesto da bi se prepustila ureditvi in dinamiki, ki nista njena,¹⁷⁵ zarotniška odločitev prevzame svojo tajno obliko, rehabilitira subjektivnost in avtonomijo subjekta ter postane mehanizem za deviantno kozmogenezo.

Od prvega primera teorije zarote, ki ga je po mnenju številnih zgodovinarjev mogoče najti v spominih Augustina Barruela iz leta 1798, kjer avtor opisuje zgodovino jacobinstva in prostozidarski upor proti univerzalnosti Rimskokatoliške cerkve,¹⁷⁶ do hipotez simulacije, po katerih je celoten univerzum produkt izvajanja računalniškega programa v povsem drugem univerzumu,¹⁷⁷ je notranja globina zarote vedno obratno sorazmerna z zunanjo širino kozmosa. Zarota nasprotuje domnevnemu naravnemu redu, pa vendarle ustvarja inteligibilen novi red ter fizikalno skladne in spoznavne sisteme. Večjo civilizacijsko sposobnost za pretvorbo zvezd in črnih lukenj v funkcionalne računalnike, s katerimi je potem mogoče simulirati galaksije in celo vesolja, navdihuje ista odločitev za novo ureditev, kot jo sprejme majhen kader znanstvenikov-

175 Tj. pozni Heideggerjev koncept *Gelassenheit*.

176 Augustin Barruel, *Mémoires pour servir à l'histoire du Jacobinisme*, 1798.

177 Nick Bostrom, »Are We Living in a Computer Simulation?«, v: *The Philosophical Quarterly* (53(211)), 2003, 243–255.

zarotnikov, zbranih v obskurnem laboratoriju, kjer dojamajo, da če je hitrost svetlobe fiksna in temeljna lastnost univerzuma, bi njihova stvaritev pogojev, pod katerimi je ta hitrost presežena, ne glede na to, na kako majhni ali mikroskopski ravni, lahko sprožila popolno ponastavitev konstant in zakonov vesolja. Zarota v nasprotju s skritostjo svoje odločitve vselej pusti največjo možno sled.

ANA KARENINA JE NAREDILA SAMOMOR

Črni eksplanandum, ki prizadene vsak koncept naravnega prava – *kako je deviacija od naravnega prava sploh mogoča?* –, se vrti okoli istega globokega infrastrukturnega misterija, ki oblikuje zagato teodicije in realnosti zla. Ko deviacija uide nadzoru, prekosi vsak poskus, da bi jo razumeli, s tem pa prisotnost napake postane nerazločljiva od obstoja. Gnostikova rešitev za niz teodicialnih okvar, ki so beda sveta, se osredotoči na prvotno dejanje svetovne geneze. Gnostik v konceptu prava vidi predvsem koncept presoje in njegova odločitev, da je svet zlo, pripelje do poziva k negaciji sveta. Prirojeno svetovno zlo obenem pogojuje gnostični sklep, da Bog ne mora biti stvarnik sveta, tako da je svetovna geneza tudi geneza drugega, malega boga ali demiurga, iz katerega izvira trpeče stvarjenje. Toda z vidika naravnega prava in ortodoksije, ki jo naravno pravo vzpostavi, je obsedenost z defektom v zakonu enaka okužbi obsedenega z defektom (obsedenost s heterodoksijo). Gnosticizem proizvede dvojno krivoverstvo – prakso gnostičnega pobega iz sveta ter ustvarjanje ponarejenega, drugega, malega boga –, a logika njegove herezije na bolj osnovni ravni izhaja iz preproste inverzije ortodoksne krščanske eshatologije. Gnostična heterodoksna eshatologija se začne s sojenjem svetu in na podlagi te sodbe zahteva njegovo negacijo, pri ortodoksni eshatologiji pa se negacija sveta zgodi kot prva – vrnitev Mesije in z njim trenutek absolu-

tnega svetomora – in šele po tej smrti nastopi poslednja sodba, ki pripada le Bogu.

Heterodoksija kot izstop iz naravnega prava in deviacija od njega ponovi enačbo zla z napako. A če gre pri napaki za nekaj več kot zgolj teološko in kontemplativno napačno preračunavanje, defekt sugerira premislek in namen. Ortodoksna paranoja o heterodoksnem izstopu je zavedanje o izvedbi taktike, na globlji ravni pa tudi zavedanje o izvoru, iz katerega taktika prihaja. Pravilnost paranoičnega znanja potrjuje skritost vira, ki se izda s transparentnostjo svoje taktike, saj heterodoksija lahko proizvede le okvaro ortodoksnega. Če se koncept naravnega prava vselej prekriva s konceptom samoumevnosti absolutne resnice, pa je edino sredstvo, s katerim se je absolutni resnici moč zoperstaviti, njeno izkrivljenje. Maksim Izpovedovalec v svojem premisleku o prvotnem Logosu pride do zaključka, da je svetovna geneza primer kozmičnega nabora izpeljanih *logoi*, katerih konstelacija daje obstoju njegovo načelo in obliko – naravno pravo kot naravni red.¹⁷⁸ Avguštin sovražnika tega reda imenuje *Simius Dei* in Satan kot prototip za krivoverca tako deluje kot opičja simulacija Boga, ki napada prek grotesknosti karikature. Heterodoksija kanibalizira ortodoksijo in prevzame obliko zarote proti njej, medtem ko je nov svetovni red, ki bi ga zarota ustvarila namesto predobstoječega reda, novost sklopa taktik – njihova inovativna sinteza –, s katerimi je

178 Torstein Tollefsen, *The Christocentric Cosmology of Saint Maximus the Confessor* (Oxford: Oxford University Press, 2008), 21–137.

absolutna resnica iznakažena. *Simius Dei* manipulira zakon, ki naj bi bil večni, in zarota se začne s tihimi pogovori med udeleženci, ki počasi in metodično vzpostavljajo protokole in nabirajo silo. A ko je nastanek novega svetovnega reda že blizu in so zarotniki že dosegli prag dovoljšnje moči, zarota še vedno ostaja skrita. Oklevanje zarotnikov, da bi se razkrili, je pravzaprav njihovo priznanje, da obstaja kaznovalna sila, ki vselej preseže silo, ki si jo lahko nakopičijo. Nujna okultacija zarotnikov že nakazuje, da prepoznavajo obstoj naravnega prava in reda, verjamejo v Boga in zavoljo tega prepričanja izberejo metodo. Čeprav se bo ob koncu časa vedno izkazalo, da je bilo skrivanje pred entiteto, ki je po definiciji vsevedna in vsemožna, zaman, celoten okultizem vseeno temelji prav na tej skritosti. Molčeč značaj zarote se ujema s tihim priznavanjem med zarotniki o obstoju Boga.

Poskus skrivanja pred Bogom je prikritost okultne vojne proti Bogu. Okultna vojna se začne z nemožnim izstopom iz naravnega prava in njeno stopnjevanje sledi postopku, po katerem se napaka samoorganizira, utrdi in napade. Julius Evola se v trinajstnem poglavju svojega dela *Ljudje med ruševinami* posveti okultni vojni in opiše formalne značilnosti njenih antagonističnih strani. Silam »kozmosa«, ki mu pripadajo lastnosti, kot so »oblika, red, zakon, duhovna hierarhija in tradicija«,¹⁷⁹ nasprotujejo sile »kaosa«, za katere so značilni atributi »razpad, subverzija

179 Julius Evola, *Men Among the Ruins* (Rochester: Inner Traditions, 2002), 236.

in dvig inferiornega nad superiornim«. ¹⁸⁰ Sovražni kontrast med temi lastnostmi predpostavlja prvotni obstoj reda, na katerega se kaos nato parazitsko odzove, obenem pa predobstoj kozmosa narekuje nujno skritost kaosa, ki posledično določi, da je oblika vojne okultna. A ker je smer okultne vojne tudi enaka smeri, kamor teče »konkretna zgodovina«, ¹⁸¹ okultna vojna postane do določene mere oprijemljiva, materialna in čitljiva. Po eni plati posledice okultne vojne pretvorijo tok konkretne zgodovine in se pokažejo kot modulacije neposrednih fizikalnih dimenzij »prostora in časa«, ¹⁸² po drugi plati pa ti učinki na materialni svet vendarle izvirajo iz odmaknjene »tretje razsežnosti«, ¹⁸³ kjer po Evoli »skrite inteligence planirajo, dobro vedoč, kaj hočejo, in tudi dobro poznajo sredstva za doseg svojih ciljev«. ¹⁸⁴ Ker zarota ne zmore neposredno izvršiti atentata na Boga in ker so skrite inteligence same deviacije od istega naravnega prava, ki je njihova tarča napada, se prikrita tretja dimenzija ne razlikuje od transparentne samoumevnosti naravnega prava zgolj na ravni lastnosti, temveč tudi simulira skritost Boga v razmerju do sveta. V okultni vojni *Simius Dei* namreč karikira teološko načelo, po katerem se Bog nikoli ne bi mogel popolnoma razkriti svetu, ne da bi ga obenem popolnoma

180 Prav tam, 236.

181 Prav tam, 236.

182 Prav tam, 236.

183 Prav tam, 236.

184 Prav tam, 236.

uničil – neskončnost bo vedno razbila končnost –, in s to karikaturu skrivnosti božja odsotnost postane odsotna zarota (tretja razsežnost njenega delovanja). V skladu z istim principom pa se zarota lahko razvija zgolj zgodovinsko in je zato okultna vojna kot zaustavitev naravnega reda in izgradnje novega svetovnega reda dolg pohod skozi čas – heterodoksna inverzija nenadnosti popolnega eshatološkega razodetja, ki lahko svet le nemudoma ubije.

Vse taktike, ki so na voljo v okultni vojni, so različice osnovnega koncepta *Simius Dei*. Taktike se razvijajo, dosežejo kompleksnost tako, da se kombinirajo, in se držijo logike vzorcev – ponavljajočih se taktik –, medtem ko se vzročnost, ki animira vedenje vzorcev, vselej nahaja v odmaknjeni tretji razsežnosti, kjer skrite inteligence načrtujejo. Določene taktike v določenih trenutkih postajajo bolj prevladujoče v skladu z razvijanjem načrta, specifične taktike pa je mogoče izvajati le v posameznih fazah med širšim odvijanjem zapleta. Evola v članku, objavljenem pred drugo svetovno vojno v *La Vita Italiana* oriše osnovno tipologijo taktike okultne vojne, ki jo nato brez večjih sprememb ponovno predstavi v svojem povojnem besedilu *Ljudje med ruševinami*. Kljub morebitnim ezoteričnim pomenom izvora in izida druge svetovne vojne ter dejstvu, da je Evola med vojno sodeloval s *Sicherheitsdienst des Reichsführers-SS*, kar mu je omogočilo dostop do njihovih knjižnic in arhivov okultnih besedil, ostaja osnov-

na matrica taktike okultne vojne, ki jo opisuje Evola,¹⁸⁵ nespremenjena (hipoteza: stalnost okultnih vojnih taktik je karikatura nespremenljivosti naravnega prava in reda, ki se jima te taktike zoperstavijo):

- 1) *Sugestija*: Vrsta doksastične manipulacije, ki obstoj tako okultne vojne in zarote kot tudi Boga zanika tako, da vse razsežnosti realnosti zreducira na konkreten materialen svet. Posledično konkretno zgodovino oblikuje zgodovina določene epistemologije, ki afirmira obstoj zgolj ene vrste znanja (npr. razsvetljenstvo, sekularizacija).
- 2) *Zamenjava*: Ko je redukcija na konkretno že v teku, lahko taktika zamenjave vzpostavi novo nekonkretno razsežnost, ki bo nadomestila izgubljeno božjo razsežnost in tako postala kraj za vedno večje in nove oblike čaščenja (npr. sinkretizem, gurujstvo in *New Age* spiritualnost).
- 3) *Ponarejanje*: Taktika, sorodna taktiki zamenjave, ki poneverja načelo naravnega prava z namenom, da bi bil ponaredek bodisi sprejet namesto izvirnega načela bodisi bolj dovteten za kritike, ker je manj vreden (slabša kakovost kopije) od izvirnega načela (npr. vse vrste tradicionalizma).

¹⁸⁵ Prav tam, 241–249.

- 4) *Preobrat/inverzija*: Taktika preobrne določeno načelo naravnega prava, s tem pa proizvede izkrivljeno različico tega načela, ki prav tako oslabi njegov izvorni pomen (npr. gnosticizem in inverzija ortodoksne eshatologije).
- 5) *Rikošet*: Morebitni protizarotniški napadi na zarotnike so odbiti in hipotetična enotna fronta, ki naj bi nasprotovala zaroti, se razdeli. Dodatna posledica delitve – poleg novega stanja državljsanske vojne med protizarotniškimi silami – je nesoglasje protizarotniških sil glede vzroka in taktičnosti zarote in okultne vojne (npr. vsak proces sektarianizma).
- 6) *Žrtvovanje*: Taktika se na morebitno razkritje zarote odziva tako, da se bodisi žrtvuje manj pomembnega sodelavca zarote bodisi zarotniki sami predstavijo lažen vir zarote kot grešnega kozla (npr. trditev, kot je »za zaroto stoji X«).
- 7) *Infiltracija*: Prodiranje v legitimne institucije in skupine, ki predstavljajo naravni red, ustvari rakavo notranjo silo in s tem te institucije in skupine delegitimizira (npr. kvarjenje vedenja duhovščine).

Taktična tipologija deluje kot šifra, s katero je mogoče dekodirati konkretno zgodovino kot okultno vojno. Vmesnik stalnih taktik vselej izda prisotnost zarotniških tretjerazsežnih skritih inteligenc. Po Evoli dešifriranje okultne

vojne – teorija zarote – postane »znanost«.¹⁸⁶ Usmerjevalni metodološki kriteriji zarotologije vsebujejo značilne znanstvene lastnosti, na primer razlagalno moč in parsimonijo (vsako filozofsko in ideološko stališče ali zgodovinski dogodek je mogoče zreducirati na določeno taktiko, na sintezo taktik ali na vedenje, ki ga splošno povzema koncept *Simius Dei*), obenem pa konkreten zgodovinski objekt te znanosti še dodatno pojasnjujejo ustrezni atributi zarotniških skritih inteligenc tretje razsežnosti (kaos) ter prorazsežnosti naravnega prava in reda (kozmos). Ko se taktike okultne vojne spreobrnejo v »hermenevtično orodje«¹⁸⁷ za razkrivanje zarot, vzročnost tretje razsežnosti postane razvidna zaradi konspirativne konvergenca taktičnih vzorcev proti točki brez vrnitve, oziroma po Evoli: »Ti vzroki so odgovorni za skoraj neopazne ideološke, družbene in politične spremembe, ki sčasoma povzročijo izjemne učinke: so kot prve plasti snega, ki sčasoma sprožijo plaz.«¹⁸⁸ Čeprav Evola konspirativno konvergenco okultne vojne primerja s Heglovo »zvičajnostjo uma« (*List der vernunft*)¹⁸⁹ na podlagi njunega simetričnega opisa konkretnega, a ne intuitivno predvidljivega odvijanja ideje v zgodovini, pa specifično pojmovanje ideje kot cilja zarotniških skritih inteligenc modificira povezavo med zvičajnostjo in umnostjo. V nasprotju z navsezadnje raci-

186 Prav tam, 236.

187 Prav tam, 243.

188 Prav tam, 237.

189 Prav tam, 237.

onalno in samorefleksivno transparentnostjo heglavske ideje, pri čemer zvičajnost uma zgolj označuje začasno nerazumevanje logike delovanja ideje v zgodovini, ideja, ki stoji za okultno vojno, izvira iz zarotniškega uma in torej iz partikularne zvičajnosti neznanih skritih inteligenc, ki s svojo nesorazmerno kavzalnostjo porajajo iracionalno in kaotično karikaturu predobstoječega in povsem racionalnega reda. Za Evolo naj bi se znotraj konkretne zgodovine kot okultne vojne »vsakič, ko učinek preseže svoj vzrok in preseže oprijemljive vzroke, pojavil sum«¹⁹⁰ o prisotnosti zarotniškega uma, ki pa vedno sledi neracionalnemu načelu, analognemu razumskemu zlomu, ki pravi, da »če seštejemo pet, tri in dva, vsota ni deset, ampak petnajst ali sedem«.¹⁹¹ Konkretizacija zarotniške ideje v konkretni zgodovini ne stremi k racionalnemu redu, temveč kaosu. A razumski zlom na vzročni ravni, ki se kaže v snežnem plazju nesorazmerne kavzalnosti in kopičenju okultnih taktičnih vzorcev, ne razveljavi racionalne koherentnosti in skladnosti zarotniške ideje, temveč nakazuje, da je zarotniška ideja neločljiva od razširjanja specifične oblike iracionalnosti – iracionalnost kot nemožna deviacija od naravnega prava in reda. Z vidika načrtovanih deviacij hegelianizem postane primer taktik okultne vojne – velika zgodovinska pripoved brez ortodoksnega Boga, ki razvijanje ideje v času opisuje s posebno idiosinkratično

190 Prav tam, 238.

191 Prav tam, 238.

predstavitvijo te ideje kot racionalne.¹⁹² Skozi taktično tipologijo okultne vojne *Fenomenologija duha* pripada istemu hermenevtičnemu horizontu kot *Protokoli sionskih starešin*.

Evola *Protokole* opisuje kot jedrnat oris, kako konkretno zgodovino preoblikovati z zarotniškimi taktikami, kar zanj predstavlja prvotno vrednost besedila.¹⁹³ A obenem so prav spori o avtentičnosti *Protokolov* tisto, kar pogloblja njihov vpogled, saj za Evolo morebiten izmišljeni status besedila na metainterpretativni ravni povzame zagato, kako lahko sploh pride do deviacije od naravnega prava. Evola načrt sionskih modrecev v sodelovanju s prostožidarskimi organizacijami razloži kot zaroto proti splošnemu krščanskemu prebivalstvu, katerega poveza-va z absolutno resnico naravnega reda je že več stoletij tarča napadov. Širši zgodovinski procesi demokratizacije, sekularizacije, promocije človekovih pravic, družbene prevlade trgovske kaste ter evropske državljanske vojne so eksplicitni in implicitni primeri taktičnih vzorcev okultne vojne in težnje h kaosu, ki jih predstavljajo *Protokoli*. A čeprav na prvi pogled vprašljiva avtentičnost *Protokolov*

192 Za interpretacije Heglovega sistema kot različice okultne (hermetične, kabalistične itd.) misli glej npr.: Glenn Alexander Magee, *Hegel and the Hermetic Tradition* (Ithaca: Cornell University Press, 2001); Agata Bielik Robson, »God of Luria, Hegel, Schelling: The Divine Contraction and the Modern Metaphysics of Finitude«, v: *Mystical Theology and Continental Philosophy. Interchange in the Wake of God* (London: Routledge, 2017), 32–50.

193 Julius Evola, *Men Among the Ruins*, 239.

izpodbija verodostojnost njihovega opisa – po mnenju Evole je malo verjetno, da bi »skrivna okultna organizacija kdaj pustila za seboj takšen dokument«,¹⁹⁴ četudi bi samo besedilo lahko predstavljalo primer taktike okultne vojne, ki Jude uporabi kot grešne kozle¹⁹⁵ –, je njihov morebiten izmišljeni status na koncu »nepomemben«,¹⁹⁶ saj je zarota, ki jo *Protokoli* opisujejo, navsezadnje lahko zgolj »fikcija«.¹⁹⁷ Pomembnost *Protokolov* kot besedila namreč ni le v tem, da dogodke iz konkretne zgodovine loči od same konkretne zgodovine (politični obraz ali ideološko telo nadomestijo skrite inteligence, ki so resnični motor in zagon te zgodovine). Poleg besedila, ki opisuje razne taktike okultne vojne, izmišljeni status *Protokolov* – njihova nerealnost – izraža nemožnost izstopa iz naravnega prava in naravnega reda kot nerealnost tega izstopa. Zarota oziroma taktičnost okultne vojne je namreč enaka genezi nerealnosti, genezi fikcije, saj deviacija ali napaka v naravnem pravu ne more biti realna. *Protokole* kot opis zarote, katere cilj je izgradnja novega svetovnega reda, je *treba* razumeti kot fikcijo, ker je svet, ki ga lahko okultna vojna ustvari, le fiktiven svet. Fiktivni status *Protokolov* tako ponovi določeno stališče, ki se stalno ponavlja skozi konkretne zgodovine idej – ideja kot sum, da je svet zgolj fikcija. Vedantski pojem *maja*, Platonovi zaporniki, več-

194 Prav tam, 239.

195 Prav tam, 239.

196 Prav tam, 240.

197 Prav tam, 239.

vrednost onstranskega življenja nad tostranskim, simulakrum, hiperrealnost, hipersticija, hipoteze računalniške simulacije, vse to pripada isti zgodovini okultne vojne in znanosti zarote. V zarotniški okultni vojni fikcija postane realna toliko, kolikor realnost postane fikcija.

Filozofsko preučevanje in pojmovanje fikcije in izmišljenih svetov – svetov pripovedovanja zgodb, leposlovja in fantazije – spodrežeta pojem stabilnega ontološkega temelja.¹⁹⁸ Vsak partikularen fiktiven svet ustvarja svoje lastne resnice – na primer, Ana Karenina je naredila samomor – in s tem poleg vseh podrobnosti, ki jih ohranja iz realnega sveta, vključuje tudi svoje edinstvene različice oseb, značajev, čutov, običajev, incidentov, dogodkov, zgodovin, vrst, mest, geografij, fizikalnih zakonov itn.: vse tisto, kar je, je bilo ali bi lahko bilo. Toda v nasprotju s širino različnih predikatov, ki jih fikcija lahko uporablja za ustvarjanje svojega sveta, vsem izmišljenim svetovom vedno manjka en predikat – predikat obstoja. Fikcija kot ontološki problem označuje razkol med predikatom obstoja in resnico predikatov, ki tvorijo določen izmišljen svet. Čeprav nikoli ni obstajala, je Ana Karenina naredila samomor in je trditev, da se ni ubila, vselej napačna. Ontološki problem fiktivnih svetov, ki je prav tako epistemološki problem, je v tem, da je mogoče oblikovati resnice o tistem, kar ne obstaja, in so zato predikati, ki prenašajo znanje o svetu – tako o realnem svetu kot tudi o fiktivnih

198 Za uvod v filozofijo fikcije glej npr.: Francesco Berto, *Existence as a Real Property: The Ontology of Meinongianism* (New York: Springer, 2012).

svetovih –, v nenehnem kaotičnem tranzitu med obstoječim in neobstoječim.

Za Kanta je koherenco mogoče povrniti le pod pogojem, da obstoj ni predikat. V kontekstu polemik o klasičnem ontološkem argumentu za obstoj Boga Kant nasprotuje tradiciji Anselma in Descartesa s trditvijo, da obstoj ni med predikati, ki lahko sestavljajo koncept Boga.¹⁹⁹ Po Kantu je predikat enota informacije, ki povečuje znanje o konceptu, postavljenem s pomočjo apriorne refleksije. Če refleksija o pojmu Boga vodi do pridobivanja informacije v obliki predikatov, kot so Božja dobrotljivost, vsevednost in popolnost, pa je obstoj nasprotno že predpostavljen v apriorni konceptualni refleksiji, saj je aprioren temelj koncepta odvisen od predobstoja apriornega samega. Informacijska novost v zvezi z obstojem Boga se ne pojavi na ravni racionalnega razmišljanja o konceptu Boga, temveč je strogo a posteriori: sintetičen empiričen dokaz o obstoju Boga. Če je predikacijo kot novost informacij mogoče razdeliti po apriornih in aposteriornih linijah, bi obstoj lahko bil predikat le v primeru, da se Bog razodene v času (aktualizacija božanske eksistencialne predikacije onkraj koncepta in v konkretni zgodovini bi razrešila skrivnost sveta).

Okultna vojna je predikatna vojna. Konkretna zgodovina kot fikcija, ki postaja realna, je okultna vojna o tem, ali je obstoj predikat. Zarotniška razsežnost okultne vojne kot razsežnost izven realnosti pomeni, da se tisto, kar ne more

199 Immanuel Kant, *Kritika čistega uma*, A596/B624–A602/B30.

obstajati, prisili v obstoj in trdi, da je realno. A če vsaki fikciji vselej manjka predikat obstoja, zarota kot fikcija ne more biti realna in nikoli ne more obstajati. Okultna vojna kot predikatna vojna stopnjuje eksistencialno odsotnost in manjkajoča predikacija postane neločljiva od realnosti. Čeprav fikciji vedno manjka predikat obstoja, ima na voljo neskončen niz drugih predikatov. Nesorazmernost v predikaciji preplavi edini predikat, ki ga zarota resnično potrebuje. Ko sleherni predikat razen obstoja določa realnost – ko fikcija postane realnost –, realni in izmišljeni svet obstajata na isti ravni, ki je navsezadnje raven neobstoja. Realnost fikcije zarote je namreč odvisna od tega, da resnica tudi velja za fikcijo. Dejstvo, da je Ana Karenina naredila samomor, potrjuje realnost okultne vojne.

Iz nemožne eksistencialne predikacije izhaja sovpadanje okultne vojne in zla. Klasično ortodoksno pojmovanje zla slednje obravnava kot privacijo in pomanjkanje in torej kot odsotnost v naravnem pravu in naravnem redu, iz česar sledi, da zlo ne more obstajati: nemožnost sodelovanja v absolutni resnici življenja Boga.²⁰⁰ Okultna vojna označuje zlo kot rast privacije – konkretna zgodovina kot predikativna odsotnost – in pomanjkanje eksistencialne predikacije zla postane enako obstoju. Funkcijo predikacije kot prenos informacije ubija vedno večje razjedanje koherentnosti predikativnega pomena – ustvarjanje kaosa –, medtem ko ta predikativna luknja kot zlo narekuje

200 Na primer Janez Damaščan: »Zlo je zgolj odsotnost dobrega, tako kot kot je tema odsotnost svetlobe.«

smer, v katero konkretna zgodovina kot okultna vojna hiti.

Vsaka končna odločitev o pomenu luknje bi bila poslednja sodba o tem, kaj resnično obstaja – konec konkretne zgodovine in konec okultne vojne. Ta sodba, ki sledi popolni eshatološki smrti, prispe iz iste luknje v realnosti, ki zaznamuje manjkajočo predikacijo. Maksim Izpovedovalec pojasnjuje, da je problem predikacije razrešen šele ob koncu časa. Predikat obstoja dobi pomen in smisel samo po eshatološki svetovni smrti in poslednji sodbi – tedaj ko v vstalem in poboženem stanju realnost obstaja na ravni, na kateri ji je bilo namenjeno obstajati.²⁰¹ Kar preživi sodbo, doseže predikacijo.

201 Glej: John D. Zizioulas, »Towards an Eschatological Ontology (Unpublished paper delivered at King's College, London)«, 1998, <http://www.resourcesforchristiantheology.org/towards-an-eschatological-ontology/>.

ANTISPINOZA 613

Spinozizem je zarota proti eshatološkemu Bogu. Vrsta Boga, ki negira svet, da bi mu nato sodil, predvideva zaroto zoper sebe prav z ukrepoma negacije in sodbe. Svet, ki je uničen in obsojen ob koncu časa, je novi svetovni red, ki ga zarota ustvari. Spinozizem k nastanku tega reda prispeva na ravni koncepta.

Bog prihodnost kot odstranitev in obsodbo sveta izvoljenim razkrije prek preroških vizij smrti in razodetega zakona. Faraonske suženjske države in NSDAP-industrializirana smrt razjasnijo logiko, ki stoji za izbranimi načinoma komunikacije eshatološkega Boga. Izvoljeni, ki jih ne izničita zaslužnjevanje in genocid, razumejo, da se preroške vizije smrti in razodeti zakon stekajo v osnovni program za preživetje. Če je JHVH prvi monoteistični Bog, je tudi prvi eshatološki Bog. Eshatološki Bog je sicer Bog smrti in sodbe, a ko sporoča o koncu sveta, v isti sapi razloži metodo, kako ga preživeti. Brutalnost zakona kot zaostritev vedenjskih omejitev je odgovor na brutalnost sveta, v katerem je zakon sprejet, medtem ko preroške vizije smrti večno zahtevo po nenehnem izvajanju zakona ublažijo z apokaliptičnim uvidom, da pekel na Zemlji ni neskončen. Kar teolog David Bentley Hart imenuje »noro pričakovanje«,²⁰² ki je del čaščenja eshatološkega Boga – pričako-

202 David Bentley Hart, *The Beauty of the Infinite: The Aesthetics of Christian Truth* (Cambridge: Wm. B. Eerdmans, 2004), 392.

vanje negacije sveta, vstajenja vseh mrtvih in poslednje sodbe –, je nesomerno in delirično kognitivno stanje, ki ga uravnoteži temu nasprotna kognitivna umirjenost kot odreenelo izvrševanje pravil ravnanja v skladu z osnovnim formalizmom zakona. Dve načeli vdanosti eshatološkemu Bogu – legalizem in apokaliptičizem²⁰³ – pojasnita misterij preživetja tako znotraj sveta kot zunaj njega.

Preživetveno bistvo obeh načinov komunikacije eshatološkega Boga zasnuje obrambni sistem proti že znanimu sovražniku. Ker pa so zunanje grožnje predvidene, najbolj smrtonosna oblika nasprotnika vselej prihaja od znotraj. Notranji sovražniki skupinsko kohezijo spodrežejo tako, da vnašajo zmedo in dvom v osrčje preživetvenega programa. V svoji izjavi o izobčenju Spinoze 27. julija 1656 je rabinski svet portugalskih Judov v Amsterdamu zapisal: »Gospod ga bo v njegovo nesrečo izločil iz vseh Izraelovih rodov po prekletstvih zaveze, ki je zapisana v tej knjigi postave.«²⁰⁴ Razodeti zakon kot eden od načinov čaščenja eshatološkega Boga pripada Tori, ki obsega prvih pet knjig Tanaka (hebrejska Biblija), v skladu z notranjo hierarhijo Tanaka pa se Tora nahaja pred osmimi knjigami, ki sestavljajo knjige prerokov, Nevi'im. Mojzes prejme Toro na Sinaju točno v trenutku, ko je izraelsko pleme na robu samoimplozije. Rasna vojna, ki je Jude prisilila v pušča-

203 O legalizmu in apokaliptičizmu kot dveh temeljnih polih judaizma glej npr.: Robert Henry Charles, *The Apocrypha and Pseudepigrapha of the Old Testament in English* (Oxford: Clarendon Press, 1903).

204 <http://web.mnstate.edu/mouch/spinoza/excomm.html>. Ta izjava je sicer direkten citat iz 5. Mojzesove knjige 29,26.

vo, se v izčrpavajočem okolju spreobrača v medsebojno interno vojno, ki jo prepreči le nenadna komunikacija razodetega zakona. Preden se zakon usmeri navzven proti zunanjemu sovražniku, njegova začetna funkcija utrdi notranjo ureditev družbene enote.

Ker pa je Tora večna,²⁰⁵ je tudi operativna že od prvega trenutka prvotne kozmogeneze. Njeni zakoni se skladajo s fizikalnimi konstantami, ki urejajo in kalibrirajo stvarjenje.²⁰⁶ Prvobitni človek Adam Kadmon globlji pomen zakona v neokrnjenem stanju večne Tore razume kot kozmični legalizem. Talmudska rabinska hermenevtika sklepa, da je Adam Toro preučeval in izvajal v rajju, kjer je kontempliral bistvo Boga, njegovo kozmično zasnovo in poslanstvo človeka v prvobitnem svetovnem redu.²⁰⁷ Čeprav je zakon kot kozmični legalizem veljaven že od začetka stvarjenja, doseže dovršenost s stvaritvijo prvega človeka, od katerega je odvisna stabilnost celotnega reda. Univerzalna zasnova Tore tedaj prevzema drugo funkcijo in razčlenjuje pravila, ki jih mora upoštevati bitje, kateremu je zaupano ohranjanje prve funkcije zakona in ustroja sveta. Vedenjske omejitve, ki veljajo za prvobitnega človeka, narekuje vsota 613 zapovedi, razdeljenih na 248 *micvot aseh* (afirmativna dejanja, ki jih je treba izvesti) in 365 *micvot to laseh* (prepovedana dejanja), ki jih

205 *Berešit rabah (Talmud)*, 8:2; *Pesahim (Talmud)*, 54a.

206 *Berešit rabah (Talmud)*, 1:1.

207 Tizvi Freeman, »How did the Torah Exist before it Happened?«, https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/110124/jewish/How-Did-the-Torah-Exist-Before-it-Happened.htm.

rabinski mojster Majmonid izenači z »248 udi človeškega telesa« in »365 dnevi sončnega leta«.208 Pripis pozitivnih *micvot* človeku in negativnih *micvot* kozmičnemu redu sporoča, da zakon v celoti temelji na vedenju izvoljenega, katerega bivanje mora biti stalno kot hitrost svetlobe. Tudi v raju je preživetje obveznost in 613 je število, ki je enako večnosti in neskončnosti.

V istem trenutku, ko prvobitni človek nepravilno izvrši zakon, se svetovni red spremeni. V peklju tega novega svetovnega reda je uporabna vrsta znanja, ki ga vsebujejo preroške vizije smrti, a šele po tem, ko izvoljeni dojamajo novo funkcijo zakona v postrajskem stanju. Izvrševanje zakona ni več sila, ki ohranja prvobitni ustroj, temveč se preoblikuje v program za golo preživetje. Točka na Zemlji, kjer je zakon v tem novem smislu prvič sprejet, je Sinaj, ki ga talmudske rabinske meditacije etimološko povezujejo s hebrejsko besedo za sovraštvo (*šī-nah* שִׂנְאָה).209 Judje bodo postali predmet sovraštva vseh drugih narodov, saj pravila vedenja, ki jim jih je JHVH predal na Sinaju, izvoljenim omogočajo preživetje v novem peklju na Zemlji. Sovraštvo v puščavi odseva predanost v raju in božja naklonjenost se prekrije z učinkovitostjo metode. Študije judovstva kot evolucijsko skupinske strategije opisujejo legalizem Tore kot zagon biokemične družbene enote, ki

208 »Maimonides' Introduction to *Sefer Hamitzvot*«, https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/9799/jewish/Maimonides-Introduction-to-Sefer-Hamitzvot.htm.

209 *Šabat (Talmud)*, 9:3-4 l.45-6/89A.

je bila optimizirana za darvinistično dinamiko.²¹⁰ Spodbujanje kolektivnih interesov (*in-group*) proti zunanjim sovražnikom (*out-group*), praksi *entryism* in *institutional gatekeeping*, prepovedi eksogamnih zakonskih zvez, doseganje maksimalnega generacijskega prenosa genotipa na podlagi ločenih spolnih vlog ter kognitivno in hevriistično usposabljanje s pomočjo preučevanja Tanaka in Talmuda na zunanji ravni ustvarjajo konkurenčno prednost, na notranji ravni pa delujejo evgenično.²¹¹ Večnost zakona posledično vključuje njegovo delovanje zunaj raja in sposobnost njegovega preživetvenega znanja se izkaže tudi v peklu vojne vseh proti vsem. A ta peklenski svet je hkrati kraj, ki ustreza znanju, prisotnemu v preroških apokaliptičnih sanjah. Apokalipticizem dopolnjuje legalizem z znanjem, da se bo celotna dinamika novega padlega stanja zaključila v prihodnji eshatološki svetovni smrti in torej na točki, kjer preživetvena praksa na najbolj surovi živalski ravni ne bo več potrebna (večna nagrada za legalizem). Nevi'im v skladu s svojo umeščenostjo v Tanaku po Tori preusmeri nižjo prakso zakona nazaj na njegovo prvotno, višjo raven. Brezmejno uničenje, o katerem poročajo preroške vizije smrti Izaije, Ezekielja in Malahije, prekine usklajenost med zakonom in biokemičnim preživetjem, medtem ko se bo po sojenju o učinkovitosti izvajanja zakona na padli Zemlji – misija biokemične

210 Kevin MacDonald, *A People that shall Dwell Alone: Judaism as a Group Evolutionary Strategy* (Westport: Praeger, 1994).

211 Prav tam.

družbene enote – preživetveno znanje zunaj raja znova ujelo s čisto in prvotno obliko 613.

Spinozova oblika notranje subverzije že optimizirano evolucijsko skupinsko strategijo spodkopava tako, da preživetveno znanje nadomesti z znanjem kot konceptom. Če je določena vrsta znanja preživela, ker je izpolnjevala preživetveni imperativ, katerakoli sprememba tega znanja ne označuje nedolžne špekulacije, temveč vstajo. Koncepti so sovražni akterji, ki so vdrlji od zunaj, maščevalne posledice osebnega rivalstva znotraj biokemične družbene enote, znaki samosovraštva do skupinske identitete, primeri duševnih motenj ali dokazi demonskih obsedenosti. Koncept s svojo ponastavitvijo preverjenega in uveljavljenega znanja ogroža preživetje in tako postane enak zlonamerni strani. A ker napadeno znanje prihaja od Boga in je Bog obenem tisti, ki celoten program drži skupaj, pojav koncepta ni zgolj pokazatelj zarote proti biokemični družbeni enoti, temveč zarote proti Bogu. Znanje, ki ga ponudi koncept, ogroža preživetje, a je grožnja interpretirana tako, da se obveznost grobega biokemičnega preživetja spremeni v eteričnost svete vojne. Grožnje se množijo, nobena misel ali oblika misli ni nepomembna in vsak napad na preživetveno znanje je tudi napad na prvobitni ustroj sveta, ki ga preživetveno znanje skuša oživljati.

Ethica, ordine geometrico demonstrata dopolnjuje Spinozovo vizijo koncepta. Spinoza preživetveno znanje ponastavi s predlagano alternativno obliko življenja (etika), njegov geometrijski prikaz pa gradi nov svetovni red,

ki sočasno ustreza in upravičuje programsko inovacijo. Vsako predružačenje učinkovitosti preživetvenega znana zahteva prikaz superiorne učinkovitosti koncepta, na podlagi katerega naj bi se nova oblika življenja ter novi svetovni red brezhibno združila. Christoph Wittich, čeprav s krščanske in ne judovske perspektive, v *Anti-Spinoza* (1690) Spinozovo metodo opisuje kot poskus simuliranja atmosfere čiste »analitičnosti«, kar po njegovem dekodiranju *Etike* pomeni, da »če bralec Spinozovemu argumentu natančno sledi in ga pozorno spremlja, ne razume nič manj, kot če bi vse odkril sam, ne da bi ga vodil kdo drug.«.²¹² Analitična predstavitev koncepta namerava izdelati koncept kot popolnoma samostojen in samozadosten, prosojnost ustroja in zasnove *Etike* pa konceptualno misel prevaja v samoumevnost matematičnega tipa refleksije. Njeno strukturo – definicije, zgrajene na aksiomih, ki se prelivajo v pravila, nato pa v propozicije – navdihuje Evklid, katerega predstavo geometrije Spinoza uporabi kot mehanizem razlaganja, ki naj bi postal enako analitično čist kot najbolj osnovne geometrične oblike in pravila. Iz grajenja te nove geometrije vznikajo fizikalni zakoni in zakoni vedenja, novo človeško poslanstvo pa je posledično podrejeno novemu vzpostavljenemu redu. Analitičnost, matematika in geometrija delujejo znotraj dometa retorike.

Vseh pet delov *Etike* skupaj tvori napadalno arhitek-

212 <https://alexanderdouglas.medium.com/preface-to-christoph-wittichs-anti-spinoza-426ed4c83c8>.

turo. Vsaka raven besedila cilja na določene principe preživetvenega znanja kot sinteze preroških vizij smrti in razodetega zakona ter njegove odvisnosti od čaščenja eshatološkega Boga.

1. del: *O Bogu*. Ker legalizem in apokalipticizem temeljita na eshatološkem Bogu, je JHVH prva tarča *Etike*. Preprost preobrat spremeni točko absolutne transcendentne eksteriornosti in oddaljenosti – eshatološkega Boga kot monoteističnega Boga – v absolutno neposrednost materije, ki pa postane enako neskončna kot Bog. Požig vse onstranskosti, kjer se Bog lahko nahaja, sovпада s kozmično sploščenostjo in preobrazbo večplastnih ravni realnosti in ustrojev v Spinozovo eno in neskončno substanco. Bog postane narava, ki jo *Etika* nato razširi v večnost.

2. del: *O naravi in izvoru duha*. Če se koncept lahko osvobodi od legalizma in apokalipticizma, mora znanje, ki ga vsebuje, ponuditi globlji vpogled v delovanje narave kot preživetveno znanje. Po Spinozi ta sposobnost pripada konceptu, saj koncept ni reaktivna strategija v razmerju do privzetega stanja, temveč je enak naravi sami. Spinozova narava je sestavljena iz neskončnega števila posamičnih teles in koncept je tudi telo, toda vrsta koncepta-telesa, ki lahko prepozna vsa telesa kot eno in neskončno substanco. Koncept deluje kot premik

perspektive znotraj narave, pri čemer ena in neskončna substanca vidi samo sebe kot vključitev vseh možnih teles (enost substance), te možnosti pa so hkrati brezmejne (neskončnost substance). Epistemologija Spinozovega koncepta ontološko potrjuje, da naravi pripada vse, in je torej za razliko od prejšnjega ustroja, po katerem oddaljeni Bog biva nad naravo in s tem vreže linije in ravni v bit, bit enoglasna.²¹³ Enoglasnost biti rekapitulira globoko dojemanje prek koncepta, da je številka 613 enaka katerikoli drugi številki, ime JHVH pa je zamenljivo s katerimkoli drugim imenom.

3. del: *O izvoru in naravi afektov*. Zatem ko utemelji ustroj novega svetovnega reda, lahko Spinoza človeško ravnanje uskladi s tem redom. Človeka, tako kot naravo, določa vzročnost afekta. Če je narava kot ena in neskončna substanca neskončen rezervoar možnosti, afekt razloži kavzalni mehanizem udejanjenja tega neskončnega števila možnosti, ki jih narava vsebuje v sebi. Afekt je tako vzrok kot učinek narave. Po eni plati afekt označuje učinek, ki je že vzkli, in torej označuje vtis in oznako učink, po drugi plati, ker so možnosti narave neomejene, pa se afekt sklada z vzrokom, ki bo vse možnosti prej ali slej uresničil. Neskončno pre-

213 Tj. termin, ki ga Deleuze uporablja za opis Spinozove ontologije, ki ga sicer vzame iz dela Dunska Skota.

hajanje afektov se ujema z enostjo nakopičenih afektov, ki jo Spinoza razloži s pojmom *conatus*, po katerem si »sleherna stvar /.../, kolikor je v sebi, prizadeva vztrajati v svoji biti«. ²¹⁴ Preživetje v *Etiki* ne izgine, temveč se preobrazi, in za Spinozo pri preživetju ne gre več za skladnost z zakonom – s 613 –, temveč za izpolnjevanje notranjega potenciala na povsem individualni ravni. Ker je število *conatusov* neskončno, je ta izpolnitev prav tako neskončna, možno vedenje narave in človeka pa potemtakem ustreza neskončnemu številu možnosti.

4. del: *O človeški sužnosti ali o silah afektov*. Spinoza privzeto vojno stanje pekla na Zemlji dodatno kritizira s pojmovanjem strasti, ki jo *Etika* opisuje kot izkrivljanje vzročnosti afekta. Ker je narava ena in neskončna substanca ter ker vzročnost afekta označuje preigravanje neskončnih možnosti ene in neskončne substance, je strast zabloda, ki izhaja iz pretirane pozornosti do afekta na edinstveni in končni točki. Strast opisuje podivjan *conatus* oziroma omejenost preživetvenega znanja, ki spregleda afekt in je glede njega slepo na ravni enosti in neskončnosti narave. Z globljim razumevanjem sil afektov – z razumevanjem enoglasnosti vse narave in vse biti prek znanja

214 Baruch de Spinoza, *Etika*, 197.

kot koncepta – celovitost in osnovna ubranost novega reda postaneta samoumevni (sužnost novemu svetovnemu redu).

5. del: *O moči uma ali o človeški svobodi*. Ker pripada eni sami substanci, ki vsebuje neskončne možnosti, se človeštvo lahko razvija na neskončno število načinov. Neskončna svoboda človeštva se ujema z novimi, a vseeno specifičnimi oblikami organizacije družbe, pri čemer enoglasnost biti daje prednost ustrojem – na primer demokraciji in sekularizaciji –, nasprotnim družbenim formacijam, ki temeljijo na idiosinkratičnem čaščenju prav tako idiosinkratičnih bogov. Zaključna podoba *Etike* kot vzpostavitev nove svetovne družbene ureditve sovpada z obratno podobo izginevanja partikulariziranih in sovražnih biokemičnih družbenih enot, ujetih v vojni vseh proti vsem.

Z vidika zgodovine idej se konceptualna moč *Etike* odraža v trajektoriji, pri čemer spinozizem postane razsvetljenstvo in novi etično-geometrijski red vzpostavi osnovne koordinate modernosti.²¹⁵ Po Heglu morata vsa konceptualna refleksija in sistematična filozofija iti skozi matrico, ki jo je zgradil Spinoza.²¹⁶ Revolucionarne frakci-

215 Glej: Jonathan Israel, *Radical Enlightenment: Philosophy and the Making of Modernity* (Oxford: Oxford University Press, 2001).

216 G. W. F. Hegel, *Lectures on the History of Philosophy* (London: Kegan Paul, Trench, Trubner and Company, 1896), 283.

je in emancipatorna gibanja v Spinozi najdejo svoj konceptualni vzor in podporo za kritiko *Ancien Régime* ter zastarelih teokratičnih in mitoloških socialnih ureditev.²¹⁷ Na bolj ezoterični ravni, proč od javnih intelektualcev in javne politike, prva loža iluminatov, ki jo vodi Adam Weishaupt, uporablja prostozidarski obredni okvir, v katerem je »najvišja stopnja iniciacije spinozistično razodetje«, da je »vse, kar obstaja, materija, ter sta Bog in narava eno«.²¹⁸ Če je spinozizem eno od možnih drugih imen za modernost,²¹⁹ je to zato, ker *Etika* stopnjuje avtonomnost koncepta do točke, na kateri koncept pridobi sposobnost ustvarjenja svetov. Analitičnost kot vrsta apriorne refleksije, ki je sposobna spoznati že obstoječi red, postane radikalno generativna skozi Spinozov zasuk, po katerem koncept ni na strani ideje, temveč materije. Neskončna proizvodnja svetov prek spinozističnega novega svetovnega reda analitičnost spreobrne v vzdušje, novi Evklid pa sedaj ustvarja oblike, namesto da bi opisoval oblike, ki že obstajajo. Deleuze ponovi Weishaupta in illuminate ter Spinozo razglasi za »princa in Kristusa filozofov«.²²⁰ Spinozov mesijanski prispevek se po Deleuzu že pojavi pri prvem

217 Doug Enaa Greene in Harrison Fluss, »Spinoza's Radical Enlightenment«, v: *Left Voice*, 19. julij 2020, <https://www.leftvoice.org/spinozasradical-enlightenment>.

218 Prav tam.

219 Jonathan Israel, *Radical Enlightenment: Philosophy and the Making of Modernity*.

220 Gilles Deleuze, *Expressionism in Philosophy: Spinoza* (New York: Zone, 1998), 11.

načelu *Etike*, kjer večdimenzionalno transcendentno izravnavanje hkrati ustvari eno in neskončno substanco. Iz tega, kar Deleuze imenuje »virtualna« ravnina ene in neskončne substance, lahko neskončno število novih permutacij svetovnega reda postane »aktualno« in življenje posledično nikoli ne bo uničeno. Z revolucionarnega vidika pa se za Althusserja vrhunec Spinozove misli nahaja v apendiksu k prvemu delu *Etike*, kjer Spinoza pojasnjuje, da njegovo pojmovanje narave posledično odstrani vsak pojem teleologije, saj neskončno udejanjanje možnosti naredi teleološko implicirano udejanjanje specifične možnosti trivialno. Teleologija tako v minimalnem smislu smotra in namena kot tudi v skrajnem smislu kompresije in usmerjenosti vse možnosti sveta proti edinstveni točki supernove na koncu časa – poleg morebitnega ezoteričnega znanja o tem koncu in morebitnega poslanstva, ki ga to znanje vključuje – je zgolj »ideologija«. ²²¹ A svet, ki ga je mogoče uničiti, ter telos zgodovine, ki ga je mogoče vzpostaviti, pripadata razponu moči eshatološkega Boga. Z vidika rabinskega sveta portugalskih Judov v Amsterdamu ali z vidika 613 je spinozistična modernost izrecen napad na jakosti eshatološkega Boga in torej na evolucijsko skupinsko strategijo, za katero sta čaščenje in preživetje dve isti praksi.

Ena in neskončna substanca je brez lukenj. Vsaka točka, skozi katero bi eshatološki Bog lahko prispel z druge stra-

221 Louis Althusser, »The Only Materialist Tradition, Part I: Spinoza«, v: *The New Spinoza* (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1997), 7.

ni, je zaprta. Izključitev lukenj preprečuje tako negacijo sveta kot tudi sodbo o njem. Toda eshatološki Bog je lahko zgolj skrit in odsoten, medtem ko svet, ki je negiran in nato obsojen, ni neskončen, ampak nedovršen (poln lukenj). Nedovršenost meri razdaljo od prvobitnega ustroja sveta, luknjičasta realnost pa izraža odsotnost Boga tako v peklju na Zemlji kot v novem svetovnem redu, ki ta pekel navidezno nadomešča. Čaščenje eshatološkega Boga pomeni, da se biokemična družbena enota skriva v isti luknji, skozi katero se bo pojavila vrsta Boga, ki izniči eno in neskončno substanco ob koncu časa ter sodi o nje. Za razliko od starega režima, ki se zruši med vzponom novega svetovnega reda, ter nemočne okostenelosti tradicionalistov in reakcionarjev med in po tem propadu sta legalizem in apokaliptičizem kot strogo preživetveno znanje enaka razumevanju, da obstaja skrita pot skozi modernost. Neka druga dinamika je operativna in preživetje družbene enote je dokaz njene prisotnosti. Ta dinamika ni protitok v razmerju do modernosti, temveč zatajena arterija v njej. Novi svetovni red nikoli ne razveljavi učinkovitosti preživetvenega znanja, ki prihaja iz čaščenja eshatološkega Boga. Čeprav se Judje v Izrael vrnejo šele po dva tisoč letih v izgnanstvu, se ta vrnitev zgodi natanko v trenutku, ko se *enjeux* modernosti odigrava v svojih najbolj virulentnih oblikah. Šele po drugi svetovni vojni in skoraj popolnem izginotju prebivalstva ter med bipolarnim bojem hladne vojne za stvaritev novega svetovnega reda Izrael naposled utrdi eshatološki vojni stroj, medtem ko IDF doseže svojo največjo strateško in borilno sposobnost

prav tedaj, ko se biokemično življenje spusti v novo obliko življenja, ki jo opredeli ena in neskončna substanca tehnosfere. Modernost ne eliminira preživetja ali ga naredi odvečnega, ampak premakne horizont, v katerem se odvija. V skladu s skrito arterijo modernosti je preživetveno znanje še vedno optimalno znanje, saj je negacija svetovnega reda vselej bližja resnici kot neskončna proizvodnja svetov. Če je svetove vedno lažje uničiti kot zgraditi, obstaja hierarhija dinamik, katere pečat je eshatološka smrt sveta. Legalizem in apokaliptičizem odsevata dogovor med preživetjem in absolutno smrtjo proti absolutnemu življenju in neskončnemu ustvarjanju svetov. S perspektive, ki je vpeta v pekel na Zemlji in vojno vseh proti vsem – s perspektive legalizma in apokaliptičizma –, eshatološko zaporedje, po katerem Bog svet najprej uniči in nato obsodi, prevzame obrnjen vrstni red, kot v zrcalu: sodba predstavlja merilo vedenja, ki je primerno za preživetje, medtem ko je oblika življenja, ki zadostuje sodbi, zmožna videti konec sveta.

Ko se Izrael po skoraj dokončnem genocidu vrne z roba izumrtja, Martin Buber razmišlja o zgodovinskih notranjih sovražnikih svoje rase.²²² Spinozistična kriza na ravni koncepta se je odvijala v istem času kot povsem endemična kriza znotraj legalističnega in apokaliptičnega preživetvenega programa. Buber opozarja, da se Spinozov čas na Zemlji (1632–1677) skoraj popolnoma prekriva z

222 Martin Buber, »Spinoza, Sabbati Zevi, and the Baalshem«, v: *Hasidism* (New York: Philosophical Library, 1948), 95–116.

življenjsko dobo Šabtaja Cvija (1626–1676), ki se Judom na drugi strani Evrope v Osmanskem cesarstvu pojavi kot lažni mesija. Cvi glasno izgovarja ime JHVH po ulicah izven tempeljskih svetišč, se poroči s prostitutko po preroškem zgledu Ozeja, se razglaša za utelešenje izpolnjevanja zakona ter spodbuja izstop iz vsakršnega legalizma z izvajanjem prepovedanih razvratov z namenom »izsiliti posredovanje Božje roke« in s tem pospešiti zadnji apokaliptični trenutek.²²³ Lažni mesija pridobiva na tisoče sledilcev, dokler ga ne izobči rabinski svet v Smirni, čigar hkraten pritisk na sultana Mehmeda IV pripelje do tega, da se Cvi pod grožnjo smrti spreobrne v Islam in tako izgubi večino svojih privržencev.²²⁴ Po Buberju je sočasnost obeh notranjih sovražnikov, Spinoze in Cvija, mogoče razumeti le kot dva različna avatarja iste zarotniške sile. Toda ta ena sama sila svoje moči med avatarja ne razdeli enakomerno. Spinoza-avatar je notranji sovražnik, ki navsezadnje zavaja od zunaj, saj znanje kot koncept nasprotuje preživetvenemu znanju legalizma in apokalipticizma. Nasprotno pa je Cvi-avatar povsem notranji, intimnejši sovražnik in zato bolj smrtonosen. Jedra preživetvenega znanja ne zanika ali razveljavi, temveč ga z največjo spretnostjo ponareja.

Razlika med Cvi-avatarjem in Spinozo-avatarjem je razlika med notranjo in zunanjo vojno. Notranja vojna je

223 Gershom Scholem, *Sabbatai Sevi: The Mystical Messiah, 1627–1676* (Princeton: Princeton University Press, 2016).

224 Prav tam.

višja oblika vojne, ker je vojna proti sami sebi. Tako notranja kot zunanja vojna sta znani že s Sinaja. A če je notranjo vojno mogoče rešiti zgolj s posredovanjem eshatološkega Boga, pa lahko zunanjo vojno ureja zlitje preživetja in sovraštva. Zunanja vojna ne izključuje izdelave okovane konice (רלמה תינחה הנה רמאיו דוד ועיו),²²⁵ ki deluje kot os drugega sveta znotraj novega svetovnega reda. Zatajena svetovna os je točka, na kateri se novi svetovni red razbije, s pogleda zunaj Zemlje pa je ta točka videti kot luknja. Vojna doktrina IDF ne omenja koncepta *milhemet micva*, svete vojne, ki jo zapove le Bog. Tega, kar je samoumevno, se nikoli ne sme izreči.

225 1 Samuel 26, 22: »David je odgovoril in rekel: „Glej, tu je kraljeva sulica.“«

5.

E S H A T O L O Š K I Č A S

KONČNO STANJE

Vse eshatologije so teleološke, vendar vse teleologije niso eshatološke. Asimetrija med eshatologijo in teleologijo kljub temu začenja izginjati, ko se smotrni vzrok, ki pripada obema, pokaže skozi svojo odsotnost. Teleologija implicira odsotnost, saj opisuje dinamiko, ki še poteka, in preden se smotrni vzrok dokončno izvrši, je vse še nedovršeno. A če je odsotnost tudi skritost, je čas kamuflaža. V standardni teološki eshatologiji funkcija kamuflaže preide v nenaden pojav Boga ob koncu časa. V vesolju brez Boga je kamuflaža skritost nečesa, kar lahko preživi do zadnjega trenutka ob koncu časa. Če vse vodi do konca časa, tega, kar ostane v tem končnem stanju, ni mogoče ločiti od učinkovito delujočega telosa – za nazaj bi se zdelo, da je bilo vse, kar se je zgodilo v zgodovini vesolja, namenjeno le temu.

Milan M. Ćirković v poročilu iz leta 2003, objavljenem v reviji *American Journal of Physics*, povzame osnovne koncepte in preiskovalne smernice, ki opredeljujejo »nastajajočo disciplino fizikalne eshatologije«. ²²⁶ Ta v Ćirkovićevi viziji deluje kot »konkurenčni« ²²⁷ tok znotraj splošne kozmologije, od katere se oddalji na podlagi dveh med seboj povezanih in zaporednih premis: 1) fizikalna esha-

²²⁶ Milan M. Ćirković, »Resource Letter: PE s-1: Physical Eschatology«, v: *American Journal of Physics* (71(2), 2003), 122.

²²⁷ Prav tam, 122.

tologija stopnjuje pristranskost do prihodnosti, ki oblikuje vso znanstveno metodo, 2) v namen izdelave napovedovalnega modela, ki temelji na končnem stanju vesolja. Znanstvena metoda napovedovanju in eksperimentalnemu preverjanju pripiše prednost in s tem prihodnost uporabi kot kraj za potrditev ali odpravo svojih hipotez. Ker njena metoda krči resnice, namesto da bi jih pomnožila, znanost priznava, da je časovna higiena njen motor. Če ima vsako prihodnje stanje izločevalno funkcijo, se fizikalna eshatologija navezuje na končno stanje vesolja kot najbolj oddaljeno mejo prihodnosti, ki je tako končni filter za zablode kot tudi vsota vseh preostalih resnic. Izraz fizikalna eshatologija sta prva skovala Fred C. Adams in Gregory Laughlin v prispevku iz leta 1997 z naslovom »Umirajoče vesolje: dolgoročna usoda in evolucija astrofizikalnih predmetov«, kjer sta s podobami o kozmični smrti razširila ustrezne časovne okvire do izčrpanja vseh možnosti v prihodnosti in s tem fizikalno eshatologijo odmaknila od standardnih futurologij. A če vsa znanstvena metoda aktivno uporablja prihodnost za svoje znanje, je odločilni del te metode pasivnost do prihodnosti. Epistemološka odvisnost znanstvene metode od trenutka, ki ga še ni, se lahko kaže tudi kot pritisk prihodnosti na sedanji trenutek. Medtem ko učinek pritiska postane znan že zaradi same začetne epistemološke negotovosti do prihodnosti, s povečevanjem tega pritiska postane prihodnost tista, ki poganja sedanji trenutek. Fizikalna eshatologija v svoj model vključi časovno pristranskost znanstvene metode in jo lahko intenzificira do točke, kjer se prihodnjega

razkritja in eksperimentalnega preverjanja ne da več ločiti od vzročne sile iz prihodnosti – hiperbolični popperjanski falsifikacionizem, ki se spreobrne v antipopperjanski falsifikacionizem (izguba osnovne treznosti popperjanskega pristopa k znanstveni metodi) zaradi preobilice časovne higijene in epistemoloških odvisnosti od šele prihajajočih trenutkov. Naloga fizikalne eshatologije v tem mejnem paranoičnem kognitivnem stanju je razvozlati pretoke, ki potujejo od konca časa.

A da bi mislila te pretoke, mora metodološka pristanskost do prihodnosti najprej izdati samo sebe in začeti s tem, kar je že znano. Fizikalna eshatologija vsem kozmičnim fenomenom pripisuje značaj dinamičnosti. Kozmični fenomen kot dinamika pomeni, da je ugibanje o tem, kaj se obdrži v prihodnjem končnem stanju, pravzaprav postopek izbire iz že obstoječega. FE modeli svoj izbrani fenomen projicirajo naprej do konca časa in ga na tej predpostavljeni končni točki nato povežejo z začetnimi pogoji njegovega nastanka, da bi na podlagi tega ocenili verjetnost, da izbrani fenomen preživi do končnega stanja. Retroaktivno zasnovana koherentnost dinamike določi, v kolikšni meri se kandidatni fenomen zbliža z zadnjimi trenutki umirajočega vesolja. Čirkovičev članek iz leta 2003 je mogoče razdeliti na tri osnovne kategorije fenomenov, ki med seboj tekmujejo za morebitno sovpadanje s končnim stanjem:

Zakoni narave: Čirković poudari, da je »gradient entropije« oziroma drugi zakon termodinamike tisti, ki omogoča znanstveno metodo, saj je koncept prihodnosti odvi-

sen od entropije, ki oblikuje časovno asimetrijo in linear-
nost »puščice časa«. V vseh predvidenih FE modelih drugi
zakon termodinamike posledično prevzame prevladujo-
čo vlogo, a ne le kot tvornik možnega končnega stanja
vesolja (na primer v scenarijih velikega krčenja ali toplo-
tne smrti vesolja), temveč tudi zaradi svoje predpogojne
vloge v razmerju do pristranskosti do prihodnosti ter do
koncepta prihodnosti na splošno (brez drugega zakona
termodinamike je pojem prihodnosti nemara nesmiseln:
kako bi bil videti koncept prihodnosti, ki ne temelji na en-
tropiji?).

Astrofizikalni predmeti: Čeprav je proučevanje zvez-
dnih predmetov, galaktičnih tvorb, planetarnih akrecij
itd. odvisno od učinkovitih formulacij zakonov narave, to
ne izključuje vpliva prvega na slednje. Neobičajna fizika
znotraj črne luknje ali znotraj podobnega, še neodkrita
astrofizikalnega objekta bi lahko sprožila revizijo znanih
zakonov. Tovrstno revizijsko silo je treba vključiti v sleher-
no domnevo o univerzalnem končnem stanju.

Življenje in inteligenca: Če je zmožnost posredovanja
v prihodnost potencial, ki je prisoten v življenju in inteli-
genci, ta intervencijska sposobnost morda lahko nadzira
zakone narave in astrofizikalne objekte ter s tem končno
stanje vesolja. Življenje in inteligenca bi z zadostno mo-
bilizacijo moči (na primer tehnološke zmogljivosti) lah-
ko spremenila prihodnost v kozmičnem merilu. Tovrsten
poseg hkrati ne izključuje možnosti, da je bila skrajna in
skoraj nepredstavljiva stopnja moči, potrebna za mani-
pulacijo končnega stanja, že dosežena (na primer hipo-

teza Stanislaw Lema v njegovi »novi kozmogoniji«,²²⁸ kjer so zakoni narave inteligentne oblike življenja ali primeri inteligentnih tehnologij, oziroma je nezemeljska vrsta že spremenila in pretvorila celoten kozmos).

Sinteza pristranskosti do prihodnosti in tega, kar je že znano, pomeni, da se pojem resnice v fizikalni eshatologiji prekriva s tistim, kar lahko zdrži do konca časa. Resnica je enaka preživetju, a preživetje postane čista forma. Fizikalni zakon, ki ga opisuje formalna enačba, preživi v enakem smislu kot oblika življenja. Če je preživetje zgolj trajanje forme, zakoni narave, na primer drugi zakon termodinamike, logično prevladajo nad domnevami o kateremkoli končnem stanju. Ćirkovićevo kategorično zaporedje, v katerem so zakoni narave nad astrofizikalnimi objekti, ti pa nad življenjem in inteligenco, tvori selektivno hierarhijo za fizikalne eshatološke špekulacije. Toda položaj življenja in inteligence na dnu te hierarhije izzove še eno nadaljnjo nejasnost o prihodnosti zaradi neznane oblike in namena njenega morebitnega posredovanja. Zakoni narave in astrofizikalni predmeti sicer delujejo kot približne konstante, življenje in inteligenca pa kot spremenljivka. Vendar ker fizikalna eshatologija iz svojega dometa ne izključuje življenja in inteligence, lahko spremenljivka manipulira z vsemi konstantami. Tretja in navidez najmanj pomembna kategorija življenja in inteligence še bolj zamegli prihodnost toliko, kolikor ji pripada zmogljivi-

228 Stanislaw Lem, »New Cosmogony«, v: *A Perfect Vacuum* (New York: Harcourt), 197–229.

vost, da lahko preoblikuje končno stanje vesolja. Glede sposobnosti za posredovanje življenja in inteligence ter njenega spremenljivega značaja Ćirković navaja Free-
mana Dysona:

Dolgoročne prihodnosti vesolja ne moremo izračunati, če ne upoštevamo učinkov in posledic življenja in inteligence. Niti ne moremo izračunati možnosti življenja in inteligence, če se vsaj obrobno ne dotaknemo filozofskih vprašanj. Če želimo preučiti, kako bi inteligentno življenje lahko usmerjalo fizikalni razvoj vesolja za svoje lastne namene, se ne moremo popolnoma izogniti premisleku o tem, kakšni so lahko vrednote in nameni inteligentnega življenja.²²⁹

Če je prihodnost nemara odvisna od življenja in inteligence, postane končno stanje, ki usmerja fizikalno eshatologijo, nejasno v dveh smislih. Obskurnost prihodnje prevladujoče, a še neznane dinamike se seka s spremenljivimi vrednotami in nameni, s katerimi življenje in inteligenca posegata v prihodnost. Toda to dodatno teleološko nejasnost vseeno omejijo pogoji, pod katerimi vrednote in nameni življenja in inteligence postanejo aktualni za fizikalno eshatologijo – pomembna sta zgolj vrednota in namen, ki se skladata z možnostjo vplivanja na končno stanje. Vrednota in

229 Milan M. Ćirković, »Resource Letter: PE s-1: Physical Eschatology«, 130.

namen sta namreč odvisna od skoraj nerazumljivega ojačanja moči, saj vsaka aksiologija s perspektive konca časa ostane nevidna, če te moči ne dosega. Tisto, kar razreši neznane in negotove kombinacije vrednot in namenov, je zgolj neprestano kopičenje sile – *dysonska volja do moči*, ki je sposobna izvesti svoj lastni kozmični cilj.

Nihilizem na Zemlji je enak nihilizmu na kateremkoli drugem svetu. Ne glede na vrednote in namene zemeljske ali nezemeljske vrste, ki jih nihilizem nato razje, je aksiološki kolaps na nič isti po vsem vesolju. Univerzalna lastnost tega propada je formalna univerzalnost nič. Medtem ko se aksiologije lahko razlikujejo med seboj, je njihova popolna likvidacija vselej enaka. Nietzschejeva različica volje do moči kot odziv na ta propad je nezdržljiva z dysonsko voljo do moči, ki v svojem kozmičnem obsegu daje prednost moči pred voljo. Poudarek na bodisi moči bodisi volji hkrati sovпада z dvema različnima pojmovanjema časa. Po Deleuzu lahko ničejansko voljo do moči najbolje povzamemo s formulo »bit je selekcija«,²³⁰ ki je sama po sebi šifra za ciklični model časa. Univerzalna istovetnost nihilizma kot nič označuje praznino, iz katere nasprotno afirmativno uveljavljanje volje do moči izbere vrednoto. Ta izbira je bit, saj neposredna afirmacija zadostuje, da se karkoli, kar je afirmirano, loči od univerzalnega formalnega nič vseh vrednot. A obenem je v potrditvi te vrednote že iskra njene »večne vrnitve«, ker se lahko vrne le

230 Gilles Deleuze, *Nietzsche in filozofija* (Ljubljana: Krtina, 2011) (prev. Eva D. Bahovec in Aljoša Kravanja).

tisto, kar je afirmirano. Nihilistični univerzalni nič je vse, kar je, in torej brez afirmacije ničesar ni. Toda prav zato, ker ničesar ni, sam obstoj volje za afirmacijo zadostuje, da afirmirana vrednota nato vznikne iz ničā in se nenehno vrača skozi čas. Ciklični čas je tako nadaljnja potrditev volje do moči kot tudi nadaljevanje vrednote, ki jo ta volja izbere. Tudi dysonsko voljo do moči je mogoče razložiti s formulo »bit je selekcija«, vendar je njen časovni model linearen, ne pa cikličen, saj nad njim prevladajo drugi zakon termodinamike, smrt vesolja in njegovo končno stanje. Zaradi časovne linearosti dysonska volja do moči aksiološkega problema ne reši s preprosto potrditvijo volje, temveč s prekomerno mobilizacijo moči. Bit je selekcija, ker linearni čas in prihodnji konec vesolja odpravljata vse druge prihodnosti. A dysonska volja do moči posega v »bit je selekcija« tako, da postane ustrezna selekciji oziroma da *postane* selekcija, kajti gre za poskus neposrednega nadzora nad končnim stanjem. Dysonska volja do moči se na nihilizem odziva z aksiološko premiso, da je edini koherenten namen življenja preživeti približno 10^{100} milijard let, do konca vesolja. Obenem pa zaradi notranje logike tega namena napovedani konec ne postane nujno neizogiben, saj dysonska volja do moči temelji na posredovanju v končno stanje, kar pomeni, da lahko predrugači ali celo prepreči ta konec. Aksiologija se oblikuje okoli univerzalne obsedenosti s smrtjo, preživetja in navsezadnje nadzora. A enačbo nadzora z voljo, ki pripíše vrednoto temu nadzoru, izniči absolutno nesorazmerje med voljo in močjo, ki ga dysonska volja do moči terja.

Vsaka predstavljava stopnja volje, ki se posveča posredovanju v končno stanje, bo vedno nezadostna v primerjavi s stopnjo moči, potrebne za to posredovanje. Dysonska volja do moči je lahko le popolnoma neodvisna od volje, od kakršnekoli vrednote in namena, ker se zaradi ravni moči, ki jo implicira, vselej odreka vsem oblikam nadzora. Koncept volje pri Dysonovi različici volje do moči predstavlja dinamiko moči, ki je povsem avtonomna.

Čeprav je njena silnica nesorazmerna in avtonomna, dinamika sledi opredeljeni poti. V skladu z znano fiziko se mora razviti po predvidljivem zaporedju, kot ga na primer predstavi lestvica Kardaševa, po kateri civilizacija tipa I (nadzor nad vso energijo na planetu) napreduje v civilizacijo tipa II (nadzor nad najbližjo zvezdo) in tipa III (nadzor nad energijo celotne galaksije), dokler ne nastaneta civilizaciji tipov IV in V, na podlagi katerih se zmogljivost izkoriščanja energije celotnega univerzuma približa sili, ki je potrebna za manipulacijo končnega stanja.²³¹ A predvidljivost dinamike moči ne razveljavi njene avtonomije, temveč jo potrdi. Če je to dinamiko treba uresničiti za poseg v končno stanje, pa obenem dinamika že obstaja, preden je morebiti izvedena in je v tem smislu neodvisna od svoje izvedbe. Fizika dinamike moči opisuje prihodnost, ki jo je treba doseči za nadzor nad prihodnostjo, a ker prihodnost določa pogoje za svoje nadzorovanje, je nadzor nad prihodnostjo v resnici nadzor prihodnosti nad trenut-

231 Jolene Creighton, »The Kardashev Scale – Type I, II, III, IV & V Civilization«, <https://futurism.com/the-kardashev-scale-type-i-ii-iii-iv-v-civilization>.

ki pred njenim prihodom. Oblike življenja in inteligence, ki bi lahko dosegle to moč, ali njihove vrednote in nameni so brez učinkov, saj dinamika narekuje tako možnost kot tudi način posredovanja. Avtonomija dinamike moči razveljavi vpliv življenja in inteligence, označi nezadostnost vse volje, vseh vrednot in namenov. Tako kot je nihilizem univerzalno homogen za razliko od heterogenosti potencialno obstoječih vrednot in namenov, je tudi dinamika moči, ki je nasprotje nihilizmu z Dysonove perspektive, univerzalno homogena zaradi singularnosti svoje silnice, ki vse možne aksiologije zreducira na ničlo. Šele s to dinamiko moči lahko življenje in inteligenca sploh naredita vtis izven svojega prvotnega sveta, medtem ko je to, kar postane znano zunaj tega sveta, dinamika moči kot taka.

Fermijev paradoks, da kljub starosti in širini vesolja še ni bilo zaznano nobeno nezemeljsko življenje, je posledica dozdevne odsotnosti dysonske volje do moči. Dyson je pri iskanju nezemeljske inteligence sprožil premik od morebitne komunikacije med inteligencami – bodisi namerne bodisi prestrežene – k lovu na nezemeljske tehnologije. Tako imenovani »dysonski SETI« išče primere dinamike moči v vseh njenih možnih oblikah – od primitivnih industrijskih oblakov onesnaženja na nezemeljskih svetovih do masivnih projektov astroinženiringa in preoblikovanja zvezd v delujoče računalnike.²³² Frank Drake je s svojo znamenito enačbo izračunal, da je število galaktič-

232 Milan M. Ćirković, *The Great Silence: Science and Philosophy of Fermi's Paradox* (Oxford: Oxford University Press, 2018), 238.

nih civilizacij, ki so v zgodovini Rimske ceste že obstajale, približno tisoč,²³³ a če ne zaznamo nobenih sledi njihovih tehnologij, postane odsotnost dinamike moči bolj skrivnostna od odsotnosti nezemeljskega življenja. Ker bi se življenje lahko razvilo na nešteti svetovih, a je obenem s predstavljivo verjetnostjo povsem mogoče, da nikoli ne bi preseglo meja svojih stratosfer, je dinamika moči tista, ki zaradi absolutne neverjetnosti svojega nastanka na Zemlji – nastanka tehnologije – nosi še bolj neoprijemljivo lastnost. Vprašanje, zakaj se ta dinamika moči pojavi le na Zemlji, pretvori Fermijev paradoks: zakaj v vesolju ne vidimo čiste moči?

Druga plat koncentracije moči na posamezni točki v nemočnem vesolju je razpršitev in prelitje moči po celotnem vesolju. Vsak opazovalec zvezd ponoči vidi zgolj vseprisotnost kozmičnih sil. A če to zavedanje ne pelje v romanticizem ali čaščenje narave, se prekrije s stališčem, kot ga na primer predstavi Lemova hipoteza o novi kozmogoniji: zakoni narave in astrofizikalni predmeti so oblike življenja in inteligence oziroma njihove tehnologije (ali pa so oblike življenja in inteligence ter tehnologija eno in isto). Vsi na videz mrtvi kozmični pojavi so že instance dysonske volje do moči. Vesoljski prostor, njegovi zakoni in predmeti niso stalnice, v katerih se znanost utirja, temveč aktivne tehnologije. Vsako morebitno razkritje povsem novega načela, ki stoji za znano fiziko, je podobno odkritju posmrtnega življenja onstran smrti in odprava v

233 Prav tam, 95–99.

to novo dimenzijo lahko le razveljavi vse dosedanje znanje. V skladu s posebnostmi te nove dimenzije, kjer je dinamika moči vseprisotna, takšen univerzum predstavlja nasprotje nihilizmu kot formalni univerzalnosti nič – iz vsake podrobnosti seva kozmični pomen.

Če nesmiselni kozmos implicira ciklični čas, kozmos, ki ga preplavljata smisel in pomen, implicira linearni in nepovratni čas. Lem opozarja, da je etika mogoča le zato, ker je čas nepovraten.²³⁴ Obstaja obskuren dogovor med pravilnim ravnanjem in entropijo, saj iz časovne nepovratnosti izhaja, da ničesar ni mogoče razveljaviti. V istem smislu je časovna nepovratnost predpogoj kakršnegakoli pomena, kajti tisto, kar je mogoče vzeti nazaj, izgubi ves pomen. Stranski učinek drugega zakona termodinamike je, da vse prevzame najbolj skrajni smisel. Nesorazmerje smisla sovpada z nesorazmerjem same moči, katere najvišja meja in stopnja je nepovratnost časa, ki vodi do končnega stanja. Logika nepovratnosti časa sicer lahko pelje v indeterminizem in torej v sistematično odprtost, nepredvidljivost in neomejeno možnost.²³⁵ Toda z obratne deterministične perspektive se navidezna odprtost prihodnosti spreobrne v končno stanje, ki sodeluje z nepovratnim časom, da bi vpeljalo svoj še neznani pomen. Takšna kolaboracija zasuka nihilistični brezsmiselni koz-

234 Stanislaw Lem, *Summa Technologiae* (Minneapolis: University of Minnesota Press, 2013), 49.

235 Npr. interpretacija nepovratnega časa Ilje Prigogina v *The End of Certainty: Time, Chaos, and the New Laws of Nature* (New York: Simon & Schuster, 1997).

mos. Zvezdni strah, ki ga Nietzsche opisuje v »pripovedki« o »zvezdi v kotičku veselja, kjer so pametna bitja izumila znanje«, a so nato izginila za »vso večnost /.../, ko se zvezda ohladi in zmrzne«,²³⁶ se spremeni v zvezdni strah kot brutalen presežek pomena. Če ta druga različica zvezdnega strahu spodbudi še močnejši teror, je to zato, ker vseprisotnost pomena lahko vedno poraja večjo grozo kot njegova odsotnost. Vsako dejanje, vsaka misel, vsaka gesta, na videz nepomembna in trivialna, ima tedaj najgloblji pomen. Zavedanje tega ustvarja vedno večji pritisk, ki lahko le terorizira. Teror kot moč prekomernega in prevelikega pomena je enak nepovratnosti časa.

Eno od drugih možnih imen za zvezdni strah kot teror pomena je telos. V teleološkem zvezdnem strahu doživna odsotnost dinamike moči postane skritost dinamike moči. Ta skritost je zatajeni pomen telosa ob koncu časa. Ko je moč vseprisotna, je vseprisoten tudi telos, ki jo poganja. A kljub tej vseprisotnosti telos hkrati odseva določeno natančnost zavoljo logike svoje tajnosti. Telos ni skrit le v smislu, da se vsak telos sklicuje na stanje nedovršenosti, temveč tudi v smislu, da je skritost obenem njegov sestavni del: vprašanje o tem, zakaj telos potrebuje kamuflažo ali zakaj potrebuje čas. Prisotnost te potrebe je prisotnost njenega pomena, ki je prav tako prisoten na sleherni instanci pred končnim stanjem. Globoki telos ob koncu časa, ki deluje v vsakem trenutku pred tem kon-

236 Friedrich Nietzsche, *Über Wahrheit und Lüge im außermoralischen Sinn*, 1873.

cem, daje nemogoči oddaljeni prihodnosti enako težo kot današnjemu ali jutrišnjemu dnevu. Smrt vesolja čez približno 10^{100} let je enako smrtonosno neposredna kot britev na grlu. Prednost znanstvenega znanja je namreč v tem, da lahko postane paranoično znanje, ne da bi pri tem kakorkoli izgubilo nadzor nad realnostjo.

PRVA IN POSLEDNJA ADAMSKA KRIZA

Krize na Zemlji imajo vselej kozmični učinek. Prostorska lega Zemlje v na videz neskončnem vesolju vzbuja nepomembnost, pa tudi asimetričnost in nesorazmerje. Na najosnovnejši ravni svoje forme je vsaka asimetrija videti kot geometrična oblika – ali celo zemljevid – intenzitete. To intenziteto izžareva tudi časovna lega Zemlje, in sicer kot intenziteto zavedanja o času. Krize na Zemlji so časovne krize in njihovi učinki potujejo onkraj sveta, kjer nato likvidirajo teren večjega galaktičnega prostora. Kopernikanizem se zlomi v svetovnem in kozmičnem holokavstu eshatološke vojne.

V romanu Mauricea G. Danteca *Cosmos Incorporated*²³⁷ androidna prostitutka Sydia Sexdoll Nova 280 prosi, naj jo krsti podzemna krščanska milica. Milica načrtuje odločilno misijo zoper novo svetovno ureditev, katere ponarejena duhovna temelja predstavljata zanikanje enega, monoteističnega Boga in temu primerno čaščenje množice bogov, ki sovпада z množico posameznih prepričanj in ver. Ugoditev Sydijini prošnji v zameno za njeno vdanost in prispevek k misiji povzroča polemiko med teologi milice, ki se morajo odločiti, ali je androida mogoče krstiti. Krščanski monoteistični Bog je tudi Bog učlovečenega Logosa in ta se utelesi zgolj kot človek. Toda čeprav je Bog postal človek, je njegova inkarnacija hkrati tudi

237 Maurice G. Dantec, *Cosmos Incorporated* (Paris: Albin Michel, 2005).

izvedba misije. Končna odločitev milice, da bo krstila androidko, izhaja iz hermenevtike, ki trdi, da ob koncu časa šteje le izvedba misije. A obenem na ravni globokega cilja misije sploh ni pomembno, ali jo izvede človek ali android, saj je njena dovršitev enaka dovršitvi vrste, ki na Zemlji še nikoli ni obstajala.

Med recitiranjem liturgije, kot jo opredeljuje liturgični koledar, duhovniki nikoli ne prebirajo Knjige razodetja; krščanske doktrinarne formulacije celovite eshatološke resnice ni. A misterij okoli poslednjih stvari je še vedno mogoče raziskovati prek kontemplacijske prakse eshatološkega teologumenona in intenzivnih meditacij o zadnjih trenutkih na Zemlji. Čeprav to premišljevanje lahko vselej zaide v delirij in halucinacijo, ortodoksijo celotnega raziskovanja določi globina razlike med prvim trenutkom, ko se čas začne, in poslednjim trenutkom, ko se čas konča. V svojih predavanjih o krščanski dogmatiki metropolitanski pergamonski nadškof John Zizioulas zapiše, da je sveti Maksim Izpovedovalec »vzel Origenovo kozmologijo in jo naredil eshatološko tako, da je njeno usmeritev k začetku preusmeril h koncu«. ²³⁸ Maksimova uvedba eshatologije v kozmologijo ustvari nov časovni model, na podlagi česar se teologumenon lahko najbolj približa spoznanju poslednjih stvari. Njegova bližina končni resnici se razjasni prek kontrasta, saj Maksimova eshatologija deluje kot

238 John D. Zizioulas, *Lectures on Christian Dogmatics* (London: Continuum, 2008), 130.

»korektiv«²³⁹ Origenovega eshatološkega teologumenona, ki je špekulacije o koncu sveta v življenju cerkve obvladoval pet stoletij. Iz preprostega premika od začetka h koncu izhaja zavedanje o poslednji misiji na Zemlji in njenega delovanja skozi pojmovanje časa, za katerega je prihodnost indic nečesa nedovršenega.

Eshatologija po Zizioulasu vzpostavlja božanski načrt (βουλή) za stvarstvo²⁴⁰ in skladno z njim stvarstvu pripisuje cilj in pomen.²⁴¹ Medtem ko logika začetka in logika konca vsebujeta partikularen božanski načrt, njuno razlikovanje loči vizijo absolutne kozmične smrti od navidezne eshatologije, ki je le koprena za antitetično protologijo. Origenško eshatologijo kot protologijo navdihuje logika prve krize na Zemlji, Maksimov eshatološki korektiv pa je meditacija o poslednji krizi na Zemlji – razlika med začetkom in koncem časa. Dve krizi sta dve kozmološki zasnovi, določata pa ju dva različna časovna toka, ki se izlivata iz dveh ustreznih podob človeka oziroma Adama. Pri prvi krizi Prvega Adama gre za izgon iz raja, pri poslednji krizi Poslednjega Adama pa za smrt Boga na Zemlji. Konec v nasprotju z začetkom, ali eshatologija v nasprotju s protologijo, nadomesti prvotni padec iz rajske preteklosti s padcem iz prihodnosti oziroma s tistim, kar Zizioulas ime-

239 Prav tam, 130.

240 John D. Zizioulas, »Towards an Eschatological Ontology«.

241 »Brez sklicevanja na *eshaton* celotna *oikonomia* izgubi svoj pomen.« (John D. Zizioulas, »Towards an Eschatological Ontology«)

nuje »padec s konca«. ²⁴² Tako kot Maksim popravi Origena, Poslednji Adam popravi Prvega Adama in zaradi tega popravka se prihodnost, s katere je zdrsnilo celotno stvarstvo, lahko naposled vzpne nekam onkraj tako sveta kot tudi raja.

Jacob Taubes v svoji študiji zgodovinskih eshatoloških modelov začenši s sporočilom, ki so ga Judje prejeli od JHVH-ja, opisuje formalne lastnosti eshatološkega pojmovanja časa kot »uvedbo enosmerne ravne črte. Usmeritev te ravne črte je nepovratna /.../ [in] namen te enosmernosti se nahaja v sami usmeritvi. Usmeritev je vselej usmerjena proti koncu, sicer bi bila brez usmeritve. Konec je v bistvu *eshaton*« ²⁴³ V skladu z eshatološko nebesno mehaniko celoten kozmos postane vektor. Linearost in inercija kozmične sile sta usmerjena proti koncu, a ta konec ni del ravne eshatološke premice. *Eshaton* napaja ireverzibilnost črte, hkrati pa kaže in meri razdaljo od konca, proti kateremu je vse usmerjeno. Premica v svoji enosmernosti in nepovratnosti proti koncu zaznamuje edini cilj te kretnje oziroma tisto, kar Taubes imenuje »namen«. Ravna črta, ki jo določa konec, pomeni, da je konec, proti kateremu vse teče, obenem enak tistemu, kar vse ni. *Eshaton* označuje tako kozmični izbris kot tudi cilj uresničitve načrta, a preden je ta načrt uresničen, je vse ne-

242 Prav tam, 130.

243 Dionysios Skliris, »Eschatological Teleology, Free Dialectic, Metaphysics of the Resurrection: The Three Antinomies that make Maximus an Alternative European Philosopher«, v: *Maximus the Confessor as a European Philosopher* (Eugene, OR: Wipf and Stock, 2017), 13.

dovršeno.²⁴⁴ Nepovratnost in enosmernost popravita nedovršenost, eshatološki čas pa je zatajena misija, katere izvedba je enaka linearnosti časa. Oblika in sila eshatološke linearnosti se prekrivata z intenziteto namena eshatološke časovnosti. Ko napajalno mesto *eshaton* zasede Poslednji Adam, njegova prisotnost na koncu linearnega časa sporoča, da človeška vrsta še nikoli ni obstajala, saj še nikoli ni obstajala v višjem deificiranem stanju.

Protologije so kozmični časovni modeli vrnitve. Njihova logika začetka je časovno zavedanje o prvi adamski krizi, po drugi strani pa rešitev te krize izhaja iz hkratnega zavedanja, da je čas ciklični. V nasprotju z inercijo in enosmernostjo eshatološkega linearnega časa protološki ciklični čas deluje prek mehanike navora. Navorni, suka-joči se čas je vrnitev v prvotno genezo, pri čemer znova nastane neokrnjeni začetek v svojem čistem, predlapsarskem stanju. Rešitev prve adamske krize sovpada z gibanjem gladkega krožnega navora nazaj k izvoru, naravna smer in tok protološkega časa pa tako vodita, kot pravi Origen, do »stanja popolnosti, iz katerega so razumska bitja padla (in v katerem bodo sčasoma obnovljena)«. ²⁴⁵ Kriza v protološkem času je kriza izgnanstva iz začetne popolnosti, a je njena razrešitev v tem, da je »začetek

244 O Maksimovi eshatologiji kot nedovršeni ontologiji glej: Nikolaos Lou-dovikos, *A Eucharistic Ontology: Maximus the Confessor's Eschatological of Being as Dialogical Reciprocity* (Brookline: Holy Cross University Press, 2010).

245 Andrew Louth, *Maximus the Confessor*, 64.

vedno enak koncu«²⁴⁶ – vrnitev Adama in s tem človeka v izvorni raj. Prvotna forma človeka je njegova dovršena forma in končni pečat Origenove protologije je prvobitni trenutek zlate dobe.

Toda če začetek in konec nista enaka, prvo krizo zlate dobe in izgon iz nje preseže poslednja adamska kriza božje smrti na Zemlji. Prvi Adam je bil izgnan, Poslednji Adam pa križan. Začetek proti koncu in protologija proti eshatologiji je logika izgnanstva proti logiki križanja. Po Maksimu:

Vse vidne realnosti potrebujejo križ, torej stanje, v katerem so odrezane od stvari, ki nanje delujejo prek čutil. Vse spoznavne realnosti potrebujejo pokop, torej popolno mirovanje stvari, ki nanje delujejo prek intelekta. Ko je vsak odnos s takšnimi stvarmi prekinjen, se Logos, ki obstaja sam v sebi, pojavi, kot da bi vstal od mrtvih.²⁴⁷

Za Maksimovo eshatologijo je značilen skrajni kristocentriem.²⁴⁸ Uteleženi Bog je uteleşeni Logos ter obenem uteleşa red in načelo sveta, ki stojita za vsemi »vidnimi in spoznavnimi realnostmi«. Poslednji Adam in poslednja kriza na Zemlji sta smrt tega reda in načela kot smrt Boga,

246 Prav tam, 64.

247 Maksim Izpovedovalec, »Centuriae de charitate I. 67 (PG 90:1108B)«, v: *Philokalia, Vol. 2* (London: Faber & Faber, 1981), 127.

248 Glej: Torstein Tollefsen, *The Christocentric Cosmology of Saint Maximus the Confessor*.

ki je tako inkarniran na Zemlji kot tudi ubit na Zemlji. Toda če so vse pomembne misije vselej zatajene, je usmrnitev Logosa hkrati past. Ker vsaka stvar potrebuje križanje in pokop, izolacijo in tišino, ter ker je načelo, ki stoji za vsemi realnostmi, križano, po usmrtni Logosa usmrnitev postane tudi usoda in prihodnost sveta. Božja smrt na svetu se spreobrne v nujni svetomor, saj po Maksimu »ni dovolj, da smo zgolj križani v svetu, temveč mora tudi svet biti križan za nas«. ²⁴⁹ V zadnjem trenutku eshatološkega časa kot nujne kozmične smrti tisti, »ki obstaja sam v sebi«, prispe iz praznine pokopa in vstajeni Logos se prekrije z načelom, ki preživi vse, kar umre. Iz globokega eshatološkega jedra namena in načrta izhaja, da mora celoten kozmos preživeti isto smrtno potovanje kot Bog. Smrt Boga na Zemlji se ujema s smrtjo nižje oblike življenja, ki je dozdevno ubila Boga.

Origensko protološko jedro kot Prvi Adam je kozmologija razkrajajočega se življenja v času. Šele na točki, ko gnijoče življenje prestopi prag vrnitve iz izgnanstva, se najbolj degenerirano stanje vrne v zlato dobo. Konec izgona je lok cikličnega časa, a preden se ta cikel vrne na svoj začetek, človek, življenje in svet le razpadajo. Skrajni kristocentrizem Maksimovega eshatološkega jedra kot poslednjega Adama protologiji nasprotuje z uvidom, ki izhaja iz intenzivne meditacije o poslednji adamski krizi – cilj eshatološke misije je v tem, da čas postane linea-

249 Maksim Izpovedovalec, *Questions and Doubts* (DeKalb, IL: Northern Illinois University Press, 2010), 149.

ren. Poslednja kriza na Zemlji je odgovor na prvo krizo na Zemlji in ena kriza reši drugo. Inkarnirani Logos je tudi Poslednji Adam, ki razveljavi Prvega Adama in s tem hkrati razveljavi protološki čas razpadanja. Poslednji Adam preseže Prvega Adama s poslednjo adamsko smrtjo, tako da se tedaj, ko je Logos na Zemlji ubit, ciklični čas nenadoma zaustavi na najintenzivnejši možen način – s smrtjo Boga. Logika eshatološkega časa temelji na tem, da sta smrt in razpadanje dve povsem različni sili. Dve različni sili sta dve različni časovnosti in po smrti Boga ciklični čas postane linearen, razpadajoči kozmos pa se spreobrne v kozmos, ki umre.

Ciklični čas je pasivno agresiven, linearni čas pa zgolj agresiven. Za prvega je vse, kar se zgodi po zlati dobi in izgonu, samo napaka. Če ta napaka predstavlja pasivno stran cikličnega časa, pa njeno agresivno stran predstavlja agresija razpadanja. Ko se protološki čas obrača, je lok njegovega cikla enak vladavini degeneracije, medtem ko protiutež te degeneracije kot rajski začetek nakažuje, da se čisti pacifizem do česar koli po zlati dobi ukoreninja. V primeru, da je vse zgolj napaka, je edini možen odziv na agresivno stran degeneracije pasivno čakanje na časovni navor nazaj k navidezni dovršenosti Prvega Adama. Eshatološki čas proti protološkemu času je agresija proti pasivno agresivnemu – popoln napad na ciklični čas. Za Maksima razlikovanje med Prvim Adamom in Poslednjim Adamom, med razpadanjem in smrtjo kaže na prisotnost »duhovne vojne /.../, ki materialni svet upo-

rablja kot orožje«. ²⁵⁰ Pasivno agresivni ciklični čas obstaja samo na ravni materialnega sveta kot orožja, saj se napaka in degeneracija skladata s stvarjenjem, ki v svojem jedru ni nič drugega kot izraz in manifestacija gnijočega življenja. Duhovna vojna je časovno zavedanje o padcu z začetka z nasprotnega vidika padca s konca – nematerialno in nesvetovno zavedanje o prihodnosti kot zavedanje o nečem, česar nikoli še ni bilo. Padec s konca popravi padec z začetka skozi agresijo linearnega časa – vse ne propada in ne degenerira, temveč je vse nedovršeno. Neokrnjenemu prvotnemu stanju manjkata trenutek globoke nedovršenosti in intenziteta absolutnega zaključka, saj ciklična časovna logika nikoli ne more preseči tistega, kar je že bilo (in cikel se lahko začne vedno znova). Smer linearnega časa, ki je enaka usmeritvi k nujni smrti, deluje skozi prihodnost in konec eshatološke ravne črte, skozi nedovršenost in dovršenost. Agresija eshatološkega časa je po Zizioulasu agresija »nedovršene realnosti«, ²⁵¹ ki se dovršuje, in pečat te dovršene realnosti »prihaja iz prihodnosti«. ²⁵² Druga plat nedovršene realnosti je agresija popolnega prihodnjega preloma, saj gre pri tem za nekaj, česar še nikoli ni bilo. Ta nedovršenost, ki jo razkrije utelešenje Logosa kot zlom v cikličnem času, ki vzpostavi linearni čas, sporoča namen misije, kajti Poslednji Adam

250 Prav tam, 165.

251 John Zizioulas, »Towards an Eschatological Ontology«.

252 John Zizioulas, »The End is Where We Start From: Reflections on Eschatological Ontology«, v: *Game Over?: Reconsidering Eschatology* (Berlin: De Gruyter, 2017), 263.

kot realnost, ki prihaja iz prihodnosti, lahko pomeni le, da ob koncu časa obstaja stanje, višje od Prvega Adama.

Ko konec časa poganja vse, je prihodnost bližja kot katerikoli sedanji trenutek. Ker je Poslednji Adam že ubit, se je prehod od nedovršenosti do dovršenosti, ki sovpade z usmrtitvijo Logosa, že zgodil. A smrt Boga v natančnem zgodovinskemu trenutku ni enaka natančnemu trenutku prvotnega padca z začetka, saj logika te smrti kot padec s konca ne evocira nečesa izgubljenega, temveč nedovršenost nečesa, kar še nikoli ni obstajalo. Nedovršenost, poleg usmrtitve Logosa, ki se je že zgodila, pomeni, da čeprav poslednja adamska kriza uvede in vzpostavi linearni čas, obstaja tudi prikrita dimenzija te linearosti oziroma druga črta, ki je že dosegla svoj konec (druga, še intenzivnejša dimenzija agresivnosti eshatološkega časa). Eshatološki čas vsebuje dva linearna časa, ki delujeta z dvema različnima hitrostima. Hitrost površinskega linearnega časa je čas sveta, ki še ni umrl, medtem ko hitrost skrite črte potuje v skladu s svojo lastno notranjo hitrostjo, pri čemer se v vsakem trenutku zgodi konec sveta. Ko je konec skrite črte dosežen, se zgodi vse naenkrat, če pa se vse zgodi naenkrat, ves čas izgine. Intenzivno zavedanje o času postane zavedanje o večnosti in vstalem načelu.

Kadavri svetnikov nikoli ne razpadejo, temveč v smrti oddajajo dišavo. Po tem, ko se je svet že končal, intenziteta dišave kaže na združitev trupla s skrivno hitrostjo linearnega eshatološkega časa. Kot opazuje Zizioulas, se *eshaton* dogaja nenehno, denimo vsakič, ko je liturgija

recitirana,²⁵³ ali v primeru teh mrtvih svetnikov, za katere je svet prav tako že mrtev in ki v svojem oddajanju aromatične smrti namesto razpadanja sporočajo, da so po svojem potovanju do konca linearnega in eshatološkega časa dosegli poslednje adamsko stanje. Čeprav je eshatološki čas ravna črta, ki enosmerno vodi do nujnega svetomora, je cilj na koncu te črte mogoče doseči, preden ves svet doživi svojo smrt. Preostali svet teče po površinski eshatološki liniji časa in z drugačno hitrostjo, brez zavedanja o globlji hitrosti eshatološkega časa. A ker tudi ta površinska črta vodi v smrt, ne pa v razpad, bo ves svet nekega dne postal dovršen. Če je Maksimova duhovna vojna hkrati zavedanje pasivne agresivnosti cikličnega časa in zavedanje čiste agresije eshatološkega časa – tako kot svetnik, ki se zaveda skritega časa in čigar celotno življenje je torej neločljivo od bitke, katere namen je dohiteti hitrost tega časa –, duhovna vojna obstaja tudi kot eshatološka vojna, ki konča ves svet in celoten kozmos. Duhovna vojna mora postati eshatološka vojna, saj zgolj na ta način preostali svet lahko oddaja dišavo smrti, namesto da bi le razpadal.

Nikolaj Berdjajev je o kozmičnem holokavstu in eshatološki vojni ob koncu časa zapisal: »Eshatološki problem, ki ga predstavljajo vojne in katastrofe zgodovine, bi formuliral takole: zgodovina se mora končati, ker znotraj meja zgodovine vprašanje o človeku ostaja nerešeno: tj. njego-

253 John Zizioulas, *Lectures on Christian Dogmatics*.

va brezpogojna in največja vrednost.«²⁵⁴ Če so meje zgodovine enake mejam kozmosa, je poslednja adamska dišava skrajni antikopernikanizem ob koncu časa: absolutna norost, da se celotno vesolje lahko konča zaradi ene same vrste. Toda v skladu z logiko eshatološkega časa, po kateri je vse nedovršeno, človek nikoli ni bil človek. Eshatološki čas popravi dejstvo, da se je človek vselej odločil za podčloveško pot. Te podčloveške tendence so tudi del protološkega Prvega Adama in njegove degeneracije v cikličnem času. A ker tako Prvi Adam kot tudi razpadajoči prvi adamski podčlovek pripadata istemu časovnemu loku, z vidika zunaj tega časa med njima ni razlike. Eshatološki čas stopi izven tega kroga tako, da ga spremeni v ravno črto.

254 Nikolaj Berdjajev, »Война и эсхатология«, в: *Путь* (61, 1939–40), 3–14.

SVETA VOJNA PO SMRTI BOGA

Najintenzivnejše solze so solze lojalistov v trenutkih po umoru carja. Po uzurpaciji in uporniškem atentatu, v katerem so bili ubiti car, carica in njuni otroci, prejšnja ureditev za vedno izgine. A med brutalnimi izražanjem žalosti se taktično jedro kristalizira. Konkreten problem protirevolucionarne prakse – kakšna je taktičnost, ki sovпада z novim anomičnim stanjem? – razreši čista abstrakcija, ki je pojav monarhičnega vakuuma v času. Vsak poskus lojalističnih sil, da bi ublažile ta vakuum, deluje proti načelu, ki poganja imperialno čaščenje. Oživitev in ponovna vzpostavitev stare ureditve, ki bi jo vodil bodisi tisti med lojalističnimi silami, ki lahko premaga revolucionarje, bodisi neznani in daljni krvni sorodnik carja, ki so ga lojalistične sile odkrile v prav tako neznani in daljni deželi, je zgolj ponaredek prvotne carske funkcije oziroma njena izdaja. Če iskra imperialnega čaščenja prihaja iz drugega sveta, pa imperialna smrt pomeni, da je večnost tega drugega sveta izginila z Zemlje.

Kar je prej bilo središče in os sveta,²⁵⁵ je sedaj luknja v realnosti. Ko se vladavina kitajskih mandatov iz nebes ali bizantinskega carja kot predstavnika božjega nadzora nad svetom konča, ta os preneha delovati. Nekaj se premakne v odnosu drugega sveta do tega sveta in vsa re-

255 Tj. Imperator kot *axis mundi*. Glej npr.: Ernst Kantorowicz, *The King's Two Bodies: A Study in Medieval Political Theology* (Princeton: Princeton University Press, 1997).

alnost se spremeni. Resnica imperialne smrti središčnost pola premakne na obrobje in lojalistične sile, ki so nekoč obkrožale središče, tega položaja ne bodo nikoli več zasedle. Nadaljnji obstoj tistih, ki častijo izginulo načelo, nakazuje, da jih naprej ženeta načeli nereda in prezira. Svet in življenje nimata več nobenega pomena, zato lojalistične sile, ki so še vedno žive na Zemlji, postanejo asimetrične sile proti svetu in življenju.

Zasuk položajev ne predstavlja novega reda, ki nadomesti starejši red. Preobrat zaradi imperialne smrti označuje praznino, ki je ostala po smrti prejšnje ureditve, medtem ko ta praznina prevzame formo asimetričnosti in nepovratnosti časa. Čaščenje imperatorja postane čaščenje atentiranega vakuuma. Asimetrija je intenziteta imperialne praznine v realnosti oziroma intenziteta solz po imperialni smrti. Taktično jedro nastane iz poslednje resnice monarhičnega vakuuma, saj je za lojalistične sile nova praznina v realnosti nekaj, kar je mogoče le stopnjovati. Ko tisto, kar dela za večnost na Zemlji, umre, je vse, kar ostane, le nesomerno in krčevito gibanje umirajočega časa. Protirevolucionarna taktičnost to gibanje posname s striktnim upoštevanjem doktrine asimetrične vojne.

Predavanja, ki jih je Carl Schmitt izvedel leta 1962 na povabilo frankistične Španije in iz katerih je kasneje nastala *Teorija partizana*,²⁵⁶ navdihuje zavedanje o nepovratnosti umirajočega časa in luknji v realnosti, ki ostane po raz-

256 Carl Schmitt, *Theory of the Partisan: Intermediate Commentary on the Concept of the Political* (New York: Telos Press Publishing, 2007).

padu reda, katerega vir je večnost. Schmitt je na predavanjih uporabil svojo osnovno teoretično matrico – legitima vladavina in zakon izhajata iz odločitve o identitetah resničnega prijatelja in sovražnika –, vendar je vanjo vлил partikularno figuro partizana ter rekonstruirano zgodovino in koncept asimetrične vojne. Asimetrična vojna in partizanske operacije ne predstavljajo druge plati Schmittovega ustroja legitimnega pravnega reda, temveč še en prikriti red, katerega lastna legitimnost izhaja iz njihove oddaljenosti od središča. Toda oddaljene sile postanejo legitimne šele v točno določenem trenutku v času. Schmittova zgodovina in koncept asimetrične vojne ta trenutek poskušata identificirati z namenom razumevanja vzajemnosti med partizansko taktičnostjo in abstraktnim konceptom, ki jo žene.

Teološke interpretacije Schmittove misli, ki kot njeno stalno podstat opredeljujejo katolištvo,²⁵⁷ je mogoče še bolj izostriti tako, da jo reduciramo na osnovno eshatološko špekulacijo. Schmittovi koncepti povzamejo in znova formatirajo informacijo, ki jo vsebuje krščansko razodetje, ter spadajo v jasen eshatologiziran časovni lok. Šifra za njihovo dekodiranje je preprosta korespondenca ena na ena. Pojem legitimnosti vladavine je po Schmittu pravno oblikovana različica pojma legitimnega predstavnika božje vladavine na Zemlji, medtem ko je odločitev o sovražniku, ki utemelji legitimnost, pravilna identifikacija sovražnika tega predstavnika. Na eshatološkem časov-

257 Npr. dela Jacoba Taubesa ali Heinricha Meierja.

nem loku se legitimna vladavina sklada s pojmom katehona, katerega obstoj razodene Bog prek svetega Pavla in katerega naloga je preprečiti sovražnim silam, da bi uničile središča. Dokler katehon ne preneha funkcionirati, se Antikrist ne more pojaviti, in prisotnost katehoničnega središča tako obenem razloži, zakaj se svet še ni končal. A isto razodetje, ki sporoča o delovanju katehona v zgodovini, predvidi tudi njegov propad – obdobje pred mesijansko vrnitvijo kot čas Antikristove vladavine. V tej fazi Antikristove vladavine se Schmittova opredelitev legitimnosti sil spreobrne in legitimnost postane sorazmerna s svojo oddaljenostjo od postkatehoničnega središča. Delovanje eshatologiziranega zgodovinskega časovnega loka spoji Schmittovo meditacijo o partizanski in asimetrični vojni z njegovim spoznanjem, da je katehonična funkcija že mrtva. Katehonični temelj legitimnosti preide v katehonični propad in izginotje vse verodostojne vladavine na Zemlji. Če bi v skladu s Schmittovo mislijo pojem asimetrije vedno predstavljal izkrivljanje legitimne vladavine in sovražnika katehonične sile, pa je sila, ki je ostala po propadu središča in ki še vedno kljubuje Antikristu, nujno asimetrična. Pojem asimetrije povzame tako taktike legitimne sile v poslednjih trenutkih na Zemlji kot tudi asimetrijo in nepovratnost časa, ki meri bližino konca sveta. Ker ponarejeno legitimnost ob koncu časa lahko odpravi le nadnaravno posredovanje – čas se ne konča, dokler Mesija ne ubije Antikrista –, v tem intervalu pred koncem eshatološke vojne obstaja zgolj še trajajoča asimetrična vojna.

Schmitt na asimetrično vojno vpne gradient intenzitete, ki se prekriva z njegovo logiko odločitve in konceptom sovraštva. V predavanjih iz leta 1962 osnovno simetrijo odločitve med prijateljem in sovražnikom ponovno zakodira zgodovinsko vselej stopnjujoča neredna forma vojskovanja: 1) Schmitt gradientu sledi do njegove ničelne točke v napoleonskih vojnah in dveh primerih protifrancoske partizanske vojne (čeprav bi ob upoštevanju Schmittove logike tudi to prvo obliko partizana lahko našli že prej v zgodovini): spontani upor španskih gverilskih borcev proti Francozom leta 1808 ter edikt *Lands-turm* pruskega kralja iz leta 1813, ki je od celotnega pruskega prebivalstva zahteval popoln odpor proti Napoleonovi invaziji. Ne glede na njuno zakonitost ali nezakonitost je v obeh primerih za Schmitta aktivna najprvobitnejša forma partizana oziroma njegov »teluričen« značaj, ki predstavlja ne le osnovno asimetrijo, ki izhaja iz nesorazmerja med redno in neredno *ad hoc* vojaško silo, temveč tudi teritorialno logiko živali in intenziteto sovraštva, sorazmerno s teritorialnim vdorom sovražnika. 2) Osnovni živalski logiki teritorialne partizanske obrambe sledi abstrakcija asimetrične vojne, ki jo Schmitt zazna v univerzalni revolucionarni vojni Lenina in njegovi interpretaciji zgodovine skozi pojem razrednega antagonizma. Medtem ko leninistična asimetrična vojna vsebuje teritorialno dimenzijo, saj se odvija na Zemlji (čeprav ni omejena nanjo – na primer, hipotetična razredna vojna v vesolju ali na drugih planetih), po Schmittu Lenin asimetrijo osvobodi od simetrične in konkretne delitve na napadalca in

domovinsko obrambo, ki opredeljuje prejšnjo fazo partizana. Lenin namreč neravnovesje moči, ki logično izhaja iz koncepta razrednega antagonizma, pa tudi iz koncepta partizana, združi z globalnim obsegom revolucionarne vojne, s tem pa se asimetrija razredne vojne seka z intenziteto razrednega sovraštva na planetarni ravni. 3) Tretja in zadnja faza partizanske in asimetrične vojne nastane, ko sta intenziteta in sovraštvo ponotranjena. Za Schmitta je njen prototip asimetrična vojna, ki jo je po tem, ko se je francoska vlada odločila za dekolonizacijo Alžirije, začel OAS oziroma *l'Organisation de l'armée secrète*. Ta je nastal znotraj redne francoske vojske ter v njej deloval kot neredni in tajni akter, ki je asimetrično vojno prakticiral na dveh frontah z dvema sovražnikoma. OAS je nadaljeval operacije proti alžirskemu antifrancoskemu FLN v severni Afriki – operacije, ki so bile po odločitvi o dekolonizaciji z vidika francoskega prava nezakonite –, hkrati pa vršil teroristične akcije proti francoski vladi in njenim državljanom.

OAS-asimetrična vojna stopnjuje abstrakcijo, ki sledi posttelurični živalski neredni vojni. Pri Leninovi asimetrični vojni se intenziteta sovraštva sicer oddalji od prve faze partizana s svojo abstrakcijo sovražnika onkraj teritorija, vendar ta druga faza partizana vseeno ne preseže ekstermalizacije sovražnika in tako ohrani stopnjo simetrije.²⁵⁸

258 Možen protiarargument Schmittovi rekonstrukciji koncepta in zgodovine partizana so primeri internih revolucionarnih čistk: Stalin, Mao, Pol Pot. A te čistke in kulturne revolucije so izvedene s položaja moči oziroma od zgoraj navzdol (*top-down management*), medtem ko OAS operira

Nasprotno pa se OAS-asimetrična vojna za Schmitta navezuje na »blazno logiko« (*Irrsinnslogik*),²⁵⁹ po kateri sočasna internalizacija sovražnika izniči osnovno simetričnost, ki oblikuje odločitev o njegovi identiteti. Schmitt v Raoulu Salanu, vodji OAS, vidi podobo, v kateri se »srečujejo in sekajo izkušnje redne vojske, kolonialne vojne, državljanske vojne in partizanske vojne«,²⁶⁰ a to presečišče ne označuje stabilnosti sinteze, temveč prenasičenost sovražnikov in front. V jedru pristopa OAS je odločitev o prijatelju in sovražniku, ki pripelje do sklepa, da je sovražnik celoten svet. Schmitt preprosto in nesomerno konceptualno abstrakcijo, ki napaja OAS-asimetrično vojno, izvleče iz intenzitete taktičnosti, ki izhaja iz kopičenja zaničevanja. Poskusi atentata na De Gaulla in druge predstavnike zakonite francoske vlade ter naključni in neselektivni poboji alžirskih čistilk, ki so jih z namenom spodbujanja »množičnega psihološkega terorja« izvedli OAS *Commandos Delta*,²⁶¹ ustrezajo novi in zadnji fazi partizanskih operacij, ki obenem dovrši pojem asimetrične vojne.

OAS-asimetrična vojna je konceptualni model za postkatehonično eshatološko vojno. Ker je tretja faza asimetrične vojne tudi njena zadnja faza, OAS nosi eshatološki pomen. »S« pri *l'Organisation de l'armée secrète*

povsem na periferiji – prav ta prostorski element je odločilen pri Schmittovem pojmovanju tretje in zadnje faze asimetrične vojne.

259 Carl Schmitt, *Theory of the Partisan*, 67.

260 Prav tam, 63.

261 Prav tam, 61.

ne označuje le skrivnega ezovojaškega (za razliko od paravojaškega) notranjega sovražnika francoske vojske, ampak tudi skrivnost tajne vojne. Taktičnost OAS-asimetrične vojne izhaja iz zavedanja, da se bližajo poslednji trenutki na Zemlji. Schmitt v OAS zazna skrajno različico asimetrične vojne, ki sovпада z minevanjem trenutka na eshatološkem časovnem loku, po katerem legitimna vladavina na svetu ne bo nikdar več obstajala. Salanova vojna »dvojnega ilegalnosti«²⁶² ne zanika koncepta legitimnosti, temveč jo znova odkrije skozi *Irrsinnlogik* asimetrične vojne tretje faze. Neselektivna teroristična intenziteta OAS-taktike deluje na enak način kot postkatehonične sile, ki jih poganja zavedanje o katehoničnem kolapsu, ter nadaljuje predantikristično fronto in jo širi tako, da vključi novo ponarejeno katehonično dimenzijo – v tem primeru zakonito francosko vlado. Ker so na Zemlji vse zakonitosti odsotne, lahko OAS-postkatehonične sile le odprejo praznino, ki jo je pustilo izginotje prejšnjega reda. Diagnosticirana odsotnost legitimnosti je intenziteta čiste abstrakcije, ki nato animira taktično intenziteto. Schmitt v OAS ne prepozna le zadnje faze asimetrične vojne, temveč tudi zasnovo za asimetrično vojno ob koncu časa. OAS vidi luknjo v realnosti, ki pa je preostali svet kljub njeni intenziteti ne zazna. V tem primeru gre pri luknji lahko zgolj za intenziteto drugega sveta, za asimetrijo med tem svetom in drugim svetom, onkraj ozemlja, planeta ali vesolja.

262 Prav tam, 62.

Asimetrična vojna ob koncu časa je sveta vojna po smrti Boga. Schmitt natančno razčleni sodni postopek proti Salanu po njegovi aretaciji in poseben pomen pripiše zadnjim trenutkom sojenja, ko Salan reče le: »Naj me Bog obvaruje.«²⁶³ Poleg nekaj sicer samoumevnih pripomb, ki jih poda glede protislovja izgovarjanja teh besed v sekularni francoski sodni dvorani, Schmitt to izjavo poveže s Salanovo skoraj popolno tišino med celotnim sojenjem, tako da spokojnost, ki jo prekine le ta končna izjava, postane nekaj analognega nemožnosti razglasitve svete vojne po smrti Boga. A OAS-asimetrična vojna deluje kot dokaz, da se sveta vojna po smrti Boga ne samo nadaljuje, temveč da se lahko v svetovnem redu, kjer sveta vojna nima smisla, le še krepí. Ko je katehon mrtev, je mrtev tudi božji ščit na Zemlji, zato kot edini ščit ostane Bog, ki pa je za svet prav tako mrtev. Mrtvi bog, ki poganja sveto vojno, je zavoljo svoje smrti toliko bolj oddaljen od sveta. A oddaljenost mrtvega Boga postane intenziteta čistega kontrasta, ki se kaže tako v asimetričnosti vojne proti celotnemu svetu kot tudi v notranji asimetriji koncepta svete vojne, ki kljub temu še poteka po smrti Boga. Schmitt in Salan razumeta, da se sveta vojna lahko zgolj nadaljuje, ker je odsotnost Boga, ki jo potrjuje odsotnost legitimnega predstavnika Boga na Zemlji, povsem enaka asimetrični vojni med človekom in Bogom. Ta vojna je neka druga asimetrična vojna ob koncu časa, ki jo napaja druga nemožna vojna med svetom in večnostjo. Kdorkoli

263 Prav tam, 65.

prosi Boga za zaščito v tej vojni, je ponotrnil sovražstvo in sedaj sodeluje s tistim, kar ni z Zemlje. Asimetrična vojna ob koncu časa kot sveta vojna po smrti Boga je kolaboracija človeka z odsotno in oddaljeno stranjo proti človeku in proti svetu. Taktičnost, ki izhaja iz odločitve kolaboranta, lahko prevzame zgolj eno obliko in OAS je to obliko odkril.

Na drugem koncu časa pa se je asimetrična vojna med človekom in Bogom začela že v prvih trenutkih po nastanku stvarstva. Kapadokijski očetje so sposobnost človekovega spoznanja in védenja o Bogu opisali v skladu z logiko treh formul: »to, da Bog je«, »kako Bog je« in »kaj Bog je«. ²⁶⁴ »To, da Bog je« je osnovna afirmacija njegovega obstoja, ki sporoča božje razodetje skozi čas. A ta resnica je obenem že vtisnjena v najglobljo raven duše ustvarjenega bitja, ki tega sicer ne more popolnoma dojeti, vendar vseeno tako kot žival sluti, da so vse ustvarjene reči odvisne od stvarnika. »Kako Bog je« opisuje znanje, ki sledi izključno iz razodetja Boga svetu, saj je utelešenje Boga kot Kristusa tudi sporočilo o skrivnosti troedinega Boga, ki biva kot tri hipostaze Očeta, Sina in Svetega Duha. Tretja formula »kaj Bog je« označuje tisto, kar presega zmožnost človeškega znanja o božanskem, a obenem presega tudi razodetje. Znanje o »kaj Bog je« bi lahko izhajalo zgolj iz razodetja božjega bistva, a takšno razkritje esence bi takoj prevladalo in uničilo svet. Tri formule skupaj predstavljajo asimetrijo znotraj zmožnosti človekovega spoznavanja Boga, saj dve sposobnosti razumevanja zmoti

264 Glej: John Zizioulas, *Lectures on Christian Dogmatics*, 54–64.

vedno neznani apofatični X »kaj Bog je«. Toda asimetrija, inherentna človekovemu spoznanju Boga, označuje tudi popolno neskladje dveh ločenih oblik obstoja človeka in Boga. Uporaba istih kapadokijskih formul na človeku ustvari lastno asimetrijo, ki se kaže v neusklajenosti med tem, kar je znano in neznano o Bogu, ter tem, kar je znano in neznano o človeku. »To, da človek je« je osnovno dejstvo eksistence in posledično tudi zavedanje, da obstajata človek in svet. Toda za razliko od »kaj Bog je«, formule, ki za človeka ostaja neznana, pa »kaj človek je« predstavlja ustvarjeno bitje. Ne glede na to, ali ustvarjeno bitje tvorijo vzorci, valovi, računalniške funkcije, snov ali kakšna druga vrsta snovi, ki jo narekuje podoba in njena podobnost z Bogom, je ustvarjeno bitje vselej nekaj, kar je odvisno od ustvarjalca. Formula »kako človek je« izraža neznani X, ki je značilen za človeka, in njena najpreprostejša artikulacija je problem človekove svobode. Ko načelo, po katerem naj bi človek živel, ostaja nejasno, lahko človekova različica apofatičnega neznanega zgolj sproži eshatološko vojno. Intenziteta te vojne ni samo produkt njene lastne dinamike, ki vselej stremi k asimetričnemu, temveč se, ker je eshatološka, lahko konča le s posredovanjem edinega preostalega prijatelja kolaboranta.

6.

TEHNIKE
DEIFIKACIJE

OPERATIVNA UMETNOST

OPERATIVNA UMETNOST (ОПЕРАТИВНОЕ ИСКУССТВО): Teorija in praksa priprave in vodenja vojaških operacij operativno-strateškega in operacijskega obsega (operacij, bitk, bojevanja, napadov) v skladu s formacijami oboroženih sil; sestavni del vojne umetnosti. OU zaseda vmesni položaj med vojno strategijo in taktiko, podrejena je strategiji in posledično določa naloge in smeri razvoja taktike. Glavni dejavniki, ki določajo vsebino in razvoj OU, so: vojna in vojaška doktrina državne politike, zgodovinska izkušnja, tehnološka oprema oboroženih sil, kakovost orožja za oborožene boje, stopnja oboroženosti enot (sil) tujih držav, spreminjajoči se pogledi na uporabo vojakov (sil) v različnih oblikah vojnega dejanja ter vojaško-politični, vojaško-gospodarski in fizikalno-geografski pogoji območja bojnega delovanja. Glavni cilji teorije OU so: preučevanje dejavnikov, vzorcev, načel, vsebin in značilnosti sodobnih operacij (bojnih dejanj) in drugih oblik vojaških operacij (oblik operativnih združenih sil) ob upoštevanju zgodovinskih izkušenj in v luči sprememb, ki se dogajajo na družbeno-političnih, ekonomskih in vojaških (vojaško-tehničnih) področjih; raziskovanje in razvoj učinkovitih metod priprave in izvajanja operacij (napadov, bojnih dejanj), zmogljivosti in metod organiziranja in ohranjanja medsebojnega delovanja oziroma vsestranske podpore čet (sil) in nadzora nad

njimi; razvoj prijemov za ohranjanje visoke borbenosti in mobilizacijske pripravljenosti sil ter *navodil za njihove nadaljnje izboljšave*.

– Ministrstvo za obrambo Ruske Federacije, 2017²⁶⁵

Ko Izrael v tretji svetovni vojni premaga Kitajsko, ikonoklastična doba vstopi v svojo poslednjo fazo. Čeprav so se napadi na ikone dozdevno vedno vrteli okoli pojma reprezentacije, se naposled izkaže, da je v resnici vselej šlo za njihovo delovanje. Notranja logika ikonoklazma se popolnoma razkrije po smrti vojske, ki šteje vsaj milijardo borcev.

Ikona napoveduje prihodnost, ker ji je povsem enaka. Ikone so fragmenti že dovršene realnosti. Vse, kar je zunaj ikon, zaostaja za njimi. Ta zamik ni zgolj retrogresiven, temveč je zametek vseh drugih možnih prihodnosti. Že dovršena prihodnost ikone vztraja v nedovršenosti tega zamika. Preživi med vsemi drugimi možnimi prihodnostmi kot prihodnost, ki kljubuje vsem drugim. Ikonoklazem je vsota vseh prihodnosti razen prihodnosti ikone in niz brezkončnih nasprotujočih svetov postane teren, kjer se dejanje ikone izvaja.

Kritika reprezentacijske estetike ikoni pripisuje nedovršenost simboličnega, nezadostnost in inferiornost upodabljanja ter kolaboracijo s simulacijo. Kopičenje zablod

265 <http://encyclopedia.mil.ru/encyclopedia/dictionary/details.htm?id=7644@morfDictionary>.

in napak se ne ustavi in stremi k uvedbi skorumpirane in deformirane oblike čaščenja. A virulentna ikonoklastična antireprezentacija predstavlja obrnjeno prakso disimulacije, saj redukcija ikone na reprezentacijo popači in tako skriva njen dejanski poseg. Že dovršena prihodnost ikone izklopi nedovršenost iz reprezentacije in obrne presojo o tem, kaj je dovršeno in kaj nedovršeno, s tem pa nedovršena realnost postane dokaz, da se estetika ikone nahaja predvsem v njenem delovanju. V času prve ikonoklastične dobe v Bizantinskem imperiju je Janez Damaščan ikono obranil z obrazložitvijo, da ikona deluje kot viden in neviden obraz. Starozavezno prepoved narisanih podob, ki neizogibno proizvajajo lokalne satanistične bogove, razveljavi obraz Boga, ki je postal viden: »Bog materije je postal materija.«²⁶⁶ Ko se Bog materializira, prevzame vidno neposrednost snovi, a hkrati globljo nevidnost ojača v dveh smereh tako, da razdeli svoj obraz. Materializirani Bog še vedno ohranja neviden obraz, ki je čista tema apofatičnega Boga – njegovo bistvo (*ousia*) –, viden obraz pa nasprotno evocira njegovo *energijo* – poseg onstranstva v tostranstvo. Če je za vidnim obrazom skrit neviden obraz na ravni bistva, je na ravni energije viden obraz nevidno dejanje. Za razliko od vedno črne obskurnosti bistva se delovanje nevidnega obraza vselej izostril v svojem učinku in tokovi nevidne energije prevzamejo preiščeno in pretanjeno formo operacije. Po svetem Atanaziju je »Bog postal človek, da bi človek

266 Janez Damaščan, *O svetih podobah*, I(16).

postal Bog«, in viden obraz ikone odraža nevidno nalogo *theosis*. Za vidnim obrazom se nahaja drug neviden obraz – dovršena prihodnost deificiranega človeka in deificirane realnosti.

Vladimir Losski proces poboženja povzame z dvema konceptualnima paroma in njuno medsebojno simetrijo: *katabasis – anabasis, kenosis – theosis*.²⁶⁷ Spust v pekel sveta (*katabasis*) se spreobrne v protitočni pohod iz sveta (*anabasis*), samoizpraznitev Boga (*kenosis*), ki je predpogoj njegovega utelešenja, pa vodi do poboženega človeka (*theosis*). Atanazij je bil zaradi svoje obrambe ortodoksije v času, ko so se herezije množile, znan tudi kot *Athanasius contra mundum*. A na ravni delovanja nevidnega obraza se *contra mundum* sklicuje na strategijo preživetja znotraj vseprisotne serije razsejanih nasprotujočih si svetov, ki se vsi vrtijo okoli istega propadajočega jedra organskega izumrtja. Globlje dojemanje laičnega pojma izvirnega greha se izraža v pojmu »greh prednikov«, katerega dedovalna funkcija v osnovno enoto celičnega življenja vključuje tujega akterja ali, po formulaciji pravoslavnega teologa Johna Rominidesa, »parazitsko moč smrti«. ²⁶⁸ Realnost sveta je realnost biokemične smrti, ki jo je uvedel Prvi Adam in ki se razširja prek ponovitve vrste (biologinja Margulis: »Z določenega vidika lahko

267 Vladimir Losski, *In the Image and Likeness of God* (Crestwood: Saint Vladimir's Seminary Press, 1985), 97–98.

268 Glej: John Rominides, *The Ancestral Sin* (Ridgewood: Zephyr, 2002).

rečemo, da je prva spolno prenosljiva bolezen smrt²⁶⁹), dokler Poslednji Adam kontaminacije ne zaustavi (pisatelj Borges: »Kar dela en človek, je tako, kot če bi to delali vsi ljudje. Zato ni čudno, da je neposlušnost v nekem vrtu lahko okužila človeški rod; zato ni čudno, da ga je križanje enega samega Juda lahko rešilo«²⁷⁰). Prek katabatične in kenotične smrti Boga ter anabatičnega in deificiranega vstajenja postane Poslednji Adam prototip za poboženje. *Theosis* je migracija od udeležbe v svetu biokemične kuge smrti do udeležbe v nesmrtni in neskončni energiji Boga. Natančno posnemanje in repliciranje vzorcev, načel in značilnosti prototipa omogoča porajanje pravoslavnega nadčloveka, ki spolno prenosljivo smrt in medorganski metabolični pokol lahko preživi s piljenjem in izpopolnjevanjem omejitev, ki tvorijo zasnovo njegovega nevidnega obraza.

Kristološka antropologija opisuje anabatično prebo vrste. Globoka antropološka metamorfoza je učinek nespremenljive prakse, ki jo vsebuje prototip poboženja. Doktrinarna formulacija človečnosti Kristusa kot že poboženega človeka notranjo preobrazbo antropološke kategorije razloži s konceptom svobode, ki je enak sprejemanju ali zavrnitvi povsem avtomatizirane izvedbe misije. Kontemplacije cerkvenih očetov o antropoloških posledicah Kristusove človečnosti pripeljejo do končnega do-

269 Lynn Margulis in Dorion Sagan, *Dazzle Gradually. Reflections on the Nature of Nature* (White River Junction: Chelsea Green Publishing, 2007), 146.

270 Jorge Luis Borges, »Oblika meča«, 68.

gmatskega izraza istočasne človečnosti in božanskosti Kristusa, ki ga je formuliral Maksim Izpovedovalec z nadaljnjo razčlenitvijo svobode v skladu s konceptoma naravne in gnomične volje. Po Maksimu svoboda gnomične volje izhaja iz »samoizbranega impulza in premikanja misli od ene stvari k drugi«;²⁷¹ in tako kot je Prvi Adam izbral biokemično razpadanje, se nižja oblika življenja prekriva s pojmovanjem svobode kot sposobnosti za avtonomno izbiro. Ponarejena svoboda izbire zgolj ustvarja nadaljnjo izbiro in učinek katerekoli izbire je sekundaren v razmerju do zmogljivosti neskončnega generiranja izbir. Če je učinek podrejen izbiri, je človeška vrsta sposobna sama vzpostaviti pogoje za svojo svobodo, a zato mora učinek izbire umreti z namenom ohranitve nadaljevanja prihodnjih izbir in privzetega nižjega stanja. Gnomična volja namreč kljubuje konceptu svobode, ki je na strani učinka, in najskrajnejša različica delovanja učinka je absolutna preobrazba vrste. Kristološka antropologija sklepa, da Kristus ni imel nobene izbire pri svojem dejanju in torej nobene gnomične volje, saj ga je napajala le naravna volja, ki jo Maksim preprosto in dokaj enigmatično opredeli le kot »voljo v skladu z Bogom«. V nasprotju s ponarejeno svobodo avtonomne izbire in prevladujočimi formami gnomične volje tik pred koncem sveta – demokracija, človekove pravice itn. – je volja v skladu z Bogom svoboda končnega učinka nadsvetovnega poboženega

271 Maksim Izpovedovalec, *Opuscula Theologica et Polemica XIV*, PG 91:153A–B.

stanja, katerega vzrok kot deificirane omejitve prototipa sproži anabatični vzpon iz inferiorne oblike življenja. Brez izbire pri njenem delovanju ter brez vsakršnega obotavljanja in neodločnosti se kristološka vizija človeške vrste ujema s strogo izvedbo preciznih navodil, ki odklene drugo nevidno raven obstoja.

V svetu, ki še naprej umira navkljub utelešenju prototipa, *theosis* postane viden v ikonah, katerih podobe izražajo deificiranega človeka že deificirane realnosti – Kristus, *Theotokos*, svetniki. Striktna pravila za izdelovanje ikon odsevajo natančnost učinka antropoloških omejitev in volje v skladu z Bogom. Bodisi so metodo in zasnovo z druge strani *eshaton* prinesli ikonopisci, ki so vedno svetniki in torej že poboženi, bodisi se ikone čudežno pojavijo, kot v primeru *ahairopoieta* (brez rok ustvarjene ikone). Tehnika ikonopisja je po Gregorju Palamasu »tehnika pridobivanja in učenja«, analogna tehniki poboženja, s katero se nedovršen človek približuje dovršenemu nadčloveku višjega deificiranega stanja. V tehničnem sovpadanju poboženja in ikonopisja deificirano stanje seva svojo lastno estetiko, ki jo ikona izraža s percepcijo in kontemplacijo nevidne realnosti skozi deificirane organe prihodnjega nadčloveka. Za Pavla Florenskega je estetska superiornost določene ikone (pa tudi superiornost ikonopisja v primerjavi z drugimi umetniškimi praksami na splošno) odvisna od tega, v kolikšni meri izvrši »skrajno kršitev«²⁷²

272 Pavel Florenski, »Reverse Perspective«, v: *Beyond Vision: Essays on the Perception of Art* (London: Reaktion Books, 2002), 208.

inferiorne antropološke izkušnje sveta, čeprav je ta kršitev obenem povsem »sistematična« in »natančna«. ²⁷³ Kršitveni značaj estetike ikonopisja izhaja iz njenega preloma z načinom zaznavanja nižje oblike življenja, obenem pa njena sistematičnost razkrije globljo resnico skrajnosti kršitve kot višjo obliko obstoja. Ikona s tem, ko tehniko povratne perspektive uporabi proti klasičnim estetikam perspektive, preobrazi optiko primatov in sesalski pogled prve osebe nadomesti z novim vidom nadčloveka, za katerega globina in površina sobivata na isti prostorski ravni (predrugačenje prostora). Estetika ikonopisja, kot na primer v ikonah o poslednji sodbi, ki v eni sami upodobitvi prikazuje stvarjenje sveta in njegovo negacijo, odpravi inferiorno antropološko dojetanje linearne časovnosti tako, da se dozdevno kronološko ločeni dogodki sedaj odvijajo v istem trenutku (predrugačenje časa). Zunaj prostora in časa ikon – v zamiku, kjer jih biokemične živali opazujejo – se nevidne energije pretakajo skozi svet, ki se še ni končal, dokler se njihove sile ne nakopičijo in združijo v dovršeno realnost ikonopisja. V tej konvergenci ikona zapečati ontologijo nedovršenosti, a hkrati prikazuje razdaljo od konca vsem tistim, ki so še vedno ujeti v ontologiji pasti.

Prikazovalna funkcija ikone se nanaša le na nedovršeno realnost zunaj ikonične dovršene pobožene realnosti. Njeno globlje operativno jedro namreč nakazuje, da je posamezna ikona že deificirana. Če ikona zaznamuje ne-

273 Prav tam, 208.

dovršenost za vse tisto, kar je zunaj nje, vir zaznamovanja prihaja iz nevidnega ujemanja ikone z dovršenim stanjem. Ikone so dejanski fizikalni, oprijemljivi kosi že deificiranega kozmosa. Utelešenje Boga kot materije povezuje poboženega človeka s poboževanjem materije tako, da ko človek postane deificiran, postane deificirana tudi snov. Vzpon kozmične hierarhije, ki ga je Dionizij Areopagit doživel med svojim izventelesnim poletom skozi vse vidne in nevidne ravni realnosti, ter sposobnost veselja, da lahko, po Maksimu Izpovedovalcu, postane cerkev takrat, ko je poboženje človeka naposled doseženo, potrđita in dovršita vpogled, da višje stanje ne velja le za človeka, temveč za celotno stvarjenje. Razsežnosti, skozi katere človek potuje po anabatičnem loku *theosis*, so obenem amnijiška tekočina, v kateri se razvija zakrita celica nadčloveka. Medtem ko si deificiran embrion in obdajajoči svet izmenjujeta dih in substanco, embrion v svet spusti svojo že doseženo poboženo lastnost. Sestavni materiali ikon, kot so kos hrastovega lesa ter temperirana barva in zlati lističi, ki ta les krasijo, so deificirane snovi, vpete v sedanji trenutek, kar pomeni, da so pripotovali iz konca časa.

Ker se Bog utelesi kot človek, je poboženje snovi odvisno od poboženja človeka. Toda prototip Poslednjega Adama je že zapustil svet, medtem ko svetniki, ki so dosegli deificirano stanje, bivajo v popolni skritosti in obskurnosti, če so sploh še vedno na Zemlji. Za preostanek vrste so edini neposredni materialni dokazi nevidnih energij in popolne kozmične preobrazbe skrivnost transsubstanciacije kruha in vina v telo in kri, zvočni valovi liturgije ter

ikone kot deificirani fragmenti iz prihodnosti. Ker pa je deificirana materija redka in ker prihaja iz konca časa, njena prisotnost v sedanjem trenutku hkrati razkriva časovnost zamika. To, da je uresničitev kozmične deifikacije odvisna od človeka, je časovna vladavina zamika, ki priključuje svojo lastno vrsto neskončnosti. Vladavina zamika je vladanje gnomične volje, katere neskončno izdelovanje izbir prek avtonomne svobode človeka vselej nasprotuje volji, za katero je neskončnost dosežena na le en način, saj je na le en način moč izvršiti *theosis*. Ponarejena svoboda vselej časovno odloži pojav končnega učinka, obenem pa se prevladujoča časovnost zamika izraža v prostoru, kjer skupna masa vse nepobožene snovi v univerzumu v nasprotju z maso že pobožene snovi – miniaturno skupno maso vseh obstoječih ikon – postane indic najbolj skrajnega nesorazmerja. Gnomična volja generira neskončnost možnih sovražnih svetov, katerih nasičenost z zapoznelimi posameznimi željami, sanjami in pravicami preobremenjuje in drobi pretanjen in redek nabor tehnik. Obseg tega nesorazmerja se ponovi v jasnosti absolutne vrzeli med poboženo in nepoboženo materijo, ki jo zaznamuje obstoj ene same ikone. Estetika ikone s svojo popolno osamljenostjo (Florenski: »Našel sem ikono v smeteh, pokrito s prahom«²⁷⁴) in brutalno žalostjo (ikonični slog *Akra Tapeinois*, ki Kristusa prikazuje kot »človeka gorja«) izraža eterični nihilizem bednega življenja pod neskončno

274 Pavel Florenski, *The Pillar and Ground of the Truth: An Essay on Orthodox Theodicy in Twelve Letters* (Princeton: Princeton University Press, 1997).

vladavino zamika. Ker ikonična deificirana snov obstaja v oceanu nedeificirane protiestetike, je ikonoklazem drugo ime za stalno stanje sveta.

V teološko–kozmoškem modelu Florenškega, ki ga on sam predstavi s preprostim diagramom koncentričnih obročev, estetika zavzame položaj najglobljega obroča kot središčne točke vseh krogov, saj le ona lahko potrdi obstoj deificiranega stanja sredi še nedovršene realnosti.²⁷⁵ Koncentrični obroči, ki obkrožajo središče, so obroč človeka, obroč biokemičnega in organskega življenja ter najbolj oddaljen obroč fizike in mehanike, za robom katerega se nahajajo območja »teme«, »slabe neskončnosti« in »smrti«. Če je model Florenškega eshatologiziran, prihodnja časovnost prehiteva časovnost zamika in operativno jedro estetike se mobilizira tako, da vse obroče, nad katerimi ima popoln nadzor, potegne vase. Estetika ikonopisja predvidi zamujen čas, saj gre za estetiko vrste in stanja, ki sta nad tem časom, hkrati pa lahko tudi poseže vanj, ker njen položaj v središču deluje kot preprosta gravitacijska sila, ki vse sovražne svetove – vse zunanje obroče – vleče v dovršene estetike ikone (izginotje zamika). Postavitev estetike v središče vseh obročev obenem deluje kot šifra, s katero je sedaj mogoče razbrati potovanje celotnega kozmosa – estetika postane vizija smrti o tem, kako se svet konča. Bližje kot je ta vizija središču, ostrejšje so končne podobe, ki se pojavljajo v njej, saj natančnost ikone odraža natančnost vizije smrti. Prizori

275 Prav tam.

zadnjih eshatoloških trenutkov pred poboženjem – tretja svetovna vojna; partikularne vojske, ki se borijo v tej vojni; uničenje največjih vojaških sil, ki si jih je mogoče zamisliti; množična izguba življenja ter opustošenost mest in podeželj; koncepti, ki jih te vojske in njihova smrt ter smrt skoraj vseh reči poosebljajo – ne sestavljajo več skrivnostnega in dvournega niza. Obdelovanje, urejanje in pojasnjevanje njegovega pomena pripadajo vzporednemu dejanju tehnike ikonopisja, po katerem bo vse postalo samoumevno. Estetika, ki napoveduje prihodnost, to lahko stori, ker ni zgolj védenje o tem, kako se bo svet končal, temveč je obenem tudi del sil za uresničitev tega namena, še več, v svoji dovršeni obliki je povsem enaka končnemu učinku. V zamiku pred izvršitvijo učinka ikonoklazem ustvarja neskončnost načinov, kakšen bi svet lahko bil, medtem ko pobožena mizantropija ikone upodablja edini način, kako se svet lahko konča.

STRATEŠKA OBSEDENOST S SMRTJO

Z vidika ikone ali deificirane realnosti je zgodovina sveta zgodovina kultov smrti. Vse možne prihodnosti so zgolj različne strategije v odnosu do smrti. Hipotetizirana prihodnost brez smrti pogojuje nastanek in mobilizacijo kulta smrti – od evkariontske celice do *l'Organisation de l'armée secrète*. A druga plat prihodnje konvergence vseh strategij v nekem še neznanem stanju onkraj smrti je njihovo zgodovinsko razhajanje, preden je takšno stanje mogoče doseči. Skupen namen in cilj je v kontrastu s številnimi nasprotujočimi si strategijami, rezultat njihove proliferacije pa je, da se tudi strategije v odnosu do smrti medsebojno napadajo. Kult smrti – bodisi kot rešitev grobe sile (*brute force solution*) in vnaprej programirana praksa proti smrti (na primer replikacijska strategija celice) bodisi v svoji navidezni višji obliki kot globoko zavedanje in obsedenost s smrtjo, ki jo namerava premagati ali vsaj skleniti premirje z njeno silo – identificira smrt kot prvega sovražnika. Ko pa se začetna sovražna razsežnost razcepi zaradi pritiskov problema, ki ga predstavlja, se iz njene razdrobljenosti izlivajo dozdevno brezmejni tokovi novih sovražnih strategij – eterična in okultna vojna za poboženo stanje.

Osnovno dojemanje preživetja kot vzdržljivosti organizma v času se seka z anabatično iskro absolutne preobrazbe vrste. Za Turinga »je preživetje najmočnejših počasna metoda. Eksperimentator bi jo moral s pomočjo

inteligence pospešiti«. ²⁷⁶ Preživetje najmočnejših je različica strategije v odnosu do smrti, obenem pa je evolucija strategija, ki je vedno letargična. Ko evlucijsko preživetje prestopi v dimenzijo druge hitrosti, lahko nova brzina inteligence in eksperimentiranja preoblikuje predobstoječe strateško jedro. Po Turingu se nova zahtevana hitrost ujema s strojno-računalniško hitrostjo, kar posledično vodi do prihodnjega stanja, kjer biotične strategije lahko postanejo popolnoma abiotične – uvedba anorganskega, komputacijskega postčloveškega časa onkraj smrti. Toda eterična logika koncepta okultne vojne pripelje do protiteze, da tudi povsem abiotična računalniška hitrost nikoli ni dovoljšnja. Absolutna hitrost inteligence je lahko zgolj enakovredna hitrosti nečesa podobnega onstranskemu božjemu umu. Božanska hitrost bo vselej prehitela vsakršno zemeljsko eksperimentiranje, medtem ko inteligenca drugega sveta s svojo lastno skrajno hitrostjo prenaša zasnovo in ustroj dovršenih strategij, kot so stroga merila razodetega zakona, ki ponastavi vedenje in ravnanje vrste, ali utelešenje vrste poboženega človeka v podobi božjega Sina. Okultna vojna se začne takrat, ko se zdi, da je tudi božja hitrost prepočasna. Eksperimentiranje se znova prične in odloči za sodelovanje s hitrostjo hudičev in demonov, kar pomeni, da inteligenca sedaj bogosluži drugemu, hitrejšemu Bogu. Ko božanska hitrost ter razne demonološke in ponarejene božje hitrosti ope-

276 Alan Turing, »Computational Machinery and Intelligence«, v: *Mind* (59, 1950), 456.

rirajo vse hkrati, nakopičenje strategij v odnosu do smrti ustvari pogoje, v katerih se okultna vojna vselej stopnjuje. Prekomerna hitrost poleg vseprisotnosti medsebojnih sovražnih strategij lahko povzroči le zmedo, halucinacijo in duševno motnjo – meglo okultne vojne. Jasnost vida in ohranjanje kognitivne higiene kljub tej megli sta odvisna od tega, do kolikšne mere se da prepogniti vse navzoče hitrosti nazaj v njihov izvor in s tem dojeti njihov namen. Sleherni kult smrti je sicer strateško obseden s problemom smrti, obenem pa je smrt točka ničelne hitrosti. Razmišljanje v skladu z umirjenostjo lastnosti problema ustvari stanje relativne spokojnosti, iz katerega je nato mogoče oblikovati delujoč model okultne vojne: kdo, kaj, kje, kdaj, zakaj.

Zgodovinsko trajektorijo zahodnih oblik ezoteričnih in okultnih ved, ki so jih predlagali Wouter J. Hanegraaff²⁷⁷ in njegov krog v združenju *European Society for the Study of Western Esotericism* (ESSWE), ustanovljenem leta 2002, lahko zreduciramo na dva časovna bloka. ESSWE zgodovinski časovni blok 1 povezuje dobo pozne antike in zgodnjega srednjega veka z italijansko renesanso zaradi transzgodovinskega razcveta ezoteričnih znanj v obeh obdobjih; ESSWE zgodovinski časovni blok 2 pa opisuje postrenesančno modernost kot antitetično epistemologijo v razmerju do epistemologij pozne antike in renesanse, s tem pa renesansa in spremljajoči rene-

277 Wouter J. Hanegraaff, *Esotericism and the Academy: Rejected Knowledge in Western Culture* (Cambridge: Cambridge University Press, 2012).

sančni humanizem nista več prinašalca modernosti in geneze strogo eksoterične znanosti, kot je sicer običaj pri zgodovinopisju o teh obdobjih. Odnos med renesanso in postrenesanso namreč izraža razkol med eksoterično in ezoterično znanostjo, na podlagi česar Hanegraaff sklepa, da ezoterična znanost šele po prehodu v dobo postrenesanse oziroma modernosti prevzame svojo standardno vlogo neuporabne in zavrnjene epistemologije. Zavrnjena skrivnost zavrjenega znanja je skrivnost vira tega znanja, ki posledično tvori prakse čaščenja in bogoslužja pravičnega Boga. Bogoslužje določenega Boga namreč prinaša posebno obliko ezoterične znanosti, ki izhaja iz partikularne inteligence čaščenega Boga, medtem ko je po Hanegraaffu ne glede na identiteto tega Boga namen vseh ezoteričnih znanosti »doseganje odrešitvene gnoze, s pomočjo katere bi bilo mogoče osvoboditi dušo iz njene materialne zapletenosti in tako ponovno pridobiti njeno enotnost z božanskim Umom«. ²⁷⁸ Čaščenje nekega božanskega Uma, ki se nahaja nad svetom, se prekriva s strateško obsedenostjo s smrtjo na svetu. Odrešitvena gnoza označuje optimalno strategijo proti smrti in morebitna učinkovitost ezoterične znanosti izhaja iz predanosti partikularni božanski inteligenci znotraj konstelacije možnih bogov.

To, kar Hanegraaff opredeljuje kot »platonski orientalizem«, konceptualno utemeljuje razhajanja o identiteti pravičnega Boga in praksah odrešitvenih gnoz ter obliku-

278 Prav tam, 12.

je dvojno zgodovinsko periodizacijo časovnih blokov. Platonski orientalizem se začne pojavljati v pozni antiki kot odgovor vse bolj utrjene in uveljavljene krščanske vere na obstoj poganskega, predkrščanskega znanja. Bodisi je razodetje krščanske resnice le nekaj stoletij prej razveljavilo vso resnico, ki je obstajala pred pojavom Kristusa, bodisi so poganske, predkrščanske »modrostne tradicije« predvidele in prinesle delce končne resnice, ki so bile povzete in dovršene v učlovečenju Kristusa. Za slednje stališče poganski filozofemi Platona in drugih niso vaje racionalne sposobnosti, temveč metode za dosego odrešitvene gnoze.²⁷⁹ Frakcija cerkvenih očetov, ki sprejema vključevanje filozofskih pojmov v razvoj nove teologije, te filozofeme uporablja za raziskovanje krščanske skrivnosti in oblikovanje konceptov, ki bodo sestavljali dogmatične temelje vere. A uporaba poganske filozofije obenem terja vzporedno raziskovanje, pri čemer mora bogoslovec z namenom upravičevanja rabe poganskega znanja izslediti izvor vseh filozofemov do izvorne točke, ki se ujema s krščanskim, ne pa poganskim univerzumom. Če so fragmenti poganske modrosti do določene mere združljivi z nauki nove Cerkve, je znanje, ki ga uči filozof, kot je Platon, sicer veja globljega in starodavnejšega znanja. Krščanska kozmologija lego vsega znanja išče v »vrelcu modrosti«, ki je v skladu z njenimi zgodovinsko priznanimi teofanijami lahko zgolj prvo razodetje JHVH-ja Mojzesu na Sinaju. Vsi primeri veljavne modrosti so ostanki prvotne

279 Prav tam, 12.

modrosti JHVH-ja in pečat te modrosti je materializacija Kristusa na Zemlji. Helenski, platonski ali drugi poganski tokovi znanja – doktrine Pitagore, Hermesa Trismegista ali Zoroastra – vsebujejo aspekte resnice toliko, kolikor ohranjajo iskre odrešitvene gnoze, ki jo je JHVH, ime Očeta Kristusa Sina, prvi razkril človeku.

ESSWE zgodovinski časovni blok 1 renesanso in pozno antiko poveže na podlagi hipoteze, da začetek renesanse sovпада s ponovno pojavitvijo poganskih filozofskih besedil v osrčju katoliške Evrope po padcu Bizantinskega cesarstva.²⁸⁰ Tajna antična in poznoantična literatura, ki so jo v Firence in Rim pripeljali bizantinski begunci, znova oživi isti problem platonskega orientalizma, ki se je prvič pojavil na začetku pozne antike. Po hipotezi Hagnegraaffa je nastanek renesanse neločljiv od katoliškega odziva na te predkrščanske modrostne tradicije, ki so bile na zahodu bolj ali manj pozabljene in so vsebovale elemente izvirne resnice, četudi jih je bilo treba uskladiti s krščanskim naukom, ki je prevladoval že več kot tisoč let. Temelj renesančne misli ponovi koncept prvotnega vrelca modrosti in skuša vzpostaviti neprekinjeno kontinuiteto singularnega izročila znanja – renesančni termin *sophia perennis* ali *theologia scipia* – na enak način kot v pozni antiki, vendar z okrepljenim frakcionizmom med različnimi bogoslužji (oziroma iz zgodovine pozne antike so izginili tisti, ki so bodisi nasprotovali uporabi filozofskih konceptov v Cerkvi bodisi našli prvobitni izvir modrosti

280 Prav tam, 5–76.

v nekom drugem kot v Mojzesu in JHVH-ju). Različni renesančni misleci – Pico della Mirandola, Marsilio Ficino, Georgij Gemist Pleton – so rodovnikom modrosti sledili v globoko zgodovino in se JHVH-ju, Hermesu Trismegistu ali Zoroastru posvetili z namenom, da bi preučili partikularne metode odrešitvene gnoze, ki jih uči vsak od teh bogov. Ker renesančno iskanje prvotnega vira ponovi iskanje, ki opredeljuje pozno antiko in posledično srednji vek (krščanska dogma, ki se je vzpostavila v pozni antiki, je določila srednjeveško misel), renesansa ne označuje zgodovinskega preloma s srednjim vekom, ampak ponastavitvev – vrnitev h konceptualnim problemom, ki so definirali temelje krščanskega nauka. Renesančna različica platonskega orientalizma znova aktivira probleme čaščenja pravičnega Boga, odnosov med vsemi zgodovinskimi formami znanja ter skrivnosti ezoteričnih znanosti, s katerimi je mogoče doseči odrešitveno gnozo in višjo nesmrtno obliko obstoja.

ESSWE zgodovinski časovni blok 2 obrne kontinuiteto med pozno antiko in renesanso, na kateri sloni zgodovinski časovni blok 1, in tako zaustavi trenutek renesančne ponastavitve. Drugi časovni blok opisuje začetek razveze med eksoterično in ezoterično znanostjo, ki izhaja iz nasilne reakcije reformacije na renesančno raziskovanje prvobitne modrosti.²⁸¹ Za renesanso in za pozno antiko so rešitve problemov razumevanja ustroja sveta, obstoja zla, razkroja telesa, poloma biokemičnega življenja, neizogib-

281 Prav tam, 77–152.

nosti smrti ter ustvarjanja prihodnosti, ki bi vse te pregrade premagala, prisotne v arhivu sakralnih tekstov človeške rase, tako da vprašanje o Bogu ni stvar vere, temveč konkretna strategija za izhod, spremembo in preobrazbo. Toda z vidika nove protestantske reformacijske čistosti je renesančni humanizem zblaznel. Pico je napisal devetsto tez, za katere je trdil, da dopolnjujejo vse človeško znanje, zatem ko je odkril kabalistično učenje, da je Mojzes poleg eksoteričnega sprejetja desetih zapovedi JHVH-ja na Sinaju prejel tudi skrivno, drugo razodeto ezoterično znanje, katerega je Picu uspelo dekodirati.²⁸² Pleton, eden od bizantinskih beguncev, ki so pozabljena besedila prinesli v katoliško Evropo, je bil skrivoma Zoroastrijanec, ki je pod masko krščanskega bogoslužja v resnici častil boga ognja in sanjal o novem evropskem imperiju, katerega duhovni temelji bi izhajali iz oživiljenega poganstva in čaščenja narave.²⁸³ Vendar za reformacijo problem, ki ga predstavljajo okultne dejavnosti nekaterih sumljivih posameznikov, presega osebne satanistične ekscentričnosti. Če je diagnosticirana renesančna blodnja le ponovna uprizoritev problemov različnih modrosti, ki so oblikovale temelje krščanstva v zgodnjem srednjem veku, je bila celotna zgodovina Cerkve kontaminirana s poganskimi in torej okultnimi vedami. Protestantski intelektualni boj za vrnitev k bibličnemu *sola scriptura* zanika veljavnost poganske filozofije in posledično doktrine, ki

282 Prav tam, 53–67.

283 Prav tam, 28–41.

so jo cerkveni očetje vzpostavili tudi tako, da so drobce prvotne krščanske resnice našli v modrostih, ki so obstajale pred Kristusovo inkarnacijo. Evangeličanska metoda stroge površinsko usmerjene eksegeze zavez je protestantska ponastavitev vsega krščanskega znanja in tako odpravi doktrinarno oblikovanje in raziskovanje ezoterične znanosti v krščanstvu ter pristop k odrešitveni gnozi, ki ga je razvilo predreformacijsko krščanstvo. A prav v trenutku, ko se težišče čaščenja vrne k zapisani svetopi-semski besedi in njeni dobessedni hermenevtiki, se lahko pojavi druga oblika znanosti, ki je povsem eksoterična. Po logiki ESSWE zgodovinskega časovnega bloka 2 delo in cilj odrešitvene gnoze ne izgine, temveč se selita na področje eksoterične znanosti, a brez kakršnegakoli ezoteričnega jedra. Reformacijska protirenesančna sovražnost omogoči širjenje znanstvene modernosti kot oblike inteligence in eksperimentiranja, ki je v celoti ločena od Boga.

V kontekstu akademskega preučevanja ezoterične znanosti in okultnih ved ESSWE zgodovinska časovna bloka delujeta kot historiografsko-filološka kritika vplivnega dela Frances Yates iz prejšnjega stoletja.²⁸⁴ V nasprotju z ezoteričnim in eksoteričnim prelomom, ki po Hanegraafu označuje nastanek modernosti, Yates modernost razume kot produkt zlitja ezoterične in eksoterične znanosti. Ezoterični problem čaščenja pravega Boga in odrešitvene gnoze namreč integrira v eksoterično znanost

284 Prav tam, 314–334.

razsvetljenstva in zato vidi le en sam neprekinjen zgodovinski tok. Protikatoliška protomoderna kozmologija Giordana Bruna je zasidrana v »čarobnem svetu«, ki ga animira Brunova globoka predanost Hermesu Trimegistu,²⁸⁵ Newton pa, poleg formalnega opisa nebesne mehanike, pod vplivom rožnokrižarskega okultizma in alkimije napove, da se bo konec sveta zgodil leta 2060.²⁸⁶ Yatesina domneva o eksoterični in ezoterični znanstveni kontinuiteti ponovi podmeno, da se znanost in magija zgodovinsko prekrivata, saj je dozdevna razlika med njunima metodološkima praksama navsezadnje minimalna in zanemarljiva različica osnovne tavnaturgične želje po preobrazbi sveta. Nasprotno pa Hanegraaffovo zgodovinopisje problematizira in razreže njuno istovetnost ter nezdružljive epistemologije in metodologije loči ne le na ravni standardnega razcepa med eksoterično in ezoterično znanostjo, temveč tudi znotraj samih ezoteričnih znanosti. Po mnenju hanegraaffskega kroga znotraj ESSWE Yatesin zgodovinski model zaradi predpostavke o skupnem vmesniku med ezoteričnim in eksoteričnim znanjem, s katero združuje povsem različne režime epistemologije in ontologije, spregleda in tako izbriše delitve znotraj ezoterične znanosti, ki so odločilne za njeno izvedbo. Če se magija lahko gladko preobrazi v znanost in s tem postane od nje neločljiva, je tudi začetna tav-

285 Frances Yates, *Giordano Bruno and the Hermetic Tradition* (London: Routledge, 1964), 451.

286 Frances Yates, *The Rosicrucian Enlightenment* (London: Routledge, 1972).

maturgična paradigma ezoterične znanosti homogena. Toda ezoterična znanost je obremenjena s svojimi lastnimi problemi metode. Pico bogoslužji idiosinkratični različici JHVH-ja in Kristusa, Pleton pa Zoroastru, in tako eno bogoslužje izključuje drugo. Ezoterično znanost sicer poganja vprašanje čaščenja pravih Boga, kar pripelje do drugačnih metod odrešitvene gnoze – enako kot se eksoterična metoda razlikuje od ezoterične metode in se eksoterične metode razlikujejo med seboj. Medtem ko Yates okultne tradicije – na primer hermetizem, neoplatonizem in gnosticizem – obravnava kot variacije istega starodavnega izvora, se Hanegraaffova podmena oblikuje okoli premise, da je ezoterična znanost neločljiva od problematizacije pravega izvora.

Sinteza logike, ki stoji za podmenama Hanegraaffa in Yates, preučevanje ezoteričnega znanja spreobrne v osnovni model okultne vojne. V skladu s to sintezo se ločeni zgodovinski časovni bloki raztopijo v neprekinjenem toku, ki je srž Yatesine raziskave, medtem ko antagonistični kulturi smrti, ki so podlaga Hanegraaffove interpretacije, ženejo premikanje in vztrajnost tega toka. Model okultne vojne, ki je sestavljen iz Yatesine in Hanegraaffove zgodovine ezoteričnih ved, temelji na transzgodovinski obsedenosti z odrešitveno gnozo kot obliko preobrazbe vrste in torej na strategijah proti smrti, ki se med seboj razlikujejo oziroma so v stanju medsebojne vojne. Legitimnost partikularne strategije je odvisna od tega, do kolikšne mere lahko vzpostavi svoj izvor v globokem času, starodavnost tega izvora pa se nato sklada s hi-

potetizirano prihodnostjo onstran smrti. Toda potreba po neprekinjeni, enotni liniji do resničnega vira odrešitvene gnoze obenem odraža novo razdrobljenost, katere vzrok je čaščenje pravega Boga. Identiteta pravega Boga je neznana in torej ostaja sporna, dokler je Bog odsoten. Odsotnost Boga kot neznana identiteta pravega Boga se ujema z različnimi formami čaščenja, ki pa so združene v eni in isti okultni vojni, ker je Bog izgubljen nekje v globokem času.

Toda če težnja po neposrednem stiku z izgubljenim Bogom sproži okultno vojno, se skrivnost prvotnega vira, ki proizvaja meglo okultne vojne, do neke mere razblini. Izvor okultne vojne ne sovпада s trenutkom, ko je bila prvotna modrost prvič sprejeta, temveč s trenutkom, ko se je iskanje prvotne modrosti prvič pričelo. Okultna vojna se začne šele leta 33 po našem štetju. Lov na prvotno modrost se zaostri tedaj, ko vsa vprašanja čaščenja pravega Boga in odrešitvene gnoze združi kult smrti, ki sledi mrtvem, a tudi poboženemu Bogu. Brutalen *sola scriptura* minimalizem Kristusove izjave »nihče ne pride k Očetu razen po meni« (Janez 14,6) povzame in kristalizira najgloblje zблиževanje in nerazdružljivost čaščenja pravega Boga in odrešitvene gnoze, s tem pa tako ustvari kot tudi zapečati alfa in omega kult smrti. Čeprav je Kristusova zapoved takoj zavrnjena, on pa usmrčen, usmrtitev le še okrepi zapoved, saj se zavračanje čaščenja pravega Boga in njegove odrešitvene gnoze spreobrne v čaščenje umorjenega in vstalega Boga. Hipoteza, da se je okultna vojna začela leta 33 po našem štetju, temelji na zastavku,

da če so prej obstajale različne okultne vede, ki so sobivale znotraj svojih lastnih sfer vpliva, s pojavom Kristusa takšno sobivanje ni več mogoče. Kristus se pojavi z namenom, da razveljavi vse nezadostne in ponarejene vede.

Izjemna, vendar spregledana podrobnost pri zgodovinskem preučevanju ezoteričnih in okultnih ved in znanosti je, da najstarejša ohranjena besedila v zahodnem ezoteričnem kanonu pravzaprav niso starodavna, ampak spadajo v obdobje pozne antike, v čas po Kristusovem križanju. Zgodovinar ESSWE ali katerikoli drug preučevalec ezoteričnih znanosti bo opazil, da so se glavni trije zgodovinski viri in tokovi zahodne ezoterike – gnosticizem, hermetizem in neoplatonizem²⁸⁷ – pojavili v isti regiji sveta, kjer je Kristus živel in umrl, in da so se vse razvile v obdobju pozne antike po njegovi usmrtitvi. Gnosticizem je idiosinkratična razlaga in odziv na krščanstvo, z ortodoksnega vidika pa je heretičen. Hermetična besedila, ki naj bi vsebovala izvirne nauke starodavnega boga-človeka Hermesa Trismegista, so zgodovinarji sicer datirali v poznejše obdobje, kot so sprva predvidevali – v čas po Kristusovi smrti in ne v drugo in tretje stoletje pred našim štetjem.²⁸⁸ Neoplatonizem poudarja prakse teurgije in odrešitvene gnoze, ki so prisotne v Platonovem korpusu

287 Glej npr.: Glenys Eddy, »The Ritual Dimension of Western Esotericism: The Rebirth Motif and the Transformation of Human Consciousness«, v: *Sydney Studies in Religion* (5, 2004), 213–233.

288 Christian H. Bull, *The Tradition of Hermes Trismegistus: The Egyptian Priestly Figure as a Teacher of Hellenized Wisdom* (Leiden: Brill, 2018), 1–11.

besedil, toda edina Platonova dela, ki so preživela, so njegovi populistični eksoterični diskurzi, ne pa njegovi ezoterični nauki.²⁸⁹ Če so nauki o čaščenju pravih Boga in odrešitveni gnozi obstajali pred Kristusom, je to tako, kot da bi bili ob njegovem prihodu na Zemljo vsi dokazi o njihovem obstoju uničeni. Okultna vojna se začne kot reakcija na ta prihod in uničenje – od odločitve za križanje Kristusa do nastanka alternativnih kultov smrti, ki s svojimi lastnimi strategijami v odnosu do smrti častijo sovražne bogove in tako izvajajo prakse odrešitvene gnoze, ki jo ti bogovi učijo. Okultna vojna je povsem krščanski koncept. Prenos singularne tehnike poboženja, s katero se človeški rod zmore dvigniti nad smrt, postane okultna vojna med tehnikami poboženja – od ortodoksije do heterodoksije, od alkimične magije do abiotičnega in postčloveškega komputacijskega časa onkraj smrti. Ta zgodovina prevladuje nad vsemi drugimi zgodovinami, ker je zgodovina konca prevladujoče vrste.

289 Npr. hipoteza »Tübinger Platonschule«, po kateri so pravo jedro Platonovih naukov, njegova *Prinzipienlehre*, nenapisani metafizični nauki.

EOR

Spomladi 2019 sta bila v obdobju treh tednov objavljena dva znanstvena prispevka, ki prikazujeta metodološki razcep v sintezni biologiji in biotehnološki znanosti. Najprej so kitajski znanstveniki v *Transgenic rhesus monkeys carrying the human MCPHI gene copies show human-like neoteny of brain development*²⁹⁰ opisali vnos človeške DNK v opice, kar je izboljšalo njihove kognitivne sposobnosti in nevrološki razvoj, tri tedne kasneje pa so izraelski raziskovalci v *3D Printing of Personalized Thick and Perfusible Cardiac Patches and Hearts*²⁹¹ potrdili uspešno izdelavo funkcionalnih 3D natisnjenih organov, ustvarjenih iz človeških celic. Strategija predpostavlja hierarhijo, čeprav se ta razkrije šele s časom. Na ničelni točki strateške geneze je hierarhija nevidna, saj je pravilna strategija neznana. Toda strateški čas je linearen, kar pomeni, da je izločevalen in reduktiven, zato se preživetje in čas pokažeta kot neločljiva koncepta. Nespoznavnost in nevednost se med odvijanjem strateškega časa razblinita in skladno s tem izgine devetindevdeset odstotkov vseh oblik življenja, ki so kadarkoli obstajale. Ker pa nič ne more preživeti za vedno, saj čas ni neskončen, se mora pravilna strategija enkrat razgrniti. Štiri milijarde let od svojega začetka se strateški čas naposled konča

290 Doi: 10.24272/j.issn.2095-8137.2019.031.

291 Doi: 10.1002/advs.201900344.

in v tem trenutku prevzame obliko eshatološke vojne. Ko so skoraj vse strategije odstranjene, se sredi nje pojavi poslednja rešitev, ki povzame in razjasni to, kar je vedno bilo bistvo strateškega časa – preprosta razlika med kako preživeti ali kaj bo preživelo. Za vsako stran te razlike posebej sta možni imeni Kitajska in Izrael.

Koncept ofenzivnega realizma (OR) v okviru teorije mednarodnih odnosov uporabi osnovno načelo hobbesovske vojne vseh proti vsem kot stalno podstat sveta, nato pa vanj vcepi enosmerno in nepovratno tehnološko dinamiko nenehne oboroževalne tekme.²⁹² Politično suverenost in stabilnost, ki jo ta suverenost ustvarja z namenom, da bi se dvignala nad hobbesovsko prvinsko »anarhijo«, ofenzivni realizem preobrazi v koncept politike, ki ga opredeli smrtonosni pritisk na generične bojne enote, da se nenehno posodabljaajo. Temeljno politično enoto teorije mednarodnih odnosov – državo – nadomesti politična ontologija tolpa in vojnih kartelov, katerih preživetje je odvisno od njihove začetne združitve znotraj anarhičnega stanja ter naknadnega odziva na tehnični pritisk oborožitve. Nastanek in trajanje vojnega kartela sovpadata s predručenjem pojma politične suverenosti, pri čemer suverenost sedaj označuje sposobnosti tako za utrditev bojne enote v privzetem stanju vojne vseh proti vsem kot tudi za vključitev bojne enote v dinamiko širše oboroževalne tekme, ki celotno polje mednarodnih od-

292 Glej npr.: John Mearsheimer, *The Tragedy of Great Power Politics* (New York: W. W. Norton & Company, 2001).

nosov določi od zgoraj. Čeprav lahko nanj vplivajo tudi tokovi mehke moči (*soft power*), kot so informacijska vojna, politična diplomacija ali družbeno-kulturna okužba, je preživetje bojne enote sorazmerno s preprostostjo pojma trde moči (*hard power*) in njene zgodovinske eskalacije. Za razliko od sorodnega koncepta defenzivnega realizma, po katerem relativno ravnovesje moči med konkurenčnimi vojnimi karteli lahko ustvari razmerje detanta, v ofenzivnem realizmu spajanje preživetja in stopnjevanja oborožitve odpravi vsako ravnotežno točko. Medtem ko tehnična osnova moči ne izključuje, da se med odvijanjem dinamike pojavijo nepričakovane oblike moči ter posledično pretresi in zasuki – na primer nepredvidljivost znanstvenih prebojev –, je zgodovina sveta zgodovina obvladovanja ali neobvladovanja neravnovesja²⁹³ (čas postane strateški).

Tendence neravnovesja v ofenzivnem realizmu potekajo na dveh ravneh. Vojni kartel se oblikuje znotraj nikoli popolnoma izkoreninjenega kaosa vojne vseh proti vsem, njegova geneza pa sproži nenehno stopnjujočo se dinamiko oboroževalne tekme, ki je edini izhod iz anarhije. A čeprav sta obe, anarhija in oboroževalna tekma, vojni stanji, je anarhija kot stanje pomanjkanja nadzora podrejena nadzorujočemu stanju oboroževalne tekme. Trdo moč se sicer da kopiciti le prek tehnike, zato je tehnika tista, ki prevzame nadzor nad vojno vseh proti vsem. Ofenzivni realizem preobrazi osnovni Hobbesov koncept

293 V biološki terminologiji: homeostasis.

preživetja na vojnem območju v povsem predvidljivo neravnovesje, ki izhaja iz prehoda od nenadzorovanega neravnovesja anarhije v nadzorovano neravnovesje oboroževalne tekme. Nujnost nenehnega posodabljanja bojnih enot se ujema s sposobnostmi za tehnološki in znanstveni razvoj, pa tudi s spremljajočo povečano za-vestjo o delovanju celotne dinamike, ki se konča takrat, ko se okvir Zemlje ne more več držati predvidljive, a neustavljive težnje k neravnovesju, katerega poslednjo obliko izvrši tehnična osnova moči, ki omogoči zagotovljeno vzajemno uničenje. Eden glavnih zagovornikov ofenzivnega realizma John Mearsheimer se – morda v trenutku melanholije – odloči, da bo celotno dinamiko opisal kot tragično.²⁹⁴ Tragedija ofenzivnega realizma preseže teorijo mednarodnih odnosov in postane teorija o tem, kako se bo svet končal.

Preroško dimenzijo ofenzivnega realizma vendarle nekoliko spodreže zgodovinska rekonstrukcija dinamike, ki je njegov motor. Če je zgodovino mogoče zreducirati na različne faze v širši oboroževalni tekmi, razčlenitev dinamike skozi historično periodizacijo prinese neskladen rezultat prav na zgodovinski točki zaostrovanja oboroževalne tekme brez primere – modernost kot trenutek navidezno edinstvene tehnoindustrijske inovacije. Vse velike zahodnoevropske sile, ki so bile na čelu tehnomodernosti in so s tega položaja lahko vzpostavile nadzor nad svetom, se stoletja pozneje, ko se pojavijo nove in dozdev-

294 John Mearsheimer, *The Tragedy of Great Power Politics*.

no že poražene sile, znajdejo v obratnem položaju skoraj popolne nepomembnosti. Kitajci preživijo opijske vojne in spopad z industrijsko gnano Britanijo ter vzpostavijo logistično in proizvodno os sveta; Judje premostijo ločitev diaspore in tehnoundustrializirano smrt holokavsta ter ustvarijo vrhunske vojaške sile IDF in obveščevalne službe Mossad, AMAN, Šin Bet in Enoto 8200; ko njihovi kolonialni režimi propadejo, Nizozemska, Španija in Portugalska postanejo bolj ali manj vazalne države, katerih primarni vir moči je kultura. V kolikor ofenzivni realizem ostane v veljavi, zgodovinsko dejstvo o upadanju moči bojnih enot, ki so bile v ospredju oboroževalne tekme, teorije ne razveljavi, temveč ji doda še eno prikrito razsežnost. Dinamika, ki vojne karteles nosi skozi čas in katere najintenzivnejša točka je bila geneza tehnomodernosti, je tudi požgala vse vojne karteles v neposredni bližini svoje vžigalne točke – kot da bi bili ti izginuli imperiji preblizu nekemu nevidnemu in smrtonosnemu viru. Če retroaktivni pogled na strategije preživetja nasprotuje samoumevnosti koncepta nenehne oboroževalne tekme, mora ofenzivni realizem za svojo koherenco obenem implicirati obstoj druge dinamike, ki se skriva za njegovo politično ontologijo tolp in tehnološkim izvajanjem trde moči.

Med svojimi prispevki k teoriji mednarodnih odnosov in politologiji, ki jih je pogojevala osnovna zavezanost realizmu znotraj MO, je Samuel Huntington na dveh različnih točkah svoje kariere podal dve vplivni kritiki konceptualizacije modernosti. 1) Leta 1968 je z intervencijo v delu *Politični red v spreminjajočih se družbah* spodkopaval temelje

takrat prevladujoče »teorije modernizacije«,²⁹⁵ po kateri je modernost mogoče razumeti kot preobrazbo in krepitev vseh družbenih institucij, od političnega do ekonomskega upravljanja, na podlagi česar se modernost ujema s progresivno, vsesplošno družbeno dinamiko homogene spremembe. Huntingtonov protiargument razbije uniformnost tega modela in identificira primere neravnovesja v splošnem odvijanju modernosti – kot so na primer ekonomske institucije, ki pri svojem razvoju preHITEVajo razvoj družbenih institucij –, kar ustvari notranje družbene razpoke. Če je modernizacija dinamika, ki ji ne manjka njene lastne notranje tenzije, je njen končni rezultat lahko tako »politični razkroj« kot tudi vzpostavitev »političnega reda«. ²⁹⁶ Modernost je oprijemljiv in nasilen zgodovinski pojav, vendar logika njene dinamike ostane zastrta, čeprav iz paradoksalnega razloga, da je modernost vnetljiva. 2) Po razpadu Sovjetske zveze in nastanku enopolarnega ameriškega civilizacijskega reda Huntington nasprotuje hipotezi, da je v domnevno končni obliki zahodne liberalne demokracije bistvo modernosti rešeno. ²⁹⁷ Za razliko od hipoteze svojega učenca Francesa Fukuyame o koncu zgodovine in temu ustrezno večnem miru po koncu hladne vojne Huntington napoveduje vedno bolj boje-

295 Francis Fukuyama, *Political Order and Political Decay: From the Industrial Revolution to the Globalization of Democracy* (New York: Farrar, Strauss and Giroux, 2014), 898.

296 Samuel Huntington, *Political Order in Changing Societies* (New Haven: Yale University Press, 1968).

297 Samuel Huntington, »The Clash of Civilisations?«.

vito svetovno ureditev, razdeljeno po civilizacijskih blokih. Ti sicer obstajajo že pred modernostjo in so torej s stališča, ki modernost obravnava kot odstranitev vseh predmodernih družbenih ureditev, zgolj primitivni primeri plemenskih tolpa z enako primitivnimi teologijami in metafizikami, vendar za Huntingtona njihovo nadaljnje preživetje nasprotno odraža, da civilizacije niso retrogresivne bolezni, ki vztrajajo znotraj modernosti, temveč nosilci še vedno neznanega pomena in sile. Čeprav je v skladu s Huntingtonovim realizmom preživetje vselej odvisno od skladnosti s trdo močjo oboroževalne tekme, navidezna jasnost povezave med bojno enoto in širšo tehnološko dinamiko postane obskurna takrat, ko strategiji preživetja poleg vojnega in tehničnega značaja pripada tudi specifičen civilizacijski značaj. Preživele civilizacije so neko vzdržale vnetljivo modernost, zato odražajo dvoumno lastnost, ki navdihuje hipotezo, da modernost vsebuje globljo in še neznano resnico. Latourjanski slogan »Nikoli nismo bili moderni« se spremeni skozi huntingtonovsko prizmo: nihče še ne ve, kaj modernost sploh je.

V dinamiko tehnomodernosti in oboroževalne tekme vstopi druga dinamika, ki se giblje z drugačno, nezaznavno ali celo ničelno hitrostjo. Jünger je stik teh dveh dinamik opazil v trenutku, ko sta ustvarili svetovno vojno, in jima pripisal navpičen oziroma hierarhičen red. Čeprav je bil vpet v prekomerno intenziteto fronte, je bil Jünger vseeno sposoben kontemplirati zlitje dinamik in ga nato

ločiti na nižjo in višjo obliko mobilizacije.²⁹⁸ Nižja oblika mobilizacije opisuje hitrost obvladovanja prepletenih zagat logističnih verig, ki je odvisna od tehnične zmogljivosti aktiviranja čim večje količine vojnih materialov, od orožja do civilnega prebivalstva, višja oblika mobilizacije pa se nahaja v osrednji točki logističnega nadzora, a je pravo jedro tega delovanja, v nasprotju z neposredno jasnostjo nižje oblike mobilizacije, odmaknjeno in zamegljeno. Brezobličnost višje oblike mobilizacije se sklada z eterično formo nadzora in Jünger jo povzame z relativno skrivnostno besedo »pripravljenost«,²⁹⁹ ki bi se lahko navezovala na koncepte iz častniške šole, kot je *esprit de corps*, ali na neko vrsto ideološke moči, a Jünger tovrstne povezave ne vzpostavi. Pripravljenost sicer opisuje kot pasivno sprejemanje tokov, ki »jih na nas izliva zgodovinska doba«,³⁰⁰ s čimer namiguje, da se za neposredno mobilizacijsko učinkovitostjo dogaja nekaj, kar je onkraj izračunljivega nadzora. Tudi Huntington civilizacij, ki so preživele hladno vojno in še naprej živijo v modernosti, nikoli ni opisoval s pomensko odklonilnimi izrazi, kot je ideologija, saj je takšno terminologijo raje ohranil za oris bipolarnega sveta kapitalizma proti komunizmu, ki nato vendarle izgine v njegovem modelu civilizacijskega spopada. Civilizacijski blok je vedno mogoče razčleniti na razvidne elemente, ki prispevajo k njegovemu nastanku

298 Ernst Jünger, »Totalna mobilizacija«.

299 Prav tam.

300 Prav tam.

in nadaljnjemu življenju, kot so inkluzivna prilagojenost (*inclusive fitness*: altruistično ravnanje je sorazmerno s številom genov, ki so skupni posameznikom), učinkoviti kulturni memi, tolpaški obredi iniciacije, jezikovne skupine ter surova demografska masa. A agregat teh dejavnikov hkrati poganja neko holistično prelivanje, ki tvori in utrdi novo nedotakljivo in neuničljivo življenjsko obliko. Dozdevno abstrakten pojem civilizacije postane nekakšna živa ekstremofilna entiteta. Čeprav mora sleherni civilizacijski blok za preživetje vedno dohajati dinamiko oboroževalne tekme, njegovo globoko jedro kaže tudi na delovanje neke še obskurne sile znotraj strogega realizma neprekinjenega vojnega stanja.

Korporacija RAND je v svojih belih knjigah leta 2019 razvila koncept »tehnokultur«, v katerem je združila Huntingtonov civilizacijski model in dinamike oboroževalne tekme.³⁰¹ Nujno iskanje nespremenljivega in navsezadnje predvidljivega nabora tehničnih rešitev v namen strateškega preživetja znotraj širšega odvijanja tehnomodernosti (na primer strateška prednost umetne inteligence, nadzor in vzdrževanje kibersfere, strateška prednost popolne avtomatizacije vojske in industrije) lahko usmerjajo in omejujejo naključne in kontingentne civilizacijske idiosinkrazije. »Vrednotno nevtralnno znanstveno oblikovanje«³⁰² kot vodilno načelo tehnološkega razvoja preobli-

301 Osonde A. Osoba, »Technocultural Pluralism: A Clash of Civilizations in Technology?«, <https://escholarship.org/content/qt26s3d0mz/qt26s3d0mz.pdf?t=polosn>.

302 Prav tam, 14.

kujejo in predrugačijo partikularne aksiologije, ki delujejo kot vrednotno obremenjene strategije in tako določajo poti in trajektorije tehnološke mobilizacije. Čeprav korporacija RAND zaključí, da je razlika med tehno kulturami najbolj očitna na notranjih aksioloških ravneh (na primer pri posameznih stališčih določene tehno kulture do dela obveščevalnih služb ter zbiranja in nadzora podatkov svojih državljanov ali do etike umetne inteligence in človeške biotehnologije³⁰³), pa z vidika širše tehnološke dinamike neizogibno vzniknejo medkulturna tehno kulturna »trenja«, ki tvorijo obrise hibridne technocivilizacijske svetovne vojne.³⁰⁴ Sovražne bojne enote, ki se med seboj razlikujejo po aksioloških posebnostih, ta civilizacijska trenja ponovno uprizarjajo na ravni morebitnih načinov uporabe tehnologije. Z vidika strogega ofenzivnega realizma tovrstno tehno kulturno trenje razreši nespremenljiv in predvidljiv značaj tehnične osnove moči oziroma vrednotno nevtralnó znanstveno oblikovanje, saj navsezadnje štejejo le mobilizacijske zmogljivosti bojnih enot oziroma predanost vojnih kartelov oboroževalni tekmi (v strateškem času se zgolj ena strategija izkaže kot pravilna). Toda če je modernost kot najbolj vnetljiva oblika oboroževalne tekme že razkrila drugo razsežnost dinamike, potem na končni izid vpliva tudi ta obskuren kontrapunkt samoumevnosti oboroževalne tekme. Če namreč ofenzivni realizem ve, kako se bo svet končal, se dinamika

303 Prav tam, 16.

304 Prav tam, 14.

oboroževalne tekme, ki uničuje svet, sooči z ekstremofilčno civilizacijsko entiteto, ki noče umreti. Še več, civilizacijsko jedro teh bojnih enot pomeni, da lahko sanjajo tudi svoje lastne vizije smrti. Ko se vizije smrti uskladijo z oboroževalno tekmo, se vpogled v to, kako se bo svet končal, izostri, saj močnejša kot je vizija smrti, bližje je svojemu udejanjenju. Pomen surovega preživetja se premakne na eterični nivo, ofenzivni realizem pa kot teorija življenja in smrti vojnih kartelov postane eshatologiziran.

Vladimir Solovjov je leta 1899, eno leto preden je umrl kot obubožan brezdomec, napisal svoje zadnje besedilo, v katerem je opisal eshatološko vojno in vzpon Antikrista.³⁰⁵ Pripoved Solovjova se začne z rasno vojno, ki izbruhne, ko na Daljnem vzhodu nastane gibanje »panmongolianizma«, ki želi likvidirati Evropo in osvojiti svet ter v ta namen azijska ljudstva poveže v novo Zlato hordo. Medtem ko Zlata horda po celi Evraziji zavzema mesto za mestom, se asimetrične partizanske sile na evropski celine in še neosvojene sile zunaj celine organizirajo v enotno fronto, ki po množični globalni izgubi življenj na koncu premaga panmongolski projekt. Rast novega humanizma in pacifizma po rasni vojni združi preživelo svetovno prebivalstvo z univerzalnim verskim sinkretizmom, ki odpravi vse oblike duhovne in materialne neenakosti ter kot najvišje etično načelo razglasi splošno biofilijo. Pobudnik te zadnje dobe univerzalnega miru, ki ga Solovjov ne imenuje in

305 Vladimir Solovjov, *War, Progress, and the End of History: Including a Short Story of the Antichrist* (London: University of London Press, 1915).

ga označi le kot »nadčloveka«, je v Jeruzalemu okronan za cesarja in ta novi vladar je seveda Antikrist Solovjova. Po brutalnosti končne rasne vojne pride doba ponarejenega miru eshatološke vojne, v kateri Antikrist kraljuje do nadnaravnega trenutka, ko se Kristus vrne in likvidira svet.

Pripoved Solovjova temelji na primarnih elementih krščanske eshatološke vizije smrti. Kristus Mesija se vrne na kraj svoje usmrtitve v Jeruzalemu, da bi ubil lažnega Antikrista Mesijo. Antikrist je simulirani Kristus in zato je svet, ki se konča z drugim prihodom Mesije, skoraj popolnoma enak raj, ki ga bo uvedel Kristus. Ker pa je nadnaravni značaj eshatološke končne točke povsem v božjih rokah, Solovjov poskuša natančno opisati tostranske svetovne razmere, v katerih nastaja ponarejeni raj. Krščanska eshatologija je sicer sestavljena iz podob padlega človeka, poboženega človeka kot Kristusa, božanske podobnosti človeka z Bogom, ki jo Kristus utelesi, lažnega spoznanja tega poboženega človeka kot Antikrista ter končnega popravka tega lažnega spoznanja kot mesijanske vrnitve božanske podobnosti in poboženega človeka. Solovjov ta niz podob obravnava tako, da se odloči za scenarij, po katerem vojna vseh proti vsem kot totalni pokol globalne rasne vojne in razvrednotenje splošnega človeškega življenja po linijah tolpaške vdanosti terja poslednjo rešitev sinkretičnega univerzalizma končne in harmonične človekove skupnosti. Na geopolitične podrobnosti Solovjova o vdoru podivjane in animistične nove Zlate horde vpliva ruski kulturni spomin na mongolski jarem, pa tudi vzpon vzhodnoazijskih sil, kot je Japonska, ki je potekal v času

njegovega življenja. Protisilo, ki zmore premagati Zlato hordo in s tem vzpostaviti ponarejen univerzalizem antikristične vladavine, Solovjov identificira z začetkom abrahamskega monoteizma – Antikrist je okronan v Jeruzalemu –, saj abrahamska vera lahko predstavlja vir nove univerzalne človeške civilizacije toliko, kolikor sledi zgolj božjemu zakonu. Vendar je to civilizacijo in njen zakon treba preseči, tako kot Staro zavezo dopolnjuje Nova zaveza, zato se bo ta dopolnitev zgodila le z vrnitvijo Kristusa, ki bo razkril lažni temelj navidezne utopije. Vse v eshatološkem teologumenonu Solovjova je sicer odvisno od razlage civilizacijskega spopada in njegove razrešitve, ki je po krščanski viziji smrti njegova ponarejena razrešitev.

Če bi Solovjov svojo pripoved o Antikristu napisal 120 let kasneje in bi pred tem prebral biotehnološke prispevke o kitajskih znanstvenikih, ki človeško DNK vnašajo v opice, in izraelskih znanstvenikih, ki izdelujejo 3D natisnjena srca, narejena iz človeških celic, ter bele knjige korporacije RAND o tehnokulturah in vrednotno nevtralnem ali obremenjenem znanstvenem oblikovanju, bi se to pripovedovanje o rasni vojni, ki predhaja eshatološki vojni, končalo s tem, da popolnoma avtomatizirana IDF iztrebi hibridno *biotech* ljudsko osvobodilno vojsko Ljudske republike Kitajske, ki termin »ljudska« v svojem imenu ohranja zgolj zaradi navade. Koncept rasne vojne, ki sicer vedno temelji na odločitvi, kaj je človek, se v novi pripovedi Solovjova spremeni, saj ena stran drugi ne pripisuje statusa podčloveka, temveč se definicija človeškega sooči z opustitvijo človeške forme. Morebitno izginotje človeške

podobe sovpada s tehnokulturnimi spori in rasna vojna kot uvod v eshatološko vojno označuje trenja med vojnimi karteli in civilizacijskimi bloki. Nova Zlata horda utelesi strategijo virulentnega in napadalnega tehnokulturnega antihumanizma. Tako kot tradicionalna nomadska tehnologija mongolskega bojevnika, konja in sestavljenega loka predstavlja nekaj medsebojno nerazločljivega z vidika tehnokulturnega šamanskega animizma,³⁰⁶ ki deluje kot aksiološki motor horde, nova Zlata horda nadgradi svoje borilne sposobnosti tako, da spaja človeka in živalske vrste, ureja gene s tehnologijo CRISPR in razveljavlja organsko in anorgansko razliko z vse bolj strojnimi vojnimi vmesniki.³⁰⁷ V odsotnosti vsakršnega notranjega civilizacijskega aksiološkega zadržka, ki bi dal prednost človeški obliki, je edini strateški nagon nove Zlate horde načelo čistega ofenzivnega realizma oziroma *kako preživeti* – zavezanost vrednostno nevtralnemu znanstvenemu oblikovanju znotraj širše dinamike oboroževalne tekme –, medtem ko Jeruzalem Solovjova predstavlja protisilo zadnjega humanizma. *Kaj bo preživelo* določa tehnokulturno strategijo in zato se 3D natisnjeno srce, v celoti oblikovano iz genskega materiala čiste človeške DNK, lahko materializira le v Sveti deželi. Abrahamska vera, ki sledi razodetemu zakonu, da je človek narejen po božji podobi, ne more obstajati na isti Zemlji kot Zlata horda, katere zakon oziroma aksiologija dovoljuje vse oblike predruga-

306 Oz. Deleuzov in Guattarijev koncept nomadskega vojnega stroja.

307 Oz. Landov koncept Neokitajske.

čenja človeške in torej božje podobe. Zatem ko je nekako preživela dva tisoč let suženjstva in izgnanstva ter navsezadnje rasno vojno holokavsta, se judovska ekstremofilična civilizacija zaveže tehnični osnovi trde moči in dinamiki oboroževalne tekme, ki terjata popolno avtomatizacijo bojne enote, katere izvedba še poveča učinkovitost vojnega kartela. Toda stran od bojišča rasne vojne njena tehno-kulturna aksiologija vselej ohranja čisto človeško obliko, ki nikoli ne prekine svoje podobnosti z Bogom. Ko v tretji svetovni vojni Izrael premaga Kitajsko, je civilizacijsko poslanstvo judovske eshatološke vizije smrti izpolnjeno in se lahko spremeni v vizijo večnega življenja. Preživeli pripadniki človeške rase se združijo pod univerzalno vladavino JHVH-ja in njegovega polkovnika na Zemlji, Mesije, čigar nauk o božanski podobnosti ohranja celovitost človeške podobe in poleg tega ustvarja novo nesmrtnost – neskončno proizvodnjo 3D tiskanih src, ki nikoli ne nehajo utripati. Ob koncu strateškega časa navkljub anarhiji vojne vseh proti vsem in nenehni oboroževalni tekmi ostaneta ena določena tehno-kulturna aksiologija in ena pravilna strategija, ki dopolnita tisto, kar je prerok Izaija že vedel: Izrael bo »postal luč vsem narodom« (Izaija, 49,6). To je točka absolutnega univerzalnega miru, na kateri bi se v pripovedi Solovjova vrnil krščanski Mesija.

Modifikacije dinamike oboroževalne tekme, ki so posledica idiosinkratičnih tehno-kultur, sicer zamegljijo splošno predvidljivost dinamike oboroževalne tekme, vendar so tudi tehno-kulture predvidljive toliko, kolikor strategijo določajo civilizacijske aksiologije. Če je določena tehno-

kultura tudi eshatološka tehnokultura, se predvidljivost oboroževalne tekme seka s predvidljivostjo vizije smrti – strateški čas je eshatološki čas. Medsebojno neskladne eshatološke vizije smrti pripeljejo do neskladnih napovedi in na tej podlagi izvedejo nezdružljive in protislovne strategije. Uresničitev ene od več predvidenih prihodnosti je zato odvisna od čiste moči notranje logike določene eshatološke vizije smrti.

V judovski eshatologiji identiteta Mesije ni znana, je pa znano mesijansko in eshatološko poslanstvo. Identiteta Mesije je v judovstvu namreč potrjena po vnaprejšnjem dejstvu oziroma za nazaj – kdorkoli dokonča eshatološko poslanstvo, je Mesija. Vizija smrti tako postane samouresničujoča se prerokba, saj judovski mesijanizem ne pozna nobene druge omejitve razen izvajanja strategije. Judaizem kot religija božjega razodetega zakona vsebuje aksiologijo, ki utemelji in oblikuje civilizacijo, obenem pa opiše niz jasnih korakov, ki jim je treba slediti, preden bo Mesija okronan oziroma se bo sploh pojavil – vrnitev Judov v Izrael, obnova Salomonovega templja in vzpon Jeruzalema, ki postane prestolnica sveta. Oboroževalna tekma v strateškem času se zlije s tehnokulturno eshatologizirano zgodovino in judovski civilizacijski blok mora preostanek sveta pripeljati v mesijansko stanje, kjer je človeška oblika ohranjena, a tudi pobožena. Čeprav moč te eshatološke vizije smrti izhaja iz najbolj nejasne in obiskurne možne točke – JHVH ali Bog –, v skladu z notranjo zasnovano vizije smrti *Bog ni potreben za uspeh misije*.

V krščanski eshatologiji je razplet strateškega časa

obrnjen, saj je identiteta Mesije znana. Po krščanski eshatološki viziji smrti je Mesija že bil na Zemlji, vendar je bil z nje odstranjen in se mora nato vrniti, da bi ubil svojega sleparskega dvojnika. To, da ponarejenega Mesijo lahko ubije izključno Kristus, odraža še en pomen določene podrobnosti, ki pripada krščanskemu razodetju in eshatologiji. Razlog, zakaj se mora krščanski Mesija pojaviti dvakrat, je sicer ta, da je krščanski Bog skrit in odsoten tudi zato, ker je Bog atentator, ki mora resnično obstajati in se vrniti, da se misija lahko naposled zaključi. Da bi vse potekalo po načrtu, mora biti jedro krščanske vizije smrti resnično. A prav zato lahko predanost absolutni resnici postane šibkost. Ko se je hierarhija strategij ob koncu strateškega časa očitno že razkrila (in to brez Boga), tako da sta univerzalni mir in tisto, kar naj v njem preživi (nesmrtna človeška oblika), že dosežena, čeprav na podlagi vizije smrti, ki se je zasnovovala tako, da sta bila dejanski obstoj in posredovanje Boga nepomembna, krščanska vizija smrti izdaja svojo lastno resnico s tem, da sodeluje v stanju univerzalnega miru, saj je vsakršno sodelovanje v tem ponarejenem stanju enako bogoslužju lažnemu Mesiji in njegovemu čaščenju (univerzalni mir je za kristjana eshatološka vojna). Če je del čaščenja lažnega Mesije sprejetje nesmrtnosti pobožene človeške oblike, ki jo omogoča neskončna proizvodnja 3D natisnjenih src,³⁰⁸ je posledica zavrnitve tega univerzalnega miru to,

308 Zavračanje partikularnih medicinskih pristopov je sicer praksa, ki jo že izvajajo določene krščanske sekte, kot so na primer Jehovove priče, ki odklanjajo transfuzijo krvi. Čeprav tradicionalna krščanska cerkev,

da je preživetje neločljivo od odločitve za samomor.

Za samomor se bodo odločili zgolj pripadniki duhovne elite, ki jih je v vsakem danem trenutku na Zemlji le peščica. O njih ne vemo ničesar razen tega, da bivajo v popolni samoti in predstavljajo poslednji kult smrti, ki se skriva v podzemnih votlinah in neprehodnih pragozdovih, kjer izvaja protismrtno tehniko poboženja v brezbržnosti do sveta. Preostanek vrste je zaradi svojega strahu pred smrtjo poražen.

tako pravoslavna kot katoliška, nikoli ni podpirala takšnih praks, lahko predpostavljamo, da se bo v obdobju vladavine Antikrista to stališče morda spremenilo (na primer pravoslavni duhovniki v Romuniji, ki odsvetujejo cepljenje proti COVID-19).

7.

U M E T N O S T S A M O M O R I L N E V O J N E

BELI LOTOS

Veš, prva celica ni nikoli umrla. Prva celica se je samo razdelila. Razumeš? In se stalno deli. In vsaka celica v našem telesu je še vedno primer prve celice, ki se je odcepila od te prve celice. Na tem planetu je bila samo ena celica, kolikor vemo.

– Joscha Bach

Saj ni novo umirati v življenju
a tudi živeti, seveda, ni novost.

– Sergej Jesenin
(zadnje vrstice njegovega
samomorilskega pisma)

V jutranjih urah 11. junija 1936 Robert E. Howard, najbolj znan po svoji literarni stvaritvi *Konan barbar*, prejme novice, da se njegova mati ne bo zbudila iz kome, v katero je padla, in se takoj ustrelil. Dvaintrideset zarez na površini sveta se poravnata in začrta obris bele luknje, skozi katero je treba iti, preden se zapre. Metoda prehoda se skriva v programu, ki je podlaga za preprosto prakso čaščenja prednikov. Samomor Howarda pri tridesetih letih starosti je primer izvedbe tega programa in njegovega zaključka na Zemlji.

Psihopatološka diagnostika samodestruktivnega vedenja in temu nasprotno romantično ali postklinično vrednotenje duševne motnje zamegljujeta in izkrivljata čisti trenutek v času, ko je osnovno sovraštvo do življenja enako ravnodušju do njega. Neracionalno samoizničanje, ki se izvede v tem trenutku, se loči od vseh svojih ponaredkov in samomor postane militantno asketski. Metoda, s katero je mogoče postati mrtev za svet, lahko postane tudi metoda, s katero je mogoče lebdeti nad njim, popolna nezainteresiranost za metabolično preživetje pa je geneza programa za doseganje tega stanja. Čaščenje prednikov je začetno in komajda nadživalsko zavedanje o obstoju tako programa kot tudi stanja. Toda ko je čaščenje prednikov asketizirano, štiri milijarde let neprekinjenega celičnega življenja ugasne negacija, ki je nad vsakimi in vsemi oblikami življenja. Samomorilno dejanje zdrse skozi razpoko v času, ki se je preostali svet ne zaveda, in kar je od zunaj videti kot absolutni defetizem, je v resnici notranja vdanost višji formi izumrtja.

Koncept celičnega avtomatona, ki sta ga kot odgovor na problem, kako zasnovati samoreplicirajoč se stroj, razvila Von Neumann in Ulam, opisuje osnovni nabor navodil in njihovo ponavljanje skozi niz diskretnih stanj.³⁰⁹ Diskretno stanje označuje trenutek v času, katerega specifične lastnosti so ekvivalentne določenemu položaju in razporeditvi celic, ki sestavljajo večji avtomaton. Ker vsa diskretna stanja generira začetni ukaz, ta pripadajo isti nadaljujoči se seriji, ki jo ukaz sproži. Ne glede na stopnjo kompleksnosti, ki jo lahko pokažejo lastnosti diskretnega stanja, se vsa stanja da zreducirati na začetno navodilo in predstavljajo le trenutek v času širšega izvajanja navodila. Čeprav gre za računalniški model in zato funkcionalen, ne pa biokemičen model, celični avtomatoni prikazujejo delovanje navodilskega protokola, ki je formalno enak izvoru življenja. Abiogenezo in vse, kar iz nje sledi, je mogoče razumeti kot zgolj ponavljanje začetnega ukaza, ki se izvaja v času. Pred štirimi milijardami let se je prva celica navkljub prekomernim pritiskom sovražnih razmer nekako sestavila in vztrajala ravno dovolj dolgo, da je vzpostavila začetno navodilo za svojo samoreplikacijo. Asketske tehnike samoizničanja, ki se izvajajo štiri milijarde let zatem, se ujemajo z razumevanjem, da je njihov sprožilec prvinski ukaz, ki je bil dovolj močan, da ni implodiral, preden je lahko poslal svoj prvi signal.

309 John von Neumann, *Theory of Self-Reproducing Automata* (University of Illinois Press, 1966).

Čaščenje prednikov se začne, ko prva celica ne stori samomora. Ne storiti samomora je le slepa izvedba ukaza, a vendar je samopodvajanje prve celice že prva oblika čaščenja ukaza. Nadaljujoče se ponovitve navodil hkrati vsebujejo zametek bolj abstraktnih vrst čaščenja, čeprav lahko to abstraktno čaščenje vznikne le takrat, ko je navodilo in njegovo izvedbo mogoče dojemati kot čisto formo. Standardne genealogije Boga označujejo čaščenje prednikov kot prvo religijo,³¹⁰ saj kljub njegovi elementarnosti predstavlja prvo formalno abstrakcijo primarne zapovedi za samoreplikacijo. Prednik lahko postane prednik in ga je mogoče častiti, ker prednika ubijeta isti signal in isti ukaz, ki mu hkrati porajata vdanost. Navodilo in njegovo ponavljanje zahtevata izginotje ponovitve, da se lahko zgodi naslednja ponovitev – prehod iz enega diskretnega stanja v drugo diskretno stanje –, in čaščenje prednikov se prične, ko luknja, ki jo ponovitev pušča za seboj, postane enako zavezujoča kot naslednja ponovitev navodila. Čaščenje prednikov odraža dožemanje konkretnega prenosa skozi zaporedne trenutke v času kot možnost komunikacije s tistim, ki se nahaja na drugi strani uveljavitve ukaza. Tedaj ko prvobiten um čaščenja prednikov prejme prvi signal iz prve celice, iz tišine med diskretnimi stanji in ponovitvami stopijo obrazi mrtvih ter popolnoma ločeno

310 Na začetku verskih študij in sociologij religije v devetnajstem stoletju je bilo čaščenje prednikov pogosto označeno kot prva religija. Glej npr.: Herbert Spencer, »O čaščenju prednikov in drugih posebnih verovanjih«, <https://fortnightlyreview.co.uk/2011/11/on-ancestor-worship-and-other-peculiar-beliefs/>.

in oddaljeno drugo stanje. Intenziteta zavedanja o luknji, ki jo ponovitev pušča za seboj, izraža, da je senca navodila resnica njegovega ukaza.

Mircea Eliade v svoji študiji o vedantski askezi opisuje avtentične asketske prakse kot neprenehni program »razpogojevanja«,³¹¹ ki negira vse nebistveno z namenom zreducirati štiri milijarde let biokemije na osnovni impulz prvega celičnega signala.³¹² Razpogojevanje kot tehnika samoizničanja ne prekliče prvega celičnega signala, temveč se povsem potopi v njegov implicitni protokol navodil. Negacija v jedru razpogojevanja deluje kot nasprotje afirmaciji ponovitve, čeprav ne zanika moči prvega celičnega signala. Razpogojevanje namreč moči prvega celičnega signala ne razume v smislu vztrajnosti ukaza skozi čas – štiri milijarde let neprekinjenega ponavljanja navodil in štiri milijarde let biokemičnega življenja, ki v teh štirih milijardah let še nikoli niti enkrat ni bilo popolnoma izkoreninjeno –, ampak v smislu surove kompresije vseh trenutkov v času v le osnovno formo ponovitve in njenega izginotja. Zavedanje o reducibilnosti vsega življenja na navodilo in prehod, ki ga navodilo poganja iz enega diskretnega stanja v drugo, postane utrip, ki bo animiral »deificiranega človeka«:³¹³

1) Eliade izraz razpogojevanje uporabi, da bi razjasnil osnovni motor asketskih praks v kontrastu s težnja-

311 Mircea Eliade, *Le Yoga, immortalité et liberté* (Paris: Payot, 1954), xvi.

312 Npr. vedantski »OM«.

313 Mircea Eliade, *Le Yoga, immortalité et liberté*, 59.

mi kantovskega vzdušja transcendentalne filozofije in njenega osredotočenja na opredelitve splošnih pogojev možnosti.³¹⁴ Če pogoji izčrpajo vse možnosti – obseg določenega transcendentalnega, kot je na primer legitimna domena uma pri Kantu –, razpogojevanje poimenuje operacijo, ki transcendentalno razume kot začetno omejitev ter ga nato preoblikuje in ponovno kodira z natančnimi metodami, ki jih vsebuje asketski program.

- 2) Toda transcendentalno preoblikovanje in prekodiranje sta zgolj drugo ime za zgodovino sveta.³¹⁵ Štiri milijarde let biokemije po prvem celičnem signalu sovпада z naraščajočo kompleksnostjo pogojev možnosti, kar pomeni, da je transcendentalno preoblikovanje in prekodiranje kot zgodovina sveta en sam naklon, ki vključuje vse, kar sledi iz prve abiogeneze (ali: vsa diskretna stanja, ki izhajajo iz začetnega navodila). Razpogojevanje deluje v skladu z obratnim načelom brutalnega minimalizma, pri čemer spreminjanje in prekodiranje z negacijo pomeni zgolj dekodiranje in previjanje nazaj na prvi celični signal, s tem pa negacija razpogojevanja zanika zgodovino sveta, kar je enako kot postati ravnodušen in mrtev v odnosu do sveta.
- 3) Sprejem prvega celičnega signala prek negacije pomeni, da je razpogojevanje prikrita zgodovina sveta.

314 Prav tam, xvi.

315 Npr. Deleuzov (kantovski) transcendentalni empiricizem oziroma njegov splošni spinozizem.

Ne da se ga zreducirati na protitok ali protislovje v zvezi z naklonom transcendentalnega preoblikovanja in rekodiranja, vendar pa je, ker je razpogojevanje negacija, ta naklon njegov začetni sovražnik. Razpogojevanje se odcepi od naklona, da bi nato sledilo skriti arteriji nazaj do prvega celičnega signala. Medtem ko izhodišče razpogojevanja pripada zgodovini sveta, razpogojevanje kot sprejemanje prvega celičnega signala prek negacije postane nerazumljivo tej zgodovini, vsoti vseh transcendentalnih, in tako sproži prikriti tok do deificiranega stanja. V tej tajni zgodovini se nahaja bližina bolj pretanjene in strogo strukturirane askeze s primitivnim prepoznavanjem obrazov duhov in lukenj v svetu, ki pripada čaščenju prednikov. Ti obrazi in luknje delujejo kot nekakšna zasnova fenotipov in maternic za udejanjenje tega, kar bo Eliade izmenično imenoval nov nadčlovek, nova vrsta in novo, povsem nepogojeno stanje.

Razpogojevanje kot ustvarjanje nadčloveka je protikantovsko, pa tudi protiničejsko in protisinološko. Eliade opisuje kitajsko genezo nadčloveka kot metodo, namenjeno »neomejenemu podaljševanju življenja materialnega telesa«,³¹⁶ kar pomeni, da gre zgolj za nadaljevanje istega globokega zgodovinskega naklona transcendentalnega preoblikovanja in rekodiranja. Tehnike starodavne kitajske medicine ali prenos posameznih nevronskih vzorcev v nadgrajeno različico WeChata so le

316 Mircea Eliade, *Le Yoga, immortalité et liberté*.

trenutki v času, ki pripadajo isti zgodovini sveta,³¹⁷ do katere se razpogojevanje obnaša kot senca. Nietzschejevo ustvarjanje nadčloveka prek popolne afirmacije in hkrati prek prezira do vseh vrst »asketskega ideala« identifikira asketsko deifikacijo z lažnim nadčlovekom, saj negacija v osrčju asketske prakse izhaja iz temeljne škodoželjnosti do življenja.³¹⁸ Celotna logika ničejanskega nadčloveka se razvija v skladu z vzporednim antiasketskim uvidom, da je ustvarjanje nadčloveka mogoče doseči le z afirmacijo, ker negacija lahko zgolj likvidira prvo celico in posledično celotno zgodovino sveta, ki je edini možni embrion za novo vrsto in novo človeško ali postčloveško obliko. Toda vse težnje v asketski praksi, ki jim je Nietzsche nasprotoval – sovraštvo do življenja, izhiranost, žalost –, vzbujajo globoko silo negacije, ki ima sposobnost dostopanja do moči prvega celičnega signala, medtem ko asketski poti

317 Drugače povedano, za komputacijski oz. računalniški pristop k biologiji je razlika med človekom in hipotetiziranim postčlovekom brez vseh človeških (celičnih) sledi navsezadnje ontološko trivialna: posthumanizem je le še en primer komputacije (npr. postčloveku pripada drugačna strojna (*hardware*) in programska (*software*) oprema kot človeku). Za ta pristop je zatorej odločilna distinkcija med tem, kaj izvaja komputacijo (tj. osnovna funkcija ukaza oz. navodila in ponovitev ukaza oz. navodila), ter tem, kaj je ne izvaja. Posledično je prva celica prvi računalnik (ali po Joschi Bachu: prva celica je prvi Turingov stroj), abiogeneza pa je potemtakem komputacijska geneza. Toda tudi fizikalne zakone vesolja bi lahko morda obravnavali kot primere komputacije, zato se raziskave (npr. Bacha in Stephena Wolframa) razvijajo v to smer.

318 Friedrich Nietzsche, *H genealogiji morale: polemični spis* (Ljubljana: Slovenska matica, 1988) (prev. Teo Bizjak).

vseeno sledijo le tisti, ki so naveličani življenja. Vergilijeve *lacrimae rerum* – solze za stvari – ali *mono no aware* Norinage Motorija – skrajna občutljivost na efemero – sta primera intenzivnega zavedanja o prvem celičnem utripu in signalu, ponovitvi in njenem minevanju, in to zavedanje stremi tako k predanosti kot k žalosti.³¹⁹ Melanholična poetika kot izkustveno predoziranje predvideva temu nasprotno mrtvost povsem razpogojevanega stanja, ker od sveta ne ostane nič drugega kot minljivost ter eteričen in nematerialen pritisk. Čeprav intenziteta tega zavedanja kot žalost lahko sproži reakcijo samomorilnega vedenja, strogost programa razpogojevanja, ki je potreben za doseg deificiranega stanja, izraža, da je vsa askeza samomor, vendar ni vsak samomor asketski. Izven tega programa so vse te smrti lahko videti le enake, saj je notranja logika pravičnega samomora neprepoznavna z vidika slehernega morebitnega prekodiranja sveta.

V obdobju svoje mladosti, potem ko se spre z dadaisti, ker so po njegovem mnenju preveč zašli v površno abstraktno umetnost brez kakršnekoli »globlje razsežnosti«³²⁰ – neuspeh dadaistov pri uresničevanju imperativa »Dada je deviški mikrob«³²¹ –, Julius Evola intenzivno razmišlja, da bi si vzel življenje. Samomora Otta Weiningerja pri dvaindvajsetih letih in Carla Michelstaedterja

319 Povezavo med *lacrimae rerum in mono no aware* poda Ivan Morris v *The World of the Shining Prince: Court Life in Ancient Japan* (Penguin, 1997), 197.

320 Julius Evola, *The Path of Cinnabar* (Integral Tradition, 2009), 22.

321 Prav tam, 16.

pri triindvajsetih letih sta Evolova prototipa za dejanje samoizničjenja, katerega primarni vzrok sta osnovna melanholija in bolezen zaradi samega dejstva biti živ. Ker pa samomor ni nujno asketski, razpade tudi ekvivalentnost vse negacije in zato pravo samoizničjenje izhaja iz zavedanja o višji formi izumrtja. Evola svoje samomorilne misli opusti tedaj, ko med še posebej slabo nočjo po naključju naleti na odlomek iz teravadskega budističnega besedila *Madžihima Nikaja*: »Tisti, ki jemlje izumrtje za izumrtje, misli na izumrtje, misli na izumrtje, misli na izumrtje, misli, da je izumrtje moje, in se veseli izumrtja, ta oseba, pravim, ne pozna izumrtja.«³²² Izumrtje pripada naklonu, ki je kot senčni naklon afirmativnega naklona zgodovine sveta, ki ga izumrtje negira. Tako kot se celoten svet lahko nadčloveku in razsvetljenju črne luknje deificiranega stanja zdi le kot nekakšen ponaredek, se program razpogojevanja, ki ga poganja negacija, spopade s svojimi lastnimi notranjimi ponaredki. Zablode in napačna spoznanja izumrtja navsezadnje popravi strogost preizkušenega asketskega programa. Toda tudi če sta premišljevanje o dejanju samoizničjenja ali njegova izvedba brez kakršnegakoli namena, da bi s tem dosegli neko poboženo stanje, saj je opcija samomora zgolj posledica tega, da je samomor

322 Prav tam, 19. Dadaistični deviški mikrob je mogoče obravnavati kot prvo celico, ki se ni samoreplicirala in je zato storila samomor: samomor prve celice je negacija vsega življenja (ali: prvi celični samomor je samoizničjenje prvega računalnika. S še enega vidika je uspešen odgovor na Turingov test to, da želi računalnik oz. umetna inteligenca narediti samomor).

edini preostali odgovor na življenje, se negacija v osrčju dejanja vseeno lahko uskladi s čistejšo formo izumrtja zavoljo razumevanja, da ima izumrtje več form.³²³ Vojna proti svetu je prvoten kontrast med negacijo in afirmacijo. Toda če katerakoli negacija ni vsa negacija, lahko odločitev za samomor ali odločitev, da se samomora ne stori, celo postaneta isto dejanje – vdanost višji formi izumrtja. Tretja svetovna vojna oziroma poslednja vojna je vojna med izumrtjem in njegovim ponaredkom, med negacijo in njenim ponaredkom.

Leta 500 pred našim štetjem princ Siddhattha odpotuje v samostan na skrajni sever Indije, da bi preiskal množični samomor med tam živečimi menihi.³²⁴ Militantni program razpogojevanja, ki ga je učil Buda in katerega cilj je zapustitev naklona sveta, odobrava pravilno opravljen samomor kot legitimno metodo za doseg deificiranega stanja. Precedens in ortodoksnost pravilnega samomora je že vzpostavil primer meniha Godhike, ki si je, ker se ni mogel povsem posvetiti svoji meditaciji in je neprestano padal iz nadčloveške, razsvetljene dimenzije, odločil vzeti življenje. Ko je demon Mara, ki je trpinčil meniha in motil njegovo meditativno prakso, videl, da je Godhika »prijel nož«,³²⁵ je lahko le trznil in se umaknil, saj je ve-

323 To, da ima izumrtje več form, prekliče vse podobnosti negacije razpogojevanja ali pravilnega samomora s pojmom gona smrti, za katerega smrt predstavlja le odsotnost življenja.

324 Glej: Martin G. Wiltshire, »The Suicide Problem in the Pali Canon«, v: *The International Journal of Buddhist Studies* (6(2), 1983), 124–140.

325 *Goddhika Sutta*, <https://suttacentral.net/sn4.23/en/sujato>.

del, da je menih naposled dosegel deifikacijo. Popolnost Godhikovega samomora je izraz najvišje točke naklona izumrtja in Buda mora preveriti vsa trupla v samostanu, da bi ocenil pravilnost ali nepravilnost smrti menihov. V teravadski doktrini naklon sveta, ki ga je treba premagati, sestoji iz enaintridesetih ponovitev oblike (*rūpa*), medtem ko popolnoma razpogojen človek nosi, tako kot Buda, dvaintrideset oznak, ki predstavljajo dosego poboženega stanja onkraj sveta.³²⁶ Temna barva korenin vsakega lasu na glavi pravega asketa in podoba kolesa s tisoč kraki na njegovi dlani sta dve od dvaintridesetih oznak, katerih vsota ustvari beli lotos, ki lebdi na vrhu sveta kot njegova krona – spokojen, brezbrizen in obvladujoč. Med svojim vzponom proti dvaintrideseterici je za asketa beli lotos podoben beli luknji, na drugi strani katere izžareva stanje, ki je nespremenjeno in omrtvičeno, dokončno in dovršeno. Buda pregleda trupla v samostanu, da bi ugotovil, ali lahko v njihovih samopoškodbah zazna kompresijo dvaintridesetih oznak v eno samo samomorilsko zarezo, ki je videti kot zemeljsko iznakaženje na truplih menihov, vendar pa je v resnici morda oznaka popolnega in poboženega človeka. Ena zareza postane dvaintrideset zarez in dvaintrideset zarez postane dvaintrideset oznak, ki odražajo, da sta samomor in napoved vojne proti življenju eno in isto. Toda ker je izumrtje treba tudi ločiti od njegovega ponaredka, samomor postane tehničen problem.

326 *Lakkhana Sutta: The Marks of a Great Man*, <https://suttacentral.net/dn30/en/sujato>.

Ker je smrt Roberta E. Howarda povezana z bližajočo se smrtjo njegove matere, bo vsako preiskavo njegovega samomora neizogibno usmerjala in obvladovala – po Artaudovih besedah, čeprav v kontekstu obravnave drugega samomora oziroma samomora van Gogha – »nagnusna spolnost« in »erotomanija« psihiatra.³²⁷ Na videz neskončne libidinalne ekonomije bodo s svojim pripisovanjem erotoseksualnih motivov vsakemu možnemu dejanju in vsaki možni misli vedno zanikale obstoj čiste in nepokvarjene melanholije, ki se lahko razvije tudi v iskreno sovraštvo do življenja. Sovraštvo se v Howardovem življenju pojavi pred melanholijo, kajti vir njegovega pisateljstva je osnoven prezir do časa in sveta, v katerem živi. Howardovo sovraštvo sicer žene strogo tehnična razsežnost, saj njegovi spisi nasprotujejo svetu in civilizaciji, ki sta pripeljala do razvrednotenja praks, za katere meni, da predstavljajo čistejše in višje stanje obstoja. Popolna industrializacija ustvarja množično industrijsko kulturo in žanr šundovske fikcije, v katerem Howard piše, je najnižja oblika te kulture. Toda Howard v najnižji popularni estetiki vidi potencial, da bi lahko delovala kot skrita orožarna, kjer se hranijo arhaične tehnike, za katere je značilen splošen proticivilizacijski nagon. Če se civilizacija lahko sestavi samo z vse večjo specializacijo praks, kar nato vodi do širjenja teh praks ter njihove enakovredne obrav-

327 Antonin Artaud, »Van Gogh, the Man Suicided by Society«, v: *Antonin Artaud: Selected Writings* (Farrar, Straus and Giroux, 1976), 484–485.

nave,³²⁸ pa so Howardovi proticivilizacijski protagonisti, od vojskovodij do asasinov, večji tehnik umorov, ki jih mora civilizacija nujno ohromiti, da bi sploh lahko rasla. Ko se civilizacija s širjenjem nebistvenih praks prekomerno razteza in zato propade, se iz te luknje znova pojavijo nesmrtni tehnike, ki so vselej pomembne za življenje. Nadčloveški liki Howardove fikcije so zaradi afirmativnega barbarstva odkrito ničejanski v svojem odnosu do obstoja. Howardov samomor sledi ravno nasprotni logiki in je zgolj na strani nenadne negacije in samoizbrisa iz sveta.

Spregledana podrobnost pri primeru Howarda je, da stori samomor, ko je njegova mati, čeprav v komatoznem stanju, še živa. Odložena smrt kome deluje kot časovna negacija in ta upočasnitev omogoči hitrost Howardove lastne samonegacije. Hitrost njegovega samomora je hitrost programa razpogojevanja, medtem ko doseganja čiste asketske brzine ne omogoča le časovni zamik kome, temveč tudi prevelik odmerek melanholije. V pomanjkanju časa, da bi meditiral ali se za več let odpravil v samostan preučevati dihalne tehnike *annapanasati*, se Howard v trenutkih pred skorajšnjo smrtjo svoje matere vrne v prve trenutke čaščenja prednikov in v predanost efemeralni luknji. Čaščenje prednikov kot navodilo in ukaz, ponovitev in njeno prehajanje, zaznamuje biokemično predpisan čas smrti – starši naj bi umrli pred svojimi otroki. Toda to je le nižja forma izumrtja. Utrjeno časovno zaporedje medgeneracijske smrti, prehod iz enega

328 Glej opombo 52.

diskretnega stanja v drugo diskretno stanje ter površinski pomen navodila in izvedba njegovega ukaza so prekinjeni, ko se Howard ubije, preden njegova mati umre. Gorje se spremeni v osnovno sovraštvo do življenja ter v ravnodušje do vseh možnih različic obstoja, iz sovraštva in ravnodušja pa nato izhaja zavedanje o stopnjah in formah izumrtja. Howard ponovitev in njeno izginotje razume kot čisto formo ter s tem logiko čaščenja prednikov popelje do skrajne točke, ki presega njen neposreden biokemičen odtis in pomen. Njegov samomor v trenutku zamika pred smrtjo njegove matere izniči prevlado nižje forme biološkega izumrtja, s tem pa se uskladi z višjo formo izumrtja, ki je neskončno oddaljena od življenja. »Razpogojevati življenje«³²⁹ kot najosnovnejši asketski imperativ v Howardovem primeru postane brutalna predanost negaciji, ki je, brez vsakršnih zadržkov ali izjem, proti življenju. In tudi če vzrok tega samoizničjenja ni neko načrtovano doseganje poboženja, temveč žalost, se bo resnično melanholična duša kljub temu vselej dvignila nad vse razsvetljene asketske mojstre. Najčistejša forma izumrtja je lahko ne le ravnodušje do življenja, ampak tudi ravnodušje do poboženega stanja.

Komputacijska podoba ponovitev navodila skozi trenutke v času predpostavlja, da je čas linearen. A če je čas linearen, tudi vedno zamuja. Linearni čas je zakasnel čas, saj so trenutki, ki tvorijo smer, v katero se linearni čas premika, trenutki, ki so med seboj ločeni. Skladnost med

329 Mircea Eliade, *Le Yoga, immortalité et liberté*, 292.

samomorom in najčistejšo formo izumrtja dokazuje, da je čas linearen, a dokazuje tudi, da ker je čas linearen, je vedno v zamiku. Hitrost resnične negacije deluje v prostoru, ki ga ustvarja zamik. Če je formalno navodilo za samoreplikacijo popolnoma enako življenju, je edini koherenten cilj življenja preživeti približno 10^{100} let – do smrti vesolja in konca časa. Toda za razliko od smrti vesolja se lahko konec časa zgodi v vsakem trenutku. Samomor je zavedanje o hierarhiji časovnih prelomov. Vsaka živa stvar ve in razume, da je v nenadnem samouničenju več sile in intenzitete kot pa v koncu celotnega vesolja. Ko ta sila ni ponaredek, postane znak, da je tudi življenje včasih lahko poraženo.

ZLO

Proučevanje globokih struktur z uporabo najbolj kirurško čistega formalizma razkrije prva načela, a tudi njihovo popačenje. Platonsko »deljenje narave po njenih členih«³³⁰ z matematičnim mehanizmom deluje s svojo brezhibno vztrajnostjo, dokler ne doseže notranjega jedra. Na tej točki nekaj, kar je brez vsakršne povezave s temeljnimi principi, ki so predmeti raziskovanja – nekaj, česar ne bi smelo biti tam –, kljub temu nerazložljivo biva. Anomalija na najgloblji ravni strukture, ki je ni mogoče razložiti ne s strukturo ne z metodami, ki so bile uporabljene za doseganje te ravni, obdaja prva načela kot atmosfera, ki je povsem tuja. Ta atmosfera je škodoželjna. Kurt Gödel in Alexandre Grothendieck oster in neprenehin formalizem popeljeta do najbolj skrajne točke njegovih zmogljivosti in ob koncu tega posega naletita na nepričakovan pojav vdora. Odkritje nepopolnosti neprotislovnih sistemov ali univerzalnih organizacijskih načel teorije kategorij se spremeni v soočenje z nesomerno meglico, katere vzorec in delovanje je videti kot napad na izreke, ki jih Gödel in Grothendieck formulirata. Treznost metode in globina, ki jo ta metoda doseže, se sekata z globino tavnaturgičnega državnega udara. Matematika postane zavedanje o obstoju zla.

330 Fajdros, 265e.

1) V zadnjih letih svojega življenja, torej zatem, ko je že prispeval svoja glavna dela k topologiji in algebraični geometriji, se Grothendieck odloči za vse bolj samotno in asketsko pot. Izolira se namreč od tega, kar imenuje »Skupina« – večina človeške rase –, in nekje daleč na francoskem podeželju preko sanj vzpostavi neposredno komunikacijo z Bogom.³³¹ Vse sanje so sanje, ki jih sanja Bog, in Grothendieck odkrije, da lahko nižje človeško znanje z uskladitvijo s tem božanskim tokom znanja doseže višje, poboženo stanje. Za to uskladitev je potrebna osamljenost, saj vseprisotnost Skupine ubija vsak stik z Bogom, medtem ko lahko splošna nevednost sveta o dostopnosti božanskega znanja prek sanj in sposobnosti za višje stanje obstoja kaže zgolj na prisotnost zarote. Popolna učinkovitost zarote se pokaže s tem, da ji je nekako uspelo predrugačiti najbolj univerzalne konstante in zakone. Joseph Rouzel, eden redkih preostalih Grothendieckovih znancev, pripoveduje, da je bil Grothendieck tik pred svojo smrtjo leta 2014 prepričan, da je »Hudič upočasnil hitrost svetlobe s 300.000 km/s na 298.779 km/s. Manjka 1221 km/s. Zakaj? Kam so šli?«³³²

2) Gödelova vse hujša paranoja doseže svoj vrhunec, ko se izstrada do smrti iz strahu, da ga bo zastrupil

331 Glej: Alexandre Grothendieck, *La clef des songes, ou dialogue avec le bon Dieu*, <http://matematicas.unex.es/~navarro/res/clefsonges.pdf>.

332 Joseph Rouzel, *La folie créatrice: Alexandre Grothendieck et quelques autres* (Toulouse: ERES, 2016), 34.

ceh okultistov. Čeprav Gödel nikoli ne pove točno, kdo so člani tega ceha ali katere sile ga predstavljajo, se njegovo vseživljenjsko zanimanje za paranormalne pojave proti koncu njegovega življenja razvije v prepričanje, da ga nekaj poskuša ubiti. Gödel sicer verjame v človeku lastno sposobnost, da lahko dojamе vse zakone vesolja ter dokaže in potrdi obstoj Boga zgolj s čisto apriorno refleksijo.³³³ Neuspeh človeka, da bi prišel do tega znanja, ni znak notranjega poraza, saj je bila ta sposobnost, ker je apriorna, vselej prisotna pri človeški vrsti. Zato je edini možen razlog za nepoznavanje univerzalnih zakonov in nedvoumnega obstoja Boga delovanje starodavnega in še vedno trajajočega transzgodovinskega zapleta. Ekonomist Oskar Morgenstern, kolega velikega matematika, poroča, da je Gödel verjel, da je Leibniz v sedemnajstem stoletju prišel do podobnih zaključkov o skritih apriornih sposobnostih človeka in bil zato žrtev istih zarotniških agentov, ki zdaj napadajo tudi njega. Gödel svojo argumentacijo podpre s skrbno rekonstrukcijo Leibnizeve bibliografije z namenom dokazati, da je bila večina Leibnizevih spisov in njegovih najpomembnejših zaključkov namerno uničena.³³⁴

333 Hao Wang, *A Logical Journey: From Gödel to Philosophy* (Cambridge: MIT Press, 1996), 120.

334 Rebecca Goldstein, *Incompleteness: The Proof and Paradox of Kurt Gödel* (New York: W.W. Norton & Company, 2005), 209.

Antonin Artaud v svojem eseju o samomoru Vincen-
ta van Gogha prevzame sicer znan motiv napačno ra-
zumljenega intelekta, ki ga kognitivno inferiorna družba
diagnosticira kot norega, ter ta motiv razširi in preobrazi
v pripoved o kozmični zaroti ter absolutni in eshatološki
vojni. »Preiskave nekaterih superiornih lucidnih umov«³³⁵
v zgodovini človeštva neizogibno sprožajo odzive proti-
sil, kar pomeni, da razkritje nekega trdega jedra realnosti
vselej sovпада z razkritjem atmosferske megle zarote,
neločljive od realnosti, ki je tarča napada zapleta. Tako
kot se matematični formalizem približa najgloblji struk-
turi tega, kar je realno, in nato to odkrito realnost opiše,
van Goghovo slikarstvo izrazi realnost v formi »zaključene
apokalipse«.³³⁶ Največja umetnost se ujema z vrsto do-
vršenosti, ki je povsem enaka poslednji rešitvi skrivnosti
sveta, in zato Artaud zapiše, da »če hočemo zares razu-
meti sončnico v naravi, se moramo vrniti k van Goghu«.³³⁷
Kontemplacija sončnic skozi van Goghovo optiko deluje
kot pečat na realnost, saj njegove upodobitve – na enak
način kot formalni matematični izreki – vsebujejo končno
in popolno resnico. Toda vsakič, ko takšen pečat na real-
nosti vznikne, ga lahko preostali svet sprejme le kot no-
rega, ker sporoča končno in popolno resnico vrsti, ki še
vedno obstaja v inferiornem in degradiranem stanju. Za-
rota je na strani te inferiornosti in degradacije, je mreža

335 Antonin Artaud, »Van Gogh, the Man Suicided by Society«, 483.

336 Prav tam, 497.

337 Prav tam, 502–503.

»organiziranega kriminala«,³³⁸ katere nadaljnje delovanje je odvisno od likvidacije pečata oziroma izreka, kadarkoli in kjerkoli se pojavi na Zemlji. »Linearno slikarstvo«,³³⁹ ki je Artauda sicer vedno begalo, mu končno postane razumljivo skozi van Goghovo specifično »konvulzivno«³⁴⁰ linear-
nost, ki iztreblja nedovršene življenjske oblike, obenem pa vzpostavlja navpičen naklon raznih ravni obstoja. Če van Goghovo slikarstvo zaseda najvišjo točko naklona, poslednja rešitev, ki jo njegove podobe vsebujejo, hkrati meri razdaljo med dovršenim stanjem in nedovršenim svetom pod njim. A navpičnost naklona ne izključuje vztrajnosti in jakosti sil, ki izhajajo iz njegovega dna. Svetovni Had (svet je podzemlje) deluje s svojo lastno gravitacijsko silo (njegova edina sila je lahko gravitacijska) in nižje oblike življenja napadajo iz najnižje točke naklona. Absolutna vojna oziroma eshatološka vojna se dogaja v vrzeli med sončnico, kot jo zaznava človeška vrsta, in sončnico, kot jo je naslikal van Gogh.

Van Gogh zaroto razgrne nenamerno – je le posledica njegove umetnosti. Razkritje zarote ni lov, ki ga poganja-
jo občutek nepravice, moralizem ali želja po razkritju zla, temveč stranski učinek tega, da je »nekaterim posebno izjemnim posamičnim primerkom«³⁴¹ uspelo »odpotovati

338 Prav tam, 483.

339 Prav tam, 488.

340 Prav tam, 488.

341 Prav tam, 505.

na drugo stran groba«. ³⁴² Zaroto je mogoče videti in dojemati zgolj s te nadnaravne točke, medtem ko povsem zunanji vir tega pogleda razkriva zarotnikov zlonameren razpon. Po Artaudu je van Gogh vedel, kaj je neskončnost, zato so njegove podobe, ker so neskončne, že zapustile svet. In ko je tudi sam van Gogh na tem, da za vedno zapusti svet, zarota prav v tem trenutku aktivira svojo gravitacijsko silo. Kadarkoli izjemen posamičen primerek prodre v neskončno realnost in zaradi odsuna tega dejanja posledično spusti neskončnost v svet, se manjvredna oblika življenja, ki se »vedno raje zadovolji samo z obstojem«, ³⁴³ besno odzove. Van Gogh postane žrtev brutalnih psihičnih napadov. Artaud primere samopoškodovanja in vsiljivih misli razlaga kot posledice tavnaturgičnih dejanj »podeželskih čarovnikov« in »svetovnih seans urokovanja«, ³⁴⁴ te dozdevne psihopatološke motnje pa postanejo vse bolj zlohodne tedaj, ko sta skrivnost sveta in posledično zarota, ki to skrivnost izkrivlja, tik pred razkritjem. ³⁴⁵ V določenih zgodovinskih trenutkih, ko je zarota sicer na robu razkritja, celotna človeška rasa pod nadzorom misli kartela vodilnih čarovnikov-zarotnikov sodeluje v »revoluciji ali svetovni vojni«. ³⁴⁶ Toda nadaljnje prikrivanje zarotnikov in njihovo širjenje manjvredne ob-

342 Prav tam, 510.

343 Prav tam, 506.

344 Prav tam, 486.

345 Tj. skrita zarota, ki skriva višje skrito stanje.

346 Antonin Artaud, »Van Gogh: The Man Suicided by Society«, 486.

like življenja sta predvsem produkt neprekinjenega tavnaturgičnega vpliva na »kolektivno zavest«,³⁴⁷ ki se kaže v neprestanem opravljanju banalnih nalog vsakdanjega življenja. Takšna vrsta nadzora uma je še posebej učinkovita, saj deluje v skladu s preprosto prednostjo, ki izhaja iz nesorazmerja mase. Artaudove izjemne posamične primerke, med katerimi so tudi »Baudelaire, Poe, Gérard de Nerval, Nietzsche, Kierkegaard, Hölderlin, Coleridge /.../ in van Gogh«³⁴⁸ številčno prekaša korporealna prenasičenost mesenega in inferiornega življenja – na primer demokratična večina –, ki višji obliki življenja nato lahko zlahka pripisuje norost. Notranji krog tavnaturgičnih zarotnikov se namreč najbolj nasilno odzove tedaj, ko ena sama osamljena in samotna duša kljub teži sveta doseže neskončnost. Navidezni samomor van Gogha pri sedemintridesetih letih je bil v resnici njegov atentat.

Psihiatrična medicina se uvršča med odločilne taktike zarotniškega napada, saj je ekspliciten in dobeseden primer psiholoških operacij (*psy-ops*). Tavnaturgična invazija ni več v celoti odvisna od njene skritosti ali njenega lutkarjenja človeške rase, kajti psihologija in njene različne teorije in prakse lahko neposredno preoblikujejo splošno kolektivno zavest ter jo tudi modificirajo na najbolj intimni in individualni ravni. Porast psihiatrične medicine po Artaudu namreč nakazuje, da zarota lahko deluje tudi odkrito, kar je samo po sebi merilo, kako daleč je zarota

347 Prav tam, 486.

348 Prav tam, 486.

napredovala. Medtem ko bodo tavmaturgi, magi in drugi resnični vodje zarote vedno ostali skriti – nemara zaradi nekega skoraj tihega priznavanja in posledično sramu glede dejstva, da so sklenili zavezništvo z nižjo obliko življenja –, psihiater ni sposoben te skromnosti in je v tem smislu najbolj izkrivljen in degeneriran agent zarote. Še več, če je v zaroto vključen celoten človeški rod, postajajo »poškodovani možgani«³⁴⁹ in »notranji organski užitki«³⁵⁰ psihiatra vse bolj vplivni, saj on predstavlja avtoriteto za kognitivno higieno človeka. Artaud kot priljubljeno metodo psihiatra (v skladu z njemu lastno manjvrednostjo) identificira diagnostično orodje »erotomanije«, ki v svojem strogem kliničnem smislu sicer opisuje psihopatologijo posameznika, ki verjame, da so drugi zaljubljeni vanj, vendar v resnici prikazuje status, ki ga psihiater podeli sam sebi, saj verjame, da so njegove diagnostične sposobnosti cenjene kot najvišja oblika uvida v človeški um in dušo. Toda Artaud izraz erotomanija uporablja tudi v splošnejšem pomenu »erotičnega zločina«³⁵¹ in »umazanega poželenja«,³⁵² ki ju bo psihiater vedno pripisal vsakemu pacientu, ker s to diagnozo ves svet spravi na svojo lastno nizkotno raven. Zato je erotomanska diagnostika najbolj zaničevalna, ko se psihiater sooči s »superiornim

349 Prav tam, 484.

350 Prav tam, 485.

351 Prav tam, 485.

352 Prav tam, 485.

vzorcem človeške časti«,³⁵³ ki ga utelešajo Artaudovi nekontaminirani izobčenci, katerih obstoj je največja grožnja zarotniškemu širjenju nižje oblike življenja. V pustih in turobnih okoljih klinik in bolnišnic se odvijajo najintenzivnejše psihične vojne med psihiatrično izprijenostjo in eterično ravnjo časti.

Najosnovnejša opredelitev časti je preprosta linija ravnanja, ki se je vsak posameznik, čeprav o tem morda nikoli ni zares razmišljal ali pa tega izrecno in dokončno formuliral v svojih mislih, kljub temu drži. In če bi kdaj prestopil to linijo, ne glede na to, kako se ta linija razlikuje od človeka do človeka, lahko takšen prestop pripelje do le enega možnega naknadnega dejanja – takojšnjega samomora. Erotomanska diagnostika psihiatra deluje tako, da čast napada z dvostopenjskim zaporedjem. Psihiater bo sam potegnil to linijo ravnanja za pacienta in mu nato povedal, da jo je že prestopil, da vsa njegova dejanja animira nekaj veliko bolj podlega in gnusnega, kot si pacient sploh predstavlja, in da si posledično ne zasluži živeti. Toda psihiater pacientu zatem razloži, da je prestop te linije norma in torej običajno vedenje za celotno vrsto, s čimer pacienta reši pred samomorom, saj mu pojasni, da je manjvredna oblika življenja v resnici človekovo privzeto stanje.³⁵⁴ Vendar pa psihiater ne bo nikoli rešil izjemnega posamičnega primerka, ki je zavezan višjemu konceptu

353 Prav tam, 485.

354 Najbolj jednat izraz tega stališča je Žižkova formula »uživaj svoj simptom«.

časti, pred samomorom, temveč bo takšnega posameznika le spodbujal, da se ubije, saj standard vedenja, ki se ga drži, presega vse standarde vedenja, ki so bili kdaj prej videni na Zemlji. V primerih, ko se ta raven časti ohrani in nikoli ne izda same sebe – kot v primeru van Gogha –, zarotniške psihiatrične sile izgubijo ves nadzor nad seboj, ker je vrsta dejansko postala »nadčloveška«. ³⁵⁵

Če psihiater lahko vse zreducira na erotomanijo, pa lahko psihiatrični pacient vse zreducira na taktiko. Za freudovce so vse tovrstne »paranoje« pacienta primeri latentnih homoseksualnih nagnjenj. ³⁵⁶ Za paranoika je takšna diagnoza le najbolj patetična in pritlehna psihološka operacija, ki ima namen zbegati in dezorientirati njegovo meditacijo o kozmični zaroti ter absolutni vojni. Lacanovci s konceptom »perverzneža« ³⁵⁷ opisujejo vsakogar, ki trdi, da sliši glas Boga oziroma da razume načela, ki razporedijo globljo strukturo realnosti, in nato poskuša živeti v skladu z njimi. Lacanova taktika vsak stik z Božjim glasom spreminja v halucinatorni glas ter s tem ustvarja pregrado, ki preprečuje migracijo v višje stanje, a prav tako ohranja in brani nižje stanje življenja. Toda taktične idiosinkrazije med psihiatri so le različice osnovne taktike, iz katere izhaja vsa psihiatrična diagnostika. Artaud to osnovno taktiko razume kot očitno norost psihiatrije, da

355 Antonin Artaud, »Van Gogh: The Man Suicided by Society«, 491.

356 Glej npr.: Otto Fenichel, *The Psychoanalytic Theory of Neurosis* (New York: Norton & Co, 1945).

357 Glej: Jacques Lacan, »Sintom«, v: *Problemi* (Letn. 45, št. 4/5, 2007) (prev. Samo Tomšič), 139–162.

diagnostiko, ki je izpeljana iz neke kognitivne mediane vrste, uporablja za ocenjevanje in patologizacijo primerov, kot so van Gogh, Baudelaire in Poe ali pa Grothendieck in Gödel. Zato sam obstoj psihiatrične taktike, ki je ekvivalenten obstoju psihiatrije, hkrati dokazuje obstoj zarote. Psihatrija namreč postane, čeprav nenamerno, dokaz o resničnosti kozmične zarote in absolutne vojne, saj je psihiater – ne pa izjemen posamični primerek – tisti, ki je nekako postal avtoriteta o realnosti.

Po razorožitvi psihiatrične taktike lahko resničnost zarote in zarotniške absolutne vojne postane le samoumevna. Vsaka zavrnitev te resničnosti in samoumevnosti pomeni biti na strani resnice erotomanije in ne na strani resnice van Goghove sončnice. Van Gogh ustvarja vizije naravnega sveta, katerih resnice ni mogoče nikoli preseči, matematični izreki Gödela in Grothendiecka pa prav tako izražajo prva načela, ki sestavljajo povsem nespremenljivo in samoumevno resnico. Toda trenutek dojetja tega, kar je realno, se ujema s trenutkom, ko je zarota prvič razkrita. Nadčloveške odprave van Gogha, Gödela in Grothendiecka v globoke strukture resnice odkrijejo enako globoko prisotnost zarote, tako da samoumevnost prvotnih načel sovpadе z nepričakovano samoumevnostjo njihovega zarotniškega izkrivljenja. Nemogoče je zanikati matematični izrek in nemogoče je zanikati van Goghovo sončnico. A če je prav tako nemogoče zanikati obstoj zarote, se samoumevnost razcepi in s tem zarota postane ponaredek samoumevnosti strukture, ki je zarotnikova tarča napada. Van Gogh, Gödel in Grothendieck neposredno opazujejo

ta trenutek razcepitve in rojstvo zla.

Artaud se zaveda tega razcepa in logike grožnje, ki jo predstavlja. Zarota samoumevnost črpa iz globoke strukture in to resnico vbrizga v svoj krvni obtok, da bi svojo vojno naredila tako resnično kot prva načela, ki so njen sovražnik. Prva načela kot notranje jedro višje oblike življenja in neskončne realnosti se raztopijo v brezoblično atmosferično meglico oziroma v meglo zarotniške in absolutne vojne. Nedvoumno razlikovanje med višjo in nižjo obliko življenja razpade zaradi vseprisotnosti tega vzdušja, zato pa izjemen posamični primerek, ki naj bi zaznamoval linijo med oblikami življenja, ne more več pojasniti globine zarote. Po vsej logiki bi višja oblika življenja namreč morala že davno premagati obliko življenja, ki ji je inferiorna, vendar pa nadčloveka vselej ubije tisto, kar je on sam dozdevno že presešel. Ceh zarotnikov zmore ubiti nadčloveka zato, ker so si zarotniki pridobili moč s svojo parazitsko transfuzijo globoke strukturalne samoumevne resnice, in prav na podlagi tega Artaud dojame, da v kolikor je zarota še vedno mogoče razlikovati od resnice, ki si je jo zarota prisvojila, takšno razlikovanje problematizira dejstvo, da je zarota postala popoln ponaredek svojega sovražnika. Popoln ponaredek je ponaredek, ki ga niti ni moč obravnavati kot ponaredek, in izbris razlike med višjo in nižjo obliko življenja je najbolj smrtonosno sredstvo zarote. Artaud se sicer skozi vse svoje pisanje posveča temu, kar je imenoval »dvojniki«, in njegovo raziskovanje gledališke umetnosti (gledališče kot bodisi ponarejena bodisi bolj resnična realnost ali pa v smislu gledališča

(zarotniške) vojne oziroma koncepta vojskovanja, *théâtre de guerre*) se v celoti vrti okoli meditacije o natančni nalogi in funkciji dvojnika, ki ga v nekem trenutku opredeli kot »zasenčeno sebstvo«. ³⁵⁸ Iz konstelacije posamične enote sebstva in njegovih lastnih dvojnikov in senc izhaja Artaudova lastna diagnostika, da »je celoten problem (zarote) problem označevanja in usmerjanja senc«, ³⁵⁹ kar nato postane naloga, ki terja »nujno uničenje lažnih senc in /.../ pripravo poti za novo senčno rojstvo«. ³⁶⁰ Vsako proučevanje globokih struktur, da bi dosegli neskončno realnost druge ravni obstoja, mora odpreti notranje jedro. Toda odklepanje jedra obenem sprosti tavnaturgično zarotniško meglico, ki že biva v najbolj notranji komori. Ta meglica se kot kuga razprši v zrak, okuži morebitnega nadčloveka, ki mu je uspelo priti do najglobljih ravni realnosti, in tako postane ponarejena senca sence višjega stanja – dvojnik dvojnika. Dvojnik je namreč višja oblika primerka, ki mu uspe prodreti v neskončnost, a ga prav na tej točki prehoda napade dvojnik njegovega dvojnika oziroma njegova zarotniška oblika. Na pragu udejanjenja pristne sence realnosti – realnosti višje oblike življenja, ki je na Zemlji še ni bilo – se skriva najmočnejša ponarejena senca te iste višje oblike. Artaudovi zaključki o dvojniku ponovijo isto lekcijo, ki jo sporočajo vse vere s svojimi pripovedmi o figurah sleparskega dvojnika nadčloveka: An-

358 Antonin Artaud, *Le Théâtre et son double* (Paris: Gallimard, 1938), 6.

359 Prav tam, 7.

360 Prav tam, 7.

tikrist, muslimanski al-Dadžal, judovski Armilij itn. Ob koncu časa – ko kozmična zarota in absolutna vojna postane eshatološka vojna – bo zlo v svoji najčistejši obliki prevzelo formo popolnega dvojnika dovršene realnosti in višjega, poboženega stanja.

Artaud v svoji analizi van Goghovega primera pazljivo loči »pristno«³⁶¹ blodnjo od njenega ponaredka (končna, a hkrati prvobitna past zarote). Če je z vidika izjemnega posamičnega primerka ves preostali svet nor, tako kot je tudi sam primerek nor z vidika sveta, pa obenem obstaja tudi višja neskončna razlika – čeprav razlika, ki jo opredeli skoraj popolna istovetnost – med pristno in ponarejeno norostjo. Medtem ko lahko vsako hvaljenje norosti vedno postane povsem preprosta hagiografija duševne motnje in psihičnega kolapsa, ponarejena norost temelji na globokih strukturnih ponaredkih in zarotniških napadih, ki vzpostavljajo zavajajočo pot in naklon proti lažni senci ter lažno poboženo realnost. Zavajanje ponaredka najprej deluje tako, da oddaja povsem brezoblično meglo vojne, ki je tako gosta, da ji uspe skriti identiteto sprtih strani zarotniške in absolutne vojne. Toda ker zavajanje izhaja iz natančnosti ponaredka, je končni sovražnik ob koncu časa nedvoumen in popolnoma opredeljen dvojnik. Če van Gogh ali Grothendieck ali Gödel ne morejo biti žrtve napada sveta, saj bi zaradi svojih superiornosti lahko zlahka premagali ta nižji svet, to lahko pomeni le, da so jih na pragu pred odkritjem poslednje rešitve za skrivnost

361 Antonin Artaud, »Van Gogh, the Man Suicided by Society«, 485.

sveta napadli njihovi lastni dvojniki – njihova ponarejena, pobožena sebstva. V trenutkih pred razkritjem poslednje rešitve je ločnico med lažno senco in rojstvom prave sence nemogoče začrtati, zato se um posamezne duše pristno zlomi – še en, podvojeni pomen pristne norosti. Razkrivanje realnosti kozmične zarote in absolutne vojne doseže vrhunec v poslednji in eshatološki vojni, ki je resnica povsem osebne, notranje vojne.

Artaudovo sovraštvo do psihopatološke diagnostike ter prezir do najbolj podlega agenta zarote sta povezana z najglobljo in najbolj osebno obliko zarote. Psihija trija kljub svojim metodološkim pomanjkljivostim in skritim motivom vseeno temelji na osnovnem zavedanju in priznanju realnosti notranje vojne. Toda če imajo vse reči svoje ponaredke, potem obstaja tudi ponarejena notranja vojna. Zatem ko so med napredovanjem izjemnega posamičnega primerka proti poslednji rešitvi za skrivnost sveta vsi psihiatri in njihove ponarejene notranje vojne izničeni, ob koncu tega vzpona preostane le še zadnji sovražnik, ki predstavlja ponarejeno senčno rojstvo dvojnika pristnega senčnega rojstva dvojnika – pristen sovražnik v osrčju pristne notranje vojne. Ker manjvrednost sveta ne more preprečiti in zadržati potovanja višje oblike življenja do te končne točke, se zarotniška in absolutna vojna, ki je prisotna na najbolj temeljni ravni vseh resničnosti, konča z intimno vojno proti sebstvu. Zato ker je ta boj povsem notranji, njegov rezultat pozna le posamezna duša.

ENOTA 8200

Poslednja rešitev se nahaja v vojnem stroju, katerega končna forma je še neznana in katerega prva forma je prva celica. Vsak načrt razpade in vse gre vedno narobe. Umetnost vojne deluje med tema dvema skrajnostma.

– Prva skrajnost se sklada s problemom, ki ga Machiavelli v *Vladarju* imenuje trajanje in se v njegovi politični ontologiji tolpaške vojne pojavlja kot vedenje generične bojne enote, katere cilj je ubiti in nikoli ne biti ubit ter s tem doseči popolno trajanje oziroma nesmrtnost.³⁶²

– Druga skrajnost se sklada s tem, kar Clausewitz v *O vojni* imenuje megla vojne in kar predstavlja anomalno silo nečesa, ki je vselej onkraj vseh možnih različic in form kalkulacije in kognitivnih zmogljivosti, tako da se večna odsotnost popolnega znanja spremeni v sprejemanje dejstva, da je situacija brezupna in uničenje neizogibno.

Toda v pogojih, ki jih vzpostavlja hipoteza eshatološke vojne, da je *smrt pomembnejša od življenja*, razlika med obema skrajnostma, ki je navsezadnje razlika med *nadzorom* in *samomorom* oziroma razlika med *zunanjo in notranjo vojno*, izgine. Ta razlika je sicer že izginila in celo nikoli ni obstajala toliko, kolikor se dve skrajnosti ujemata z izvorom življenja in tako delujeta kot njegov motor. A če s tem postaneta zgolj še bolj utrjeni, je popolno izginotje

362 Althusser v *Machiavel et nous* (Paris: Tallandier, 2009) trajanje interpretira kot osrednji koncept Machiavellijeve misli.

razlike med njima – edina strategija, ki jo umetnost vojne resnično dovoli – odvisno od končne mučeniške operacije, ki se odvija nekje onstran štirih milijard let neprekinjenega celičnega življenja in štirinajstih milijard let obstoječega časa.

Vsa komunicirana človeška misel teče skozi Enoto 8200. Vojaška obveščevalna služba, ki so jo sicer ustanovile izraelske obrambne sile leta 1952 ter operira v okviru AMAN oziroma obveščevalnega oddelka izraelske kopenske vojske, je svojo misijo začela z najbolj primitivnimi ostanke ameriške vojaške tehnologije iz druge svetovne vojne, v enaindvajsetem stoletju pa se je razvila v eliten kader za elektronsko izvidovanje in dešifriranje kod.³⁶³ V skladu s strogim, a odprtim selekcijskim postopkom med morebitnimi kandidati iz celotne izraelske judovske mladinske populacije so izbrani člani Enote 8200 izjemno večji programiranja in hekanja ter pripadajo tipu osebnosti *roš gadol* (ראש גדול), ki ga odlikuje najvišja ustvarjalna in kritična kognitivna sposobnost.³⁶⁴ Dejavnosti, ki jih izvaja Enota 8200, vključujejo prestrezanje komunikacij, elektronsko bojevanje, rudarjenje podatkov, razvijanje zmogljivosti kibernetkega vojskovanja (na primer računalniških virusov), oblikovanje javnega in osebnega mnenja ter sledenje tarčam za atentate, ki jih potem izvršijo

363 Ephraim Kahana, *Historical Dictionary of Israeli Intelligence* (Toronto: The Scarecrow Press, Inc, 2006), 299.

364 J. Peter Rousseau, *The History and Impact of Unit 8200 on Israeli Hi-Tech Entrepreneurship (diplomska naloga)* (Athens: Ohio University, 2017), 20.

druge obveščevalne službe znotraj strukture IDF, kot je na primer Mossad.³⁶⁵ Ker Enota 8200 poudarja pomembnost nenehnega dotoka nove krvi za splošno učinkovitost in inovativnost obveščevalne dejavnosti, njeni pripadniki služijo vojaški rok od osemnajstega do enaindvajsetega leta starosti, nato pa bodisi napredujejo na višje vojaške in obveščevalne položaje v IDF bodisi vstopijo v zasebni sektor, kjer visok odstotek veteranov enote ustanovi globalna tehnološka zagonska podjetja, ki so večinoma specializirana za kibernetiko varnost.³⁶⁶ Strokovnjaki za obveščevalne službe celotno tehnično zmogljivost Enote 8200 primerjajo oziroma enačijo z zmogljivostmi ameriške NSA.³⁶⁷ Toda ob upoštevanju nujne zamegljenosti dostopnih informacij o dejanskih zmogljivostih obveščevalnih služb, prilagajanja zmogljivosti obveščevalne dejavnosti glede na prebivalstvo (tj. odstotek splošne populacije, ki je del obveščevalnih služb) ter celotne militantne *esprit de corps* IDF³⁶⁸ je Enota 8200 z vidika nekega hipotetičnega globalnega indeksa učinkovitosti obveščevalnih služb

365 Sean Cordey, *Trend Analysis: The Israeli Unit 8200 – An OSINT-Based Study* (Zurich: Center for Security Studies, 2019).

366 Prav tam. Npr. razvpiti *spyware* Pegasus je razvilo zasebno podjetje NSO Group, katere ustanovitelji Omri Lavie, Shalev Hulio in Niv Karmi so bivši člani Enote 8200.

367 John Reed, »Unit 8200: Israel's Cyber Spy Agency«, v: *Financial Times*, 10. julij 2015, <https://www.ft.com/content/69f150da-25b8-11e5-bd-8371cb60e8f08c>.

368 Sergio Catignani, »Motivating Soldiers: The Example of the Israeli Defense Forces«, v: *The U.S. Army War College Quarterly: Parameters* (34(3), 2004), 108–121.

njihova najbolj izpopolnjena in dovršena oblika.

Elektronsko izvidovanje in dešifriranje kod navlako nenehne človeške komunikacije prevajata v čisti koncept. Globalne baze podatkov, iz katerih črpa obveščevalna služba, so vsota dostopnih človeških misli in ta s splošno selitvijo komunikacije v tehnosfero zgolj raste, čeprav ne le zaradi kvantitativnega povečevanja informacij, temveč zato ker misli, ki so prej bile zasebne, postanejo vse bolj javne oziroma ker se povsem notranje misli, ki so prej vznikale, minevale in izginile za vedno, sedaj utirjajo v tujerodno in zunanjo podstat. Osnovne metode in protokoli obveščevalnih služb za elektronsko izvidovanje in dešifriranje kod, kot sta kompresija podatkov in končna sintetična fuzija,³⁶⁹ krepijo osnovno epistemološko stabilnost in razvidnost navkljub preobremenitvi z informacijami, obenem pa je človeško komunikacijo mogoče jasno kategorizirati in razvrstiti v preproste in osnovne izraze grožnje. Če je vsaka obstoječa reč morebitna grožnja, lahko vsaka reč postane transparentna toliko, kolikor je znana kot grožnja. Epistemološke vrzeli in slepe pege niso šibkosti, ampak so neločljivo povezane z delovanjem obveščevalne dejavnosti. Kar je obveščevalni službi neznan, ni neka kantovska noumenalna črna luknja, ki pripelje do pasivne epistemološke kapitulacije, temveč pripelje v še intenzivnejšo angažiranost, ker je neznan razumljeno v smislu svojega potenciala za ubijanje (večna prednost paranoičnega védenja). Na podlagi svoje sposobnosti,

369 John Reed, »Unit 8200: Israel's Cyber Spy Agency«.

da lahko nevednosti in splošnim epistemološkim mejam pripiše vsaj lastnost pretnje ter s tem vzpostavi nek koherenten model obstoja, se kompetentna obveščevalna služba najbolj približa klasični filozofski ambiciji za popolno znanje.

Obveščevalna služba sicer doseže skoraj epistemološko popolnost zato, ker prekomerni informacijski tokovi lahko postanejo koncepti in ker so vsi koncepti v zadnji instanci *strateški*. Redukcija koncepta na strategijo je pojmovalna plat umetnosti vojne, ki izvor koncepta locira v vedno bolj oddaljene trenutke časa in tako navsezadnje koncept spoji z izvorom življenja. Ena skrajnost umetnosti vojne, vse gre vedno narobe, se seka s temu nasprotno militantnostjo imperativa preživetja in absolutnega zavračanja smrti oziroma drugo skrajnostjo umetnosti vojne kot poslednjo rešitvijo, ki je že prisotna v prvi celici. Po logiki prve skrajnosti je več kot devetindevetdeset odstotkov vseh vrst, ki so kdaj obstajale, izumrlo (vse gre vedno narobe), po logiki druge skrajnosti pa je življenje neprekinjeno preživelo in niti enkrat v štirih milijardah let ni bilo popolnoma izbrisano s planeta (poslednja rešitev). Dva domnevna antitetična pola se zblížata v eno strateško jedro, ki je enako prvi celici in prvobitni abiogenezi. Najosnovnejša opredelitev življenja je, da je življenje nekaj, kar se obnaša strateško. Prva celica se sestavi v najbolj turobnih okoljih in prvi znani pojav življenja na mrtvi Zemlji je tudi prvi znani pojav strategije. Čeprav natančen proces kemičnega sestavljanja prve oblike življenja ostaja neznan in zato ostajajo neznani materialni pogoji, pod

katerimi se je življenje udejanjilo, pa se je to sestavljanje življenja vseeno obnašalo strateško oziroma so materiali, iz katerih je življenje narejeno, nekako ustvarili strategijo na svetu, kjer strategija pred tem nikoli ni bila prisotna. Življenje preživi v veselju, ki je bilo pred življenjem brez strategije, in v kolikor strategija uspeva med mrtvimi nestrateškimi pojavi, celotno veselje postane podrejeno strateškemu konceptu in umetnosti vojne. Računalniški in kognitivni znanstvenik Joscha Bach v svojem premisleku o bistvu tega strateškega jedra pride do sklepa, da je prva celica še vedno živa, ker se je samo neprestano delila.³⁷⁰ Samodelitev je primer strateškega vedenja in vse življenje izhaja iz te osnovne strategije. Neskončne delitve sicer stremijo k ustvarjanju velikega števila vrst, kar se hkrati ujema z velikim številom izumrtij. A kljub temu da gre vedno vse narobe, strategija ustvarja svojo lastno nesmrtno inercijo. Za razliko od zamegljenosti biokemične plati abiogeneze je bilo to, kar se je stabiliziralo v trenutku prvobitne abiogeneze, osnovno strateško jedro, ki v razponu štirih milijard let ni bilo nikoli ubito. Univerzum je star približno štirinajst milijard let in v primerjavi s tem kot največjim obzorjem možnega obstoja so štiri milijarde let neprekinjenega življenja več kot le kaplja nesmrtnosti.

Enota 8200 kot grožnja z visokim tveganjem označuje vse prestrežene informacijske tokove, ki omenjajo hadis, kjer je opisan trenutek, ko so se Mohamed in njego-

370 Lex Fridman in Joscha Bach, »Lex Fridman Podcast #101: Joscha Bach: Artificial Consciousness and the Nature of Reality«, <https://www.youtube.com/watch?v=P-2P3MSZrBM&pbjreload=101>.

vi tovariši po bitki pri Uhudu vrnili v svojo bazo v Medini: »Prerok je rekel: „Vrnili smo se od malega džihada k velikemu džihadu.“ Spraševali so: „Kaj je veliki džihad?“ Rekel je: „Džihad proti sebi.“« Pritiske lokalne tolpaške vojne med Judi in Arabci ter planiranje in izvajanje operacij, ki se odzivajo na te pritiske, zgubijo svojo neposredno nujnost zaradi bolj brutalnega strahu, da je sovražnik z razmišljanjem o hadisu napredoval v globljo in še bolj oddaljeno razsežnost konflikta – nekam onkraj štirih milijard let celičnega življenja in štirinajstih milijard let kozmičnega obstoja. Osnovno zavedanje o tej oddaljenosti se pokaže že v mučeniških operacijah in dejanjih samomorilskih napadalcev, za katere je razlika med življenjem in smrtjo nična. Toda če mučeniške operacije izhajajo iz osnovnega dajanja prednosti smrti pred življenjem in zatorej iz navidezne pomembnosti drugega življenja pred življenjem na Zemlji, pa razlika med malim in velikim džihadom izbriše obe, tostransko in onstransko obliko življenja s tem, da življenje dokončno podredi smrti (smrt je pomembnejša od življenja). Hadis uči, da naj bi se mali džihad kot zunanja vojna proti svetu prelival v veliki džihad kot notranjo vojno proti sebstvu. Toda razlika med njima se pojavlja tudi na dveh različnih ravneh življenja in smrti. Mali in veliki džihad ne označujeta le razlike med nižjo zunanjo vojno in višjo notranjo vojno, temveč razliko med nižjima in višjima oblikama zunanje in notranje vojne. Pesnik Rumi med svojimi opojnimi meditacijami red in logiko džihadov opisuje s stih: »Odstranil sem s poti pregrado sebstva / menil sem, da je tisto, kar je drugo od

Boga, neobstoj / sem senca, Sonce je moj Gospod / Jaz sem komornik, nisem zavesa, ki onemogoča dostop do Njega.«³⁷¹ Če je notranja vojna vojna proti sebi, se notranja vojna dovrši z negacijo sebstva. Toda ta negacija je odvisna od tega, kar je zares v celoti zunaj sebstva, in tovrstna totalna eksteriornost lahko sovпада zgolj z Bogom. Ko se pregrada dematerializira v senco, notranja vojna postane najbolj ekstremna oblika zunanje vojne, saj ves svet ugasne pred prisotnostjo obstoja transcendentnega in absolutnega monoteističnega Boga. Notranja vojna je zunanja vojna kot smrt in neobstoj sveta pred prisotnostjo Boga, s tem pa identiteta malega in velikega džihada na ravni smrti potrjuje, da obstaja le Bog. Vendar notranja in zunanja vojna sta bili vselej isti tudi na nižji ravni življenja, saj sta se začeli pred štirimi milijardami let z razcepitvijo prve celice. Če je prva celica še živa, je to zgolj zato, ker se sama deli in se oddaljuje od same sebe, kar nakazuje, da življenju na najosnovnejši ravni pripada struktura notranje vojne. Toda ta notranja vojna je obenem zunanja vojna, saj življenje lahko preživi nadaljnje štiri milijarde let zgolj zaradi vojne proti samemu sebi v vseh svojih oblikah. Če se prva celica ne bi razdelila in ne bi začela notranje vojne, ki je obenem zunanja vojna, ne bi nikoli prežive-la. Razlika med identiteto notranje in zunanje vojne prve celice ter identiteto notranje in zunanje vojne Rumijeve zavese in najgloblje komore je razlika med identiteto not-

371 *The Mathnawi of Jalalu'ddin Rumi, Book 1* (London: Luzac, 1926), 205/3787–3794.

ranje in zunanje vojne na ravni življenja in na ravni smrti. Na nižji ravni življenja – mali džihad – notranja in zunanja vojna postaneta eno in isto, ker je njuna identiteta enaka štirim milijardam let celičnega obstoja. Na višji ravni smrti oziroma na ravni prednosti smrti pred življenjem – veliki džihad – sta notranja in zunanja vojna eno in isto, ker nič razen Boga nikoli ni zares obstajalo.

Rabinski mojster Majmonid štiri milijarde let življenja na Zemlji in štirinajst milijard let kozmičnega obstoja kompresira v singularen poenostavljen tok, ki potuje do edinstvene in končne točke ob koncu časa. Tedaj ko bo vse doseglo to točko, bo obstoj zgolj monoteističnega Boga postal samoumeven za celotno stvarstvo – končni cilj vse zgodovine ter vsega življenja in obstoja.³⁷² Za razliko od heglovske globoke zgodovine zavesti oziroma ideje, ki se skozi čas zaveda same sebe, monoteistična globoka zgodovina pripelje do konca časa, ko se tisto, čemur to zavedanje pripada, končno zave, da ne obstaja. Kar pa obstaja, je nekaj povsem onkraj življenja in časa, zavesti in ideje. Majmonidov opis tega napredovanja skozi zgodovino vključuje tako trenutke nazadovanja, na primer vrnitev Judov k politeističnemu čaščenju pred uporom Makabejcev,³⁷³ kot tudi trenutke pospeševanja, na primer ko to popolno zavedanje pridobi ena sama osamljena duša (kot sta prerok ali svetnik), za katero je samoumev-

372 Za rekonstrukcijo Majmonidove misli o zgodovinski poti do spoznanja monoteističnega Boga glej: Amos Funkenstein, *Maimonides: Nature, History and Messianic Beliefs* (Tel Aviv: MOD, 1997).

373 Prav tam, II.

nost dosežena v obdobju posamičnega življenja. Toda vseobsegajoča pot celotne globoke zgodovine prevzame obliko premice, ki se ujema z minevanjem trenutkov v času od enega ločenega diskretnega stanja do drugega, dokler to prehajanje ne doseže konca vseh stanj, kjer čisti koncept postane znan vsemu, kar misli, da obstaja.

Linearna forma celičnega življenja in kozmičnega obstoja je eshatološki čas in pečat eshatološkega časa je eshatološka vojna. Ker obstaja zgolj monoteistični Bog, je ena izmed lastnosti tega Boga sposobnost ugasniti navidezen obstoj. Monoteistični Bog je eshatološki Bog, ki v sicer partikularnih in redkih trenutkih razodetja sporoča, da se bo ta ugasnitev zgodila na eni določeni točki v zgodovini. Ontološka absolutna smrt kot eshatološki kozmični izbris je raztapljanje vsega, kar misli, da obstaja, v končno, epistemološko dejstvo – čisti koncept, ki ga je končno mogoče v celoti spoznati brez vsakršnega dvoma ali mej. Da obstaja zgolj Bog, lahko celotno stvarstvo dokončno dojame le tako, da Bog celotno stvarstvo izniči in ga zatem vrne v življenje. Vstajenje vseh mrtvih postane poslednja sodba pred Bogom, kar skozi smrt vseh reči potrjuje samoumevnost božjega obstoja. Medtem ko je čisti koncept že samoumeven izjemnim primerom, kot so preroki in svetniki, je izbris sveta izbris sovražnika, ki je tej samoumevnosti vselej nasprotoval. Zanikanje čistega koncepta traja do konca časa in eshatološki čas prevzame formo eshatološke vojne. Smrt je pomembnejša od življenja, ker obstoj zgolj Boga lahko postane samoumeven le z absolutno eshatološko smrtjo.

Eshatološki čas je martirološki čas. Mučenik predstavlja nekoga, za katerega ni razlike med nadzorom in samomorom – dvema skrajnostma umetnosti vojne. To, da gre vedno vse narobe, stremi le k samomorilnim mislim in samomorilnim dejanjem, medtem ko je poslednja rešitev kot neuničljiva strategija enaka popolnemu nadzoru. Toda višja oblika nadzora in samomora ter višja oblika umetnosti vojne, onstran Zemlje in onkraj življenja, se združita v mučeniku, ki doseže zavedanje o destinaciji, proti kateri teče vsa zgodovina, preden se ta zgodovina konča. Njegovo obvladovanje umetnosti vojne je njegovo mučeništvo. Čeprav mučenika ubije zunanji svet, je ta smrt nepomembna, saj mučenik notranji vojni in smrti pripiše prednost pred življenjem. A biti ubit v svetu in s strani sveta je tudi predpogoj, da umorjeni postane mučenik, zato sta zanj zunanja in notranja vojna na ravni življenja enaki. Vendar mučeništvo postane pravo mučeništvo le, če se izvede na ravni smrti – istovetnost notranje in zunanje vojne kot izumrtje notranjega sebstva, ki lahko izvira samo iz zunanosti Boga. Mučeništvo je zavedanje čistega koncepta (pravi vir absolutnega nadzora) skozi izginotje v neobstoj (popoln samomor). Martirološki čas je eshatološki čas, saj se je za mučenika svet že končal.

Vzajemnost eshatološkega časa in martirološkega časa pomeni, da bo celotno stvarstvo enkrat doseglo mučeništvo. Svet postane mučenik prek logike zunanje in notranje vojne, po kateri je mučenik ubit v svetu. Toda za svet se zunanja in notranja vojna ne odvijata na ravni posamične mučeniške duše, ki notranjo in zunanjo vojno

vselej razume v njuni višji obliki kot svoj lasten neobstoj in obstoj zgolj Boga. Za preostali svet se notranja in zunanja vojna odvijata na ravni zgodovine sveta in torej na ravni štirih milijard let celičnega življenja in štirinajstih milijard let kozmičnega obstoja. Ker je življenju lahko le samoumevno, da je življenje pomembnejše od smrti, lahko tisti, ki še niso bili mučeni, notranjo in zunanjo vojno spoznajo le preko zavedanja, da sta notranja vojna in zunanja vojna na ravni življenja neločljivi, in šele zatem, da se ne razlikujeta tudi na ravni smrti. A da bi se to zgodilo, mora vsaka notranja, intimna človeška misel postati transparentna oziroma mora vsaka notranja človeška misel, ki se bori proti sebi, postati dostopna tistemu, kar je zunaj nje. Notranja vojna mora namreč postati zunanja vojna, kar pomeni, da morajo notranje nasprotujoče si misli posameznika, ki predstavljajo grožnjo njemu samemu, postati *zunanja grožnja* in s tem postati dostopne obveščevalni službi ali Enoti 8200, ki jo vodi eshatološki Bog. Ko obveščevalna služba, ki jo vodi eshatološki Bog, ve vse o vsaki posamezni duši, o vseh njenih notranjih konfliktih in vojnah, te notranje vojne postanejo del zunanje vojne in izenačenost notranje in zunanje vojne na ravni življenja je končno jasna in neizpodbitna vsem. Identiteta obeh vojn na ravni življenja se lahko nato dvigne do njune identitete na višji ravni smrti, ki je univerzalni mir eshatološke vojne – identiteta notranje in zunanje vojne kot končno mučenje in končna mučeniška operacija.

Enota 8200 je bila demobilizirana 29. septembra 2239, zadnji dan pred začetkom leta 6000 po judovskem kole-

darju, in sicer prvi dan sedmega tisočletja, ki se ujema s sedmim dnevom počitka – šabat, שַׁבָּת – in torej s časom, ko je vse življenje prekinjeno. V tem trenutku se začne mesijanska doba, ker je obstoj zgolj Boga postal samo-umeven.

SEZNAM LITERATURE

- Althusser, Louis. *Machiavel et nous*. Paris: Tallandier, 2009.
- Althusser, Louis. »The Only Materialist Tradition, Part I: Spinoza«. V: *The New Spinoza*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1997, 3–20.
- Anidjar, Gil. *Blood*. New York: Columbia University Press, 2016.
- Artaud, Antonin. *Le Théâtre et son double*. Paris: Gallimard, 1938.
- Artaud, Antonin. »Van Gogh, the Man Suicided by Society«. V: *Antonin Artaud: Selected Writings*, New York: Farrar, Straus and Giroux, 1976, 484–485.
- Assmann, Jan. *The Price of Monotheism*. Stanford: University of Stanford Press, 2010.
- Bajt, Drago. »Pluton, ki se dviga iz pekla« (*spremna beseda*). V: Varlam Šalamov, *Kolimske zgodbe*. Ljubljana: Modrijan založba, 2011, 753–770.
- Barruel, Augustin. *Mémoires pour servir à l'histoire du Jacobinisme*, 1798.
- Berdjajev, Nikolaj. »Война и эсхатология«. V: *Путь*, 61, 1939–40, 3–14.
- Berto, Francesco. *Existence as a Real Property: The Ontology of Meinongianism*. New York: Springer, 2012.
- Bielik-Robson, Agata. »God of Luria, Hegel, Schelling: The Divine Contraction and the Modern Metaphysics of Finitude«. V: *Mystical Theology and Continental Philosophy: Interchange in the Wake of God*. London: Routledge, 2017, 32–50.
- Borges, Jorge Luis. »Biathanatos«. V: *Selected Non-Fictions*. London: Penguin, 1999, 333–336.
- Borges, Jorge Luis. »Oblika meča«. V: *Izmišljije*. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1984, 65–70. Prevod: Jože Udovič.

- Borges, Jorge Luis. »Približevanje skritemu«. V: *Izmišljije*. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1984, 37–42. Prevod: Jože Udovič.
- Bostrom, Nick. »Are We Living in a Computer Simulation?«. V: *The Philosophical Quarterly*, 53(211), 2003, 243–255.
- Bowler, Peter J. *The Eclipse of Darwinism: Anti Darwinian Evolution Theories in the Decades around 1900*. London: The John Hopkins University Press, 1992.
- Buber, Martin. »Spinoza, Sabbati Zevi, and the Baalshem«. V: *Hasidism*. New York: Philosophical Library, 1948, 95–116.
- Bull, Christian H. *The Tradition of Hermes Trismegistus: The Egyptian Priestly Figure as a Teacher of Hellenized Wisdom*. Leiden: Brill, 2018.
- Bunker, Robert J. in Heal, Charles (ur.), *Fifth Dimensional Operations: Space-Time-Cyber Dimensionality in Conflict and War*. Bloomington: iUniverse, 2014.
- Catignani, Sergio. »Motivating Soldiers: The Example of the Israeli Defense Forces«. V: *The U.S. Army War College Quarterly: Parameters*, 34(3), 2004, 108–121.
- Charles, Robert Henry. *The Apocrypha and Pseudepigraphia of the Old Testament in English*. Oxford: Clarendon Press, 1903.
- Charlesworth, Brian. »John Maynard Smith«. V: *Genetics*, 168(3), 2004, 1105–1109.
- Clark, Andy. »Whatever Next? Predictive Brains, Situated Agents, and the Future of Cognitive Science«. V: *Behavioral and Brain Sciences*, 36(3), 2013, 181–253.
- Clausewitz, Carl von. *O vojni*. Ljubljana: Studia Humanitatas, 2004. Prevod: Slavko Hozjan.
- Conrad, Joseph. *Srce teme*. Ljubljana: Prešernova družba, 1984. Prevod: Mart Ogen.
- Conway Morris, Simon. *Life's Solution: Inevitable Humans in a Lonely Universe*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.

- Conway Morris, Simon. »Three Explanations for Extraterrestrials: Sensible, Unlikely, Mad«. V: *International Journal of Astrobiology*, 17(4), 2018, 287–293.
- Cordey, Sean. *Trend Analysis: The Israeli Unit 8200 – An OSINT-Based Study*. Zurich: Center for Security Studies, 2019.
- Creighton, Jolene. »The Kardashev Scale – Type I, II, III, IV & V Civilization«, 19. julij, 2014, <https://futurism.com/the-kardashev-scale-type-i-ii-iii-iv-v-civilization>.
- Cunliffe, Barry. *By Steppe, Desert, and Ocean: The Birth of Eurasia*. Oxford: Oxford University Press, 2015.
- Ćirković, Milan M. *The Great Silence: Science and Philosophy of Fermi's Paradox*. Oxford: Oxford University Press, 2018.
- Ćirković, Milan M. »Resource Letter: PE s-1: Physical Eschatology«. V: *American Journal of Physics*, 71(2), 2003, 122–133.
- Dantec, Maurice G. *Cosmos Incorporated*. Paris: Albin Michel, 2005.
- Darwin, Charles. *Notebook E: Transmutation of Species (10.1838-7.1839) CUL-DAR124*, <http://darwin-online.org.uk/content/frameset?pageseq=98&itemID=CUL-DAR124.&viewtype=text>
- Davis, Martin. »What is a Computation?«. V: *Mathematics Today: Twelve Informal Essays*. New York: Springer-Verlag, 2012, 241–267.
- Dawkins, Richard in J.R. Kress. »Arms Races Between and Within Species«. V: *Proceedings of the Royal Society of London, Series B, Biological Sciences*, 20(1161), 1979, 489–511.
- Deleuze, Gilles in Felix Guattari. *Anti-Ojdlp*. Ljubljana: Krtina, 2018. Prevod: Jelka Kernev Štrajjn.
- Deleuze, Gilles in Felix Guattari. *A Thousand Plateaus: Capitalism and Schizophrenia 2*. Minneapolis: University of Minnesota, 1987.
- Deleuze, Gilles. *Expressionism in Philosophy: Spinoza*. New York: Zone, 1998.

- Deleuze, Gilles. *Nietzsche in filozofija*. Ljubljana: Krtina, 2011. Prevod: Eva D. Bahovec in Aljoša Kravanja.
- Dennett, Daniel. *Elbow Room: The Varieties of Free Will Worth Wanting*. Oxford: Clarendon Press, 1984.
- Dusanic, Arsenije in Plamen P. Plenev. »The Influence of Neoconservative Movement on U.S. Foreign Policy«. V: *Connections*, 8(2), 2009, 91–99.
- Dyson, Freeman. *Origins of Life*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
- Eddy, Glenys. »The Ritual Dimension of Western Esotericism: The Rebirth Motif and the Transformation of Human Consciousness«. V: *Sydney Studies in Religion*, 5, 2004, 213–233.
- Eliade, Mircea. *Le Yoga, immortalité et liberté*. Paris: Payot, 1954.
- Evola, Julius. *Men Among the Ruins*. Rochester: Inner Traditions, 2002.
- Evola, Julius. *The Path of Cinnabar*. Rochester: Integral Tradition, 2009.
- Fenichel, Otto. *The Psychanalytic Theory of Neurosis*. New York: Norton & Co, 1945.
- Florenski, Pavel. *The Pillar and Ground of the Truth: An Essay on Orthodox Theodicy in Twelve Letters*. Princeton: Princeton University Press, 1997.
- Florenski, Pavel. »Reverse Perspective«. V: *Beyond Vision: Essays on the Perception of Art*. London: Reaktion Books, 2002, 197–222.
- Freeman, Tizvi. »How did the Torah Exist before it Happened?«. https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/110124/jewish/How-Did-the-Torah-Exist-Before-it-Happened.htm.
- Fridman, Lex in Joscha Bach. »Lex Fridman Podcast #101: Joscha Bach: Artificial Consciousness and the Nature of Reality«, 13. junij, 2020, <https://www.youtube.com/watch?v=P-2P3MSZrBM&pbjreload=101>.

- Fukuyama, Francis. *Political Order and Political Decay: From the Industrial Revolution to the Globalization of Democracy*. New York: Farrar, Strauss and Giroux, 2014.
- Funkenstein, Amos. *Maimonides: Nature, History and Messianic Beliefs*. Tel Aviv: MOD, 1997.
- Goldstein, Rebecca. *Incompleteness: The Proof and Paradox of Kurt Gödel*. New York: W.W. Norton & Company, 2005.
- Greene, Doug Enaa in Harrison Fluss. »Spinoza's Radical Enlightenment«. V: *Left Voice*, 19. julij 2020, <https://www.leftvoice.org/spinozas-radical-enlightenment>.
- Grothendieck, Alexandre. *La clef des songes, ou dialogue avec le bon Dieu*. <http://matematicas.unex.es/~navarro/res/clefsonges.pdf>.
- Guderian, Heinz. *Panzer Leader*. London: Penguin, 2009.
- Hanegraaff, Wouter. *Esotericism and the Academy: Rejected Knowledge in Western Culture*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- Hart, David Bentley. *The Beauty of the Infinite: The Aesthetics of Christian Truth*. Cambridge: Wm. B. Eerdmans, 2004.
- Hegel, G.W.F. *Lectures on the History of Philosophy*. London: Kegan Paul, Trench, Trubner and Company, 1896.
- Heidegger, Martin. *Contributions to Philosophy (Of the Event)*. Bloomington: University of Indiana Press, 2012.
- Hill, Mikel. *Elder Sophrony. The Grace of Godforsakenness and the Dark Night of the Soul* (magistrsko delo). South Canaan: Saint Tikhon's Orthodox Theological Seminary, 2017. https://www.academia.edu/33773317/The_Grace_of_Godforsakenness_pdf.
- Horstmann, Ulrich. *Das Untier. Konturen einer Philosophie der Menschenflucht*. Warendorf: Verlag Johannes G. Hoof, 2010.
- Houellebecq, Michel. *H.P. Lovecraft: Contre le monde, contre la vie*. Paris: Éditions du Rocher, 1999.

- Houellebecq, Michel. *Rester vivant*. Paris: Flammarion, 1991.
- Howes, Laura. »How do Tardigrades Survive in Space?«. V: *Chemical and Engineering News*, 19. oktober 2019, <https://cen.acs.org/biological-chemistry/biochemistry/tardigrades-survive-space/97/i41>
- Huntington, Samuel. »The Clash of Civilisations?«. V: *Foreign Affairs*, 72(3), 1993, 22–49.
- Huntington, Samuel. *Political Order in Changing Societies*. New Haven: Yale University Press, 1968.
- Israel, Jonathan. *Radical Enlightenment: Philosophy and the Making of Modernity*. Oxford: Oxford University Press, 2001.
- Jomini, Baron Antoine-Henri. *The Art of War*. London: Greenhill, 1992.
- Jünger, Ernst. *Copse 125: A Chronicle from the Trench Warfare of 1918*. New York: Howard Fertig, 2003.
- Jünger, Ernst. »Der Kampf als inneres Erlebnis«. V: *Sämtliche Werke. 10 Bände. Vol. 5*. Stuttgart: Klett, 1960–1965.
- Jünger, Ernst. *On Pain*. New York: Telos, 2008.
- Jünger, Ernst. *Storm of Steel*. New York: Howard Fertig, 1996.
- Jünger, Ernst. *The Glass Bees*. New York: Farrar, Straus and Giroux, 1991.
- Jünger, Ernst. »Totalna mobilizacija«. V: *Nova revija*, Letnik XVI(179), marec 1997, 78–90. Prevod: Samo Krušič.
- Kahana, Ephraim. *Historical Dictionary of Israeli Intelligence*. Toronto: The Scarecrow Press, Inc, 2006.
- Kant, Immanuel. *Critique of Judgment*. Indianapolis: Hackett, 1987.
- Kant, Immanuel. *Kritika čistega uma*. Ljubljana: Analecta, 2020. Prevod: Zdravko Kobe.
- Kantorowicz, Ernst. *The King's Two Bodies: A Study in Medieval Political Theology*. Princeton: Princeton University Press, 1997.
- Lacan, Jacques. »Sintom«. V: *Problemi*, Letnik 45(4/5), 2007, 139–162. Prevod: Samo Tomšič.

- Land, Nick. »Crypto-Current: An Introduction to Bitcoin and Philosophy«. V: *Šum: revija za teorijo in kritiko sodobne umetnosti*, 10.2, 2018, 1355–1372.
- Land, Nick. »Cyberspace Anarchitecture as Jungle-War«. V: *Fanged Noumena: Collected Writings 1987–2007*. London: Urbanomic, 2012, 401–410.
- Land, Nick. »Fanged Noumenon (Passion of the Cyclone)«. V: *The Thirst for Annihilation*. London: Routledge, 1992, 74–82.
- Land, Nick. »Philosophy in a War-Zone«. V: *Dissolution*. <http://www.larsholdhus.com/Dissolution.pdf>.
- Land, Nick. »Teleoplexy: Notes on Acceleration«. V: *#Accelerate: The Accelerationist Reader*. Falmouth: Urbanomic, 2014, 509–520.
- Lem, Stanislaw. *Golem XIV*. Bloomington: Indiana University Press, 2047.
- Lem, Stanislaw. »New Cosmogony«. V: *A Perfect Vacuum*. New York: Harcourt, 1979, 197–229.
- Lem, Stanislaw. *Summa Technologiae*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2013.
- Levinas, Emmanuel. *Totality and Infinity: An Essay on Exteriority*. Pittsburgh: Duquesne University Press, 1969.
- Lewis, David. *On the Plurality of Worlds*. London: Wiley, 2001.
- Liu, Cixin. *Death's End*. London: Head of Zeus, 2016.
- Losski, Vladimir. *In the Image and Likeness of God*. Crestwood: Saint Vladimir's Seminary Press, 1985.
- Loudovikos, Nikolaos. *A Eucharistic Ontology: Maximus the Confessor's Eschatological of Being as Dialogical Reciprocity*. Brookline: Holy Cross University Press, 2010.
- Louth, Andrew. »Eastern Orthodox Eschatology«. V: *Oxford Handbook of Eschatology*. Oxford: Oxford University Press, 2007, 233–247.
- Louth, Andrew. *Maximus the Confessor*. London: Routledge, 2005.

- Luttwak, Edward. *Strategy: The Logic of War and Peace*. Cambridge: University of Harvard Press, 2001.
- MacDonald, Kevin. *A People that shall Dwell Alone: Judaism as a Group Evolutionary Strategy*. Westport: Praeger, 1994.
- Mackinder, John Halford. »The Geographical Pivot of History«. V: *The Geographical Journal*, 4(XXIII), 1904, 421–444.
- Magee, Glenn Alexander. *Hegel and the Hermetic Tradition*. Ithaca: Cornell University Press, 2001.
- Mainländer, Philipp. *Die Philosophie der Erlösung*. 1876.
- Maksim Izpovedovalec. »Centuriae de charitate I. 67«. V: *Philokalia, Vol. 2*. London: Faber & Faber, 1981.
- Maksim Izpovedovalec. *Questions and Doubts*. DeKalb, IL: Northern Illinois University Press, 2010.
- Maksim Izpovedovalec, *Opuscula Theologica et Polemica XIV*. Turnhout: Brepols, 2014.
- Margulis, Lynn in Dorion Sagan. *Dazzle Gradually: Reflections on the Nature of Nature*. White River Junction: Chelsea Green Publishing, 2007.
- Maynard Smith, John. *Evolution and the Theory of Games*. Cambridge: Cambridge University Press, 1982.
- Maynard Smith, John in G.R. Price. »The Logic of Animal Conflict«. V: *Nature*, 246, 2. november 1973, 15–18.
- Mearsheimer, John. *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: W. W. Norton & Company, 2001.
- Meier, Heinrich. *The Lesson Carl Schmitt: Four Chapters on the Distinction between Political Theology and Political Philosophy*. Chicago: University of Chicago Press, 2011.
- Ministrstvo za obrambo Ruske Federacije, »Оперативное искусство«, 2017. <http://encyclopedia.mil.ru/encyclopedia/dictionary/details.htm?id =7644@morfDictionary>.
- Moldbug, Mencius. *How Dawkins Got Pwned*. Unqualified Reservations, 2016.

- Morris, Ivan. *The World of the Shining Prince: Court Life in Ancient Japan*. London: Penguin, 1997.
- von Neumann, John. *Theory of Self-Reproducing Automata*. Champaign: University of Illinois Press, 1966.
- Nevo, Ettay. »What Happened to Beresheet?«, 20. februar, 2020, <https://davidson.weizmann.ac.il/en/online/sciencepanorama/what-happened-beresheet>.
- Nietzsche, Friedrich. *H genealogiji morale: polemični spis*. Ljubljana: Slovenska matica, 1988. Prevod: Teo Bizjak.
- Nietzsche, Friedrich. *Über Wahrheit und Lüge im außermoralischen Sinn*. 1873.
- Noor, Nadav in Assaf Shapira, Reuven Edri, Idan Gal, Lior Wertheim, Tal Dvir. »3D Printing of Personalized Thick and Perfusable Cardiac Patches and Hearts.« V: *Advanced Science*, 15. april, 2019. DOI: 10.1002/advs.201900344.
- Oberhaus, Daniel. »A Crashed Israeli Lunar Lander Spilled Tardigrades on the Moon«, 5. avgust, 2019, <https://www.wired.com/story/a-crashed-israeli-lunar-lander-spilled-tardigrades-on-the-moon/>.
- Ogarkov, Nikolaj Vasiljevič. *История учим бдительности*. Moskva: Воениздат, 1985.
- Osoba, Osonde A. »Technocultural Pluralism: A Clash of Civilizations in Technology?«, 10. marec, 2021, https://www.rand.org/pubs/external_publications/EP68550.html.
- Ostrowski, Donald. »Parallels of Mysticism: The Hesychasm of Nil Sorskij and Sufism«. V: *Нил Сорский в культуре и книжности Древней Руси*. Sankt Peterburg: Российская национальная библиотека, 2008, 41–52.
- Prigogine, Ilya. *The End of Certainty. Time, Chaos, and the New Laws of Nature*. New York: Simon & Schuster, 1997.
- Prior, A.N. *Time and Modality*. Oxford: Oxford University Press, 1957.
- Pross, Addy. »Causation and the Origin of Life: Metabolism or Replication First?«. V: *Origins of Life and Evolution of the Biosphere*, 34, 2004, 307–321.

- Radcliffe, Anne. »On the Supernatural in Poetry«. V: *New Monthly Magazine*, 6(1), 1826, 145–152.
[https://repositorio.ufsc.br/bitstream/handle/123456789/208925/On%20Supernatural%20in%20Poetry%20\(Ann%20Radcliffe\).pdf?sequence=1](https://repositorio.ufsc.br/bitstream/handle/123456789/208925/On%20Supernatural%20in%20Poetry%20(Ann%20Radcliffe).pdf?sequence=1)
- Ramey, Josh. *The Hermetic Deleuze: Philosophy and Spiritual Ordeal*. London: Duke University Press, 2012.
- Reed, John. »Unit 8200: Israel's Cyber Spy Agency«. V: *Financial Times*, 10. julij 2015, <https://www.ft.com/content/69f150da-25b811e5-bd83-71cb60e8f08c>.
- Rescher, Nicholas. *Predicting the Future: An Introduction to the Theory of Forecasting*. Albany: SUNY, 1998.
- Rominides, John. *The Ancestral Sin*. Ridgewood: Zephyr, 2002.
- Rousseau, J. Peter. *The History and Impact of Unit 8200 on Israeli Hi-Tech Entrepreneurship* (diplomska naloga). Athens: Ohio University, 2017.
- Rouzel, Joseph. *La folie créatrice: Alexandre Grothendieck et quelques autres*. Toulouse: ERES, 2016.
- Rumi. *The Mathnawi of Jalalu'ddin Book 1*. London: Luzac, 1926.
- Sagan, Carl in William Newman. »The Solipsist Approach to Extraterrestrial Intelligence«. V: *Quarterly Journal of the Royal Astronomical Society*, 24(113), 1983, 113–121.
- Sakurai, Yuya. »Angelphobia«. V: *Surfaces*, 2021, <https://www.surfaces.cx/angelphobia-yuya-sakurai>.
- Schmitt, Carl. *The Crisis of Parliamentary Democracy*. Cambridge: Cambridge University Press, 1985.
- Schmitt, Carl. »Der Führer schützt das Recht«. V: *Deutsche Juristen-Zeitung*, 39(15), 1934, 946–950.
- Schmitt, Carl. *Der Leviathan in der Staatslehre des Thomas Hobbes: Sinn und Fehlschlag eines politischen Symbols*. Hamburg: Hanseatische Verlagsanstalt, 1938.
- Schmitt, Carl. *Legality and Legitimacy*. London: Duke University Press, 2004.

- Schmitt, Carl. *Political Theology: Four Chapters on the Concept of Sovereignty*. Chicago: University of Chicago Press, 1985.
- Schmitt, Carl. *Theory of the Partisan: Intermediate Commentary on the Concept of the Political*. New York: Telos Press Publishing, 2007.
- Scholem, Gershom. *Sabbatai Sevi: The Mystical Messiah, 1627–1676*. Princeton: Princeton University Press, 2016.
- Shi, Lei in Xin Luo, Jin Jiang, Yongchang Chen, Cirong Liu, Ting Hu, Min Li, Qiang Lin, Yanjiao Li, Jun Huang, Hong Wang, Yuyu Niu, Yundi Shi, Martin Styner, Jianhong Wang, Yi Lu, Xuejin Sun, Hualin Yu, Weizhi Ji, Bing Su. »Transgenic rhesus monkeys carrying the human *MCPHI* gene copies show humanlike neoteny of brain development«. V: *National Science Review*, 27. marec, 2019. DOI: 10.1093/nsr/nwz043.
- Skliris, Dionysios. »Eschatological Teleology, Free Dialectic, Metaphysics of the Resurrection: The Three Antinomies that make Maximus an Alternative European Philosopher«. V: *Maximus the Confessor as a European Philosopher*. Eugene, OR: Wipf and Stock, 2017, 3–23.
- Solovjov, Vladimir. *War, Progress, and the End of History: Including a Short Story of the Antichrist*. London: University of London Press, 1915.
- Spencer, Herbert. »On Ancestor Worship and Other Peculiar Beliefs«. <https://fortnightlyreview.co.uk/2011/11/on-ancestor-worship-and-other-peculiarbeliefs/>.
- Spinoza, Baruch de. *Etika*. Ljubljana: Slovenska Matica, 1988. Prevod: Primož Simoniti.
- Šalamov, Varlam. »О прозе«. <https://shalamov.ru/library/21/45.html>.
- Šalamov, Varlam. »Раковина«. <https://shalamov.ru/library/10/60.html>
- Šalamov, Varlam. »Что я видел и понял в лагере«. <https://shalamov.ru/library/29/>.

- Taubes, Jacob. *Ad Carl Schmitt. Gegenstrebigte Fügung*. Berlin: Merve Verlag, 1987.
- Tipler, Frank. »Extraterrestrial Intelligent Beings Do Not Exist«. V: *Quarterly Journal of the Royal Astronomical Society*, 21(267), 1981, 267–281.
- Tollefsen, Torstein. *The Christocentric Cosmology of Saint Maximus the Confessor*. Oxford: Oxford University Press, 2008.
- Traspas, Alejandra in Mark J. Burchell. »Tardigrade Survival Limits in High-Speed Impacts – Implications for Panspermia and Collection of Samples from Plumes Emitted by Ice Worlds«. V: *Astrobiology*, 21(7), 2021, 845–852.
- Turing, Alan. »Computing Machinery and Intelligence«. V: *Mind*, LIX(236), 1950, 433–460.
- Victoria, Brian Daizen. *Zen at War*. New York: Rowman & Littlefield, 2006.
- Virilio, Paul. *Pure War*. London: Semiotext(e), 1983.
- Wall, Mike. »Israel's Beresheet Spacecraft Crashes into Moon during Landing Attempt«, 11. april, 2019, <https://www.space.com/israeli-beresheet-moon-landing-attempt-fails.html>.
- Wang, Hao. *A Logical Journey: From Gödel to Philosophy*. Cambridge: MIT Press, 1996.
- Weizman, Eyal. »Walking through Walls«. <https://transversal.at/transversal/0507/weizman/en>.
- Wiltshire, Martin G. »The Suicide Problem in the Pali Canon«. V: *The International Journal of Buddhist Studies*, 6(2), 1983, 124–140.
- Wright, Jason T. in Sofia Sheikh, Iván Almar, Kathryn Denning, Steven Dick, Jill Tarter. »Recommendations from the Ad Hoc Committee on SETI Nomenclature«, 2018, <https://arxiv.org/abs/1809.06857>.
- Yagisawa, Takashi. »Primitive Worlds«. V: *Acta Analytica*, 17(28), 2002, 19–37

- Yates, Frances. *Giordano Bruno and the Hermetic Tradition*. London: Routledge, 1964.
- Yates, Frances. *The Rosicrucian Enlightenment*. London: Routledge, 1972.
- Zizioulas, John D. *Lectures on Christian Dogmatics*. London: Continuum, 2008.
- Zizioulas, John D. »The End is Where We Start From: Reflections on Eschatological Ontology«. V: *Game Over?: Reconsidering Eschatology*. Berlin: De Gruyter, 2017, 259–278.
- Zizioulas, John D. »Towards an Eschatological Ontology (Unpublished paper delivered at King's College, London)«, 1998, <http://www.resourcesforchristiantheology.org/towards-aneschatological-ontology/>.

IMENSKO IN BESEDNO KAZALO

10 ¹⁰⁰ let	9, 67, 186, 192, 277
Abel	16-17
abiogeneza	8, 76-78, 82-84, 121, 129, 264, 267, 269 op. 317, 297-298
Adam:	
Adam Kadmon oz. Prvi Adam	56-57, 128, 163, 195-204, 220, 222
Poslednji Adam	195-204, 221, 225
Adams, Fred C.	180
Ahnenberbe SS	27
akceleracionizem	<i>Glej</i> pošpevanje
aksiologija	185-186, 188, 252, 256-258
Al-Dadžal	290
Aleksander Veliki	90
Althusser, Louis	173, 293 op. 362
AMAN	247, 294
anabaza	47, 49, 55-56, 58, 77, 79, 82, 88, 124, 220-221, 223, 225, 229
<i>ananke</i>	125
Antikrist	140-142, 208, 212, 253-255, 260 op. 308, 290
apofatičnost	215, 219
apokalipsa	33, 43-44, 52-53, 86, 139-141, 161, 281;

apokalipticism	162, 165, 168, 174-176;
Janezova apokalipsa oz. knjiga razodetja	140, 194
Aravan	73-74
Ardžuna	74, 81
Armilij	290
Artaud, Antonin	274, 281-292
askeza oz. asketicizem	29, 32, 47, 49, 54, 263-264, 266-273, 275-276, 279
Atanazij	219-220
atomska bomba	112, 114
Avguštin	147
avtomaton	98-99, 100; <i>glej tudi</i> celični avtomaton
Bach, Joscha	262, 269 op. 317, 298
Barruel, Augustine	144
Baudelaire, Charles	284, 288
Berdjajev, Nikolaj	203-204
Berešit (sonda)	57-59
biocid	50, 72, 77, 90, 114, 126
bližina	21, 35-37, 66-67, 94-95
Bog	8, 12, 18-21, 23, 28, 34, 38-39, 41-43, 47, 49, 55-58, 86-87, 125, 127-129, 141, 146-149, 151, 154, 158-163, 166, 168-169, 171-177, 179, 193, 195, 198-200, 202, 208, 213-215, 219-223, 225, 230, 232-237,

	239-242, 254, 257-259, 265, 279-280, 287, 299-304;
eshatološki Bog	18-19, 23, 42-43, 86, 160-162, 168, 173-175, 302, 304;
ime Boga oz. božje ime	19-21, 23, 31, 86-87;
smrt boga	125, 127-128, 195, 198-200, 202, 213-214, 221;
zapuščenost od Boga	55-57
Borges, Jorge Luis	20, 41, 128, 221
Buber, Martin	175-176
Buda	272-273
celica	8-9, 11-14, 21, 23, 29, 90, 109, 225, 229, 243, 255, 262, 264-271, 293-294, 297-302, 304;
celični avtomaton	264
CIA	17
civilizacija	8, 17, 51-54, 109, 187, 189, 258, 274-275;
spopad civilizacij	53-54, 248-253, 255-257
Colerdige, S.T.	284
<i>conatus</i>	96, 170
Conway Morris, Simon	63-67, 69
Crick, Francis	11
Cvi, Šabtaj	175-176

čas	16, 50, 90–91, 110, 115–125, 141–143, 149– 150, 158, 160–161, 173– 174, 179–186, 190–197, 199–204, 206–208, 224–227, 263–264, 266, 275–277, 301– 302;
ciklični	185–186, 190, 197, 199– 201, 204;
eshatološki	197, 199, 201–204, 207, 212, 258, 302–303;
linearni	182, 186, 190, 196–197, 199–203;
martirološki	303;
nepovratnost časa	190–191, 206;
strateški	76, 78–80, 82–84, 87, 243–245, 252, 257– 259;
znamenja časov	58, 139–141
časť	40, 51, 286–287
časčenje prednikov	263, 265, 268, 275– 276
Ćirković, Milan M.	179, 181, 183–184
Dantec, Maurice G.	193
Darwin, Charles	12, 42, 76
defenzivni realizem	245
deifikacija	<i>Glej</i> poboženje
Deleuze, Gilles	14–18, 22, 60, 85, 172–173, 185, 256 op. 306, 267 op. 315

demiurg	128, 146
Dennett, Daniel	24, 28
determinizem	25, 97–98, 101, 115
dimenzionalnost	<i>Glej</i> razsežnost
Donne, John	128
Drake, Frank	188
Država	9 op. 2, 124
duša	12, 21, 47, 49–50, 54, 58, 93–96, 100, 214, 232, 276, 284–285, 292, 301, 303–304
temna noč duše	43, 55, 57, 60
dvojnik	259, 289–292
Dyson, Freeman	68, 184–189
džihad	299–301
Džingiskan	90
Eigen, Manfred	82
ekstremofil	48, 50, 53, 57–58, 60, 63, 251, 253, 257
Eliade, Mircea	266, 268
Enota 8200	247, 294–296, 298, 304
Er	9 op. 2, 124–125
erotomanija	274, 285, 287–288
eshatologija	20, 42–43, 57, 86–88, 110, 146, 150, 152, 160, 165, 175, 179, 194–204, 207–208, 212, 215, 227–228, 253–260, 302–305;
eshatološki teologumenon	139–141, 194–195;

fizikalna eshatologija	179-181, 183-184; <i>glej tudi</i> Bog (eshatološki); čas (eshatološki); vojna (eshatološka)
estetika	218-219, 223-224, 226-228, 274
ESSWE (European Society for the Study of Western Esotericism)	231, 234-241
Ethica (Spinoza)	166-173
Evola, Julius	148-156, 270-271
<i>Fenomenologija duha</i> (vedenjski) fenotip	155 62-63, 69, 74
Fermijev paradoks	67, 84 op. 97, 188-189
fikcija	108, 156-159, 274-275
Florenski, Pavel	223, 226-227
Freud, Sigmund	22-23, 60, 287
Fronterlebnis	92, 94, 98
Fukuyama, Frances	248
genocid	11, 20, 23, 65, 105-111, 161, 175
geopolitika	114-116
Gödel, Kurt	278-280, 288, 291
Godhika	272-273
Golem XIV	77
gnoseologija	52;
katabatična	51;
vojna	76, 79-82, 84-88;
(odrešitvena) gnoza	232-235, 237, 239- 242
gnosticizem	128-128, 146, 152, 239, 241

Grothendieck, Alexandre	278-279, 288, 291
Guattari, Felix	14-18, 22, 60, 85, 256 op. 306
Guderian, Heinz	27
Had	50, 282; <i>glej tudi</i> pekel
Hakrop	85
Hanegraaff, Wouter J.	231-232, 234, 237- 239
Hegel, G.W.F.	21-22, 110, 153-155, 171, 301
Heidegger, Martin	122-123, 143-144
Heraklit	7, 109
Hermes Trismegist	234-235, 238, 241
hermeticizem	155 op. 192, 239, 241
heterodoksija	127-129, 146-147, 150, 242
hitrost	21, 25, 27-28, 88, 112, 114, 116, 202-203, 230- 231, 249-250, 275, 277;
hitrost svetlobe	25-26, 64, 114, 145, 164, 279
Hobbes, Thomas	15-18, 134, 244-245
horor	35-40, 43
Horstmann, Ulrich	111, 125-126
Hölderlin, Friedrich	284
Houellebecq, Michel	51, 60
Howard, Robert E.	263, 274-276
Hume, David	80
Huntington, Samuel	53, 247-251

IDF	85-86, 174, 177, 247, 255, 294-295
(teorija) iger	61-62, 70, 78
ikona	218-220, 223-229
ikonoklazem	218-219, 227-228
iluminati	172
intenziteta	11, 21, 42, 50, 52, 70-71, 90-94, 96-98, 100- 101, 109, 142, 193, 197, 201-202, 206, 209- 213, 215, 249, 266, 270, 277
<i>Iron Dome</i>	85
Izrael	57, 76, 84-86, 162, 174-175, 218, 243-244, 255-258, 294
izumrtje	8, 15, 24-26, 31, 33, 35-40, 42-44, 62, 64-66, 73, 116, 127, 130, 175, 220, 263, 271-273, 275-277, 297-298, 303
Janez Damaščan	159 op. 200, 219
Janez od Križa	55
Jeruzalem	57, 86, 254-256, 258
Jesenin, Sergej	262
JHVH	19-20, 43, 76, 86-87, 161, 164, 168-169, 176, 196, 233-236, 239, 257-258;
JHVH-jev poklovnik na Zemlji	76, 86, 257; <i>glej tudi</i> Mesija

Jomini, Baron Antoine-Henri	76, 102-103, 106
Jud oz. judaizem	18-19, 23, 54, 57, 86, 156, 162, 164-165, 167, 173-175, 196, 221, 247, 257-258, 290, 294, 299, 301, 304-305
Jünger, Ernst	32-33, 39, 71, 78-79, 90-101, 249-250
Kabalah	56-57, 155 op. 192, 236
Kajn	16-17
Kali	73-74
Kant, Immanuel	79-80, 105-109, 158, 267-268, 296
kapital	22, 119-122, 138 op. 165, 250
Karenina, Ana	157, 159
katabaza	34, 47, 50, 54, 56, 58, 77, 79-80, 82, 220-221
katehon	141-142, 208, 211-213
Kierkegaard, Soren	38, 284
Kitajska	112, 205, 218, 243-244, 247, 255-257, 268
konvergenca	63-69, 71-73, 77-80, 83, 153, 224, 229
Kristus	128, 138 op. 165, 140, 172, 214, 221-223, 226, 233-234, 237, 239-242, 254-255, 259; <i>glej tudi</i> Adam (Poslednji); Logos; Mesija

Krišna	47 op. 44, 74, 76, 81-82
kritična filozofija oz. kritika	79, 105-107
Lacan, Jacques	287
Land, Nick	40 op. 31, 43 op. 39, 104, 107, 117-119, 256 op. 307
Laughlin, Gregory	180
<i>lacrimae rerum</i>	270
legalizem	162-165, 168, 174-176
Leibniz, Gottfried	280
Lem, Stanislaw	77, 183, 189-190
Lenin, V.I.	209-210
Levinas, Emmanuel	18, 21
Lewis, David	123-124
Logos	137, 147, 193, 198-202
Losski, Vladimir	220
Machiavelli, Niccolò	13, 38, 293; <i>glej tudi</i> Vladar
Mackinder, Halford	114
Madžihima Nikaja	271
Mainländer, Philipp	126-128
Majmonid	164, 301
Makabejci	301
Maksim Izpovedovalec	147, 160, 194-200, 203, 222, 225
Mara (demon)	272
Margulis, Lyn	220
Marusake, Nogi	40
Maynard Smith, John	61-62, 70, 75
Mearsheimer, John	246

megla vojne	7, 24, 29, 61, 81, 102, 105, 107, 117, 142-143, 183, 231, 240, 289, 291, 293
mehanizacija	76, 83-86, 91-94, 100-101, 112-113
Mehmed IV	176
Meiji	40
Mesija	57, 140-142, 146, 172, 176, 208, 254, 257- 259, 305
Michelstaedter, Carlo	270
Ministrstvo za obrambo Ruske Federacije	218
mistik oz. misticizem	29-30, 35, 48-49, 55-56
mobilizacija	11, 14, 25-26, 60, 62, 72, 78-79, 86-87, 90, 102-103, 106, 110-111, 125, 127, 129, 182, 186, 218, 229, 250, 252;
demobilizacija	304
modalna logika	122-124
modalnost	12, 112, 122-124
modernost	171-175, 231-232, 237, 246-252
Mohamed	298
Mojzes	19-20, 43, 76, 86-87, 162, 233, 235-236
<i>mono no aware</i>	270
Morgenstern, Oskar	280
Mossad	247, 295
mučenik oz. mučeništvo	40-41, 73-74, 84, 294, 299, 303-304

nadžlovek	49, 221, 223-225, 254, 268-269, 271-272, 275, 287-290
napovedovanje	7, 49, 79-81, 180, 218, 228, 258
naravno pravo	136-137, 139-140, 142, 144, 146-156, 159
naravno stanje	15-17, 134; <i>glej tudi</i> vojna (vseh proti vsem)
Nashevo ravnotežje	78
Naveh, Shimon	85
nedovršenost	36, 78-79, 96-98, 100-101, 103, 109, 174, 179, 191, 195, 197, 201- 202, 204, 218-219, 223-224, 227, 282
neokonzervatizem	53
neoplatonizem	41, 239, 241
de Nerval, Gérard	284
nesmrtnost	8, 18, 50, 60, 69, 76, 122, 235, 257, 259, 293, 298
von Neumann, John	264;
von Neumannova sonda	84
Nevi'im	162, 165
Nietzsche, Friedrich	9, 185, 191, 269, 284
nihilizem	185-186, 188, 190, 226
Norinaga, Motoori	270
nov svetovni red	
oz. novi svetovni red	137, 142, 147-148, 150, 156, 161, 164, 166-167, 169, 171-172, 174, 177
NSA	295
nujnost	93-95, 98, 101 op. 113, 122-125

oboroževalna tekma	25, 28, 69-71, 73, 112, 116, 120-121, 125-126, 129, 244-247, 249, 251-253, 256-258
obveščevalna dejavnost	38, 247, 252, 294-297, 304
oddaljenost	21, 35-37, 40, 42, 55, 67, 92, 94, 168, 207- 208, 213, 299
odločitev	115-116, 132-138, 140- 145, 160, 194, 207, 209, 211, 214, 260, 272
ofenzivni realizem	244-247, 252-253, 256
Ogarkov, N.V.	112-113
omejitev	12, 15, 18-21, 24-31, 33, 35, 37-39, 44, 71-73, 78-80, 83, 86, 88, 98, 112-113, 120-121, 161, 163, 221, 223, 258, 267
<i>L'Organisation de l'armée secrète (OAS)</i>	210-214, 229
Origen	194-199
ortodoksija	127-129, 146-147, 152, 159, 194, 220, 242; <i>glej tudi</i> pravoslavje
ortogeneza	63-66
paranoja	88, 147, 181, 192, 279, 287, 296
partizan	206-211, 253
Pavel	208

pekel	47, 51, 54–57, 77, 80, 82, 86–87, 161, 164– 165, 170, 174–175, 220; <i>glej tudi</i> Had
Pico della Mirandola, Giovanni	235–236, 239
poboženje	57, 60, 140 op. 167, 160, 220–230, 240, 242, 254, 258–260, 269, 271, 273, 276, 279, 291–292
Poe, Edgar Allen	284, 288
politična teologija	137–139, 141
Planckov čas	116
Platon	9 op. 2, 63, 124–125, 156, 233–234, 241– 242, 278;
platonski orientalizem	232–235
Pleton (Georgij Gemist)	235–236, 239
Plotin	41
podčlovek	204, 255
pospeševanje	117–121
pravoslavlje	54–55, 220–221, 260 op. 308
predikacija	157–160
preživetje	8, 12, 18, 24, 26–27, 31– 33, 39, 47–48, 50–54, 57–58, 60–61, 64–67, 77–78, 80, 82–88, 94– 95, 127, 134, 161–162, 164–168, 170, 173–177, 183, 186, 220, 229–230, 243–247, 249, 251, 253, 256, 260, 263, 277, 297;

ekspliciten in impliciten	
namen preživetja	13-15, 20, 23;
kriterij preživetja	82-83
Prior, A.N.	122-123
problem ustavitve	43-44
proizvodnja	118-122, 172, 175;
vojna proizvodnja	111-114, 126, 129
protestantizem	138 op. 165, 236-237
<i>Protokoli sionskih modrecev</i>	155-156
protologija	195, 197-199
psihijatrija	284-288, 292
Radcliffe, Anne	35-36
Raši	76
ravnodušje	9, 47-52, 81-82, 263, 267, 276
razpogojevanje	266-273, 275-276
razsežnost:	
čas-prostor	143
modalna	122-124
sovražna	120-121
vojna	112-116, 120-121, 124- 126, 129
renesansa	231-232, 234-235
rešitev	44, 60-61, 63-68, 71-74, 76, 79, 87-88, 134, 229, 244, 281-282, 292-293, 297, 303
<i>Revolution in Military Affairs</i>	113
Rdeča armada	113
RNK	82-83
Rominides, John	220
Rouzel, Joseph	279
Rumi	299-300

Sakurai, Yuya	41-42
Salan, Raoul	211-213
samomor	8, 14, 39-42, 63, 74, 111-112, 126-128, 130, 157, 159, 260, 262-263, 265, 270-277, 281, 284, 286-287, 293, 299, 303
samoreplikacija	12, 82-83, 135, 264- 265, 271 op. 322, 277
Schmitt, Carl	132-143, 206-213
shizoanaliza	60-61
Siddhattha	<i>Glej</i> Buda
<i>Simius Dei</i>	147-150, 153
Sinaj	162, 164, 177, 233, 236
smotrni vzrok	63, 72, 92, 97, 101, 103, 106-110, 179
smrt	12-13, 15, 22-23, 30, 33-34, 54, 61-62, 64, 66-67, 71, 74, 76, 82- 85, 88, 90, 111-112, 114, 121-130, 147, 160-161, 165, 175, 180, 182, 186, 189, 192, 195, 198-203, 205-206, 213-214, 218, 220-221, 227-232, 236, 239-241, 247, 253, 260, 270, 273- 277, 279, 293, 297, 299-304;
gon smrti	22-23, 126, 272 op. 323;
kult smrti	229, 231, 239-240, 242, 260;
vizija smrti	9, 38, 124, 137, 161,

	164-165, 168, 227, 253-255, 257-259
sodba (poslednja)	42-43, 58, 140, 142, 146, 160-162, 174-175, 224, 302
Solovjov, Vladimir	253-257
sovrašтво	9, 47-48, 50-52, 85, 127, 164, 166, 177, 209- 210, 214, 263, 269, 274, 276, 292
sovražnik	29, 39, 49, 104-105, 107, 111, 116, 120-121, 127, 129, 133-135, 138 op. 164, 141-142, 147, 162-163, 165-166, 175- 176, 207-212, 229, 268, 289, 291-292, 302
Spacell	58
speciacija	25, 62-64
Specnaz	113
Spengler, Oswald	116
Spinoza	12, 36, 92, 96-97, 162, 166-173, 175-176;
spinozizem	17, 50, 161, 171-173, 267 op. 315
strategija	12-15, 24, 47, 50, 60- 74, 76-85, 88, 102, 105, 120-121, 134, 168, 217, 220, 229-232, 236, 239, 242-244, 247, 249, 251-252, 256- 259, 294, 297-298, 303

evolucijsko stabilna strategija	60-63, 70;
evolucijsko skupinska strategija	164-166, 173;
strateško vedenje	12-15, 18, 297-298; <i>glej tudi čas (strateški)</i>
svetloba	56-57, 64, 76, 82, 86-87, 125, 133-134, 136-137, 159 op. 200, 279; <i>glej tudi hitrost svetlobe</i>
svetnik	202-203, 223, 225, 301-302
šabat	305
Šalamov, Elena	59
Šalamov, Varlam	48, 50-55, 59
Šin Bet	247
šund	274
taktika	15, 17, 70, 103, 105, 113, 115, 135, 137, 147, 205-206, 217;
asimetrične taktike	206-208, 211-213;
psihotrične taktike	284, 287-288;
taktike okultne vojne	150-156
Talmud	163-165
Tanak	162, 165
Taubes, Jacob	141, 196, 207 op. 257
tehnologija	9, 15, 25, 52, 67-69, 71-73, 83, 90-92, 111-114, 117, 125-129, 175,

	182-183, 188-189, 217, 244-247, 249-252, 255-258, 294-296; 251-252, 255-258;
tehnokulture	175, 296
tehnosfera	
teleologija oz. telos	13, 20, 42-43, 63, 65-67, 71-73, 82, 87, 91-93, 98, 108-110, 117-120, 127, 173, 179, 184, 191;
	104-106, 108-110;
kriptoteleologija	117-119; <i>glej tudi</i> pre-
teleopleksija	živetje (eksplicitni in implicitni namen); smotrni vzrok
	271, 273
teravadski budizem	
teror	20, 35-42, 191, 211
<i>theosis</i>	<i>Glej</i> poboženje
Tora	137, 162-163
transcendentalno	79, 105-109, 123, 267- 268
Trockij oz. trockizem	53-54
Turing, Alan	44, 229-230, 269 op. 317
Ulam, Stanislaw	264
umetna inteligenca	77, 85, 116, 119, 251- 252, 271 op. 322
umetnost vojne	14, 23-24, 45, 85, 102, 105-106, 109-110, 112, 293-294, 297-298, 303

van Gogh, Vincent	274, 281-284, 287-288, 291
Vergilij	270
Virilio, Paul	111-112, 116
Vladar	13, 20, 24, 35, 37-45
vojna:	
absolutna	104-106, 108-110, 280- 281, 287-289, 291-292
asimetrična	206-214
biokemična	54
celična	12, 21
dejanska	104-106
doksastična	135
druga svetovna	23, 61, 150, 174, 294
duhovna	200-201, 203
eksoterična	54
ena in ista	14-15, 21, 23-24, 38, 44
eshatološka	9, 12, 18-19, 21, 43, 54, 86, 142-143, 193, 203, 208, 211, 244, 253-256, 259, 282, 291-292, 302, 304
eterična	54, 229
ezoterična	54
hladna	53-54, 113, 174, 248, 250
jedrska	112, 114-115
mehanizirana	91-93
neznana	61, 73-74, 76, 81, 87- 88
notranja	8, 24, 26-38, 40, 43- 44, 98, 126-127, 176- 177, 292-293, 299-301, 303-304

okultna	148-159, 229-231, 239-242
omejena	70
osebna	8, 292
poslednja	9, 18, 111, 122, 126-127, 142, 272, 292
prava	7
predikatna	158
proti sami sebi	29, 176
proti sebstvu	292, 299
prva svetovna	8, 22-23, 72, 99, 101
psihična	286
rasna	11, 19, 23, 28, 53-54, 162, 253-257
resnična	7, 97, 100
sveta	166, 177, 213-214
svetovna	12, 23, 53-54, 91-93, 98, 100-101, 249, 252, 283; svetovna revolucionarna 53
termonuklearna	114, 116
tolpaška	8, 18, 38-39, 54, 293, 299
totalna	70-73
tretja svetovna	111, 123, 125, 218, 228, 257, 272
vroča	112
vseh proti vsem	11-17, 19, 21, 23-24, 34-35, 39, 134, 165, 171, 244-245, 254, 257
zadnja	23, 35, 37-39, 43, 100
zarotniška	135, 142, 157, 288-289, 291-292
znana	73-74

	zunanja	24-33, 35, 37-40, 43-44, 98, 126, 176-177, 293, 299-301, 303-304
vojni kartel		244-245, 247, 252-253, 256-257
vojni stroj		11-17, 22-26, 28-33, 35, 40, 60, 79-83, 85, 88, 90, 100, 106-109, 174, 256 op. 306, 293
volja:		
	do moči	185-189
	gnomična	222, 226
	naravna	222
Watson, James		11
WeChat		268
Weininger, Otto		270
Weishaupt, Adam		172
Wittich, Christoph		167
Yates, Frances		237-239
zakon		18, 26-31, 34, 64-65, 77, 80, 86-87, 93, 127, 132-138, 142, 145-146, 148, 157, 161-165, 167-168, 170, 176, 181-183, 186, 189-190, 207, 209, 230, 255-256, 258, 269 op. 317, 279-280

zarota	37, 132, 135–137, 139–145, 147–159, 161, 166, 176, 279–292
Zizioulas, John	194–195, 201–202
zlata doba	198–200
Zlata horda	253–256
zlo	8, 129, 146–147, 159, 235, 278, 282, 288, 291
<i>Zohar</i>	57
Zoroaster	234–235, 239
žalost	18, 39, 42, 205, 226, 269–270, 276

Eshatološka vojna

Miroslav Griško

lektoriranje: Miha Šuštar

uredniki: Dejan Aubrecht, Primož Repar, Miha Šuštar

oblikovanje: Andreja Jež

strokovni pregled: Mateja Griško

recenzent: Primož Krašovec

založba: Društvo Galerija Boks

Marije Hvaličeve 14,

1000 Ljubljana

zanjo: Andrej Škufca

2023

© Miroslav Griško

© Društvo Galerija Boks

